

155

A 100 éves Újpest története

Újpest—Rákospalotai Lexikon

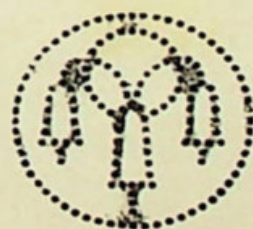
DV. 78

KÖNYVTÁR
KÖNYVÉRTŐ
1944/10/16

Szerkesztette

Negyedi Szabó Béla összegyűjtött adatai alapján

Léderer Ottó.

UJPEST

ALAPÍTÁSÁTÓL A RENDEZETT TANÁCSU VÁROSSÁ VALÓ ÁTALAKULÁSIG.

I.

Százegynéhány évvel ezelőtt ott, ahol ma Ujpest, hazánk egyik legnépesebb ipari és kereskedelmi városa terül el, csak a gróf Károlyi uradalom megyeri gazdaságához tartozó 3 épület állott és pedig: az *erdészlak*, a *csöszház* és a *megyeri csárda*. Azóta, mintha csak a földből nőtt volna ki e város, úgy fejlődött a legrövidebb idő alatt, egészen amerikai módon, hazánk egyik legnépesebb és legrendezettebb városává.

Az 1830. évben *gróf Károlyi István* káposzlásmegyeri pusztájából a mai *Buross* utca egész hosszában, attól keletre és nyugatra nagyobb területet hasított ki szőlő ültetés céljából s azt 262 „*fertályra*“ osztva 1831. évi január 1-ével áronda díj ellenében vállalkozók kezelésébe adta. A „*fertály*“ föld terjedelme 400 négyszögöl s annak évi bére 3 pengőforint 15 kr. volt. A vállalkozók egyike *Mildenberger Márton* az 1831.-ik év vége felé a gróftól engedélyt kért és kapott arra, hogy az akkori pesti határkocsma, a mai villamos forgalmi telep mellett, de már *Ujpest* területén az első házat megépíthesse és abba az 1832. év elején tényleg be is költözködött. *Mildenbergert* más települők is követték, úgy, hogy már az 1840 ik év elején *Ujmegyeren* 28 házhely volt kiosztva s azokon 24 ház állott 106 lakossal.

1840. évi április hó 5-én *Burg Károly*, a *Károlyi* uradalom intézője, alakulásra hívta össze az *Uj-megyer* nevet viselő s már közel tíz év óta létező telep lakóseit, ahol *Hutiray Lukács* *Sándor* uradalmi ügyész, mint az uri jussok fenntartója, ismertetette a szerződési szabályokat, illetőleg az alapítási oklevelet, amelynek bekezdése a következőkép szólt: „*En nagykárolyi gróf Károlyi István* öcsászári királyi apostoli felsége aranykulcsosa, mint a tekintetes nemes Pest-Pilis és Solt törvényesen egyesült vármegyékben helyezettett Főthi uradalomnak tulajdonosa

adom tudtára mindenkinek: hogy a nevezett uradalomhoz tartozó Káposztásmegyeri pusztámon felállítandó s Ujmegyer nevet viselendő *gyarmaton* megtelepedni kívánó lakosok részére következő örökös magamat és maradékaimat kötelező szerződést adtam légyen ki“.

AZ ALAPITÁSI SZERZŐDÉST

nagy terjedelmére való tekintettel teljes egészében nem közölhetem, s így csak nagy vonásaiban fogom ismertetni. A szerződés 4 fejezetre oszlik. Az első fejezet a letelepedők jogairól, a második fejezet pedig azok kötelezettségeiről szól, mely utóbbiban különösen a hetedik pontot kell kiemelnem, amely a házak külsőjéről akkép rendelkezik, hogy „*semminémü dísztelen és jóízléssel ellenkező épületek ne léteessenek*“, amire a közigazgatást is irányító uradalom a legnagyobb súlyt fektette, amit bizonyít az, hogy az 1844. évben közre adott „Pest-Pilis és Solth vármegyék névtárának“ 107.-ik lap oldalán *Ujpestről* a következő adatok foglaltatnak: „Pest szabad kir. városhoz északra az ördögmálmon túl félóra, a Káposztásmegyeri pusztán telepített kis falu néhány házakból, de csinos épületekből asztalos és más mesterember lakosokból korcsmák, mézszárszék és vendégfogadóból áll, melyet leginkább az 1838-iki pesti nagy árvizkor szálltak meg némelyek, gróf Károlyi István ur engedelméből, menedéket keresvén.“

A harmadik fejezet a belső rendszer, a községi igazgatás és a közjó előmozdítását tartalmazza, melynek c) pontja szerint: jussa és kötelessége van a községnek az uraság által minden *hit, vallás és nemzetkülönbség nélkül* előterjesztett házzal bíró három lakos közül választani, először egy bírót, 2-szor egy pénz tárnokot, ki egyszersmind tanácsbeli hivatalt is visel és 3-szor három tanácsbelit“.

Rendkívül éles előrelátással sejti már az alapító azt, hogy itt rohamos fejlődésnek vetette meg az alapját, midőn ezen fejezetben még azt is mondja, hogy: „*megszaporodván idővel a gyarmat és több előjárókat, vagy épen rendezett tanácsot* kívánnak, azok választásában hasonló módon fog befolyjni az uraság. Jegyzőt szintén az uraság beleegyezésével fog a község választani.“ Ugyanezen fejezetben foglalkozik még az árva és a gyámügy helyes rendezésével is. A negyedik fejezet a polgári viszonyokból támadható perekben a követendő eljárás lefolytatására négyféle bíróságot állapít meg és ezek: 1) választott bíróság, 2) a bagatell bíróság, 3.) az uriszék, végül 4.) a vármegyei törvényszék. Megállapítja a szerződés még a bíróságok előtt folyó ügyek eljárási szabályait is.

Az alapítási szerződés 2 egyenlő példányban állítottatott ki, és azok a gróf által aláírva és pecséttel megerősítve egyik a nemzetiségi, a másik pedig a községi levéltárba tétettek, annak nyomtatott példányai pedig minden házbirtokosnak, az uradalmi főintéző aláírásával s az uradalmi pecséttel ellátva adatták ki.

UJPEST A SZABADSÁG ÉS EMBERI JOGOK ELŐHARCOSA.

Ujpest alapítójának igazi emberszeretettől áthatott nemes lelkét tárja elénk az alapítási oklevél. Korának szellemi, politikai és közéleti szabadság iránti küzdelmét teljesen átérezve, s a népjogokért folyt hosszú és nagy harcok után egyebükt sokkal később *elért vívmányokat ő már az alapítási oklevélben Ujgyeren megvalósította.* Külföldi utazásai alatt a fejlettebb államokban megismerte azt, hogy minden állam és társadalom csak úgy lehet erős és hatalmas, ha az a haladás útjára lép, az államot és társadalmat alkotó nép pedig csak akkor lesz boldog és megelégedett, ha a szabadság az éltető ereje. Nyitott szemmel látta azt is, hogy államok felvirágoztatásának legerősebb alapja a szabad ipar és a szabad kereskedelem s akkor, midőn a magyar városok zömét képező iparos polgárok még mindenütt a céhrendszer alatt küzdöttek, addig az általa létesített új telepén már nagy bölcsen kizárta a minden tekintetben hátrányos céhszert és helyette a szabad forgalmat és a szabad ipart honosította meg. A magántulajdon szabad használatának biztosításával és a közjogok általános egyenlő alapon való rendezésével az alapító a haladás legnemesebb szellemét szolgálta és az u. n. „urijussok“ átengedésével pedig a 48-as eszmék dicső apostolainak munkáit előzte meg. Előrelátó gondossága a nép boldogulását a fentebb előadottakon kívül a közigazgatás és az igazságszolgáltatás gyors és olcsó lebonyolításában is keresi, s ezzel is főleg az ipar és kereskedelem éltető erejét: a hitelt akarja biztos alapokra fektetni. Évtizedek múltán bekövetkezett sok üdvös törvényhozási intézkedés magvát leljük már meg az alapító oklevélben. Sajnos hogy eme szerződést később az uradalmi tisztek önhatalmulag és minden jogos indok nélkül, valószínűleg, hogy földesuruk kedvét keressék, megváltoztatták és ma már egészen más alapon áll is fenn a házbirtokosok és az uradalom között a jogviszony, mint aminek kellene az alapító oklevél szerint még ma is lennie. Súlyosabbá tette még ezt az állapotot az, hogy az 1855-iki telekkönyvi rendezés alkalmával sikerült az uradalomnak az egyoldalulag megváltoztatott szerződési pontoknak megfelelő állapotokat a telekkönyvbe is bekebeleztetni, amán aztán változtatni többé már sehogy sem lehetett. A legnagyobb hátránya és hibája az alapítási oklevélnek az, hogy az örökhaszonbéres jogviszony megszüntetésére, illetőleg a telek megváltására nézve semmiféle intézkedést sem tartalmaz, miáltal az örök haszonbérleteket a mindenkorai tulajdonos által megszabott megváltási feltételektől teszi függővé, amely szerződésbeli hiány mindkét félre nézve igen sok kellemetlenséget okozott.

A KÖZSÉG MEGALKULÁSA.

Az alapító oklevél meghirdetése és letárgyalása után az első ülésen a telepecsek szavazattöbbséggel községi birónak *Löwy Istvánt*, jegyzőnek és tanácsbelinek *Halló Józsefet*, pénztáros-

nak és tanácsbelinek *Neuschloss Bernhardot* választották meg, kiket az uradalom megerősítése után ugyanazon hó 12-én meg-
hítelek.

Igy indult meg a községi élet *Ujmegyér* telepen és így alakult meg az új gyárna, melynek *Ujpest* neve először az 1841-iki évi január hó 17-én megtartott közgyűlésen hangzott el, míg minden különös indítvány, vagy határozathozatal nélkül az *Ujpest* név 1844. óta már állandóan szerepel az irattárban, még 1910-es években is létezett, de azóta elveszett, eredeti okiratokon ugyanazon időponttól kezdve pedig végleg eltűnik az *Ujmegyér* elnevezés.

Ujpest történetét a mai napig négy időszakra lehet felosztani:

- 1.) Az alapítás ideje 1831-től 1840-ig.
- 2.) A kisközségi szervezet 1840-től 1867-ig.
- 3.) A nagyközségi alakulat 1867-től 1907-ig és végül
- 4.) A városi élet 1907-től.

A kor szellemét megértő alapító intenciójához képest a lakosság is a haladás zászlaja alatt vonult be az új telepre, ahol a *jogi és vallási egyenlőség megvalósulását látjuk abban a tényben is, hogy még az 1848-iki törvényekben lefektetett vallásegyenlőségi cikke életbeléptetése előtt Ujpest legelső bírája Löwy Izák és legelső pénztárosa pedig Neuschloss Bernhard izraelita vallású polgárok lettek. De látjuk még később is a haladás szellemét lebegni a város minden közintézményében, ami természetes is, mert amit a józan ész és a nemes lélek alkot, annak helyes irányban is kell haladnia mindig.*

AZ ELSŐ UJPESTI STATISZTIKA.

Községi szervezetté történeti megalakulás után az új hatóság legelső ténykedése volt a „szellérek”, illetve a lakosság személyes adatainak összeírása amibe azonban a háztuladonosok adatait nem vették fel, ami ezért igen hiányossá is teszi ezt az adatgyűjtést. Az összeírás idejében amint már fentebb is említettem, 106 lakó és 24 háztuladonos lakott itt. A lakók megoszlása vallás szerint: rom. katli. 56, izraelita 38, ág. ev. 6, helvét 1, ismeretlen vallású 5 volt. Honosság szerint: magyar 47, külföldi 40, ismeretlen honosságu 19. Családi állapot szerint volt nős 68, nőtlen 25, hajadon 1, özvegy 4, ismeretlen állapotu 8. Magyar hangzásu neve volt 4-nek, idegen hangzásu neve pedig 102-nek. A magyar nevű volt a községi szolga, egy eszmadia, egy lakatos és egy fésűs. Foglalkozás szerint volt egy jegyzőtanító és 1 községi alkalmazott, 88 iparos, és 18 egyéb foglalkozásu. A 42 különféle iparágat folytató iparos között volt 8 asztalos, 8 korcsmáros és 8 szabó, amely arány a későbbi állapotoknak is majdnem megfelel.

UJPEST A SZABADSÁGHARCBAN.

A szabadság szelleme tette szólította a fiatal községet is s bár a lakosság legnagyobb része, amint a fentebbi adatok igazolják, idegen nyelvű és nemzetiségű volt, az 1848-iki szabadság

harcokból mégis szívvél és lélekkel kivették részüket és hazájuk iránt lápiált szeretetüket, vagy a magyar hadseregbe való önkéntes betépéssel, vagy adakozásokkal, vagy esetleg a hátramaradt családtagok támogatásával rótták le. Az 1848. évi szeptember 21-én kelt és *Acs Károly* szolgabíró által kiadott rendelet értelmében „ugyanazon hó 24-én reggel 7 órakor Ujpesten a tekintetes deputáció megjelendő, amikorra is felelősség terhe mellett kötelességévé tététt az előjárásagnak, hogy a sorozás elé állítsák: *Ehrenwald Salamont, Löwy Sámuel, Babics Imrét, Fogel Jánost, Szadeczky Jánost, és Ehrenwald Simont.* Hogy e sorozás milyen eredménnyel végződött, annak sehol nyoma nincs, az előállítottakon kívül azonban a sorozáson önkéntesek is jelentkeztek. Ezek pedig: *Mayer Mihály* kőműves legény, sertingi születésű, beszél németül és tótul. *Pfau János* kéményseprő legény, vidingi születésű, beszél németül és tótul. *Czítir János* bádigos legény, bécsi születésű, beszél tótul. *Schnitzky János* kocsislegény, szepesmegyei születésű, beszél németül.” Egy árvaszót sem tud magyarul egyik önkéntesen jelentkező sem, de a szabadság tüze lánggra lobbantotta szívükben a magyar hazá iránti szeretetet és mennék, ha kell életet is áldozni a magyar szabadságért. A község ezen önkénteseket ruházattal is ellátta, amit a következő számla igazol: „Aulírott bizonyítom, hogy az én Pesten férfiruha kereskedésomban 5 drb. katonai öltöny, 5 köpönyeg, 5 attíla, 5 nadrág, 5 mellény, összesen 81 pengő nállam vétetett és kifizetett. Kelt Pesten, szeptember 3. 1848. Wolf Ignác.

AZ ABSZOLUTIZMUS ALATT.

Az 1849-iki év szomorú eseményei megakasztották Ujpest fejlődését, úgy hogy az 1850. évben mindössze még csak 47 ház és 673 lakosa volt az új községnek az akkori 12 hold területen, a közigazgatási berendezkedés azonban akadálytalanul folyt tovább, úgy, hogy az 1860. években Ujpest jövő rohamos fejlődése már minden kétséget kizáró módon megállapítható is volt.

A 18 évig tartó abszolútizmus nyomasztó adóztatási rendszere, valamint a rendezetlen magán és közjogi, de leginkább a bonyolult közigazgatási viszonyok bénítóan hatottak az új község fejlődésére, mert a közigazgatás akadálytalan ellátása ugyszólván teljesen lehetelen is volt ott, ahol Ujpestről közigazgatási ügyekben *Aszódra*, polgári perekben *Váczra*, árva ügyekben *Csömörre*, községi számadási ügyekben *Isaszegre*, rendőri kihágási ügyekben *Hévízre*, adó ügyekben *Gödöllőre* kellett elmenni, még pedig *Vác kivételével mindenhová előfogaton.*

A NAGYKÖZSÉG.

Az 1867. évi szeptember hó 24-én megtartott közgyűlésen az alkotmányos étellel együtt új és most már választott előjáróság vette kezébe Ujpesten ezen időtől kezdve immár mint nagyközségnek közigazgatási irányítását, miután ezt megelőzőleg 1849—1867-ig a császári járási szolgabírák nevezték ki ide előjárókat.

Az agilis előljáróság azonban a világ minden részéről idesereglett lakossággal rendfenntartás tekintetében kezdetben igen nehezen boldogult, mert az minden hatósági intézkedésnek ellenszégült és folytonos kellemetlenségeket támasztott, de az ekként megnehezített hivatásának a hatóság mégis minden tekintetben megfelelő törekedett.

AZ UJPESTI LAZADÁS.

Az örökös elégedetlenségek okozták azt is, hogy 1874. március 7-én a lakosság nyílt lázadásban tört ki, a rendet teremteni akaró előljáróság ellen s vad féktelenségükben még a községházát is felgyújtották a azt majdnem a földszinéig lerombolták. Ez időtől kezdve azután a rendfenntartás végezté hosszú időn át katonaság tartózkodott a községben. Közben *Ujpest* területe folyton növekedett, lakosságának száma szaporodott és hatalmas léptekkel haladt a fejlődés útján előre, úgy hogy míg 1870-ben csak 6722, 1880-ban már 11,669 lélek lakosa volt a községnek. A fejlődés következtében mindjobban kezdett érezni a lakosság a községi szervezet nehézségeit és mindinkább megnyilvánult az az általános óhaj, hogy *Ujpest* a községi szervezet szűk köntösét levetve, vagy *Budapesthez* csatolassék, vagy várossá alakulhasson át.

MEGINDUL A VÁROSSÁ ALAKULÁSI MOZGALOM.

A várossá való átalakulási mozgalom komolyabban azonban csak az 1880. évek közepe táján kezdődött, s az állandóan felszínen is maradt mindaddig, míg végre 1906. szeptember 19-én megtartott községi képviselőtestületi közgyűlésen e sorok írója, mint a község utolsó birája, előterjesztette azt az indítványát, hogy *Ujpest* rendezett tanácsu várossá alakíttassék át. Az átalakulási kérelmet 1173 adófizető polgár írta alá, kik az állami adónak a nagyobb felét viselték. Az átalakulást kérő határozat a felsőbb hatósághoz felterjesztetvén, azt Pest-Pilis-Solt-Kiskun vármegye 1906. évi november hó 27-én tartott rendes közgyűlésében hozott egyhangu határozattal pártolólá terjesztette fel gróf *Andrássy Gyula* belügyminiszterhez, aki azután az átalakulást bár csak ismételt sürgetésre 1907. évi május 29-én megengedte. A miniszteri rendelet következtében Pestvármegye alispánja 100 városi képviselő megválasztásának határnapját 1907. aug. hó 12-re állapította meg, míg aug. 19-ére a tisztújító széket is kitűzte, amelyen már úgy a polgármester, valamint a többi főbb tisztviselők is megválasztattak és ezzel az ország ezideig legnagyobb községe a rendezett tanácsu városok sorába is a legelső helyre került.

II.

UJPEST FÖLDRAJZI FEKVESE.

Ujpest a Duna baloldalán, a székesfővárostól, Rákospalotától és Dunakeszi nagyközségtől határolt, nagyobb részét sík területen fekszik. Természetes határát csak a Duna képezi a város nyugati részén. A város területén beépített uccák az *Árnád* ut

Magyar Légszesztársulattal, amely szerződés Budapest székesfőváros szerződésével egyidejűleg 1910. évi december hó 15-én járt le. A hatóságoknak tehát ezen időtől kezdve más megfelelő világlátásról kellett gondoskodnia. Több vállalatnál történt hosszabb tárgyalás után, miután a városnak pénze nem volt sem pedig megfelelő költséget nem kapott a *Phöbus Villamos* vállalattal kötötte meg a köz- és magánvilágítás ellátására a koncessziós szerződést, mely szerint a nevezett vállalat 1800 db 50 gyertyafényű és 50 wattos Wolfram lámpát állított fel teljesen ingyen és díjtalanul a város utcáinak és tereinek közvilágítására. A koncesszióért a város kapott a vállalattól 200,000 koronát és ezenfelül a társaság a városnak részesedés címén a magánfogyasztásból 50 éven át átlag mint legkisebb összeget 23,100 koronát biztosított. 50 év múlva pedig a vállalkozó az akkori technikai vívmányoknak, valamint a közszükségletnek megfelelő új telepet leszállít a város által kívánt helyen a saját költségén felépíteni és azt teljesen ingyen és tehermentesen a város tulajdonába bocsájtani. A szerződés szerinti első 5 évben ingyen szerelte fel az összes magánfogyasztók részére a belső vezetéket, a világítás pedig a magánfogyasztók részére 300 óráért 6 fillért, 300 órán túl 3.9 fillérért, 500 órán túl 3 fillérért és 700 órán túl pedig 2.5 fillérért adta a vállalat. A motorikus áram alapára hektowatt óránként 1000 óráig 2 fillér, 3000 óra használatáig 1.5 fillér, ezen túl pedig 1.2 fillér. A motorikus áram nappali használata esetén azonban az eddig felsorolt árakból még 25% árkedvezmény járt. Ezen szerződés azonban a háború alatt és után részben változást szenvedett ugyan, de főbb vonatkozásaiban fennáll az még ma is, ugy mint azelőtt.

A VIZVEZETÉK BEVEZETÉSE.

Újpest területén az 1911. év végéig kutak szolgáltatták az ivóvizet, amelyek azonban a talaj tisztátalansága miatt emberi élvezetre teljesen hasznavehetetlenné váltak, sőt a székesfőváros vízművének Újpest határában történt megépítése következtében tulnyomó részben el is apadtak. A vizmű létesítése tekintetében is az lett a tárgyalások eredménye, hogy az koncessziós alapon építetett meg, teljesen a székesfőváros vízműrendszere szerint, ugyanolyan alapárak mellett, azonfelül a városnak bruttó bevételből részesedést biztosított, közszolgáltatásra pedig ingyen vízmenyiséget kapott és az egész vízműberendezés 50 év múlva ingyen és tehermentesen a város tulajdonába száll. Itt is történt a háborús viszonyok folytán némi eltolódás, de az alap szerződés főbb vonásai továbbra is megmaradtak.

BEVEZETIK A VILLAMOS KÖZLEKEDÉST ÚJPESTRE.

Újpest város területén a személy forgalmat a bpestvidéki Közúti villamosvasút és Budapest—Újpest—Rákospalotai villamos vasútból létesített Bpest Székesfőváros Közlekedési R. T., a m. kir. államvasutak, a Budapest—Esztergomi, valamint Budapest—Vás—Gödöllői helyi érdekű vasutak, a Dunagőzhajózási

Társaság és a Magyar Folyam és Tengerhajózási R. T. hajójáratat bonyolították le. A tengerhajózási vállalatok már hosszabb idő óta szüneteltetik a forgalmat.

A POSTA.

A kereskedelmi forgalmat kifogástalanul szolgálják még a helybeli postajáratok is, amelyek egy kincstári főpostahivatal és négy szerződéses fiókpostá bonyolít le. A főpostán az érkezett pénzt és csomagokat kocsikon kézbesítik, a levélpostát pedig a levélhordók naponta kétszer hordják ki. A táviratokat kerékpáros kézbesítők viszik. A város különböző uccáin kifüggesztett 53 levélszekrényből a leveleket autók naponta hétszer szedik össze. Az újpesti postaforgalom nagyságát bizonyítja az, hogy az 1910. évben január hó 1—3-ig, tehát három nap alatt 1,600,000 drb. postaszálmányt kézbesítettek.

Újpest távbeszélő állomásai azelőtt a bpesti m. kir. távbeszélő központban voltak közvetlenül bekapcsolva, azonban a szolgálat akadálytalan ellátása céljából a posta kincstár Újpesten nagyobb szabásu postapalotát építtetett, amelyben 2000 kapcsolóra kibővített automata telefonközpont van.

Újpest város területe alapításakor és még utána is, de csak rövid ideig kizárólag östermelés céljaira szolgált, amit azonban a rohamos fejlődés lépésről-lépésre csakhamar kiszorított és így Újpest eredeti példáját szolgáltatja ama fejlődési folyamatnak, mely a városoknak általános fejlődési irányát képezi. Az östermelés megszűntével van a városban megmentésre váró, a mindennapi léttel küzdő, kisiparos osztály és vannak rohamos fejlődésnek indult nagyipari üzemek, amelyeknek egy része azonban a terhes gazdasági viszonyokat ugyancsak megsínylik. Mint-hogy a hatóságoknak az iparpolitika minden irányában való helyes irányítására kell törekednie, ezért a város hatósága nemcsak a nagyipar fejlődésére és a kisiparos osztály fenntartására, hanem az ezekkel szoros kapcsolatban álló munkás érdekeket szolgáló intézmények létesítésére is állandóan gondot fordított. Így vált lehetségessé, hogy itt a városi politikában a kis és nagyiparos osztály érdekek előmozdítása mellett magyar érzés és magyar törekvéssel párosult beesületes munkásérdeket is sikerült belevinni.

A LAKÓSÁG FOGLALKOZÁSA.

Újpest lakosságának a zömét, amint láttuk már keletkezési idejétől kezdve is az ipar és kereskedelemmel foglalkozók alkották és bár a kisiparban a faipari s ebben különösen a bútort és épületasztalos szakma volt mindig a legjobban elterjedve, de más iparágak terén is a tekintélyes számú kisiparosok igen szép eredménnyel működtek. Az önálló iparosok az „Újpesti Ipartestület”ben tömörültek, amely testület hivatását mindenkor a legtökéletesebben betöltötte, amiről elért témérdek fényes sikerei tanuszkodnak. A helybeli iparos osztály szellemi és anyagi előmozdítását célzó intézmények között, amelyekkel az ipartestület tagjainak öntudatos és állandó fejlesztésére törekszik, kiválik az

kivételével egyenes vonalban vannak kihasítva és párhuzamosan illetőleg egymást keresztezik, az egész város pedig néhány mérsékelt emelkedést leszámítva, sík területen fekszik. A lejtmerési adatok szerint a város színvonalának átlagos magassága a Duná szempontja felett + 13 m. A város legmagasabb pontja + 17, a legalacsonyabb + 6—7 m. között váltakozik. Ujpesten a Dunának 1907. év végéig észlelt legmagasabb vízállása az 1838. és 1876-ik években volt, amikor a víz magassága a + 8 méteren felül emelkedett. A további években észlelt magasabb vízállások szerint + 6 és 7 méter között váltakoztak, míg a legkisebb víz állás + 0.67-volt. A város egész területe ugyszólván árvízmentes, csak a Duna mentén közvetlenül elterülő kisebb rész képez árvizes területet.

A VÁROS NÉPESSÉGE.

Ujpest város népessége a szaporodás szempontjából hazánkban az első helyen áll, amit leglényesebben bizonyít az is, hogy míg 1840-ben 106 zsellér lakott, addig 1850-ben 673, 1869-ben 6722, 1880-ban 11668,, 1890-ben 23,521, 1900-ban 41,835. 1910-ben 55,187 volt a lakosság lélekszáma. Lakosság nemek szerinti megoszlása az országos átlagot mutatja, anyanyelv szerinti megoszlása pedig a magyarság erőteljes fejlődését bizonyítja. Érdekes adatul szolgálhat még az is, hogy az 1910. évi összeírás szerint Ujpest területén tartózkodó 24 éven felüli 10,872 férfi közül írni és olvasni tudott 10,019, az újabb népszámlálási adatok pedig még nagyobb javulást mutatnak.

A város területén lévő épületek túlnyomóan földszintesek, az építési kedv pedig aránylag nem a legkedvezőbb, valamint az emeletes épület is kevés, bár a vízvezeték létesítése és a várossá való átalakulás óta e téren is némi haladás észlelhető.

Ujpestnek 1896. évben csak két műútja volt, az egyik a Budapest—Vác—Kassai állami, a másik az Ujpest—Vác—Gödöllői törvényhatósági út. Az 1896. évtől kezdve Ujpest utainak rendezésére a hatóság már nagyobb gondot kezdett fordítani, ma pedig már a belterülete ugyszólván teljesen kövezett, a gyalogjárók azonban az egész városban rendezettek. A kövezett utasok makadámmal, kockakövel, keramittal és asphalttal vannak burkolva.

A város uccái alatt legtöbbszörre 30 cm. széles átmérőjű betongyűjtő csatornák vannak.

AMIKOR A HOLDTÓL VÁRTÁK AZ ÉJSZAKAI VILÁGÍTÁST

Ujpest város uccáinak közvilágítása az 1911. év végéig légszusszal és petróleummal történt, égett pedig az egész területen minden hónapban 15 apon át 300 petróleum és 100 gázlámpa, 15 napon át pedig, amikor a holdnak kellett világítania, akkor az helyettesítette itt a közvilágítást, ha ugyan el nem bujt a felhők mögé. amit igen gyakran megselekedett és akkor aztán teljes koromsötétség borult egész Ujpestre. A légszuszvilágítási szerződés 1870-ben kötött az Általános Osztrák-

ipartestület kezdeményezésére az 1898. évi XXIII. tek. alapján megalkított ipari Hiteleszövetkezet, mely működését 1900-ban 127 taggal és 264 üzletrésszel kezdte meg. Bár a szövetkezésben rejlő gazdasági erő áldását az iparosság csakhamar megérezte, mégis arról kellett rövid időn belül meggyőződnie, hogy csupán kölcsönök nyújtásával, a nehéz gazdasági viszonyok között élő kisiparos osztályon segíteni egyedül nem lehet. Ennek következtében 1903-ban árucarnokot is állítottak fel, amelynek célja az, hogy a kisiparosokat megmentse attól, hogy ipari termékeiket poton áron ellőtyavetyélgék, miután, ha azt beraktározza bevárhatja a kedvezőbb keresletet, amikor is munkájának rendes árát megkaphatja. Az árucarnoknak köszörhető Ujpest, hogy különösen a faiparban, leginkább pedig a butoriparban itt a legremekőbb munkákat készítik s ezáltal az upesti piac e téren is annyira versenyképesé lett, hogy nemcsak helyi, hanem országos, sőt külkereskedelmi forgalomban is tényező. Az első évben az árucarnokban az iparosok 62.000 korona értékű árut helyeztek el, s hogy mily hatalmas lendületet szerzett az iparfejlés terén az árucarnok, legfényesebben bizonyítja az, hogy azóta keletkeztek Ujpesten a legmodernebb gépmunkára berendezett asztalos műhelyek. 1907-ben az árucarnokban már 326,635 korona értékű butor volt elhelyezve s ugyanaz évben maga a szövetkezet is a közszükséglet következtében nagyobb szabású famegmunkáló gyárat alapított, ami azonban azóta megszűnt.

A MUNKÁSSÁG SZERVEZETEI.

A városban nemcsak a munkaadó, hanem a munkások is nagy szervezetekben tömörültek, ami a törvényes formák között a gazdasági rend érdekeinek is megfelel. A bőrmunkások országos szövetségének Ujpesten volt a székhelye s itt jelent meg a szaklapjuk a „Bőrmunkás“ is, amely azonban már hosszabb idő óta Budapesten jelenik meg. A többi ipari szakmák közül pedig a Budapesten székelő központi szövetségnek helyi csoportjai következők: 1. Szobafestők, fényezők és cimfestők, 2. Hajoácsok, 3. Építő munkások. 4. Bőrdöcs és szijgyártó munkások. 5. Ácsmunkások. 6. vas és fémmunkások. 7. famunkások. 8. szabómunkások. 9. cipészek. 10. kereskedelmi alkalmazottak. A munkás szakszervezetek tagjainak anyagi érdekeinek megvédésén és szellemi művelésén kívül munkaközvetítéssel és munka nélkülrévő tagok segélyezésével is foglalkoznak. *Megépítették saját erejüköl díszes munkásokthonukat* is, amire nem rég emeletet emeltek. Ujpesten a munkásságnak 5 fogyasztási főszerüzlete és 4 mézárszéke tagjainak érdekszolgálatán kívül árnivelláló hatást is gyakorol. Vásárló tagjainak száma a 10,000-et megközelíti. Szép tevékenységet fejt ki az upesti famunkások termelő szövetkezete is. A munkásság gazdasági szervezkedése kedvezőbb munkabéreket és munkaidőt eredményezett. Általában szervezkedésük minden tekintetben a munkásérdekek szolgálatában áll, becsületos törekvésük pedig a közjót is szolgálja Ujpesten.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

E városban a nagyipari üzemek szaporodását leginkább az tette lehetővé, hogy a székesfővárosban a gyáripari célra szolgáló telkek ára sokkal drágábbak, mint itten és, így a vállalkozók szívesebben tették át telepeiket Ujpest területére.

Ujpesten az ipartermeléssel egyidejűleg a kereskedelmi forgalom is tért hódított ami természetesen is, mert a javaknak a fogyasztókhoz való juttatására itt a legalkalmasabb tér kínálkozott, úgy hogy Budapest környékén Ujpesten van a legfejlettebb kereskedelem, sőt sok ujpesti kereskedő cég utazói az egész országot is bejárták; viszont éppen az nehezíti meg a kereskedelem itteni helyzetét, hogy a székesfőváros a közvetlen szomszédunk és még az, hogy ezért itt nincs és nem is lehet idegen forgalom. Hogy Ujpest kereskedelmi vállalatai mily nagy arányban szaporodtak, arról a bpestvidéki törvényszék céghivatala szolgáltathat legfényesebb tanubizonyítást. A kereskedők két nagyobb tömörülése: a *Kereskedők Társulata* és a *Fűszerkereskedők Egyesülete*, amelyek tagjainak szellemi és anyagi érdekét a legtökéletesebben szolgálják.

A PÉNZINTEZETEK.

A kereskedelmi élet megszilárdulását a leghatásosabban segítették elő Ujpesten a pénzüintézetek, amelyek évtizedes tisztes működés mellett a hitelnyújtás terén időközönként felmerülő megrázkódtatásokat mindenkor a legfényesebben kiállották. E pénzüintézetek alakulásuk sorrendje szerint az *Ujpesti Takarékpénztár*, az *Ujpestvidéki Takarékpénztár*, továbbá a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank*, a *Hermes* és a *Törekvés* helybeli fiókja és a *Márkus Bank*.

A KÖZÉLELMEZÉS.

A lakosság rohamos szaporodásával a hatóságnak nem kis munkát okozott az élelmicikkek fokozott drágasága elleni védekezés is. Sajnos a városi hatóságoknak nem áll módjában az általános bajokon segíteni, tevékenysége e bajok igen kis részének a megszüntelésére irányulhat. A közélélmezés céljára szolgáló piac régebben bérbe volt adva, de 1906. óta házi kezelésben áll, ami nemcsak hogy több jövedelmet biztosít a városnak, de az közérdek szempontjából is előnyösebb, mert a bérlők mindig az árusok kiaknázására törekedtek, ami közvetve a fogyasztók kárát szolgálta. Ujpesten hetenként háromszor van hetivásár és pedig kedden, pénteken és vasárnap, ezenkívül minden nagyobb ünnepet megelőzőleg idénypiacok vannak. Országos vásár van négy, még pedig február, május, július és október hónapok 15-ét követő vasárnapokon, állatfelhajtással együtt. Ujpest városának minden közegészségügyi követelményeknek megfelelő az 1910-ik évben épült s hazánkban a legmodernebb közbárányhidja van.

A KÖZEGÉSZSÉGÜGY.

Ujpest város hatósága törvényszerinti kötelezettségének határan túl mindent megtett az általános közegészségügy javítása tekintetében is a város anyagi erejének teljes kimerítésével, áldoz közegészségügyi célokra. Ezt a célt szolgálja az uccák csatornáival való ellátása, a legtöbb uccának kikövezése ezeknek rendszeres öntözése is. Ujpesten a közegészségügyi hatósági szolgálatot a városi főorvos, a kerületi orvosok, a kerületi szülésznők és a fertőtlenítő altszitek látják el. A város területén öt nyilvános jellegű kórház van és pedig: a *gróf Károlyi Sándor kórház, a Szegény Gyermekek kórház, a Szülő Otthon, a Stefánia csecsemőkórház, a városi kórház.* A tüdővész elleni védekezést igen hathatós eredménnyel szolgálja a *Főiskolai Szociális Telep* és az *Országos Tüdőgondozó* fiókja, a Stefánia Egyesület pedig az anya és csecsemővédelem fontos tényezője Ujpesten. Van itt egy nyilvános kő- és kádfürdő, ezenkívül az egyes gyárak munkásaik részére fürdőket rendeztek be, ahol a gyárak munkásai díjtalanul fürdhetnek, a hatóság pedig a telep engedélyezéseknél feltétel gyanánt köti ki a gyárosok részére, hogy gyári fürdőket és egyéb munkás jóléti berendezéseket létesítsenek. A közönség rendelkezésére áll még a Dunai uszoda. Az éjjel nappali szolgálatot teljesítő helybeli mentő egyesület a városi közegészségi szolgálat nélkülözhetetlen szervévé vált.

A KÖZBIZTONSÁG.

A város lakosságának folytonos fluktuációja a közbiztonság tekintetében tagadhatalanul nagyobb gondot és nehezebb feladatot hártott mindig a hatóságra, mint bárhol másutt és ez kényszerítette a m. kir. belügyi kormányt is arra, hogy a székesfővárosi államrendőrség hatáskörét 1890. év január hó 1-ével Ujpest területére is kiterjessze és azóta a közbiztonsági szolgálatot Ujpesten a m. kir. államrendőrség helybeli kerületi kapitánysága látja el. A kihágási törvények és rendeletek valamint törvényhatósági és városi szabályrendeletekben megállapított kihágások fölött a jogi szolgáltatást részben az államrendőrség helybeli kerületi kapitánysága, részben pedig a város részéről kirendelt városi tisztviselő látja el.

A TÜZRENDESZET.

A közbiztonsággal kapcsolatos tűzrendészeti feladatnak a hatóság mindig a legnagyobb mérvben igyekezett megfelelni, amennyiben a tűzoltói szervezet intézményszerű megalkotásával és a tűzoltóságnak a modern követelményekhez képest megfelelő tűzoltószerekkel való ellátásával a város anyagi erején túl is nagyobb áldozatokat hozott. Ujpest hivatásos tűzoltótestülete mellett a városban működik még az 1870-ik évben megalakult *Ujpesti Önkéntes Tűzoltóegyesület* és később létesített több gyári tűzoltóság is.

KULTURÁLIS INTÉZMÉNYEK.

A kulturális szükségletek kielégítésére szolgáló intézmények sorát Ujpesten az iskolák nyitották meg. Az elemi iskolák 14 igazgató vezetése alatt s minden igazgató alá beosztott legalább 8 osztályból álló a város különböző területén elhelyezett 7 iskola épületben 130 tanító működik. Van 2 fiu és 2 leány, tehát összesen 4 polgári iskola Ujpesten, a polgári fiúiskolával kapcsolatban itt alakult meg legelőször ugy a város, mint a törvényhatóság támogatása mellett a növendékekből álló tanzászlóalj, mely a kalotnás gyakorlatok és a céllovászet terén oly fényes eredményeket ért el, hogy minden tekintetben a legnagyobb elismerést érdemelte ki. A polgári leányiskolában van még műhímző, fehérmemű, szabó iskola és tanítják a bársonyégést, valamint a bőrvésést is. Mindezen iskolák a legkiválóbb szakerek vezetése alatt állanak, akik hivatásuknak a legteljesebb mérvben felelnek meg.

A *Könyves Kálmán reálgymnásium*, mint községgé nyilvánosjellegű gimnázium 1905. szeptember 1-én nyílt meg. 1908. szeptember 1-én állami kezelésbe vétetett és fokozatosan 8 osztályúvá fejlesztett. A vallásügyi kormány 1910-ben tetemes költséggel a gimnázium céljának megfelelő épületet is emelt a város által adományozott 3000 négyszögöles területen. A *Kunizsai Dorottya leánygimnázium* 1919. szeptember hó 28-án nyílt meg 4 osztállyal s az 1923—24-iki tanévben fejlődött teljes 8 osztályúvá. Mind a két középiskola díszes és büszkesége nemesak e városnak, hanem azokat a hivatásuk magaslatán álló két tanári testület az ország legelső intézeteinek sorába emelte. Az 1891-ben alapított *Ujpesti Zeneművelő Egyesületben* (Conservatórium) kiváló tanárok vezetése mellett a növendékek a legalaposabb zenei kiképzésben részesülnek, ezenkívül működik Ujpesten 3 nyilvános jellegű magánzeneiskola.

A *m. kir. állami fa és fémipari szakiskola* 1895-ben alakult meg s azóta a helybeli iparfejlesztés terén megbecsülhetetlen értékű képviselő eredményeket ért el. Legújabban emelt modern épületben a legkiválóbb vezetés mellett az iparoktatásnak mintaintézetévé lett. Az iparfejlesztés szempontjából nagy horderejű intézmény Ujpesten a város által fenntartott iparos és kereskedelmi tanonc iskola is, amelyet 1889-ben állítottak fel, ezenkívül vannak itt községgé és állami kisdudóvódák, ahol képesített óvónők a gyermekek foglalkoztatását a leg gondosabban látják el.

Az iskolák kívüli népművelési bizottság lankadatlan szolgálja a kulturát e város területén, ezenkívül még mintegy 70 egyesület áll a közművelődés szolgálatában, a város költségvetésében pedig Ujpest közművelődési célokra évről-évre nagyobb összeget áldoz. A kultúra szolgálatában áll Ujpesten egy ideiglenes színház és mozgókép színházak is. Állandó, nagyszabású színház építése már régi vágya Ujpest város közönségének, ami azonban a mostoha viszonyok következtében nagyon nehezen valósulhat meg.

A JÓTEKONYSÁGI INTÉZMÉNYEK.

A társadalmi tevékenység Ujpesten legelőször a szegénysegélyezés terén kezdett érvényesülni s a magán jótékony-ság leginkább a szegény iskolás gyermekekkel szemben nyilvánult meg. A jótékony egyesületek közül a legnagyobb tevékenységet a *gr. Károlyi Lászlóné* elnökdete alatt működött *Szent Erzsébet* egyesület, valamint az izr. hitközség kebelében alakult *Izr. Nőegylet* fejtette és fejtí ki. E hivatásból részt kért magának a *Jósziv Gyermekebarát Egyesület* is és több asztaltársaság, amelyek évente közel 500 iskolás gyermeket látnak el állandóan téli ruházattal. A gyermekvédelem tekintetében is nagy teher hárul a hatóságra. Az állami gyermekmenhely részéről külső gondozásba adott gyermekek közül igen sok van elhelyezve Ujpesten, akiknek egészsége felett a hatósági orvosok teljesítik a felügyeletet.

A TÁRSADALMI ÉLET.

A társadalmi tömörülés terén közel 60 éve uttörő munkát végez az „*Ujpesti Kozmuvetődési Kör*”, melynek tagjai sorában mindenkor ott láttuk a város szellemi és gazdasági közéletének a munkásait. E kört 1877. évi augusztus hó folyamán 18 lelkes ifju alapította, akik közül többen még ma is tagjai e körnek. A társadalmi élet fejlesztésén munkálkodtak a dalkörök is, amelyek közül az 1871-ben alapított *Ujpesti Dalkör*, valamint már ugyancsak évtizedes multra visszatekintő *Ujpesti Iparos Ifjak Dalköre* több országos dalosversenyen tünt ki és aratott fényes sikereket. A felekezeti egyesületek közül állandóan nagy tevékenységet fejtettek ki a *Katholikus Kör*, a *Református Kör*, az *Izraelita Ifjak Köre*, a *Venetianer Lajos Izr. Ifjusági Önképzőkör*, a *Katholikus Legényegylet* stb. Társadalmi munkásságukkal mindig szolgálták a közérdeket az *Iparos Kör*, az *Iparos Ifjak Köre*, a *Kossuth Nőegylet*, a *Műkedvelők Köre*, *Türr István Hadastyán Egylet*, a *Magántisztviselők Egyesülete* és egyéb testületek is.

A sport egyesületek sorába az *Ujpesti Torna Egylet (UTE)* világhírre tett szert, itt működik továbbá a *Phöbus Sportegylet*, az *Ujpesti Rákospalotai Atletikai Klub*, az *Ujpesti Munkás Tornacgylet*, s több kisebb sport egylet. — A politikai körök, az *Ujpesti Függetlenségi és 48-as Kossuth Kör*, a *Községi Demokrata Kör*, a *Nemzeti Egység Köre*, azonban az itt felsoroltakon kívül még számos egyesület és több asztaltársaság működött és munkálkodik még ma is állandóan Ujpest társadalmi életének a fejlesztésén.

AZ EGYHÁZAK.

Az ujpesti rom. kath. egyház alapkövét a község legelső lakosa *Mildenberger Márton* rakta le, ki a nyilvános gyűjtés útján befolyt pénzből, melyhez ő maga is tekintélyes összeggel járult. 1840-ben a régi temető közepén kápolnát építtetett és azt berendezte. 1869-ben a váci püspök *Ujpestre* segédlelkészt

nevezett ki, aki a főtí plébános joghatósága alatt állott, de már 1870-ben az újpesti egyházközség plébániai joghatósággal bíró káplánságra emeltetett. *Gróf Karolyi Istvánnak* a kegyuri jogairól 1874-ben történt lemondása után ezen jogot a király a váci püspök útján az újpesti rom. kath. egyháznak adományozta s ezt azóta a választott egyháztanács gyakorolja. Az időközben 5000—60000 hívőre felszaporodott egyházközség templom építés céljára pénzügyminiszteri engedéllyel sorsjátékot rendezett, amiből 20,000 frt. folyt be, mely összeg azonban templom építésére nem volt elegendő, az egyháztanács ebből *gróf Karolyi István* által adományozott telken még ma is fennálló *Bazár* épületet építtette, melynek bérösszegét a templom alaphoz csatolta. 1875-ben a váci püspök a káplánt plébánossá nevezte ki s ugyanazon évben hozzáfogtak az immár annyira óhajtott templom felépítéséhez. Azonban alig állottak a falak, amidőn *gr. Karolyi István* és *Feiler Antal* váci megyés püspök a templom építés céljára ígért segílyt nem folyósították, így az építkezés is megakadt és az 1880. évi február hó végéig szünetelt. Az 1880. ik év elején *gr. Karolyi Sándor* *gr. Karolyi István* fia és örököse azt az ajánlatot tette az egyháztanácsnak, hogy a templom alapból, a kormány hozzájárulásából és a saját adományából a félbe maradt templomot ő felépítteti, ha az egyháztanács a tervezettnél kisebb templommal is megelégszik. Ez alapon a templom 52,000 frt. költséggel el is készült és 1881. évi november hó 27-én felszenteltetett. A templom ekkor még torony nélkül épült, a tornyot csak 1888-ban közadakozás útján összeszedett 10,000 frt. költségen építették fel. A hívők számának szaporodása következtében az új templom is csakhamar szüknek bizonyult, ezért 1908-ik év folyamán az egyháztanács az egyhajós templomot két oldalhajóval bővítette ki. A katolikusok száma az összlakosságnak 80 százalékát teszi.

A *ref. egyház* 1873 augusztus 17-én alakult egyházközséggé és az első rendszeres összeírás alkalmával 476 lelket számlált. Templomát 1878. évi szeptember 29-én szentelték fel, addig pedig istentisztelet céljaira az egyik iskolai helyiség szolgált. Anyagyegyházzá 1895. május 19-én lett, ameddig a rákospalotai egyházhöz tartozott. Híveinek száma folyton szaporodik, a templom, a paplak és a kulturház az egyház tehermentes tulajdona.

Az Ág. hitvallású evangélikus egyház 1874-ben alakult meg s a hívők száma akkor 600 volt. A templomot még abban az évben hitelre felépítették, de mert fizetési kötelezettségüknek nem tudtak eleget tenni, a templomot 1874-ik év végén bíróság elárverezték. Az időközben 1200 lélekre szaporodott egyház a hívők kitartó és buzgó szorgalma valamint nagy áldozatkészségük következtében az 1886. évben templomukat visszavásárolták s azóta az egyház vagyonosodik, lélekszáma pedig folyton szaporodik. Érdekes az, hogy az elárverezett templom nem egyszerű lakássá, hanem a művészet otthonává lett, mert abban előbb *Pálik Béla* leghíresebb állatfestő művésznk, utána

Bezorédy Gyula egyike legkiválóbb szobrászművésznünknek, végül pedig *Odry Lehel* a m. kir. Opera disze és büszkesége lakott, akitől aztán a templom vissza is vásároltatott.

Az *izraelita hitközség* megalakulása a községi alakulási idejével esik össze. 1836-ban már előlmádkozója is volt a hitközségnek s 1840-ben pedig iskolát építettek. 1844-ben megalakult a *Chevre Kadischa*, melynek akkor 30 tagja volt, míg a hívők száma 1870-ben 700, 1908. év végén 5000, akik között 1500 volt az egyházi adófizető. Az egyház rendkívül sokat áldoz jótékony célokra. Kebelében működő jótékonyági egyesületek az 1871-ben alakult izraelita nőegylet, ennek leány árvaháza, az 1910-ben alakult *Maszkil el Dal egylet* és a *Bikkur cholim* betegsegélyző és temetkezési egyesület.

Az *autonóm orthodox izraelita hitközség* 1866-ban alakult meg.

A *Baptista hitközség* 1880-ban alakult, azonban még 1901-ben is csak 24 tagja volt. 1903-ban a saját házába költözött s a tagok száma azóta folyton emelkedik, az eleinte német egyház teljesen a magyarosítás útján halad.

AZ IGAZSÁGSZOLGÁLTATÁS.

Ujpest város területén működő járásbíróság Föt, Rákospalota és Pestujt hely községekre is kiterjedőleg 1900 január 1-én kezdte meg működését. A jogszolgáltatást a járásbírószágon kívül a községi bagatell és kihágási bíraskodás útján még Ujpest városa is végzi. Van Ujpesten állami adóhivatal, folyamőr- és pénzügyőri laktanya is.

Ujpest város teherbíró képességéről, valamint a kiadások és bevételek, ugyszintén a pótladó nagyságáról az évről évre elkészített költségvetés szolgálhat adatokkal, költségvetés szerinti szükséglet és fedezet között mutatkozó hiány évente 40-50 százalékos pótlóval egyenlítették ki.

A VÁROS CIMERE.

A rendezett tanácsu várossá való átalakulás következtében a főzskönyvi bizottság a város címerét is megállapította, olyképp, hogy az álló esüesköcs talpu pajzs, melynek vörös mezejében arany horgony lebeg, a pajzsra pedig arany korona van helyezve.

III.

UJPEST HIRE.

Legutoljára hagytam azt, ami ugy az egyénnek, mint a közületnek is legföltettebb kincse és büszkesége — a hire. Sajnos sokáig teljes méltatlanul rossz hírét keltették Ujpestenél, anélkül, azonban, hogy annak komoly alapja is lett volna, mert azt részben a felületesség, részben a rosszindulat szülte, s a minek az alapját 3 forrásra kell visszavezetni. Az egyik volt az 1874-iki *ujpesti forradalom*, a másik az 1875-évi *ujpesti hármis hatos*, a harmadik pedig az 1880-as évek elején a Buda-

pesten elhatalmasodott és már-már fékezhetetlenné vált alvilágnak a szétrobbantása aminek következtében a kétes jövedelemből élő alakok akkor Budapesthez legközelebb fekvő és legkényelmesebben megközelíthető Ujpestre menekültek, ahol a községi rendőrség szűk hatásköre nem gátolhatta meg letelepedésüket.

A forradalmat a felettes hatóságok által követelt könnyörtelen adóvégrehajtások okozták. *Imre Mihály* nevű hentesnél parancs folytán megjelent a végrehajtó, kire az adós ballát ragadott és agyonütéssel fenyegette. A szorongatott végrehajtó vármegyei pandurok segítségét vette igénybe s az ellenálló henteset a bíró elé vitette, aki ezért egy órai börtön büntetést szabott ki és azt azonnal foganatosította is, amelynek leteltével Imrét a község házában lévő börtönben felakasztva találták. A községben közkedveltségnek örvendő *Imre Mihály* temetése után a nép, miután annak öngyilkosságát nem akarta sehogy sem elhinni, hanem büntényt gyanított és azzal a községi alkalmazottakat gyanúsította.

A nép felháborodása oly nagy volt, hogy előbb a bíró lakását ostromolta meg, aztán pedig a község háza elé tódult s azt földig lerombolta. E közben a község háza egyik szobájába szorult 2 megyei pandur 4 lázadót agyonlőtt, a tömeg pedig a járási eszenbízost és több pandurt súlyosan megsebesített s mindezeknek a helyszínére Budapestről érkezett két század katonaság velett csak véget. A bűnper tárgyalása 1874-ben a budapesti kir. törvényszék előtt lefolytatván, 90 vádlott mondatott ki bűnösnek, álhír terjesztés, rendőri közegek sértése, büntetetre való nyilvános izgatás, nyilvános erőszakosság, zendülés, lázadás, rablás, gyújtogatás és gyilkossági kísérlet büntette miatt s a legsúlyosabb büntetés 4 és fél évi, a legesekélyebb pedig 4 havi börtön volt. Ezen szigorú ítélet után megszelídültek ezután az idegenből ideszakadt izgatók, hogy minden kedvük elpárologt a további lázadásóktól. Azóta Ujpesten van legjobban kifejlődve a hatóság iránti tisztelet.

Az 1875-ik évben két idegenből ideköltözött vállalkozó szellemű polgár egy pékmester és egy gépész közkereseti társaságot alapított hamis hatások gyártására, amire azonban iparigazolványt nem kértek. Iparukat nem sokáig folytathatták, mert a rendőrség ébersége őket munkájukban esakhamar meglepte és így méltó helyükre a börtönbe jutottak. Hamis pénzt Ujpesten azóta senki sem gyártott, de annál többen kísérleteztek azzal mások és másutt s azt a hír mind uipestinek keresztelte el s így igazán teljesen ártatlanul jutott e város eme gyanúsításokhoz is.

Ami pedig a Budapestről kikergetett világjáró zsebmetszők, betörők, orgazdák, hamiskártyások, többféle kétes életű alakok itteni letelepedését illette, az igazán csak pütkösdí királyság volt a részükre, mert az államrendőrség hatáskörének 1890. évi január hó 1-ével történt Ujpestre való kiterjesztésével ezek a kétes alakok innét a visszatérés minden reménye nélkül örök időre elpárologtak. Mindezekre alapított hírünket így te-

hát csak a rosszakarat szöhetne ellenünk, mert az itt állandóan letelepedett lakosság mindig szorgalmas, törekvő s mindennekfelett becsületes munkásnép volt, akik a város hatóságával együtt minden szépért és jóért lelkesedve: a hon és a hit szolgálatában állottak és állanak mindig!

Dr. Ugró Gyula

A várossá alakulástól napjainkig.

1906. szeptember 19-én nyújtotta be dr. Ugró Gyula azt a kérelmet, amely a várossá való átalakulást indítványozza. Az alapos beadványt a képviselőtestület többsége elfogadta és felterjesztették a megyéhez. A megye ugyanabban az évben november 27.-én tartott közgyűlésén foglalkozott Ujpest kérelmével és pártolólá terjesztették fel a belügyminiszterhez.

Az utolsó községi választások.

Közben Ujpest község még utóljára 1906. december 4.-én községi képviselőtestületet választott. Az utolsó községi képviselőtestületnek a következő tagjai voltak:

I. kerületben választott tagok: dr. Venetiáner Lajos, dr. Varázséji Béla, dr. Kiss Sándor, póttag: Lenkei Márton.

II. kerületben: dr. Ugró Gyula, dr. Séligmann Jenő, póttag: Szurday Róbert.

III. kerületben: Pohl Károly, dr. Boros Mór, póttag: Herczóg József.

IV. kerületben: dr. Altwehr József, Kirschner Lipót, póttag: Ulerich József.

V. kerületben: Perich Károly, Tomcsányi Árpád, Höberth Béla, póttag: Krisztics Ede.

Dr. Ugró helyére Szurday Róbert került, mert Ugró, mint bíró hivatalból tagja lett a képviselőtestületnek.

Az utolsó községi előjárásnak pedig a következőket választották: dr. Ugró Gyula bíró, Csepreghy Pál törvénybíró, Emmerling Rezső közgyám, Radics Dávid pénztárnok, ifj. Bachmann Károly, Balázsfalvy Kiss Pál, Vnuk Lajos, Theész János, Ehrenwald László, Zigler József, Lechner Ferenc, Piszter Vince, Sonnenfeld József, és Sziebold Ádám esküdtek.

A megyei pártoló felirat után soká késett még a belügyminiszteri határozat, dacára annak, hogy több ízben küldöttségek kérték azt. Erre 1907. év elején a bíró újabb kérvényt nyújtott át a küldöttség mellett magának gróf Andrassy belügyminiszternek. Mire azután a miniszter 1907. június 24.-én jóváhagyta a község kérvényét és megtörtént a várossá alakulás. A hatóságok minden intézkedést megtettek arra, hogy a legrövidebb időn belül elintézzék a szükséges tennivalókat. Elrendelték a választásokat és az alakuló első városi képviselőtestületi közgyűlést 1907. augusztus 14.-én tartották.

Az első városi képviselőtestület.

Az első városi képviselőtestületnek a következő választott tagjai voltak:

Az I. kerületben: Wolfner Tivadar, Lenkey Márton, Hagel József, dr. Venetianer Lajos, dr. Varázséji Béla, Klein Ignác, Fuchs Samu, dr. Héderváry Ernő, Fornheim Zsigmond, dr. Altwehr József, Klíma Lajos, Leiner Miksa, Dózsa Albert, Farmathy István, Csapó József, Lang Géza, Csermák Károly, Urbán István, Chobot Mihály, Ulrich József.

A II. kerületben: Altenbach Ferenc, Aschner Lipót, Fehér Ferenc, Fornheim Gyula, dr. Gerlóczy Gyula, Horváth Lajos, Konyha Géza, Kovács Tóbiás, Leiner Zsigmond, Marcikievicz Antal, Martonffy Emil, Mauthner Zoltán, Murányi Iván, Palin y Levente, Samáí József, dr. Seligman Jenő, Spitzer Ármin, Török Ignác, dr. Ugró Gyula, Zák Alajos.

A III. kerületben: Barát Lajos, dr. Boros Mór, Csepreghy Pál, Emmerling Dezső, Herczóg József, Hesz Károly, Hladik Nándor, Höbert Béla, László Endre, Mádé János, Hohl Károly, Polifka János, Tyrman József, Teszárík Antal, Wágner Jenő, Vnuk Lajos, Szurday Róbert, Vuskics József, Záhorszky Pál, Ziegler József.

A IV. kerületben: Réli Ferenc, Horn Ferenc, Turnay Pál, Garai Ferenc, Polz Mihály, Rein Károly, Sternthal Miksa, Vankó István, Horváth József, Piszter Vince, Teész János, Fejes István, Hermann Tivadar, Barcza Márton, Nagy Sándor, Földes Ármin, Fornheim Izidor, Jung Péter, Korányi Jenő, Greizinger István.

Az V. kerületben: Bendász János, Bulicsek Ferenc, Ehrenwald László, Farkas Lőrinc, Györffy Kornél, Jakab Géza, Kirschner Lipót, Krisztics Ede, Lechner Ferenc, Löwy Sándor, Perich Károly, ifj. Perich Károly, Sarudi János, Schneider József, Sonnenfeld József, Sziebold Ádám, Tomcsányi Árpád, Vanyek Béla, Vnuk Gyula, Wlassics József.

A legtöbb adót fizelő képviselők pedig az 1907-ben összeülő első városi képviselőtestületben a következők voltak: Mauthner Mihály, Schreiber Gyula, Egyedi Lajos, Diamantslein Lajos, dr. Kovács Nagy Lajos, Fürst Gerson, dr. Kálmán Ödön, Csermák Károly, Schwartz Jakab, Deutsch Zsigmond, dr. Polacsek Károly, dr. Aradi Béla, dr. Héderváry Lehel, Goldstein Mór, Löwy Bernát, Lindt János, dr. Szabó Béla, Benkovits Imre, Halász Olivér, Vanyek Béla, dr. Cserba Dezső, Székely Miksa, Adamis Lajos, Lindenbaum Mór, dr. Baum Ignác, dr. Sarbó Arthur, gróf Károlyi Sándor utóda, Lemberger Ernő, Schein Dávid, Diamant Ignác, Friesz János, Wolfner Lajos, id. Erker András, Viktora Ferenc, Kanizsai Mór, Perl Adolf, Paulovits Viktor, Weisz Mór, Mezei Dávid, Krompecher János, Schwartz Izidor, Heidrich Ignác, Máthé Ambrus, Lányi Ernő, Utschek Ferenc, Laudy Lidót, dr. Fuchs Ignác, Miskólczy Gusztáv, Rosenfeld Jakab, Deucht Ignác, Kazda József, Bachmann Károly, Gömöri Elek, Emmerling Ferenc, Hlavacsek István, dr. Világosi József, Ehrenwald Vilmos, Grünbaum Lajos, Egyessy Géza, Szirmay Andor, Jakab Géza, Váci Kereskedelmi és Hitelbank, Neufeld Bódog, Beniczky Károly, Emmerling Antal, Takács Adolf, Schwartz Nándor, dr. Miklós Antal, Baltazár Ferenc, Vikár János, Feiner László, dr. Seligmann

Jenő, Spitzer Mór, Csillag Ignác, Miády Antal, Kőszeghy András, Kolman J. Gyula, Brenner Márton, Rein Ede, Petró János, Marton J. Kálmán, dr. Führer Simon, Szwoboda György, Budapesti Közuti Vasut R. T., Vnuk Ferenc, Kárpáti József, Reznicek Alajos, Schön Bernát, Lukácsovics Vilmos, dr. Tihanyi Lajos, Éliás Adolf, Mády Lajos, Barta Mór, Lichtenstein József, Fischmann Miksa.

1907. augusztus 19 én tartották a tisztújítást. Polgármesternek dr. Ugró Gyulát választották meg, főügyésznek dr. Boros Mórt, árvaszéki ülnöknek Adamis Lajost, főszámvevőnek Kiszela Vilmost, pénztárnoknak Radics Dávidot, közgyámnak Emmerling Rezsőt. A községi szervezetből a városi szervezetbe a következő tisztviselőket vették át: Ráday Antal, Hevesi Vilmos, Hoffer Mihály, dr. Héderváry Soma, dr. Fadgyas Gyula, dr. Lichtmann Henrik. Ladányi Zsigmond, Vrányi Teofil, Gurányi István, Várady Zsigmond, Királymezei Béla, Boda Aladár, Asztlalos Lajos, Medveczky Dezső, Berényi Antal, Boda Gábor, Barta Géza, Horváth András, Pozsár Lajos, Várady Albert, Sámuel Benő és Ziska Lőrinc.

Új élet indul.

A képviselőtestület megalakulásával és a tisztújítással új élet kezdődött Újpesten. A községi képviselőtestület 20 virilis és 20 választott tagból állott, míg a városi képviselőtestületben 100 legtöbb adót fizető és 100 választott városi képviselő foglalt helyet. Ennyi új embernek a közéletbe való betódulásával s így az életrevaló ötletek és városfejlesztési tervek felvetésével hatalmas lendületet vett Újpest fejlődése. A városi munka 1907 augusztus 26-án tartott első érdelemleges közgyűléssel indult meg. Ezen a közgyűlésen dr. Jarmatzky Sándort főjegyzővé választották, megállapították a tisztviselői fizetéseket és 8 fontos bizottságot küldtek ki. A munka lendületét jellemzi a következő bizottságok kiküldése: 1. Ipari és kereskedelemügyi, 2. munkásügyi, 3. piacrendészeti, 4. közlekedés és munkügyi, 5. tisztviselőteleplétesítő, 6. légszuszvilágításügyi, 7. közbiztonsági, 8. temetőügyi, 9. közérdeklmezési és végül 10-ik bizottságnak a Kossuth-szobor bizottságot küldték ki. A legközelebbi közgyűlésen pedig megalkották a város szervezési szabályrendeletét. Az átalakulást követő időkben első teendő volt a közigazgatás és városberendezkedés megalapozása, az alkotásokra csak azután került a sor. A város akkori hatósága néha nem tartotta be szorosán az élet követelte haladás miatt idejét mult szabályokat, hanem a köz érdekében mellőzve az alakításokat a szükséges intézkedéseket megtette. Az ilyen intézkedések miatt a felelős hatóságokkal került szembe a tisztviselő s ezért volt oly gyakori a személyi változás a városi tisztviselők sorában.

Ugyanebben az évben özv. Révusz Mátyásné végrendeletében 30000 koronát kitevő vagyonát Újpest városára, árvaház vagy egyéb jótékonycélu intézmény létesítésére hagyományozta. Ugyanakkor jelentette a polgármester a képviselőtestületnek, hogy néhai Wolfner Gyula, a nemes emberbarát által jótékonycéllal hagyományozott 6000 korona a kamatok tőkésítése folytán 16000 koronára növekedett. Nagy örömet okozott az a bejelentés is, amely szerint 1908 szeptember 1-ével az újpesti községi gimnáziumot állami kezelésbe

veszik. A képviselőtestület egyhangulag elhatározta, hogy 600 négyzetöl telket ajánl fel a létesítendő állami felsőbb leányiskola céljaira. Az elemi iskolák építéseinek költségeire 200000 korona kölcsön felvételét határozták el. Ugyancsak gondoskodtak ovodák létesítéséről is. A népjólét, a közegészségügy, a köztisztaság és közéletmezés javításának céljából a város több külföldi város intézményeinek és közintézményeinek helyszínen való tanulmányozására a polgármestert, Hoffer Mihály gazdasági tanácsost és Vrányi Teofil tanácsjegyzőt küldte ki.

Városi alkotások.

A jelentős városi alkotások sorát a 600,000 korona költséggel előirányzott közvágóhid megépítése indította meg. Augusztus 22-én tartott közgyűlésen 1.200.000 korona kövezési kölcsön felvételét határozták el, amely összeggel a legszükségesebb kövezési munkálatokat el is végezték.

A következő évben a Nyár-, Viola és Tavasz utcák által határolt területen új elemi iskola építését kezdték meg. Az állam által építendő új főgimnázium építésére 200,000 korona hozzájárulást szavaztak meg. Ekkor létesítették a Nyár utcai gazdasági udvart is. Az állandóan fejlődő város közbiztonsága érdekében a rendőrség létszámát 10 lovasrendőrrel szaporították és a város különböző pontjain 3 őrszobát létesítettek. Gondoskodtak továbbá a hivatásos tűzoltó legénység létszámának felemeléséről. Ebben az időben — a kulak apadása és a víz egészségtelen volta miatt — lépett előtérbe erőteljes formában a vízvezetéki probléma megoldása. 1909-ben a városi hatóság a fővároshoz fordult és azt kérte, hogy a fővárosi vízműhálózatot Újpestre is terjesszék ki. A közvilágítás kérdésének megoldását szintén napirenden tartották.

A városi tisztviselői állásokat, amennyiben még nem volt teljes a város szervezési szabályrendelete, nem egyszerre töltötték be, hanem mindig újabb tisztujító székek választották a tisztviselőket. Ekkor választottak meg aljegyzőnek Kolozsváry Istvánt és Wéber Józsefet.

Az alkotások éveit voltak ezek. Ekkor létesítették a vízműveket, bevezették a villamos árammal való közvilágítást, csatornáztak, köveztek és építettek.

1911. év végén dr. Ugró Gyula polgármester kimerültsége miatt felmentését és nyugdíjaztatását kérte. A képviselőtestület a kérelemnek csak részben tett eleget, amennyiben a nyugdíjárandóságot csak két év múlva állapította meg. A megüresedett polgármesteri állásba dr. Miklós Antalt helyettesítették be. 1913. augusztus 21-én új képviselőtestületi tagválasztást tartottak és az alakuló közgyűlést augusztus 23-ára hívták össze. A tisztujítást augusztus 25-én tartották, amelyen a következő városvezetőséget választották: Polgármester dr. Miklós Antal, főügyész dr. Boros Mór, közigazgatási tanácsnok Vrányi Teofil, főszámvevő Bánó Vince, árvaszéki ülnökök Löwy Sándor és Hess Pál, pénztáros Radics Dávid, mérnök Góll Jenő, pénztári ellenőr Erdélyi Károly, levéltáros Weigele Sándor, közgyám Emmerling Dezső.

1914. június 17-én dr. Varázséji Béla és 200 társa indítványára a képviselőtestület ünnepélyes díszgyűlésen Ujpest díszpolgárává választotta ujpesti Wolfner Tivadart.

Ujpest a háboruban.

A háboru kitöréséig hatalmas lendülettel fejlődött a város. A háboru kihörése a városi közigazgatást is kizökkentette a rendes kerékvágásból. A mozgósítás első percétől kezdve igen nagy számú csapatoknak elszállásolásáról kellett Ujpestnek gondoskodnia és a város területén tartózkodó hadkötelesek nagy száma szinte emberfeletti munkát hárított a katonai ügyosztályra. A közigazgatási munkát az a körülmény is hátráltatja, hogy a tisztviselői karnak fele katonai szolgálatra vonult be. Az első időben több ezer hátramaradottról kellett a városnak gondoskodni. Ekkor alakult meg az első hívó szóra a Polgári Segítő Bizottság, amely Ujpest társadalmának vezető egyéniségeit egyesítette egy szent cél érdekében. A képviselőtestület két hadikórház felállítását határozta el, az egyiket a főiskolai szociális telepen 150, a másikat a Viola utcai iskolában 300 beteg számára. Ujpest első sebesüllije Kovásznay Antal városi tisztviselő volt, aki 14 sebesüléssel érkezett haza az orosz frontról. Az első betegszállítmány 292 sebesülttel 1914. október 8-án érkezett Ujpestre. A sebesülteket a vasuti állomásról nagy ünneplések közepette szállították a kórházakba. Ettől az időtől kezdve a háboru végéig az volt a közigazgatás legfőbb feladata a felére csökkentett tisztviselői létszámmal, hogy az ilthonmaradottakat élelemmel lássa el. A városfejlesztési programok egész sora maradt megoldatlanul a fiókokban. Minden időt és munkát lefoglalt a háborus adminisztráció. Szünetelt az építkezés s ugyyszólván egyetlen beruházásra sem került sor a háboru tartama alatt. A pénz értéke korábban lassan, de biztosan romlott, később pedig olyan lendületet vett, hogy olyan körülmények között nem is kockáztathatták meg a nagyobb hitelműveletekkel járó közmunkák megindítását.

A harcterekről egymásután érkeztek a sebesültek az ujpesti hadikórházakba. Később szomorubb híreket hozott a lábori posta értesítője, vagy a hivatalos jelentés. Az ujpesti hősi halottakról érkeztek a jelentések. Az első ujpesti hősi halott Timár János káplár, a szerb harctéren hősi halált halt.

Lelkes eseményei is vannak a háboru kitörésének. Zászlóerdő leng a város házain, az utcákon lelkes tömegek éljenzik a háborut és halált kiáltanak Szerbiára. Az ujpesti hadbavonultak közül megkérdezik; ki akar azonnal a harctérre menni.

Heidinger Ferenc hentesmester az első jelentkező.

A második hősi halott Ujpestről Tankovits Ferenc, akiről szeptember 6-án érkezett a hivatalos irás, hogy az orosz harctéren, a kraszniki ütközetben hősi halált halt.

Egymást váltogatják az érdekes események és látnivalók, amit békeidőben nem igen lát a polgári lakosság. Az angyalföldi vasutállomáson megáll egy teher vonat, amely az első orosz hadifogoly szállítmányt viszi az esztergomi hadifogoly táborba.

Szomorú statisztika jelenik meg arról, hogy hány ujpesti üzletet zártak be, mert a tulajdonos a háboruba vonult. 500 kereskedő

és kisiparos üzlete, műhelye rolóit huzták le és ugyanakkor a népkonyha már 2006 adag ebédet oszt ki naponta.

1915. februárjában nincs liszt és kenyér a városban. A pékek becsukják műhelyeiket. A lisztkészleteket összeírják és megállapítják a liszt és kenyér fejadagját.

Általános élelmiszerhiány jelentkezik, a város vezetőségének iszonyu erőfeszítésébe kerül a városba érkező élelmiszerek elosztása.

Megindul az orosz gőzhenger. Minden embert behívnak. Negyedi Szabó Béla az Ujpesti Napló szerkesztője a többi ujpesti-ekkel ugyancsak bevonul katonai kiképzésre Szászvárosba.

Zsir és tejinség gyötri a lakosságot. A lakosság lelkiállapota állandóan rosszabodik és tetézi a bajokat Prsemysl várának eleste, amely esemény a legmélyebb nyomokat hagyta az emberek lelkében. Sok ujpesti került ekkor orosz fogságba. Dr. Fischer Izidor, Vértes Benő, Papp-Szilágyi László, Löwy József és Jolész Béla kerültek orosz hadifogságba.

1915. április 29-én közgyűlést tart a város képviselőtestülete. Indítványozzák, hogy az utcák öntözését adják bérbe az Isternek négy évre, évi 3000 koronáért. A függőben levő Ister kérdések rendezését sürgetik. Javasolják, hogy az utcák tisztítására vegyenek fel munkaerőt, ha nem akadna, úgy kérjenek 100 orosz hadifoglyot erre a célra.

Egy későbbi közgyűlésen ethatározzák, hogy a város határában lévő gróf Károlyi-féle telkeket felszántatja a város és konyhaveteményeket ültetnek. 1915. május 2-án meghal Horn Ferenc ellenzéki politikus, aki egyik vezéralakja volt akkor a városnak. Már abban az időben szorgalmazta Istvánteleknek Ujpesthez való csatolását.

1915. május 22-én megnyitják a Wolfner féle népkonyhát, ahol sok ezer ember kap naponta ételmelet.

Megérkezik 1915. május 16-án az olasz hadüzenet.

Megkezdődik a második hadikölcsön jegyzése. Ujpest városa a május 25-én tartott közgyűlésen 50.000 koronát jegyez. Közben újabb rendszabályokat léptetnek életbe a lakosságokra. Füstelen napot rendeznek, amikor nem dohányoznak az emberek és a harc-terekre szállítják a megmaradt cigarettát, vagy az így megtakarított pénzt.

A városnak fogy a pénze, adók alig folynak be. Wolfner Tivadar 100.000 korona kölcsönt nyújt a városnak, azonkívül még nem esedékes 3000 korona adót fizetett be cégével.

Negyedi Szabó Béla a hadisegélyek kiutalása és az élelmiszer-uzsora ügyében intézett kérdést a polgármesterhez. A drágaság egyre nő, a harctéri hírek egyre aggasztóbbak. Mindig több és több ujpestiről érkezik értesítés, akik fogságba estek, vagy hősi halált haltak.

Kollár Miklós a lábbadozó katonáknak ajánlotta fel Kossuth utca 5. szám alatti házát, ahol 100 katonát helyeztek el.

Már sorozzák a 18 éveseket. Az ujpesti ifjak közül 85 százalékot alkalmasnak találják.

1915. augusztusában koleraveszedelem üti fel fejét. A polgármester pár hét múlva megnyugvással jelenti, hogy megszűnt a koleraveszedelem. A következő városi közgyűlésnek az eseménye, hogy a kenyérinség leküzdésére felhatalmazzák a tanácsot arra,

hogy kenyereit sültesen a lakosságnak. Majd a harmadik hadikölcsönre is megindul a jegyzés. Ujpest 500.000 koronát jegyzett ezuttal.

1915. december 5-én dr. Héderváry Lehel országgyűlési képviselő hazaérkezik francia internáltságából.

Ugyanebben a hónapban Pápay Géza főgimnáziumi tanár 1508 darab ruházati cikket gyűjt össze, amelyet az újpesti iparosok kijavítanak és szétosztják a város szegényei között.

A viszonyok egyre romlanak, képviselőtestület december 27-én tárgyalta a jövő évi költségvetést. A bevételek nem fedezik a szükséges kiadásokat. 68 százalékos pótdójt jelölnek, amit 300.000 koronás függő-kölcsön fölvételével fedeznek.

Az 1916-i esztendő érdekes eseménnyel indul. Wolfnerék fél millió koronát ajánlanak fel gróf Tisza Istvánnak, hogy fordítsa legjobb belátása szerint humanitárius célokra. A hatalmas összeget azonnal a miniszterelnök rendelkezésére bocsátották.

Február 16-án közgyűlést tart a képviselőtestület, amikor Grünbaum Vilmos interpellált, hogy vannak egyesek, akik nem veszik tekintetbe a szörnyű inséget és hamis cégér alatt elszállítják Ujpestről azt a kevés lisztet, amit a lakosság szűkösségére utaltak ki. Ekkor olyan a helyzet, hogy kenyérgyeg ellenében sem kapni kenyeret és lisztet. Növelte a bajokat az is, hogy a hentesek nem vettek és nem vágtak serléseket, mert arra hívatkoztak, hogy a maximált árak mellett képtelenek folytatni munkálkodásukat a biztos ráfizetés veszélye nélkül.

A helyzetet jellemzi az a sok szomorú sorbaállás, amelynek napról-napra szemtanúi lehettek az újpestiek. Már előző napon kora este odaálltak a pék, hentes, vagy tejüzlet elé, hogy másnap kapjanak valami ételmiszert.

Az év elején Kollár Miklós olyan tervre ír ki 6000 koronás pályadíjat, amely megoldja, hogy a társadalom és az állam segítségével nélkül hogyan lehetne létesíteni hadiözveggy és hadiársvaházat, ahol lakást és munkát lehetnek a hadiözveggyek és hadiársvák. Ekkor létesül Kollár Miklós nagyszögű alapítvány, munkája és áldozatkészsége folytán az ugynevezett Kollár Miklós hadigondozó telep. Ujpest társadalma is jelentős összegű gyűjtéssel járult hozzá a nagyszögű munkához.

1916. július 9-én megnyílt a Szociális telep hadikórháza.

Ujpestiére még az a dicsőség is, hogy kifalálja a fatalpu cipőt. Baffia Vilmos városi képviselő július 23-án lépett a nyilvánosság elé ezzel a korszerű és szükséges találmánnyal.

1916. augusztus 28-án újabb súlyos meglepetés éri az ország közvéleményét. A románok hadat üzentek a központi hatalmaknak és azonnal betörték Erdélybe. Ujpest azonnal gyűjtést rendezett a románok elől menekülőiknek és az összegyűlt 1708 koronát szétosztották a menekültek között. Az Ujpesti Napló is gyűjtést kezd az erdélyi menekültek részére és az összegyűlt 3585 koronát rendeltetési helyére juttatják.

Gróf Károlyi Lászlóné a Stéfánia szövetség elnöknője értekezletre hívta össze az elnöki tanács tagjait, amelyen megbeszélték a gyűjtést. Röviddel ezután a grófné levelet intézett dr. Miklós Antal polgármesterhez, amelyben közölte, hogy a gyűjtése 100.000 koronát eredményezett.

Az élelmiszerárakon kívül minden árucikk ára rohamosan emelkedik. Akkor még általános megütközést váltott ki az árak emelkedése és elszörnnyűködve adták tovább, hogy egy pár cipő ára 80 korona, egy rend ruha, hazai szövetből 280 korona, télikabát házimacsakából készült prémiummal 350 korona.

Az első tüntetések.

A viszonyok napról napra rosszabodtak, az elkeseredés nőn nőn. Elfogytak a készletek és újabbak nem érkeztek a városba. 1916. október 7-én reggel több száz asszony gyűlt össze a városháza előtt és hangos szóval lisztet, kenyeret és zsírt követeltek. A városháza kapuit azonnal bezárták, mire a tüntetők a városháza református templom felé eső része felé vonultak és kövekkel egy sor ablakot bezuztak. A rendőrség oszlatla szét a tüntetőket. Ezután rövid ideig béke és rend honolt ismét Ujpesten. A képviselőtestület rendkívüli ülést tartott a tüntetés után és akkor az éles felszólítások nyomán rendet tementettek — már amennyire lehetett — az élelmiszer elosztás körül.

Pár nap múlva az asszonyok ezrei gyülekeztek ismét a városháza előtt. Zsirosztást vártak. Fent pedig közgyűlést tartott a képviselőtestület. A polgármester felhatalmazást kért élelmiszer beszerzésére. Dr. Kálmán Ödön fegyverszünetet kért a várospolitikai életbe, amíg az élelmiszer válságot le nem küzdik. Negyedi Szabó Béla és dr. Kiss Sándor drámai szavai után megadták a korlátlan felhatalmazást a polgármesternek.

A városházi életben rövid időre békét kötöttek' azonban a helyzet igen nehezen javul. Napirenden vannak a zajos utcai jelenetek és a sorbaállások.

1916. november 23-án gyászlobogók lengnek a város házain. Meghalt Ferenc József. A monarchiát mintha hideg szél járta volna keresztül. Több volt ez egy öreg uralkodó halálánál.

December 13-án ismét közgyűlést tart a képviselőtestület. Az egyik felszólaló elmondja, hogy Ujpestről 15.000 ember vonult be katonának, a költségvetés még nem készült el, a képviselőtestületi mandátuma lejárt, azt kérdezte, hogy megtartják-e a községi választásokat. A polgármester válaszában közölte, hogy a megyének olyan előterjesztést tett, amely szerint a községi választásokat meg kell tartani.

A választásokat tényleg megtartották. A városi pártok békét kötöttek és együttes listával indultak a választásokba. Csak egy kerületben nem az egyesült pártok jelöltjei győztek. A VII. kerületben a szociáldemokraták győztek. Ennek a választásnak még az az érdekessége volt, hogy az összes volt városatyákat jelölték, akik hadbavonultak és valamennyit, egy kerület kivételével megválasztották.

Az év végén, december 30-án Károly trónörökösöt magyar királlyá koronázták Budán. A város zászlódiszbe öltözött.

A földművelésügyi miniszter 1917 év elején a szociális telepen élelmiszer és vegyvizsgáló telepet állított fel.

Ujpest társadalmában mozgalom indult a Szülő-otthon létesítésére. Rövidesen jószívű emberek adakozásából működik az ujpesti Szülő-otthon.

1917. január 17-én tartott városi közgyűlésen kerül szóba első ízben a vastalanító készülék felállítása Előbb a vízdíjat 4 fillérrel emelik a háborus drágaságra való tekintettel és az Istert elismerik, mint a belga társaság jogutódját. Ezen a közgyűlésen robbant ki az első viharos vízvita. A vitában élesen résztvettek: dr. Deutsch Jenő, dr. Fornheim Ernő, dr. Szabó Béla, dr. Földes István, Miklós Móric, dr. Kálmán Ödön és dr. Kiss Sándor.

Ugyanezen a közgyűlésen emelték a Phóbus kérelmére a villanyáram díját, mert a szénárak is rohamosan emelkedtek.

A koronázás után megjelentek a hivatalos lapban a kinevezések. Gróf Károlyi Lászlót valóságos, belső titkos tanácsossá nevezte ki a király, gróf Károlyi Lászlónét pedig eredményes háborus jótekonyságának és munkálkodásának elismeréséül a királyné az I. o. Erzsébetrenddel jutalmazta.

Január 26-án széthordták azokat a kérdőíveket, amelyekre mindenkinek válaszolni kell, illetve be kell vallani, hogy hány kiló lisztje, zsirja burgonyája, hüvellyese, cukorja és más ételmiszere van. A feleslegét elveszik és szélesztják az inségesek között.

A fővárosi lapok az újpesti tejhamisításokkal vannak tele. A városi tejüzemből vett mintákból megállapítják, hogy a tej 30—40 százalékban vizezett. Több városi alkalmazottat két-két heli elzárásra és pénzbüntetésre ítél a bíróság.

Április 5-én dr. Varázséji Béla címzetes prépostot, újpesti esperes plébánost kinevezték váci kanonokká.

A legközelebbi közgyűlésen felket adományoz a város a szociáldemokrata pártnak Munkás Otthon építésére.

Változnak a viszonyok. Tisza István miniszterelnök megbukott. 1917. június 17-én válsztójogi blok alakul. Újpesten is határtalan az öröm. Mindenki változást vár. A háboru végét. Az újpesti képviselőtestület pártjai üdvözölték az új kormányt.

Patay Tibor az új főispán. Melegen érdeklődik Újpest ügyei iránt.

Érdekes közlemény jelenik meg az Újpesti Naplóban. Fogyunk veszünk a címe. Az áll benne, hogy 1917. július 24-től 30-ig Újpesten 14 születés, 19 halálozás történt és 9 házasságot kötöttek. Szomorú statisztikája volt ez a háborus leromlásnak.

1917. november 21-én tartott közgyűlésen dr. Miklós Antal polgármester azt kéri, hogy vegyék ki a város kezéből a közélélmezés dolgát, vagy állítsanak fel külön közélélmezési ügyosztályt. Az új osztály vezetésére Hoffer László Endrét, vagy Weigele Sándort ajánlotta. Többek hozzászólása után fölkérték a polgármestert, hogy vezesse tovább ő a közélélmezést.

Wolfnerék ismét hatalmas ajándékkal lepik meg az országot. 20 ezer pár cipőt ajándékoznak az ország szegény gyermekei részére és külön 2 ezer pár cipőt az újpesti szegény gyermekeknek.

Az esztendő hátralevő része az élelmiszer hiány enyhítésére kifejtett tevékenységben múlt el. Jelentősebb esemény nem történt.

1918. év elején már működött a Szülőotthon. Dr. Lőrinc Béla az igazgató főorvos. A hadiárvák és hadiözvegyek a Kollár féle hadigondozóban laknak, ahol munkát lelnek, az árvák pedig valamilyen mesterséget tanulnak.

1918. március 7-én az egyik fővárosi lapban súlyos támadások jelennek meg az újpesti élelmezésről. A tanács és a polgármester kora délutántól késő estig ülésezik. Este 11 órakor dr. Miklós

Antal polgármester benyújtotta lemondását és nyugdíjazását kérte. Március 10-én herceg Windischgreetz Lajos közlekedési miniszter felfüggesztette dr. Miklós Antal polgármestert, Berényi Antal tanácsnokot és Ladányi Zsigmond vágóhidí igazgatót.

Ugyanaznap este értekezletet tartottak a pártok vezetői és a nyugdíjazás iránti kérelmeket leakarták venni napirendről és tiltakoztak a város autonómiájának felfüggesztése, illetve kormánybiztos kiküldése ellen. Másnap közgyűlést hívtak össze, amelyen Hoffer Mihály tanácsnok elnökölt. Az izgalmas közgyűlés azzal végződött, hogy nem fogadták el a nyugdíjazási kérelmeket. Azonban ugyanakkor megérkezett Patay főispán rendelete a felfüggesztésről és Pethes László főszolgabíróval bizta meg biztosként a vizsgálat lefolytatásával.

A következő napon Klima Lajos vezetésével 30 városi képviselő küldöttségileg kereste föl a főispánt és arra kérte, hogy jelölje dr. Ugró Gyulát polgármesternek, akinek vezetői rátermettsége és munkássága közismert. Az ipartestületben pedig egy nagygyűlés hatalmas közönsége kívánta dr. Ugró Gyulával behelyettesíteni a polgármesteri állást.

A március 20-án tartott közgyűlésen dr. Miklós Antal polgármester nyílt levelét olvasták fel, amelyet a város közönségéhez írt és abban tiltakozik a vádak ellen.

Rövid idővel később, 1918. május 14-én tartott városi közgyűlés dr. Ugró Gyula nyugalmazott polgármestert helyettesítette be a polgármesteri székbe. Ezután a forradalomig nem történt jelentősebb esemény, ugyszólván minden energiát a lakosság elemi szellemi ellátására fordították.

A forradalom Ujpesten.

1918 október 30-án kitört a forradalom Budapesten. Percek alatt megérkezett a híre Ujpestre. A várospolitikusok itt is permanenciában voltak és első gondjuk volt menteni a menthetőt. Egymásután érkeztek a hírek arról, hogy a perifériákon fosztogatnak. A vasutállomáson lévő vagonokat üritették ki először.

Másnap reggel a polgármesterhez megérkezett a Nemzeti Tanács sürgönye, amely tudatja, hogy átvették a hatalmat. A tanács azonnal ülést tartott és elhatározta, hogy a helyükön maradnak, vezetik az ügyeket és estére közgyűlést hívnak össze.

Ujpest képe is forradalmi képet mutatott. A hadból hazatértek sűrű csoportokban vonultak végig a városon. Hozzájuk csatlakozott a város lakosságának nagyrésze. Estére hatalmas tömeg gyűlt egybe a városháza előtt, ahol megalakult a helyi Nemzeti Tanács és később a polgármester beszélt a tömeghez.

Közvetlen ezután megalakult a nemzetőrség, amely a munkássággal karöltve őrködött a rend fenntartásán. Ujpesten aránylag minden különösebb rendzavarás nélkül folyt le az úgynevezett «őszirózsás forradalom.» A hivatalokban és műhelyekben megindult a munka. Természetesen a Nemzeti Tanács rendeletei alapján rendezkedett be a városháza és egy leiratra Ujpest a köztársasági államforma mellett foglalt állást. Lassan minden hatalom a munkás- és katonatanács rendelkezési körébe jutott és a Nemzeti Tanács csak alárendelt szerepet töltött be.

A Károlyi-kormány 1919 február havában dr. Ugró Gyula legélesebb ellenfelét, Miklós Móricot tette meg kormánybiztossá, míg az új kormánybiztos Hoffer Mihályt tette meg polgármesterhelyettesé, akinek azonban csak címe volt, mert minden hatalmat Miklós Móric gyakorolt. A városi adminisztráció kereke mind nehezebben működött, végül is teljes fejvesztettség váltotta fel a korábbi normális munkát.

1919 március 21-én a proletárdiktatura váltotta fel a köztársasági kormányt. Ujpesten is a munkás és katonatanács vette át az uralmat.

Az ujpesti ellenforradalom.

Az ujpesti ellenforradalom még a Károlyi kormány idejére nyulik vissza. A kormány gyengesége érezhető volt. A polgárság az őszirózsza forradalmat örömmel fogadta, mert nemzeti színben jött, azonban állandóan növekedett a kiábrándulás. A polgárság csak a proletárdiktatura alatt ébredt annak tudatára, hogy milyen alapvető és rendkívüli változás történt. Egész megbolygatott élete lázadozott az új rend és életformák ellen. Az ellenforradalmi szervezkedés már a Károlyi kormány ideje alatt megindult. Erősebb lendületet a proletárdiktatura alatt vett.

Előbb egy szűk baráti kör munkájára szorítkozott, akikhez dr. Juhász József, Tassy Béla, Károly és Altenbach Róbert tartozott. Később a szűk körhöz csatlakozott Bertala Ferenc, Kelemen Géza, Antal Ferenc és Szabó Gyula. Az ellenforradalmi csoport állandóan növekedett. Munkájuk igazi lendületet akkor vett, amikor kitört a kommün. Ekkor csatlakozott a társasághoz az a sok ellenforradalmár, akik Szigethy Gyula táborához tartoztak.

Titokban, a legnagyobb nehézségek között érintkeztek egymással és szövögették, tervezgették az ellenforradalom leghatásosabb módjait. A kis szervezet miniszélesebb összeköttetéseket teremt. Érintkezésbe jutnak Romanelli ezredessel és az olasz—angol misszióval.

Az ellenforradalmi társaság lassan, óriási nehézségek között készíti elő az 1919. június 24-iki ujpesti ellenforradalmat. Az önfeláldozó és életveszélyes munkában kivették részüket: Orczy László, Kiss Ödön, dr. Szűcs András, dr. Vedress Dezső, Tanos Antal, Loos Vilmos, Dezső Elemér, Szigethy Olga, Hayden László, Rojcsék László, Szűcs János, Kovásznay Antal, Berencsy László és még számos névtelen.

Június 24-én adott jelre gyülekeztek a csoportok és megszállták az előre kijelölt helyeket. Kitűzték a fehér zászlókat. Puskaropogás és ágyudörgés, amelyet a dunai monitorokról adtak le, jelezték az ellenforradalom kitörését. Hősi küzdelmüknek nem volt meg a várt gyümölcse és rövidesen pár hősi halott hátrahagyásával vérbefolytották az ujpesti ellenforradalmat. A hősi halottak emlékéért kegyeletos emléktábla őrzi a Horthy Miklós uton, a rendőrség volt épületén, ahol meggyilkolták őket.

Az ujpesti ellenforradalom leverése után már nem sok ideig tartott a proletárdiktatura, sajnos azt meg a román megszállás váltotta fel és csak később vonult be a Nemzeti hadsereg és állt helyre a normális polgári élet Ujpesten.

Ujpest a román megszállás alatt.

Közvetlenül a proletárdiktatúra bukása után román hordák lepték el az országot. Ujpestre is jócskán jutott belőlük, ahol hihetetlen kárt okoztak a nemzeti vagyonban kegyetlen és kiméletlen fosztogatásaikkal. Leszerelt gyárak, kifosztott raktárak, temetői csend és embertelen kínzásaik jelezték a vad, műveletlen horda jelenlétét. Sokat szenvedett a lakosság a románoktól. Ujpest népe is keresztüljutott a megpróbáltatások minden változatán.

A románok vandalizmusán egyellen ember igyekezett segíteni: Lőwy Sándor gazdasági tanácsnok, aki román és francia nyelvtudásával a tolmács szerepét töltötte be és jelentősen enyhítette a feszültséget a megszálló románok és az érthető gyűlölettel eltelt lakosság között.

Uj élet indul Ujpesten.

Végre kivonultak a románok. Ekkor újabb esemény háborgatta a kedélyeket. Felfüggesztették Ujpest autonómiáját azzal az indoklással, hogy a képviselőtestület ellene szegült a vármegye egyik rendelkezésének.

A megye dr. Semsey Aladár, Brassó vármegye főjegyzőjét törvényhatósági biztosi minőségben a képviselőtestület hatásköréhez tartozó ügyek intézésével bízta meg.

A törvényhatósági biztos első teendője volt, hogy dr. Förszter Kálmán menekült polgármestert a polgármesteri teendő ellátásával bízta meg, Hess Pál, árvaszéki ülnököt pedig főjegyzővé helyettesítette.

1920-ban Ujpest önálló képviselőválasztói kerület lett és Oláh Jánost választotta képviselőnek. 1922-ben már budapestkörnyéki országgyűlési választókerületet alakítottak, amikor a következők lettek városunk képviselői: Fábian Béla demokrata, Tamássy József kormánypárti, Várnay Dániel, Szabó Imre és Saly Imre szociáldemokraták, pótképviselők lettek Ujpestről: dr. Kiss Sándor, Negyedi Szabó Béla, Mihályi Ferenc és Hőbert Béla.

Az autonómiát 1922-ben visszaállították és 100 képviselőtestületi tagot választottak szeptember 22-én. Az alakuló közgyűlést október 3-án tartották és a rákövetkező napon a képviselőtestület tisztújító székét tartott, amikor dr. Semsey Aladárt polgármesternek, Hess Pált főjegyzőnek, Várady Zsigmondot és Lőwy Sándort tanácsnoknak és dr. Fadgyas Gyulát főorvosnak választották.

Október 9-én általános tisztújítást tartott a képviselőtestület, amikor ugyszólván minden állást betöltöttek.

Ekkor indult meg a város ujjaépítő munkája. Elsősorban a városi adminisztrációt rendezték. Később a képviselőtestület fölvette az ugynevezett Speyer kölcsönt, amelyből utakat burkoltak, iskolát, kórházat, ovodákat és más szükséges középületeket emeltek. Hatalmas iramban megindult a munka Ujpesten. Rövid idő alatt alakult városiassá Ujpest képe. A belterületek legnagyobb részét kövezték, az utcákat fásították. A teremő munka évei következtek, amelyet leváltott az 1929-ben hullámozó és mindent elborító gazdasági világválság.

Csak nagy vonásokban soroltuk fel Ujpest város 100 éves történetének eseményeit. Az utóbbi évek története még mindenkinek élénk emlékezetében él, azokról későbbi időben számolhat be a krónikás történelmi távlatból, történelmi hűséggel.

Függelék.

A Károlyi grófok szerepe Ujpest történetében.

Elég regényes és érdekes körülmények között határozta el gróf Károlyi István Ujpest létesítését. Erről beszámolunk a város történetéről szóló írásunkban. Ezuttal más vonatkozásokban kívánjuk a grófi család szerepét feltüntetni Ujpest életében.

Az alapító grófot is az a vezérelv hatotta át, hogy egy emberi közösséget teremtsen a birtoka körül, olyat, amely abban az időben hatalmas lépés volt és jelentős kulturmissziót képezett. A legelőnyösebb feltételek mellett földhöz juttatta a földnélkülieket és ebben a közösségben olyan liberális rendszabályok rendezték az életfolyást, amiért a 48-as forradalomban folytatták vérüket a nemzet hősei.

Nemcsak az alapításkor volt ilyen nagylelkű a grófi család az új alakulással szemben, hanem mindenkor. Ha bárki indokolt kéréssel fordult a grófi uradalomhoz, mindenkor meghallgatásra talált és kérését a legrövidebb időn belül teljesítették.

Ujpest és a szomszédos helységek minden megpróbáltatás között nyugodalmas lélekkel gondolhattak arra, hogy végszükség esetén itt van „a gróf”. Sokat köszönhet Ujpest, Rákospalota, Főt és a szomszédos községek annak, hogy a környéknek ilyen nemes földesura volt.

Ujpest nemcsak a gróf Károlyi kórházat és a Clarisseumot köszönheti a grófi családnak, hanem sok más értékes és hasznos kulturális és humanitárius cselekedet nyomán fakadó alkotást.

A gróf Károlyiak mindenkor atyai jóindulattal álltak a város és annak lakóinak célkitűzései mellé, de a lakosság is mindenkor őszinte szeretettel és tisztelettel viseltetett a grófi családdal szemben.

A főthi uradalom rövid története.

Az első feljegyzés Folt helyiségről 1362-ből származik. Fólthot, Sikátort és Káposztásmegyert Kálnay másképp Zendy István országbíró nyeri királyi adományban. 1403. dec. 12-én IX. Bonifác pápa levelében a falu tizedjét a mogyoródi apátságnak mondja ki. 1405-ben új adományban nyeri a helyiségeket Kálnay Benedek. 1437 Folt község hosszú pörösködések után az óbudai káptalané. Körülbelül száz év múlva 1578-ban a falu elpusztul török uralom alatt. 1633-ig többször gazdát cserél, kiknek azonban mindnek magva

szakadt s a birtok így mindig visszaszállt a kincstárra. 1633-ban a nádor a helyiséget devékujfalusi Ujfalussy Gergelynek adományozza. Ez ellen a Csetneki család leányági sarjai, akiknek férfiága a helyiséget azelőtt bírta, pert indít. Ujfalussy azonban megváltja a Csetneki lányok követelését 1000 tallérral. Ebben az időben már a Fóth elnevezést találjuk az iratokban. Fóth, Palota falvak és Sikátor puszta az Ujfalussy család birtokában van egész 1749-ig, amikor a család fiúágon kihal. Mária Terézia ezt az így gazdátlanul maradt birtokot Galánthai gróf Fekete Györgynek adományozza. 1803-ban megveszi tőle Csekonics József, az övé lesz Fóth, Palota és Csomád községek, valamint Sikátor és Káposztásmegyer puszták, s azonkívül egy dunai sziget. Megvette mindezt az összes azon levő ingóságokkal „kivéve a porcellánt, a levél- és könyvtárt s a fegyvereket“ 510.000 rénes forintért. 1808-ban azonban már túl is ad rajta Csekonics József, akkor már vezérőrnagy, a Szent István rend kiskeresztése, éppen 190.000 forint nyereséggel, eladva azt gróf Keglevich Ágostonnének, mint néhai férjétől gróf Károlyi Józseftől született gyermekei gyámjának, vagyis gr. Károlyi Istvánnak, Lajosnak és Györgynek s ezek magvaszakadtával Máriának, Franciskának és Jozefának 700.000 forintért. A vételárat a család két év alatt lefizette, az utolsó 100.000 forintot 1810 novemberében. Hogy milyen előrelátó gondos anya volt gr. Waldstein Erzsébet (néhai gr. Károlyi Istvánné) megláthatjuk a grófi titoknoki 1808-ik évi jegyzőkönyv 912. szám alatti feljegyzésből, melyet itt egész terjedelmében közlünk: „Midőn ő Nagysága, a méltóságos grófné, az ő gyámsága és gondviselése alatt levő uradalomnak és számos jószágok jövedelmeinek hovávaló fordításáról olyképpen gondoskodják, hogy a jövedelmek biztos helyre tetetvén, árváinak javára ismét új jövedelmet és hasznot szüljenek, ugyanakkor méltóságos Csekonics József generális ur a maga főthi uradalmát a hozzájárulóakkal együtt eladásra (illetőleg megvételre) ajánlotta, melybeli ajánlást Jankovics Imre jurium direktor urral és másokkal is közölvén, legfőképpen az vételett fontolóra: hogy ezen uradalmat a főrvényes jusra nézve is nem lehetne félteni, sőt időnek jártával a familia részére elegendő bátorságba is helyezetteti, ezenkivül sokkal hasznosabb lévén a készpénzt mindenkor megmaradandó ingatlan jószágba tenni és így mind a bátorságot, mind pedig a kapitálist a hasznos interessel együtt magánál tartani, mintsem másokra akármicsoda ígérekkel mintegy a változó szerencse viszontagságaira bízni. De még ehhez járulván az is, hogy teljes reménysége lévén ő Nagyságának ahhoz, hogy gyermekei sok gondoskodással összekapcsolt szorgalmatos nevelésük után az uralkodó királynak és a hazának hivataljaiba lépven, az ország közepén, a fővárosban kényszerítettnek lakásukat venni, s így a közellevő jószágokra legnagyobb szükségük leszen, sőt különben is az anyavároshoz közellevő jószágoknak mindenkor legnagyobb becse és értéke volna: a huzamos és többször megújított tanácskozás után úgy ítélte ő Nagysága, hogy ezen, több tekintetre nézve a familia részére hasznos és ugyszólván csaknem éppen az ország közepén, Tek. Ns. Pest vármegyében helyeztetett főthi uradalmat szeretett gyermekei részére megvegye. Pest, 1808 decz. 10.”

Wolfner Gyula és Társa bőrgyár.

Az immár európai méretű és hírnű világcéget 1841-ben néhai Wolfner Gyula és öccse Lajos alapították. Két egyszerű, de nagy-képességű férfiú kitartó munkája, határtalan szorgalma és rátermettsége alapozta meg a mai hatalmas gyárvállalatot.

Wolfner Gyula agglégény volt és ezen az ágán kihalt a Wolfner család. Míg Wolfner Lajos gyermekei: József, Ilka, férjezett dr. Sámuel Lázárné, Nándor, Tivadar, Sándor és Gyula vették át később az egyre fejlődő bőrüzem vezetését. Az egész család ugyyszólván résztvevett a gyár körüli munkákban. Reggeltől estig tartó szakadatlan munkában töltötték idejüket a gyár egykori tulajdonosai is.

Wolfner Gyula és Lajos a település idején és később a közsegi életben aktív szerepet vállaltak és állandó munkásságukkal tevékenykedtek a község fejlődése érdekében.

Wolfner Lajos hosszabb ideig esküdt és törvénybírája volt Ujpesnek.

Wolfner Lajos fiai tanulmányaik elvégzése után külföldön gyarapították szakmai tudásukat és alapos képzeltséggel, sok tapasztalással végezték idehaza munkájukat a gyár kötelékében.

Eleinte ugynevezett „magyar timárság” volt a telep neve és juhbőrből készült szattyánt gyártottak, amelyet olyan főkéletességgel állítottak elő, hogy már a 60-as években meghódították vele a külföldi, különösen az angol piacot. Nagy és jelentős eredmény volt ez akkor.

A második iparág, amit a gyárban végeztek a gyapjumasás volt. A szattyánt kiszorította az ásványi cserzés, a gyapjumasó, a közben keletkezett magyar posztógyárak segédüzeme lett. Ekkor tértek át a talpbőr gyártására. Ma már a hatalmas gyár mindent gyárt, ami a bőrgyártás körébe tartozik. Gyártanak talpbőrt, gépszijbőrt, felsőbőrt, technikai bőrárukat, boxot, lakkot, autóülés és fedőbőrt, gépszijat és technikai bőrcikkeket.

A gyár területén hatalmas cipőgyár és gumigyár működik.

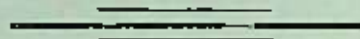
A legnagyobb munkáslétszámmal a háború alatt dolgoztak, amikor az éjjel-nappali állandó üzemben 10 ezer ember is dolgozott.

1904-ben a Wolfner család a királytól nemességet kapott, Wolfner Tivadart és családját 1916-ban bárói rangra emelte a király. Báró Wolfner Tivadar nemcsak a hatalmas gyár vezetésében vette ki részét, azonkívül egész emberként nagy szerepet töltött be az országos politikai és társadalmi életben.

A fiatalok, Wolfner György, Wolfner János báró, Wolfner András báró és Wolfner László a tradíciókhöz híven ugyancsak külföldön képezték magukat és külföldön a legmodernebb ipari termelésben szerzett tapasztalataikat a gyár fejlesztésére fordítják.

Ezzel a szakértő munkával érték el azt az előkelő helyet, amelyet a világpiacon elfoglalnak. A vállalat gyártmányait Európa, Ázsia, Afrika és Amerika országaiba exportálják.

A Wolfner család híres hatalmas adományairól. Minden alkalommal és minden nemes célra olyan hatalmas és jelentős összeget adományoznak, hogy az egész ország felfigyel. Szinte tradíció a családban a jótékonykodás. Ujpest városa sokszor érezte a Wolfner család jótékony kezét és a gyárukban alkalmazott sok ezer munkás mindig hálával és szeretettel gondol a nemes gyárosokra.

Magyar Pamutipar R. T.

A gyárvállalat 1884-ben alakult, 5000 pamutfonó orsóval és 200 szövőszékkal. Nagymagyarország legelső fonó, illetve szövőgyára volt. Megalakulásának időpontjáig textiliparunk csak háziipar formájában létezett, így tehát joggal elmondható, hogy a Magyar Pamutipar Rt. e téren nagy horderejű, uttörő munkát végzett. Köztudomású, hogy a háboru előtti években a már akkor rendkívül fejlett cseh- és osztrák textiliparral szemben óriási küzdelmet kellett az alig lábrakapott magyar textiliparnak kifejtenie. Ezen nagy küzdelemben is a Magyar Pamutipar Rt. állandóan fejlődött és bővült ugyanígyra, hogy a háboru kitörésekor már 25,000 pamutfonó orsó és 600 szövőszék volt üzemben. A négyéves világháboru egyelőre gátat vetett a vállalat tovább fejlesztésének, ami azonban a háboru befejezésével annál élénkebb tempóban indult meg. Ugy a fonóorsók mint a szövőszékek száma évről-évre szaporodott. Ugy a fonoda, mint a szövőde a legmodernebb gépekkel lett felszerelve és ma már 52,000 fonóorsót tart három 8 órás munkacsoporttal üzemben, tehát tulajdonképpen 156,000 pamutorsó produkcióval rendelkezik. Szövőszékeinek száma pedig 1000 szövőszékre emelkedett, amely ugyancsak 3 turnusban dolgozik. Ezen gyarapodáshoz képest szaporodtak a gyártáshoz szükséges segédgépek és eszközök és ezen terjeszkedéssel kapcsolatban létesítette a cernázó, fehérítő, festő, appretura, konfekció és kezlyü osztályait, minek következtében fokozatosan mindig több és több munkást foglalkoztatott. Míg 1920—21. években 800 ember dolgozott, 1924. évben 1200, 1927. és 1928. években már cca 2000 munkást számlál és ma már a hozzátartozó gyárakkal, mint a Vigognefonó Rt. és az óbudai telep munkáslétszáma a 3000-et is meghaladja.

A gyártelep területe 42000 négyzetöl, ebből beépített terület nagysága 25,000 négyzetöl, a hajtóerőt pedig 3500 HP gőzgépek és villamos közlőművek szolgáltatják. Tűzbiztonság szempontjából a gyár elsőrendűen van felszerelve, mert az egész gyárterületre kiterjedő Sprinkler-rendszerű automata tűzbiztosító készülékeken kívül, saját jól begyakorolt tűzoltó csapata van.

A racionális gyárvezetés a régi gépeknek új, modern gépekkel való kicserélése és a termelő-gépeknek állandó karbantartása és tisztítása — e célra beállított géptisztító munkásokkal — nagyban emelte a gyári üzem termelő képességét, úgy minőségben mint mennyiségben oly annyira, hogy úgy a fonó, mint a szövőtermékek bármely cseh vagy más külföldi textilgyár hasontermékeivel felveszi a versenyt. A fonóda gyártmányai közé tartoznak az egy- és több-águ szövőfonalak, szövőcernák és csomagfonalak, nyers, fehérített és festett állapotban. Speciális gyártmányai közé tartoznak a Jaspé, Beige, flammie és efekt. Szövőde gyártmányai: mollinók és a leg-

különbözőbb pamut szövetek, Cottonok, fehér és festett áruk, tankánszöttek, zefirek, műselyemszövetek, jaquard abroszok és szalvéták, törülközők, zsebkendők, valamint legújabb könnyű gyapju női szövetek. Női konfekcióban: divatos nőruhák, és gyermekruhák, férfi konfekcióban: férfi sport- és munkásruhák stb., míg keztüüzemében elsősorú svédsterü pamut férfi- és divatos női keztüük készülnek.

A Magyar Vigognefonó rt., amely a Magyar Pamutipar rt. leányvállalata és vele közös gyárterületen fekszik, cca 200 munkásával, eljesen a Magyar Pamutipar rt. igazgatása alatt áll, gyártmánya az gynevezelt vigogne-fonal, amely elismerten jó minőségü és így nagy eresetnek örvend.

A vállalatnak ilyen örvendetes módon való terjeszkedése és felvirágoztatása elsősorban nagyszerü vezetőségének élén: szurday Szurday Róbert vezérigazgató alelnöknek köszönhető, kinek szakavatottsága és rátermettsége nemcsak belföldi, hanem külföldi textilipari körökben is, a legnagyobb elismerésre és megbecsülésre talál. Szurday Róbert vezérigazgató kiváló szervező erejének és éleslátásának köszönheti az Óbudai Kartonnyomóipar újra-életrekeltését és talpraállítását, mely már 1 és fél év óta mint a Magyar Pamutipar rt. óbudai telepe, megnyitotta kapuit, hogy újabb 370 embernek adjon kenyeret és nyomott áruival és izléses karton termékeivel mint a Magyar Pamutipar rt. gyártmányai, hódítsa meg a hazai- és külföldi textilpiacot.

Szurday Róbert vezérigazgató kitünő munkatársai és halhatós támogatói ezen gigászi munkában: vágfalvi dr Quillner Lóránd, a gyár üzemvezető igazgató-főmérnöke, aki nagy koncepcióju üzemi elgondolásaival a gyári üzemet a legmodernebb alapokra fektette és a mai időknek megfelelően átracionalizálta, a munkások keresetét a B, rendszerü prämia bevezetésével emelte és az évente az egyes üzemi osztályokban a legtöbb prämiaát elért munkásoknak külön értékes ajándékokkal való megjutalmazásával, a termelést állandóan fokozza. Mig Dániel Ervin és Ausch Gyula igazgatók a központi adminisztrációban és az eladási ágazatban fejtenek ki odaadó, szakszerűen páratlan ténykedést. Szurday Róbert vezérigazgató hatalmas szociális elgondolására vall, hogy a vállalat 2 emeletes munkáslakóházzal, 10 kabinos munkástüirdövével, csecsemőotthonnal, külön vállalati betegsegélyző pénztárral, modern orvosi rendelőkkel, önálló levante-egyesülettel és egy elsőosztályu sportpályával, valamint a nyári szabad üdülést keresők részére, gyönyörü weekend-teleppel rendelkezik. A sportpálya a tavaszi, nyári és őszi évadban a football, kézilapda, tennisz- és futóversenyeknek, a téli évadban pedig a korszolázóknak nyújt kellemes szórakozást.

Szurday Róbert vezérigazgató legújabb alkotása a pár hónapja megnyült „Szurday-Kulturház“, mely a legmodernebb követelményeknek igénybevétele mellett lett e célra átalakítva. Itt nyert elhelyezést a vállalati betegsegélyző pénztár, az összes orvosi rendelőkkel, a levanteotthon, a sportklub, továbbá a munkásétkeзде, mely fillérekért ad munkásoknak izletes, 3 fogásos ebédet. mig a könyvtár- és az olvasóteremben különféle szórakozást talál a sakkot dominót, billiárdot, szóval a klubéletet kedvelő munkásság.

Egyesült Izzólámpa és Villamossági Részvénytársaság.

Nemcsak Ujpest, hanem az ország egyik legnagyobb gyártelepe az Egyesült Izzó. A központi ujbpesti gyártelepen 6000 munkást, mérnököt és tisztviselőt foglalkoztat. 30 gyárépülete 100.194 négyzetméternyi területet foglal el, beépített térfogata pedig megközelíti a félmillió légrébmétert. A napi teljesítőképessége meghaladja a 250.000 izzólámpát és rádiócsövet, ami az egész világ fogyasztásának tekintélyes hányadát képezi.

A vállalat együtt növekedett az elektromos világítás, majd a rádió rohamos fejlődésével, ami üzemeinek folytonos bővítését tette szükségessé. A modern, hatalmas gyártómb Európa legnagyobb gyárépületei közé tartozik. A gyárhoz tartozik a műszaki kulturának valóságos remeke, az új mechanikai üvegyár, amely 63.000 beépített légrébmétert foglal magába.

A vállalatnak az ujbpesti gyáron kívül izzólámpa gyárjai vannak Bécsben, Varsóban és Milánóban, üvegyárjai Tokodon és Ujantavölgyön, wolfram és molybdéngyára Lambachban. Saját eladási telepei Angliában, Franciaországban, Németországban, ugyyszólván Európa valamennyi államában, de az öt világrész valamennyi fontosabb és ismert helyén. Összesen 62 vezérképviselö tevékenykedik a világ minden részén. Ezek a szervezetek további 4000 munkást, tisztviselőt és mérnököt foglalkoztatnak, úgy, hogy a Tungstram művek összesen 10.000 embernek juttat munkát és még több léleknek kenyeret. Ez a hatalmas szervezet 60 év lankadatlan munkájának eredménye.

A vállalat 1872-ben alakult szerény keretek között és 1901-ben költözött a mai központi telepére. Kezdetől fogva eredményes módon vett részt a külfölddel egyetemben az izzólámpa tökéletesítésére irányuló tudományos kutatásban. Több értékes szabadalmat éppen az ujbpesti gyárban hoztak forgalomba és a lökéletes izzólámpa első példányai is innen kerültek ki. Egy új szabadalmuk alapján az egész világ izzólámpa gyártása új irányt vett. Ma már a Tungstram izzólámpákat az egész világon ismerik és mint a legkiválóbb gyártmányt keresik. A tökéletes munkát, az állandó szorgos munkában levő kutató laboratóriumnak köszönheti. Azonban a legtökéletesebb felszerelés és technikai felkészültség egészítik ki a nagyszerű munkafolyamatot.

A káprázatosan megszervezett munka élén Aschner Lipót alnök vezérigazgató áll, aki csodálatos tehetséggel és képességekkel vezeti a bonyolult hatalmas szervezetet. Az ő vezetése alatt sorra emelkednek a gyár jóléti intézményei. Impozáns kulturház, tornatermek, sportaréna, uszoda, strand, üdülő és még számos kiváló alkotás és intézmény dicséri a legkiválóbb vezetést és a gigantikus mértékben folyó munka csodálatos ütemét.

Budapesti Bélésszövőgyár RT.

1934. év augusztusában bérleti szerződést kötött a 15 éve működő Budapes.-Warnsdorfi Pamumultszövetgyár rt. újpesti céggel, mely szerint annak teljes üzemét bérbevette. 1600 cérnaorsó 500 lánccsévélősorsó és 80 szövőgéppel rendelkezik.

Sikerült külföldi szakemberek segítségével az eddig külföldről importált finom béléсарuk, gyapjusérgék, gyapju lüszterek és mindennemű műselyem bélések előállítását oly tökéletesen elérni, hogy a külföldi behozatal ezáltal a teljes minimumra esett vissza.

A gyár általában 80—100 munkást foglalkoztat Siegel József műszaki üzemvezető és elsőrendű szakember vezetése mellett.

A kereskedelmi ügyek intézése Laub György igazgató és Kassai László cégvezető hatáskörébe tartoznak.

Az új vezetőség a kis munkaslétszám ellenére is szépen, örvendetesen sokat áldoz a munkásjóléti intézmények fejlesztésére.

Az ifjú vállalat a legszebb jövődőknek néz elébe.

Donáth József gépgyár és vasöntőde.

Az immár országszerte ismert gépgyárat és vasöntődét Donáth József mérnök 1914-ben alapította, amelynek aktív vezetésében fia Donáth Gyula mérnök kezdettől fogva részt vesz.

Főbb gyártmányaik: Bőripari, famegmunkáló, textilipari gépek, hidraulikus présberendezések, öntőtvas nyomócsövek, csatornázási vasszerelvények stb.

Hungária Papirlemez és Papirgyár RT.

A Társaság újpesti papirlemez gyárát 1929. februárjában alapította és közel egy éves építkezés után a részleges üzemeltetést ugyan ezen év december havában, majd a teljes üzemeltetést 1930. március havában vette fel.

Legmodernebb berendezésével a legjobb minőségű árut állítja elő, miáltal a külföldi behozatalt rövid idő alatt egytizedére szorította le. Gyártási programja: az összes lemezfajták, cipész, textil, könyvkötő, műszaki és különlegességi lemezek. Jelenlegi kapacitás évi 400 waggon, munkáslétszám 150. A Társaság jelenlegi alaptőkéje 500.000 aranypengő.

A Társaság a csökkent fogyasztás miatt 1933. év augusztus havában gyártási megállapodásra lépett a Danubius Papirlemez és Papirgyár RT.-al, miáltal ezen cég Nagymaroson levő papirlemezgyárát leállította.

A leállított nagymarosi papirlemezgyár a korábbi években 180—200 waggont termelt és 80—100 munkást foglalkoztatott.

Az 1934. évben a Hungária a Danubiusnál érdekeltséget vállalt.

A Hungária exportpiaca: a Balkán és Törökország.

Magyar Országos Esperantó Egyesület.

(Hungarlanda Esperanto Societo)

Az újpesti és újpestkörnyéki csoport székháza: Újpest, Deák Ferenc utca 45.

Az újpesti csoportot Zinner László lelkes, odaadó szervezése teremtette meg. Munkájában segédkezett nyújtottak Lunger István, Czeglédi László, Weisz Miklós, Kaán Irma, Z. P., Maksay Kálmáné és még sokan mások, kiket Zinner László meggyőző okfejtése tett az esperantó lelkes hívévé.

Célok: A magyar kultúra ismertetése a külföld előtt, az ide-

genforgalom növelése, az eszperantó világnyelv terjesztése, ingyenes tanfolyamok tartásával, irodalmi előadások tartása stb.

Az egyesület minden szerdán este 8 órai kezdettel a székházban összejöveteleket tart, melyekre vendégeket örömmel lát.

Az egyesület működéséből a politika ki van kapcsolva.

VEZETŐSÉG:

Elnök	Zinner Pál
Alelnök	Hattyár Lajos
Ügyvezető alelnök	Zinner László
Főtktár	Lunger István
Titkár	Weisz Miklós
Pénztáros I.	Kaán Irma
„ II.	Zsíros László
Ellenőr I.	Czeglédi László
„ II.	Weisz Miklós
Háznagy I.	Czeglédi László
„ II.	Maksay Kálmánné
„ III.	Farkas Aladár
Jegyző I.	Zinner Pál
„ II.	Pulyáti Ilonka
Szertáros	Rózsa Iduska

Választmány: Ács József, Kecskés József, Krausz Magda, Jäger Béla.

Ujpesti Fűszer és Vegyeskereskedők Egyesülete.

A városnak ez a jelentős egyesülete az idén 40 éves fennállásának évfordulóját ünnepelte, amelyet négy évtizeddel ezelőtt még Grünbaum Lajos alapított. A negyven év alatt Grünbaum Vilmos, Kovács József, Riller Soma, Ligeti Antal, Klein Bertalan vezették, mint elnökök az egyesületet, az utóbbi 15 év alatt Holló József az egyesület elnöke, aki a fűszeres társadalomért sok nehéz harcot vívott. Mellette jelenleg a következő tisztikar működik: Malindovszky Gyula társelnök, Goldner Sándor és Ländler Dávid alelnökök, dr. Spitzer Samu ügyész, Rotics Jenő pénztárnok.

Az egyesület 1927-ben nagy áldozatokkal saját székházat vásárolt, amelyet nagyszerűen átalakítottak és ahol a fűszeresek, aggok otthonát szándékoznak felállítani.

Phóbus Sport Egyesület.

Ujpest város sport és társadalmi életében jelentős szerephez jutott az utóbbi években a *Phóbus Sport Egyesület* is, amely fényes eredményeivel és sportteljesítményeivel gyors tempóban emelkedett az elsők közé.

Az egyesületet miniszteri leiratra pár lelkes ember 1924-ben alapította. Akkor a vállalat aktív tisztviselői, akik valaha — talán diákkorukban futbaloztak, — alkották az első futbal együttest. Ez a csapat volt az, amely csirájában hordta az őszinte lelkesedést és amely még most is évek múltán állhatja az összes vezetőket és játékosokat.

Az egyesület alapítói sorában ott voltak: Messinger Jenő Kalmár Béla, Szegő Jenő, Ruzsa Károly, Messinger Árpád, Csutor József, Budinszky József, Hádinger Gyula és Nádasdy Vilmos. De, sokan mások a cég tisztviselői közül már akkor is jelentősen résztvettek az egyesület életében.

Jellemző az akkori lelkes hangulatra, hogy pálya és felszerelés nélkül indultak a nagy hódító utra, amely sorozatos [serleg és bajnokság nyeresben nyilvánult meg. Az első alkalommal az Urak pályán játszottak és kölcsön dreszben feszítették a Fóbus játékosai.

Azonban ezek a körülmények csak növelték a kedvet, mert 1924-ben már a cégligában játszottak és a harmadik helyen végeztek abba a küzdelemben, amit az Acélgár által fölkinált bronzlabdáért folytattak. A következő 1925/26-iki szezonban az első cégligában már bajnokságot nyertek, amiért aranyérmeket, okleveleket és serlegeket kaptak. Az 1929. év hasonlóan eredményes volt, mert ekkor a cégliga elnökségi díját nyerték. 1930-ban ismét elsők voltak és megnyerték a Tungsram és Ulrich díjakat. Három éven keresztül egymásután elvitték az elsőséget és így véglegesen a Görgey vándordíj birtokába jutottak. 1930-ban az Aschner és 1931-ben a Vértesserleget nyerték.

A legjobb teljesítményt 1932-33-ban nyújtották a Phöbus futbalistái, amikor hatalmas küzdelemben egy évi szereplésükkel megnyerték a második profi liga bajnokságát és ezzel bekerültek az első osztályba. Ennek ünneplésére nagyszabású társasvacsorát rendeztek a Horváth vendéglőben, ahol megjelent a város vezetősége, a hivatalos sportvilág képviselői és az egész Phöbus vezérkar. A fényes külsőségek mellett megrendezett vacsora jelentős határállomást jelzett az egyesület életében.

Igazi lendületet az egyesületi élet ekkor vett, amikor bekapcsolódott az új vezetőség. Ezek élén a régi sport múlttal rendelkező *Barna Sándor* elnökkel és *Tychó Rudolffal*, akik nagy hozzáértéssel és áldozatkézséggel vezették és vezetik az egyesület ügyeit. Azóta szinte kidomborodnak az eredmények, mintegy igazolásul annak, hogy milyen döntően fontos a helyes és céltudatos vezetés. Kitartó munkatársaik ebben az önzetlen munkában *dr. Lunzer György* főtitkár, *Messinger Árpád* szakosztályvezető és *Stolniczky Aladár* klubkapitány. A futbalcsapat legelkessebb drukkerei és támogatói; *lovag erényi dr. Ullmann Andor* vezérigazgató és *Melly József* igazgató, akik díszelnökei az egyesületnek, továbbá *dr. Török Imre* az egyesület lelkes alelnöke.

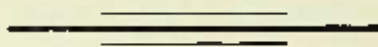
A szép és nagy pályát, — amely játszóterével legnagyobb az országban és a Slávia pályája után Európa legnagyobb futbalszínháza, 110-szer 72 és fél méteres méretével — 1926-ban nyitották meg. Majd 1933-ban tribünt építettek és a vezetőség állandóan azon fáradozik, hogy modernizálja és fejlessze a pályát. Érdekes fölemlíteni, hogy milyen kiváló játékos gárdával rendelkezett az egyesület már 1931-ben. Akkor szerződtették a Phöbushoz Tárnok Istvánt, Seiden Jenőt, Tóth Sándort, Belcsik Józsefet és Sándort, Kraus Imrét és Wilhelm Jánost. Azonkívül a válogatott csapatnak is adtak játékos anyagot. Válogatott játékosok voltak rövid időn belül: Törös István, Solti József, Béki Bertalan, Szikár Sándor, Péter József, Juhász Lajos, Stofián János és P. Szabó Gábor.

A külföldi túrákkal sem vallottak szégyent, mert az első olasz kiránduláson négy mérkőzés közül hármat megnyertek és egyet eldöntetlenül játszottak. Tychó Rudolf ügyvezető elnök menedzselte a csapatot és külön kitüntető dicsérőlevelet kapott Mussolinitól.

Említésre méltó esemény volt az egyesület életében az első ligában való kezdő szereplés. Az Attila csapatától 4—1 arányban vereséget szenvedtek és a rákövetkező héten a bajnok Újpest-tel 2—2 arányban eldöntetlenül végeztek, sőt a mérkőzést majdnem meg is nyerték. Azóta igen nagy respektusa van a Phöbusnak, amit a sorozatos szép játékok és eredmények beszédesen igazolnak.

Az egyesületnek a futbalszakosztályon kívül evezős, uszó, atlétika, tenisz, turista, sí, torna, vívó és ping-pong szakosztálya van, amelyek szintén szép eredménnyel működnek.

A Phöbus sport egyesület rövid pár év alatt párhuzamos népszerűségre tett szert, hatalmas drukker tábor lelkesedik vasárnaponként pályájukon és amikor idegenben játszik a csapat, aggodás és izgalom várja a csapat teljesítményét. Ez az eredményes működés annak a megértő és baráti szellemnek a következménye, ami a vezetőket és játékosokat egyaránt áthatja. A sport egyesület egyik igen jelentős eredménye az is, hogy megszűnt a lakosság körében a Phöbus vállalata elleni ellenszenv, mely kétségtelenül Tychó ügyv. elnök egyéniségének érdeméül tudható be.

Ujpesti Torna Egylet.

Ujpest életében igen jelentős szerepet tölt be az Ujpesti Torna Egyesület. Az ötven éves torna egyesület ugyszólván együtt nőtt a várossal. Csak dicsőségben emelkedett a város fölé, mert kiváló sportteljesítményeivel az egész világ figyelmét felkeltette.

Ötven évvel ezelőtt pár lelkes sportbarát összeállt és megalakították az U. T. E.-t. Akkor még a legrajongóbbak sem képzelték, hogy idővel hatalmas stadion és világhír lesz az egyik jelentős állomása az egyesület felfelé ivelő utjának.

Az egyesület a sport minden ágát egyforma lelkiismeretességgel és eredményességgel kultiválja. A sok sok győzelmi trófea mind bizonyosság mellett, hogy dicsőséggel sportolnak az újpesti ifjak az UTE kebelében.

A legszebb eredményeket a futbalszakosztály érte el, amely ugyan a profeszionalista éra óta Ujpest néven szerepel, azonban édes testvére az UTE-nak. Az Ujpest többszörös magyar bajnok, Európa kupa bajnok és ragyogó teljesítményével a bajnokok bajnoka címet is elnyerte.

Ujpest vezető társadalma áll az UTE mögött és Aschner Lipót kiváló elnök és táborkara irányítja áldozatkészséggel, lelkesedéssel és szakértelemmel az egyesület ügyeit.

Az egyesület működését és eredményeit feltűntető és méltató könyv az 50 éves jubileum alkalmával hagyta el a sajtót, amelyben érdeme szerint teljes hűséggel számolnak be a versenyzők és vezetők kiváló tevékenységéről.

LEXIKON

(Személyi adattár)

ABONYI (WEISZ) SÁNDOR (szül. 1907 Ujpesten) kereskedő, Középiskolai elvégzése után a fakereskedői pályára lépett és 10

évig volt az ismert Silbermann Bernát fakereskedelmi cégnél vezető tisztviselő 1934-ben átvette szülei fűszerkereskedésének a vezetését amelyet modern alapokra fektetve vezet.

ADLER HENRIK vállalkozó, vízvezeték szerelő és központi fűtés berendező. A középiskolák elvégzése után a technológián és a gyakorlatban szerzett képesítést, amelynek bővítésére külföldi tanulmány utra ment. Járt Németország több nagyvárosában ahol a legnagyobb cégeknél vezető munkát végzett. Később a Máv. építkezéseinél, mint művezető működött.

Jelentősebb munkái közé tartozik: a Palatinus házak, a segesvári és trencsénii vízművek munkálataiban való szakmai részvétele. 1909-ben önállósította magát. Azóta munkákat végzett, többek között a régi és új szülőotthon, a leánygimnázium a Stefánia Otthon, a Főti uti ovoda Irányi Dániel utcai és Mátyás téri kislakások, a budai Vigadó a Felhő utcai tűzország, a Köztisztasági laktanya, a Szent István kórház fürdőépülete, a debreceni közkórház és számos 4 és 5 emeletes épület vízvezeték és központi fűtés berendezését készítette. Ujpest társadalmi életében jelentős részt vesz, több ízben városi képviselő is volt.

ADONITS ISTVÁN (szül. 1885, Ujdombováron) vendéglős. Iskolái elvégzése után a kocsigyártó ipari tanulta ki, majd miután a kocsigyártó ipar lehanyatlott, —

1928-ban vendéglőt nyitott. Előzőleg hosszabb ideig mint vezető működött egy nagy bérgazdaságban.

AGGHÁZY TIBOR (Szül. 1880 Budapest) okl. építészmérnök, MÁV-főfelügyelő, a Mérnöki és Építész Kamara tagja; városi képviselő, a Nemzeti Egység ujbpesti elnöke, az Ujbpesti Zeneművelő Egyesület titkára, Főiskolai tanulmányait a József műegyetemen 1903-ban végezte. A MÁV. szolgálatába 1907-ben lépett, addig építési irodában dolgozott, MÁV főfelügyelővé 1924-ben lépett elő. Résztvett a villasornak Ujbpestehez való csatolási mozgalmaiban. 1929-ben a keresztény községi párt programjával városi képviselővé választották. Számos építési és tervezési munkái közül kiemelendő: Dicsőszentmártonban egy kastély, Almonoron egy templom; Hegyeshalmon és Zalalövön emeletes iskolák, a MÁV Podmaniczky uccai betegpénztár épülete is tervei szerint épült. Tihanyban egy kastély és számos magán- és négyemeletes bérházat épített. 1904-ben az eszéki város háza nemzetközi térv pályázatán dícséretet nyert. Több ízben járt külföldi tanulmányúton. Közéleti tevékenységért a polgári hadi érdemkeresztel tüntették ki.

AKAY ÁGOSTON (született 1884, Budapest) Rákospalota megyei város népjóléti tanácsnoka, korábban h. árvaszéki elnök. A román megszállás előtt szolgabíró, majd Arad megye másodfőjegyzője volt. A román megszálláskor menekülnie kellett. A képviselőtestület 1923-ban választotta meg h. árvaszéki elnökké. A világháborúban — mint főhadnagy — az orosz fronton teljesített harcéri szolgálatot. Kitüntetései: két Signum Laudis. Károly csapatkereszt.

ALBRECHT ISTVÁN (szül. 1903, Szombathely) fonómester, a Magyar Pamutipar S. C. választmányi tagja. Középiskolái elvégzése után a textil felső iskolát végezte, majd több külföldi és magyarországi gyárban dolgozott. 1924-ben a Magyar Pamutipar Rt. szolgálatába került, ahol szakrudása folytán rövidesen fonómesterré léptették elő és azóta is ott tevékenykedik.

ALMÁDY ELEMÉR, (szül. 1902, Zólyom) városi számtiszt, A gimnáziumi érettségi után az államszámviteli vizsgát tette le. 1924-ben Ujpest város szolgálatába lépett. Az NTE sportegyesület futball és tennisz osztályában több éven át igen tevékeny részt vett.

ALMÁSSY JOZSEF (szül. 1892, Ujpest) okl. kőműves mester, az Ipartestület tagja. Iskolái elvégzése után a kőműves iparban nyert képesítést. Hosszabb ideig volt Schreiber Gyula féle üzem alkalmazásában. 1913-ban önállósította magát, 1920 óta háztulajdonos. A világháború alatt különböző frontokon teljesített szolgálatot s hadifogságba esett.

ALSCHER ÖDÖN (szül. 1886, Pilismarót) asztalos mester, az Ujpesti Iparos Kör ügyv. elnöke az ipartestületi asztalosszakosztály elnöke, városi képviselő. A középiskolák elvégzése után az asztalos ipartanulta és több cégnél fejlesztette szaktudását, míg 1910-ben önállósította magát. Hozzáértésével jelentős géperező üzemébe fejlesztette műhelyét. A háború alatt katonaként és harctereket járt, amiért a Károly csapat keresztet kapta. 1928-ban résztvett a Budapesten rendezett butorkijállításán és munkája nagy ezüst éremmel nyert jutalmazást. A helyi politikában aktív részt vesz. Vezető szerepet tölt be a Függetlenségi pártban és az iparos kérdések egyik legkitűnőbb ismerője. Közérdekű harcai általános megbecsülést és szeretetet szereztek számára.

ALTCSÁCH JÓZSEF (szül. 1911 Berkenyén) férfi szabó. A négy középiskola elvégzése után a szabó iparban nyert képesítést. Már tanuló éve alatt munkája után több hivatalos elismerésben részesült. A felszabadulása után több vidéki városban, később a fővárosban szerzett teljes szaktudást. 1932-ben önállósította magát. Apja a világháború alatt hősi halált halt és azóta önállóan tartja el magát, sőt anyját és testvéreit segíti.

lált halt és azóta önállóan tartja el magát, sőt anyját és testvéreit segíti.

ANDRÁSFY (UZSÁK) ANDRÁS (szül. 1882 Perbete) ny. MÁV. főkalauz. A MÁV kötelékébe 1906-ban lépett és 24 évi szolgálat után mint főkalauz 1931-ben nyugdíjra vonult. 1920 óta háztulajdonos Ujpesten. A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített. Vasuti szolgálatát alatt szorgalmas munkájáért több ízben részesült elismerésben. A MÁV. Vonatkisérők Otthonának tagja.

ANTAL ENDRE DR (szül. 1881) Debrecen), városi főügyész, ügyvéd, Pestvármegye t. b. főügyésze s törvényhatósági bizottsági tagja, az ujpesti izr. hitközség előljárója, a dr. Vernetianer izr. közművelődési egyesület társelnöke, a Teleia egyesület elnöke. Az ujpesti Demokrata Párt újjászervezése terén elévülhetetlen érdemei vannak már a régi békebeli demokráta párt társelnöke volt 1910-ben választották meg városi képviselőnek. Évek hosszú során át tagja volt a képviselőtestület legfontosabb bizottságainak s a városi politikában szava és jelentősége volt. 1925-ben egyideig — a képviselőtestület választása alapján — főügyész volt. Majd 1930-ban az általános tisztújítás során városi főügyésszé választották. Az ujpesti nemzeti demokráta párt kiváló munkásságának elismeréséül örökös tiszteltetbéli elnökévé választották. Városi főügyésszé történt választása előtt, nemesak az országos és városi politika terén vitt vezetőszerepet, de kivette részét a kereskedők gazdasági mozgalmából is, mint a társulat ügyésze értékes munkásságot fejtett ki. A gyűléseken és a képviselőtestület ülésén elhangzott felszólalásai jelentős szóbeli képességeiről tesznek tanúságot. A világháborúban mindvégig az olasz és albán frontokon teljesített harctéri szolgálatot. Kitüntetései: I. és II. osztályú vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

ANTAL GÉZA (szül. 1887, Bogya) teherautó fuvarozó. Ifjúkorában a gépszereplő és géplakatos iparban nyert képesítést. A Ganz Danubius gyár alkalmazásában volt 22 évig, mint csoportvezető, ilyen minőségben számos nagy dunaj gőzhajó építésénél közreműködött. 1928-ban létesítette önálló teherautó fuvarozási vállalatát. A világháború alatt az orosz fronton küzdött s egyszer sebesülést is szenvedett. Kitüntetései: II. o. bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

alatt az orosz fronton küzdött s egyszer sebesülést is szenvedett. Kitüntetései: II. o. bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

ANTONOVITS LÁSZLÓ (szül. 1892. Litvánia) székesfővárosi Vízművek tisztviselője. Iskoláit Magyarországon végezte. Először egy nógrádmegyei gazdaságban működött s onnan került 1923-ban a székesfővárosi Vízművek szolgálatba, hol jelenleg tisztviselői teendőket végez. A Székesfővárosi Vízművek Sport és Önképzőkörének tevékeny tagja.

ANTOS REZSŐ (szül. 1903. Ujpest) okl. építész-mérnök és építőmester a Magyar Mérnök és Építész Egylet Ujpest-rákospalotai osztályának titkára. Tanulmányait a kir. József Műegyetemen végezte. Több Ujpesti köz- és magánépület építkezése nevéhez fűződik.

APOLD TIVADAR (szül. 1901. Ujpest) műbutor-asztalos, az Iparos Kör választmányi tagja, az Ipartestület asztalos szakosztályának alelnöke. Fiatal korában az asztalos iparban nyert képesítést. Előbb a Ganz-Danubius gyárban mint művezető működött majd 1930-ban átvette az édesapja által 1892-ben alapított műbutorüzemet, melyet azóta saját neve alatt vezet. Szakmai körökben igen jó névnek örvend.

ARÁNYI ADOLF (szül. 1869. Szatmár) rézmű-árugyáros v. képviselő Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, az Ujpesti Izraelita Hitközség és az Izraelita Szent Egylet elnöke, a József Gyermekbarát Egyesület diszelnöke, a nemzeti demokrata párt igazgatósági tagja. 1895-ben jött Ujpestre, mint rézműves segéd, majd néhány év múlva önállósította magát és műhelyét készítményei kiválóságáról tette ismertté. Már a kezdetben résztvevett az iparosok gazdasági mozgalmában. Ipartestületi előjáróvá választották s ezelőtt 20 év előtt 500 aranykorona alapítványt tett az elagott iparosok menhelye céljaira. Jelentős munkát végez a hitközség élet terén, minden jótékony célú intézmény alapításánál ott van és sokszor erejét felülmúló adományaival szerezte meg azt a közbecsülést, amelyet méltán megérdemelt adományaiért. A háboruban az Izr. Szent Egylet elnökévé választották; amikor régi ambíciója sikerült: — megcsinálta — a rendkívüli időkből — rendkí-

vüli eszközökkel az aggodás házáat, amely ma-
radandó emléke lesz közhasznú munkássá-
gának. 1930-ban Ujpest városának gyer-
meknyaraltatási célokra Pilisecabán 1500
n. öl területtel telket adományozott.
Nincs a városban jótékony célú, vagy kul-
turális egyesület, ahol ne szerepelne ado-
mányaival. Érdeméi elismeréséül a József-
Gyermekbarát Egyesület diszelnökévé vá-
lasztotta, az Izraelita Szentegylet pedig
arcképét leleplezte.

ARÁNYI TIBOR (szül. 1906. Ujpesten) vaskereskedő, az Ujpesti Jóbarátok Futball Klubjának elnöke, a Demokrata Kör választmányi tagja. A sportélet terén kora ifjúságától kezdve vezető szerepet visz. Többek között résztvevett az UTE athéni turáján is. Üzletét 1929-ben alapította s édesatyja Arányi Adolf kiváló képességéit és jóérzését követve áldozatkészen vesz részt a város minden társadalmi és jótékony mozgalmában.

ARADI BÉLA Dr. (szül. 1882. Szolnokon) ügyvéd, Pestvidéki Ügyvédi Kamara elnöke, városi képviselő, Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja. 1903-ban — amikor még Ujpest nagyközség volt megalapította az *Ellenzéki Újság* c. első Ujpesti politikai újságot, amelynek három éven át — főszerkesztője. A függetlenségi 48-as párt

egyik megalapítója és vezetője volt. A képviselőtestületnek 25 év óta tagja s fontosabb városi ügyekben a helyilapok hasábjain megjelenő közleményei általános érdeklődést keltenek. Tíz éven át az Ujpesti Gyermekbarát Egyesület elnöki tisztét töltötte be. 36 éve ügyvéd s amikor az ügyvédi irodáját megnyitotta: a hatodik ügyvéd volt Ujpesten.

ASCHNER LIPÓT (szül. 1872) az Egyesült Izzó vezérigazgatója, kereskedelmi tanácsos, városi képviselő, az Izzólámpa világtröszt elnöke, az UTE, az UTE stadion Rt. és az „Ujpest” futballcsapat elnöke. 1892-ben — mint egyszerű tisztviselő — lépett a villanygyár kötelékébe. Főnökei csakhamar felismerték kiváló képességeit s rövidesen vezető pozíciót ért el munkásságával. Nagyrésze van abban, hogy az Egyesült Izzó vezetése alatt ex-

portra dolgozó világcég lett s hogy állandóan több ezer munkást foglalkoztat 1921-ig a villanygyár igazgatója a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank felügyelőbizottsági tagja, 1921 óta — vezérigazgató. Jelentős tevékenységet fejt ki: a Hidrooxigéngyár rt., a Tokodi üveggyár és több külföldi nagyipari vállalat igazgatósági tagja. A sportélet terén kiváló érdemei vannak — mint az UTE elnöke — fáradhatatlan munkásságával és áldozatkészségével országosan ismert nevet szerzett magának a testnevelés terén. Az UTE Stadion létesítése körül példaadó munkásságot fejtett ki. Az UTE keretében működő 16 szakosztály — mind-egyikében mint elnök dolgozik. Maga is évtizedeken át a tennisz sport aktív bajnoka volt. A villanygyári Tungsram levegőcsapatot; mint csapatát fejlesztette. Legutóbb az UTE csónakház létesítésével mozdította elő a vízisportot. Nemrégiben a város Speyer kövénnyel lefolytatott tranzakciója jelentős nyereséghez juttatták Ujpest városát.

BAGI ISTVÁN. (szül. 1910 Törökszentmiklós) faesztergályos mester. A négy középiskola sikeres elvégzése után a faesztergályos mesterségben képesítette magát, azután több nagy cégnél fejlesztette szakmai tudását. 1930-ban alapította faesztergályos üzemét, ahol elsőrendű munkákkal szerez elismerést szakmájának.

BAKONYI KÁLMÁN (szül. 1890 Szolád) MFTR, asztalos, a Hoge és a Honsz tagja. Fiatal korában az asztalos ipart tanulta és több üzemben gyakorolta azt. Később elvégezte a technológiát is. A világháború alatt katona volt és több harctéren teljesített szolgálatot. 1917-ben az orosz fronton megsebesült, rokkantiá nyilvánítták és a Ganzgyárba vezényelték. 1919-ben került a M. F. T. R.-hez, ahol a mai napig is dolgozik. Kiténtetési: bronz vitézségi érem, Károly csapat kereszt, sebesülési érem, magyar és osztrák háborús emlékérem.

BALOGH KOVÁCS LAJOS (szül. 1886 Szalkszentmárton) elektrotechnikus. Ifjúkorától kezdve az elektromos iparban dolgozik. 1910-ben közreműködött a Phöbus újpesti telepének üzembehelyezésén. 1913 óta

a székesfővárosi elektromos műveinél van alkalmazásában. 12 éve újpesti háztulajdonos

BALÁZSVÁRY (BALÁZSOVICS) REZSŐ (szül. 1885 Körnöcbánya) MÁV. főoszt. A főreáliskolai érettségi letétele után a MÁV. kötelékébe lépett, hol azóta megszakítás nélkül — jelenleg főoszt. minőségben — teljesít szolgálatot 1917 óta újpesti lakos. 1928 óta háztulajdonos. A Vasutasok Országos Gazdasági Egyesülete istvánfejki helyi csoportjának adminisztrációs titkára.

K. BALOGH MIHÁLY (szül. 1892, Abony) műbutor asztalos mester. Négy középiskola elvégzése után az asztalos iparban képesítette magát. Több nagy gyárban gyarapította szakmai tudását, míg 1921-ben önállósította magát. A háború alatt végig katona volt. Az olasz fronton több ütközetben vett részt és az Isonzónál megsebesült. Kiténtetési: ezüst, bronz, és sebesülési érem, valamint Károly csapat kereszt. Üzemét Oszkár fővel nagy szaktudással és körültekintéssel vezeti.

BÁLINT ÁBRAHÁM (szül. 1895 Csikdámfalván) tisztviselő. A középiskolák elvégzése után a tisztviselői pályára épített. A háború alatt az orosz frontra került és mint cserefogoly került haza. Itthon ismét katonai szolgálatot teljesített és az olasz, majd a bukovinai hadszíntérre vezényelték. 1928-ban lépett a Phöbus szolgálatába és azóta is ott tevékenykedik.

BÁNHALMI REZSŐ (szül. 1897 Kosuthfalván) kulturtechnikus és földmérő, városi képviselő. Gimnáziumi tanulmányait Baján, az egyetemet Budapesten végezte. Diplomája elnyerése óta rendszeres mérnöki munkát végez. 1923-ban a minisztériumtól földmérői jogosítványt kapott amelynek alapján számos munkát végzett. Ebben a munkakörben specializálta magát. A gödöllői és váci járás ügyszólván minden községének állandó szakértője. Nagyobb munkálatai közé tartozik a Budapest-Vác-Gödöllői Hévízvizsgálata. Számos nagy gyár és vállalat földmérő munkálatait végezte. Több társadalmi egyesület áldozatkész tagja.

BÁNÓ VINCE (szül. 1879, Tolmácsos, Nógrád m.) városi tanácsnok, 1900-ban az újpesti kir. járásbíró-ságnál kezdte meg közhivatali működését, 1906-ban a város szolgálatába lépett, 1910-ben választották meg pénztári ellenőrré, 1913-ban főszámvevő lett. Értékes munkássága elismerésül a képviselőtestület 1924-ben pénzügyi tanácsnokká választotta meg. A város több humanitárius intézményénél tölt be tisztséget, az UTE éveken át vezetője és örökös tiszteletbeli elnöke. Az Újpesti Zeneművelő Egyesület (Conservatorium) és a Stefánja Szövetség választmányi tagja, a Rom. Kath. Egyház tanácsosa és a helyi cserkész intézőbizottság vezetőségi tagja. Kitüntetései: I. osztályú vöröskereszt érem hadi ékítményekkel.

BARANYAI GYULA (szül. 1875, Deák) munkavezető, Ifjú korában szülei mellett gazdálkodott, majd tényleges katonai szolgálata után Újpestre került és a Leiner Testvérek gyár szolgálatába lépett, 1900 óta megszakítás nélkül áll a gyár szolgálatában, mint munkavezető. Ezért a kereskedelmi minisztertől kitüntetésben részesült, 1916 óta újpesti háztulajdonos.

BARANYI JÁNOS (szül. 1899, Kunszentmárton) városi alkalmazott az Újpesti Városi Altisztek Önképző-körének választmányi tagja, Iskolái elvégzése után a kazánfűtői szakvizsgát tette le és a fővárosban ebben a munkakörben dolgozott. Pár év óta az újpesti vágóhídon teljesít szolgálatot. A háború alatt Dalmáciában teljesített katonai szolgálatot.

BARBORIK JÁNOS (szül. 1883, Tökés-ujfalum) művezető, Ifjú korában a kőműves mesterséget tanulta majd 1904-ben a Wolfner börgyár kötelékébe lépett. A gyárban a tűzoltóságnál nyert beosztást és mint őrmester szolgált. Jelenleg művezetőként dolgozik. A háború alatt hazafias ipari tevékenységéért Károly királytól IV. oszt. polgári hadiérmet

kapott.

Dr. BARÁT SÁNDOR (szül. 1889, Budapest) ügyvéd, az újpesti Közművelődési Kör ügyésze, az Országos Ügyvéd Szövetség igazgató tanács tagja, az Orvosszövetség ügyésze, városi képviselő, Ügyvédi oklevelét 1919-ben szerezte, majd Újpes-

ten megnyitotta ügyvédi irodáját. A világháború alatt ugyszólván végig tűzvonalban volt. Kitüntetései: nagy ezüst, kis ezüst, Signum Laudis és Károly csapatkereszt. Állandó jogirodalmi tevékenységet fejt ki jogi szaklapokban. 1932-ben a Magyar Jogászegylet pályadíját nyerte „A gépjármű baleseti felelőssége” c. munkájával, amelyet a Magyar Jogászegylet adott ki.

BÁRDOS LAJOS (szül. 1897, Budapest) a Hermes Bank és Váltóüzlet Rt. újpesti fiókja főnöke, 1915-ben végezte a kereskedelmi akadémiát, majd a világkereskedelmi főiskolát hallgatta. A világháborúban 1915-től mint hadnagy részt vett.

Kitüntetései: háborus emlékérem, sebesülési érem, Signum Laudis, katonai arany érdemkereszt, bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt. Tényleges katonatiszt volt, nyugdíjaztatta magát és 1925-ben a Hermes Bank kötelékébe lépett. 1925-ben mint helyettes főnök az újpesti fiókhoz került, 1928-ban cégvezetőnek, 1931 augusztusában az újpesti fiók főnökének nevezték ki.

BARTOS BÉLA (szül. 1892, Budapest) autófuvarozó, a Magyar Kerékpár Szövetségnek az Ute-nak és a Mateosznak tagja. Ifjú korában a műszerész ipart tanulta, majd autóvezetői vizsgát tett. 1927-ben autófuvarozási vállalatot létesített. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített és a román és szerb harctéren több heves küzdelemben vett részt. Ifjú kora óta aktív sportoló. Az UTE színeiben kerékpár későbbi motorvezetéses versenyekben vitt el sok elsőséget. Több ízben országúti és pályabajnokságot nyert. Külföldi országokban ugyancsak jelentős sikerrel versenyzett.

BASZTAICS MIHÁLY (szül. 1878, Pozsega) művezető, a Nemzeti Egység Pártjának vezetőségi tagja.

Ifjú korában a szígyártó mesterséget tanulta később a Wolfner Gyula és Tsa cégnél nyert alkalmazást. 1898 óta dolgozik a gyárban, jelenleg mint művezető működik.

BAUER ALAJOS (szül. 1870, Újpesten) művezető, Iskolái elvégzése után a vasöntő ipart tanulta, amely iparban, mint segéd 30 évig, és mint művezető 20 évig dolgozott a budapesti Lang L. gépgyárban. Régi újpesti család tagja. Apja még a 60-as években telepedett le Újpesten, 1907 óta újpesti háztulajdonos.

BAUER MÁTYÁS (szül. 1884 Erdőd) asztalos mester. Az asztalos iparban nyert képesítést és először 1906., majd 1934-ben másodszor önállósította magát. A háború alatt az orosz és szerb frontokon teljesített harctéri szolgálatot. Egyszer sebesült, felgyógyulása után ismét az orosz frontra került, ahol fogságba került 1923-ban tért csak haza hosszú viszontagságok után.

BAWLITZA JENŐ (szül. 1860 Poroszló) mérnök. A középiskolák után a mitveidai

technikai főiskolát végezte és azután a budapesti Lang gyárgyárban dolgozott. Később a Schlick Nicholson gyár kötelékébe lépett végül a Ganz gyárgyárban helyezkedett el, ahol 45 évi szolgálat után 1928-ban nyugalmába vonult. Vezetése alatt készült a varasdi Dráva híd, a jaszenováci Száva híd és számos nagy alkotás. Többek között a baja-bátaszéki vasúti híd és az ország legnagyobb vízlecsapolási munkálatait végezte.

BAZSÓ KÁROLY (szül. 1905, Ujpesten) fodrász mester. Előbb a műszerész

szakmát tanulta ki, majd külföldi tanulmányutrament, ahol kitanulta a fodrász mesterséget. Azóta több országos fodrászversenyen vett részt és első díjakat, valamint kitüntetésekert nyert. Jelenleg Ujpesten egyik legképzettebb női fodrász mestere.

BEJ LAJOS (szül. 1885 Ujpest) városi tisztviselő, az ÚTE igazgatósági tagja,

1901—1920-ig mint az ÚTE egyik alapítója, aktív sportoló és a csapatkapusa volt. 1910-ben lépett a város szolgálatába, 1914-ben városi nyilvántartóvá választották meg. A világháborúban frontszolgálatot teljesített, a 104-es rohamzászlóaljnál szolgált. Kitüntetései: az ezüst érdemkereszt, vaséremkereszt koronával, bronz vitézségi érem és Károly-csapatkereszt. Az emlékezetes meyeri ár. vízveszedelem alkalmával a mentési munkálatok vezetője és irányítója volt.

BECK A. SÁNDOR (szül. 1880 Hódmezővásárhely) a Kör kávéház főpincé-

re. Középiskolái elvégzése után rabbi növendék volt és csak később, miután Ujpestre került helyezkedett el új munkakörében. Sokoldalúsága azonnal megnyilvánult, mert csakhamar az Otthon kávéház főpincéjére lett. Rövid munkálkodása után általános megbecsülést és szeretetet szerzett magának. Pár évig a Vigadó kávéházat vezette, majd ismét a Kör kávéház kötelékébe lépett, ahol a mai napig is tevékeny részt vesz a kávéház nivójának és üzleti forgalmának fellendítésében.

BEKE LÁSZLÓ (szül. 1877 Csákhörsén) tejkereskedő. Kora ifjúsága óta a tejszak-

mában működik, 1894 óta ujbpesti lakos, 1911 óta háztulajdonos. A világháború alatt végig a szerb, orosz, román és olasz frontokon teljesített szolgálatot s rövid hadifogság után leszerelt. Kitüntetései: bronz vitézségi érem és vaskereszt.

BÉKY JÁNOS (szül. 1891, Vác) művezető, volt városi képviselő, a szociáldemokrata pártnak központi vezetőségi tagja és körzeti elnöke az ujbpesti Stefániának választmányi tagja. Ifjú korában textil szakmát tanulta Vácott, majd a fővárosba került. Jelenleg az egyik gyárban mint művezető dolgozik. A háborúban katona volt, de nélkülözhetetlen munkája révén felmentették. Ujbpest politikai és társadalmi életében közhasznú tevékenységet végez.

BELLÁK GYULA (szül. 1883 Buda-

pesten) nyomdász, a Teleia igazgatósági tagja, a Kereskedők Társulatának választmányi tagja, a Frontharcos Szövetség ujbpesti csoportjának társelnöke és számos jótékonycélu egyesület tagja. Szakképzettségét a főváros legnagyobb nyomdáiban sajátította el ahol később vezető szerepet töltött be. Üzemét, a városszerte ismert Attila nyomdát 1912-ben alapította, amely azóta a város egyik legmodernebb felszerelésű nyomdája lett. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített és az uzsoki szorosnál folyó harcoknál megsebesült. Folytonosan fejlődő üzemében maga irányítja a munkálatoikat és abban aktív részt vesz.

Dr. **BENCZE SÁMUEL** (szül. 1875, Ujpest) székesfővárosi főállatorvos, az UTE volt elnöke, a magyar országos állatorvos egyesület választmányi, majd pénzügyi bizottságának ház és fegyelmi bizottságának tagja, az UTE tiszteletbeli tagja és a „Régi Gárda“ végrehajtó bizottságának tagja. Állatorvosi és doktori oklevelet szerzett, 1897 óta áll Budapest székesfőváros szolgálatában. A világháború alatt, mint népfőlkelő főállatorvos szolgált és az arany érdemkeresztet kapta kitüntetésül.

BENCZE TIBOR (szül. 1910, Ujpest) állatorvos. Iskoláit az ujpesti gimnáziumban kezdte, majd az egyetemen állatorvosi

diplomát szerzett. Az önkéntesi idejét a vonatosztárnál szolgált le és önkéntesi érdemmel tüntették ki. Jelenleg Ujpesten állatorvosi magángyakorlatot folytat. Zeneszerzéssel is foglalkozik és sok értékes szerzeményét játszották már a műértő közönség előtt.

BENDERY MIHÁLY (szül. 1878, Mosóc) szíjgyártó segéd, a bőrpari munkások „Ébredés“ dalkarának karnagya és elnökségi tagja. A bőrpari Mosócban, szülőfalujában tanulta s 40 éve, mint segéd működik szakmájában. 1934-ben tartotta 50 éves munkásságának jubileumát. 1909 óta ujpesti lakos. 1926 óta háztulajdonos. A világháború alatt végig a

különböző frontokon teljesített szolgálatot egyszer sebesülést szenvedett. Több kitüntetésben is részesítették.

BENKŐ ISTVÁN (szül. 1889, Rákospalotán) ref. lelkész, egyházmegyei tanácsos, a városi polgári iskolák iskolaszékének elnöke, városi képviselő. Tanulmányait a budapesti Theológiai Akadémián és Angliában az edinburgi egyetemen végezte. 1914-ben választották meg lelkésszé Rákospalotán; amikor is nagynevű édesatyja örökébe lépett. Kiváló szónok; irodalmi munkásságot is fejt ki s az egyházi lapokban jelennek meg a hitélet kérdéseiről aktuális közleményei. A város társadalmi életében jelentős munkásságot végez; vezetőségi tagja a város számos kulturális és humanitárius intézményének.

BESZTERCEI ÁRPÁD (szül. 1906 Ujpest) kereskedő, író, a szociáldemokrata párt

körzeti jegyzője. Középiskolai elvégzése után a kereskedői pályára lépett. Buzgón foglalkozik irodalommal és több verse jelent meg a Népszavában. Besztercei néven, Jelenleg is egy regényen dolgozik, amelyet rövidesen megjelentet.

BERLINGER ISTVÁN (szül. 1909, Budapest) vendéglős. Iskolai elvégzése után a vendéglős szakmát tanulta ki. 1933-ban önállósította magát Ujpesten. 1929 óta ujpesti lakos. Az ismert Berlinger vendéglőscsalád egyik tagja.

Dr. **BERNSTEIN JÓZSEF** (szül. 1904, Ujpesten) ügyvéd, a Magyar Cionista Szövetség ujpesti csoportjának alelnöke. Középiskolait az ujpesti Könyves Kálmán reál-gimnáziumban, majd a bécsi exportakadémián végezte. Majd Berlinben folytatta tanulmányait. Jogt. tanulmányait Miskolcon folytatta, az államtudományi és jogi doktorátust Pécsen nyerte el.

BESCHONER ALAJOS (szül. 1898, Trattenau, Csehszlovákia) szövömmester. Iskolai elvégzése után a textil iparban képezte ki magát s azóta állandóan ebben a szakmában működik. 1929-ben került Ujpestre s jelenleg a Pollácz féle textilgyárban van mint szövömmester alkalmazásban. A világháború alatt az olasz fronton küzdött. Kitüntetései: II. o. ezüst vitézségi érem és Károly csapatkereszt.

—**BIHARI BÉLA** (szül. 1870 Ada) asztalos mester. Szakmáját fiatal korában sajátította el. Majd Ujpesten önállósította magát 1887-ben, azóta ujpesi lakos. A világháború alatt az orosz fronton teljesített harcéri szolgálatot. Kitüntetései: I. Ferenc József 50 éves jubileumi érem.

BIRÓ DEZSŐ (szül. 1897 Kéthely, Somogy m) tisztviselő. A kereskedelmi érett segít Aradon tette le, majd a tisztviselői pályára lépett. A világháború alatt a 44. gyalogezred kötelékében az orosz és olasz harcerekén teljesített frontszolgálatot. Mint emléklapos zászlós szerelt le és több

kitüntetés birtokosa, 1920-ban lépett a Phöbus Villamosági Rt kötelékébe. A vállalatnál korán felismerték kiváló képességeit és mindig felelősségteljes beosztást kapott. 1932 óta a behajtási osztály vezetője, ahol erélyes, de mindenkor tapintatos eljárásával tesz szolgálatot vállalatának.

BIRÓ JÁNOS (szül. 1877 Ujpesten) ácsmester. Ifjú korában az ácsmesterségben nyert képesítést, majd 12 évi működés után művezetővé lépett elő. Vezetése alatt a diósgyőri vasgyár, a hajmáskéri tűzérsegi lőtériskola, a murányi bolgár királyi kastély a budapesti piarista rendház, az újpesti fa- és fémipari szakiskola, valamint a József kápolna ácsmunkálatai készültek. A világháború alatt végig katoná volt és a szerb és orosz fronton teljesített mint hídmester harcérii szolgálatot. Őrmesteri rangban szerelt le. Kitüntetései: kétszer II. oszt. ezüst vitézségi érem, Károly csapatkereszt és katonai érem. A háború után iparában önállósította magát.

BISCHITZ JÓZSEF (szül. 1906 Budapest) lisztnagykereskedő. A Közművelődési Kör és Teleia Egyesület tagja. A kereskedelmi akadémia elvégzése után egy nagy szállító cég szolgálatába lépett, majd a Bischitz Testvérek cégnél, mint utazó és vámkezelő tevékenykedett. 1931-ben Schinkasch László tőzsdebizományos újpesti lelakotának vezetését vette át. 1934-ben Templom u. 1 szám alapította lisztnagykereskedését. A neves orosházi Tóth Gözmalom és Villamosági Rt. újpesti bizományosa és képviselője.

BISCHOFF KÁROLY (szül. 1900 Cservenka) szobafestő és mázoló mester. Szakmáját fiatal korában Ujpesten sajátította el. 1931-ben önállósította magát Ujpesten. A világháború utolsó évében katonai szolgálatra vonult be és az olasz fronton küzdött a leszerelésig.

hideghéti BITTERA GÉZA (szül. 1905 Budafin) posta és távirtda műszerész, az újpesti Iparos Ifjak választmányi tagja. Középiskolái elvégzése után a Ganz Villamosági Rt budai gyárában tanulta szakmáját. 1923-ban a Posta és Távirtda hivatal központjába került, ahol öt évet töltött és 1928-ban az újpesti főpostához osztották be, ahol jelenleg is az új telefontelepítésben teljesít szolgálatot.

BOGNÁR JENŐ (szül. 1890 Pozsonyban) nyomdász, nyomdatulajdonos. A négy középiskola elvégzése után a nyomdász iparban képesítette magát, majd pár évig első-

rendű üzemekben fejlesztette szakmai tudását, 1912-en önállósította magát és azóta vezető elismert nyomdai üzemét. A háború alatt végig katoná volt és huzamosabb ideig harcérii szolgálatot teljesített. Egyszer meg is sebesült.

BLOCKNER GYULA (szül. 1877 Székesfehérvárott) okfejeles építészmérnök, az újpesti m. kir. áll. fa- és fémipari szakiskola igazgatója. Tanulmányait a kir. József műegyetemen végezte. A Tisza szabályozásánál működött, mielőtt a tanári pályára lépett volna. Majd a budapesti felsőipariskola műhelyfőnök tanárává nevezték ki. A világháborúban — mint

százados — a szerb fronton teljesített harcérii szolgálatot, rokkanttá válása után az Országos Hadigondozó Hivatal helyettes vezetője lett. Az újpesti fa- és fémipari szakiskola élére 1924-ben került. Kitüntetései: II. oszt. hatonab tisztiérem, sebesülési érem, Károly csapatkereszt és háborús emlékérem.

BOBÁNOVITS FERENC (szül. 1890 Budapest) hentes és mészáros mester, az

Újpesti Hentes Iparos Egyesület választmányi tagja, a Frontharsos Szövetség II. körzeti pénztárnoka. Szakmájában Budapestben nyert képesítést. Sokat járt külföldön. Dél-amerikában töltött három évet. Ujpesten 1923-ban önállósította magát. A világháború alatt a szerb fronton küzdött, hol súlyos fejlődés érte mint 40 százalékos rokkant szerelt le. Kitüntetései: kis ezüst érem.

BOGDÁN KÁROLY (szül. 1899 Tapolcán) városi altiszt, az Újpesti Városi Alkisztek Önképzőkörének választmányi tagja és az egyesület működvelő gárdájának szereplő tagja. A háború alatt a 76. gyalogezrednél szolgált, majd a háború után a határrendőrségnél teljesített szolgálatot, 1922-ben lépett a város szolgálatába.

BOGNER MANÓ (szül. 1888 Szepesgyörke) nyersbőrkereskedő és fagyuvolvász tűzüzem tulajdonos. Középiskolái elvégzése után a kereskedői pályára lépett. A világháború alatt az orosz fronton teljesített harcérii szolgálatot s egyszer sebesülést is szenvedett. A háború után 1920-ban alapította Ujpesten nyersbőr és fagyuvolvászóüzemét. Kitüntetései: Bilonz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

BOLLA KÁROLY (szül. 1894 Mezőlakon) szövömbester. A négy középiskola el-

végzése után a szövőiparban nyert képesítést. A háború alatt mindvégig katonára volt és az orosz és román fronton teljesített szolgálatot. 1920 óta a Magyar Pamutipar szolgálatában áll mint szövömbester.

BORBÉNYI GÉZA (szül. 1908 Budapest) szőlőbirtokos. Gimnáziumi tanulmányai sikeres elvégzése után szőlőbirtokán gazdálkodott. Fajborai az egész országban a legjobb hírnévnek örvendenek. Nagy mennyiségben szállít belőlük külföldre is.

BORGEN DEZSŐ (szül. 1897 Ujpest) kereskedő, az Ujpesti Kereskedők Társulatának választmányi tagja. Közép iskoláit Ujpesten, a kereskedelmi a fővárosban végezte. Utána a kereskedelmi pályára lépett. A világháborúban katonára volt és háborús szolgálataiért a Károly csapatkeresztet, a Ferenc József szolgálati érmét és a német csapatkeresztet kapta. Mint I. oszt. őrmester szerelt le.

BORGEN FERENC (szül. 1908 Ujpesten) kereskedő, a Nemzeti Egység választmányi tagja. Iskoláit elvégzése után a Magyar Pamutipar szolgálatába lépett, ahol kilencévig volt tisztviselő, és munkája elismerésül a manipulációs osztály vezetésével bízták meg. A gyártól önszántából távozott és textil üzletet alapított. Agilitására jellemző, hogy széleskörű üzleti elfoglaltsága mellett az országos frontharcos szövetség X. kerületének tevékeny tagja.

BOROS BÉLA (szül. 1895 Ujradon) városi adótiszt, a Honusz. alelnöke. A kereskedelmi akadémiát Aradon végezte, majd Ujpestre került, ahol 1910-ben a város szolgálatába került. Először a javadalmi, majd a számvetésnél és végül az adógyosztálynál nyert elhelyezkedést. A háború alatt 29 hónapig teljesített harcéri szolgálatot az orosz fronton. Kitüntetései: koronás vaskereszt, bronz vitézségi érem, német vaskereszt, Károly csapatkereszt és sebesülési érem. A kommunizmus alatt a városi népkonyha vezetője volt és a román megszállás idején, mint

összekötő tiszt a város polgárainak vagyonát mentette meg.

BOSCHÁN HENRIK és Fiai cipőgyárt Rt. Tavasz u. 77-79. Telefon: 941-78. A céget Boschán Henrik 1900-ban alapította és 1924-ben részvénytársasággá alakították. A modernül berendezett üzemben 130 ember dolgozik. Hetenként körülbelül 2500 pár cipőt termelnek. A cég tulajdonosai jelentős társadalmi életet élnek és ismert tagjai Ujpest társadalmának.

BOTT FERENC (szül. 1895 Nagyszombat) áll. elemi isk. tanító, levélt. oktató és ipariskolai tanító. Iskoláit 1912-ben végezte, amikor szülővárosába került elemi és ipariskolai tanítónak. Ebben az időben szerkesztője volt a „Nagyszombati Híradónak”. A háború alatt a határrendőrségnél teljesített szolgálatot. 1918-ban a csehek második betörésekor menekülni kellett, mert a csehek előző kiverését ő szervezte meg. Menekülése után a közoktatási minisztériumba a Néptanítók Lapjánál nyert beosztást. 1920-ban pedig Ujpestre helyezték tanítónak. Az ujbpesti faipari szakiskolában megalapította az önképzőkört, ahol az ifjúság nevelése körül szerzett érdemei. Rendezésében a Kör fiatalosága több nagysikerű műkedvelő előadást rendezett.

BOZSÓKI NÁNDOR Dr. (szül. 1898, Budapest) ügyvéd, városi főügyész, vármegyei tb. főügyész, Kiválóan képzett jogász, számos a jogélet köréből vett felolvasásával a szakkörökben is kitűnt. Nagy szerepet vitt a Demokráta Kör életében, hosszabb időn át a demokráta párt ügyvezető elnöke volt s e tisztségéről főügyésszé történt megválasztása előtt mondott le. 1928 május 23-án választották meg, majd az 1930-as általános tisztújításkor újra megválasztották. A világháborúban az olasz fronton teljesített harcéri szolgálatot. Kitüntetései: kisézést és bronz vitézségi érem Károly-csapatkereszt.

BÖHM NÁNDORNÉ (szül. 1888 Budapest) sapkakészítő az ujbpesti piaciaru sok egyesületének alelnöke az ipartestület szakosztályi választmány tagja. A középiskoláinak elvégzése után a sapkakészítést sajátította el, majd több évi gyakorlat után 1912-ben alapította sapkakészítő üzemet és üzletét, amelyet ma is, 24 év után sok hozzáértéssel vezet.

BRANDENBURG ÁRPÁJ Dr (szül. 1899, Ujpesten) belgyógyász szakorvos, az Ujpesti Önkéntes Mentő Egyesület ellenőrző főorvosa s a József főherceg Szanatórium Egyesület rendelő, az OTBA és a Phöbus orvosa. Gimnáziumi tanulmányai elvégzése után hadbavonult s az orosz fronton teljesített harctéri szolgálatot. Orvosi tanulmányait a bé-

csi orvosegyetemen végezte. 1925-ben a *Nyugat* országos novella pályázatán pályadíját nyerte. *Megremegő szellő* címen 1925-ben novella kötetét jelent meg, melyet a kritika nagy elismeréssel fogadott s a fővárosi lapokban állandóan jelennek meg novellái. Orvosi előadásai általános figyelmet keltenek. Legutóbb az iskolaorvosi képesítést szerezte meg.

BRANDENBURG IZIDOR (szül. 1868 Ujpesten) sütőmester. Ifjú korában a sütőmesterséget tanulta édesapjánál, aki az első pékmester volt Ujpesten. Hosszabb külföldi tanulmányút után 1904-ben önállósította magát Köbölkuton majd 1920-ban Ujpesten nyitotta meg üzemet. 1934-ben történt elhalálása után felesége vette át a sütő üzem vezetését, amelyet nagy szakértelemmel ma is vezet.

BRANDTMÜLLER ISTVÁN (szül. 1898 Milnén) raktárkezelő Ifjú korában iskolai elvégzése után a cipőfelső rész készítő iparban képezte ki magát. Szakmájában több évig dolgozott majd a kereskedői pályára lépett. Később, mint raktárkezelő helyezkedett el. 1928 óta rákospalotai háztulajdonos.

BRAUN ABRAHÁM (szül. 1866 Balaton) cipélmester, az Ipartestület cipész szakosztályának pénztárosa. Közéiskolai elvégzése után a cipész szakmában nyert képesítést. 1920-ban önállósította magát Ujpesten. Üzeme országos hírnek örvend, a legelső budapesti művészek és művésznők keresik fel megrendeléseikké-

BRAUN ÁNDRÁS Dr (szül. 1900 Budapesten) orvos Tanulmányainak elvégzése után a Hűvösvölgyi Park Szanatórium orvosa volt. A gróf Apponyi Poliklinika rendelőorvosa. Rákospalot és Ujpest társadalmi életében jelentős szerepet visz s az orvosi szaklapokban állandóan jelennek meg közleményei.

BRAUN IMRE Dr. (szül. 1898, Budapesten) ügyvéd, ügyészségi megbízott Az UTE választmányi tagja. Főiskolai tanulmányait a budapesti és szegedi tudományegyetemen végezte. Ügyvédi irodáját 1928-ban nyitotta meg, állandóan foglalkozik az ügyvédség gazdasági érdekeit érintő kérdésekkel s a szakirodalom terén is működik. Jogi szaklapokban cikkei, közleményei jelennek meg.

BRAUSZ ISTVÁN (szül. 1892 Budapest) építész, a II. Rákóczi Ferenc egyesület alelnöke. A négyközépkola elvégzése után okleveles közművesi képzést szerzett majd szilikkal tette le az állami építészeti vizsgát. A háboru alatt az olasz és orosz frontokon teljesített harctéri szolgálatot és mint hadirokkant szerelt le. Építési vállalatát 1918-ban alapította és számos értékes épületet emelt. Ujpesten többek között a Kossuth u. 29 számú nagy bérházat, Desseffy u. 47 számú villát, az Urak pálya emlékművét stb. Szakmai tudását hosszabb külföldi tanulmányuton gyarapította.

BRÜNAUER DÉNES Dr (szül. 1905, Budapesten) ügyvéd, a Demokrata Kör főtitkára, az Ujpesti Nemzeti Demokrata Párt választmányi tagja. Középkolai tanulmányait az ujpesti reálgimnáziumban végezte és a középkolai szavalóversenyen első díjjal tüntették ki. Résztvett a város ugyszólván minden ifjúsági mozgalmában, a József Egyesület Ifjúsági csoportjának és a Renaissance kör elnöke volt. A sportból is kivette részét, mint az USK, jóideig volt elnöke. A műkedvelés terén jelentős sikereket ért el. Jogi ta

nalmányait a pécsi Erzsébet Tudomány Egyetemen kitüntetéssel végezte, 1928-ban doktorált. A helyi hírlapírás terén is dolgozik, mint az *Ujpesti Napló* munkatársa.

BREZINA BÉKI MIHÁLY (szül. 1897. Nagysurány) városi altiszt. A háború után, 1923-ban került Ujpest város tűzoltóságához, honnan azonban egészségi állapotára való tekintettel könnyebb városi szolgálatra helyezték át. A világháború alatt az orosz fronton teljesített szolgálatot s három ízben megsebesült. Kitüntetései: Kis ezüst vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

BUCSEK PÁL (szül. 1889 Ujpesten) szobafestő és fényező mester, a Megyeri Sport Egyesület kapitánya. A szobafestő és fényező mesterséget tanulta. Fiatal korában aktív sportoló és három évig az UTE centeresatára volt. A háború alatt végig katona volt. Az orosz fronton sok nagy ütközetben vett részt, míg fogságba nem esett. Sok vjrontagság és nélkülözés után 1918-ban sikerült a fogságból megszökni. Itthon azután szakmájában önülősítette magát.

BUDAI DÁNIEL (szül. 1865 Balmazújváros) ny. MÁV tisztviselő, az ujbpesti izr. Szentegylet gondnoka, az izraelita hitközség előljárója, az Józsi Gyermekbarát Egyesület választmányi tagja. Közéleti tevékenységét 1927-ben kezdte, amikor az izr. Szentegylet élére került mint gondnok. Nagy része van a különböző jótékony célu akciókban, melyekkel nagy érdemeket szerzett magának.

BUDANOVITS TIBOR (szül. 1892 Széchenyváros) Szatmár m.) okl. gyógyszerész, gyógyszer-tulajdonos a Honos országos és helyi csoportjának elnöke, egyháztanácsos a Tisz választmányi tagja, és a helyi csoport társelnöke, daloskerületi elnök a Magyar Gyógyszerész Egyesület budapestkörnyéki kerületének alelnöke. A világháborúban 1914-től 1917-ig mint zászlós részt vett. Tizenhét hónapot töltött a román és orosz harctereken. Idegsokkál mint 100 százalékos rokkant szerelt le. Egyetem tanulmányait Budapesten 1928-ban végezte és az ujbpesti gyógyszer-tulajdonosok 1929 december 30-án nyitotta meg. A rokkantak gazdasági szervezetében s a front

harcosok társadalmi mozgalmából értékes munkásságával kivieszi a részét és Ujpest társadalmi életében vezető szerepet visel. Kitüntetései: Signum Laudis.

BUNKE ALFRED (szül. 1894 Haindorf) Székesfővárosi Elektromos Művek felügyelője a Rákospalotai Kaszinó ellenőre. Iskolái elvégzése után 1911-ben a Székesfővárosi Elektromos Művek szolgálatába lépett, hol azóta is mepszakítás nélkül működik. Rákospalotán 18 évig lakott, 1930 óta ujbpesti lakos. A világháborúban a német birodalmi hadsereg kötelékében teljesített harctéri szolgálatot és sebesülést is szenvedett. Kitüntetései: Német vaskereszt, német becsületrend.

BUZÁSI SÁNDOR (szül. 1899 Rákospalota) városi nyomozó altiszt, Középpiskolai tanulmányai befejezése után hamarosan Ujpest város szolgálatába lépett, hol 13 éve sikeresen működik a lelkiismeretes munkájával nagy népszerűsége-re tett szert. A világháború alatt mint soffőr teljesített katonai szolgálatot. Kitüntetései: Török félhold és Bajor szolgálati érem.

Ozv. **BUZEK ANTALNÉ** (szül. 1880 Ujpesten) háztulajdonos. Férjhezmenése után a Templom utcában fehérnemű tisztító és festő intézetet nyitott, amelyet hosszú éveken keresztül vezetett. 1930-ban a Márkus telepen bérházat épített, üzletét felhagyta és azóta mint magánzónó él.

CEGLÉDI ANTI (szül. 1877 Hajdúszoboszlón) ősi szabad lovashajdú családból származik. Rákospalotán a Központi Községi Elemi iskola igazgatója és a Rákospalota-Ujpest című ujbpesti ujbpesti szerkesztője. Tanítói oklevelét 1897-ben Losoncon az állami képzőben szerezte. Pályáját a Kisalföldön, Farkasdon kezdte, azután Nagyalföldön Gyula városában később a főváros melletti Rákosszentmihályban mint ref. tanító folytatta. Míg 1908 óta Rákospalotán a községi elemi és ipariskolánál működik. A társadalmi életben igen élénk tevékenységet fejt ki s főleg nagy érdeme van Rákospalotának városi alakulási mozgalmában. A városi képviselőtestületnek: bizottsági, választott tagja s az volt már a régi községi életben is. A Rákospalotai Függetlenségi 48-as Körnek a forradalomig fő

jegyzője; a Gazdakörnek alapító jegyzője a Polgári Körnek ügyv. elnöke a Palota Újpest Váci Tanítói Járaskörnek elnöke a Pestvármegye törvényhatósági bizottságának választott p. tagja Tanítói 25 és 30 éves jubileumán szép nagy ünneplésben részesítették. Irodalommal is réven foglalkozik és hazafias, megalkalmi versei (köztük a Hírversek) közismerten kedveltek. Mint Kossuth zarándok 1928 év tavaszán Rákospalota város és a magyar tanítóság képviselőiben részt vett Amerikában a newyorki Kossuth szobor leleplezési világraszóló nagy magyar ünnepeken. Amerikai utijában igen súlyos autóbaleset is érte de a hajduver sokat kibir s ezt is hamar kiheverte.

CSÁKVÁRI JÓZSEF (szül. 1896 Újpest) városi altiszt. Újpest város szolgálatába 1920-ban került. Hol ma is városi altiszt minőségben működik. A világháborúban részt vett és az orosz és román fronton teljesített szolgálatai, egyszer sebesülést is szenvedett. Kiténtetése: Károly csapatkereszt és sebesülési érem.

CSALLOS JENŐ (szül. 1899 Mohács) művezető. Középiskolai elvégzése után a textiltanfolyamot végezte el. A világháborút az olasz hadszíntéren harcolta végig és szakmáját csak 1918-ban leszerelése után kezdhette újra el. Először egy nagy vállalatnál dolgozott Lugoson, honnan azonban a románok 2 év után kiutasították. Magyarországon több nagy gyárban talált alkalmazást és már 11 éve az Újpesti Kendő Szövő és Kötöttáru-gyár művezetője.

CSÁNYI IMRE (szül. 1899 Debrecen) üzemvezető. Az asztalos ipart tanulta ifjú korában és szakmájában dolgozik állandóan. 1924 óta a Pátria bútorgyár üzemvezetője. Családja a legrégibb újpesti családoknak, nagyapjaé volt az első újpesti házak egyike.

Dr. CSERBA FERENC (szül. 1905 Újpest) ügyvédjelölt árvaszéki hivatalnok, a Pestvidéki Ügyvédi Kamara ügyvédjelölt osztályának volt elnöke. Gimnázium; tanulmányait Újpesten végezte majd a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetem jogi fakultását hallgatta, hol a jogi doktorátust nyerte el. Tanulmányainak

egyrészt a grenoblei egyetemen Franciaországban végezte. Jelenleg Újpest város árvaszéknél teljesít szolgálatot.

CSENDES LÁSZLÓ (szül. 1892 Németújváron) szövőmester a Művezetők Országos Egyesületének tagja. A felső ipar iskola elvégzése után a Rimánurányi Vasművek műszaki rajzolója volt Budapesten majd az ózdi vasgyárban. A háborút mint tényleges katonát érte és azonnal az orosz harctérre került, ahol vitte harcolt. Kiténtetése: Károly csapatkereszt és vaskereszt. Mint önkéntes szakaszvezető szerelt le. 1924 óta a szövőiparban működik, 1931 óta a Dénes szövőgyár szövőmestere.

CSERBA ELEMÉR Dr. (szül. 1876 Baján) Rákospalota megyei város polgármestere a Rákospalotai Egyesült Kaszinó díszelnöke a Kath. Kör és a Polgári Kör választmányi elnöke az állami elemi iskolák gondnoksága s a r. kath. egyház egyházi tanácsosa. Jogi tanulmányai nak elvégzése után ügyvédi irodát nyitott Újpesten; majd 1907-ben — Rákospalotán, 1908 óta a képviselőtestület tagja s már akkor résztvett a községi élet munkájában. Vármegyei t. ügyész volt a vasutas szövetség ugyancsak ügyészevé választotta. Páradhatatlan munkásságot fejtett ki évek hosszú során át a városi képviselőtestület 1923 szeptember 5-én — hét pályázó közül egyhangulag a város polgármesterevé választotta. Polgármestersége alatt az új város romos fejlődésnek indult; városházát vásárolt a város, modern vágóhidat építtetett temetői ravatalozót a szegényházat átalakították a tűzoltóságot új szerelvényekkel szerelték fel. Megkezdődött az utak utcák rendezése, burkolása és aszfaltozása. Iskolákat építettek; 40 tantermes polgári fiú és leányiskolát 8 tantermes elemi iskolát több ovodát Komoly tárgyalás alá került a városi vízvezeték létesítése és az utcák csatornázása.

CSERBA ZOLTÁN DR. (szül. 1903 Újpesten) belgyógyász szakorvos az Országos Társadalom Biztosító rendelő orvosa. Egyetemi tanulmányainak elvégzése után a Főiskolai Szociális Telep tudógondozójában és a Budapesti Új Szent János kórház belgyógyászati osztályán dolgozott. Az orvosi szakirodalom terén is munkálkodik.

CSIBOR ISTVÁN (szül. 1879 Abony). Máv. főraktárnok, a Nemzeti Egység pártjának tagja. Iskolái elvégzése után a mérzéses ipart tanulta és Náogykátán önállósította magát. 1907-ben lépett a Máv. szolgálatába. 1927 óta ujbpesti háztulajdonos. Szorgalmas és megbízható szolgálatát után több ízben kapott pénz jutalmat és elismerést felső hatóságaitól.

CSERGE FERENC (szül. 1891 Deáki) vendéglős. Középiskolái elvégzése után

csakhamar jelenlegi foglalkozásában tevékenykedett. A világháborút különböző frontokon végigküzdötte és sok jelentős utközvetben vett részt. Kiténtetése: Kétszer bronz érem, kis ezüst vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

CSERGE GÁBOR (szül. 1880 Deáki) gyári portás. Fiatalon került Ujbpestre,

hol a Leiner Testvérek gyárában dolgozik. 1892 óta, 1919-ben a gyár portása lett. 1934-ben a Nemzeti Munkahét alkalmával hosszú időn át kifejtett munkásságáért állami jutalomban részesült, a TESz mukakeresztel és díszoklevéllel tüntette ki.

CSIK JÓZSEF Dr (szül. 1891 Muzslán, Esztergom m.) Ujbpest római káth. apátplébánosa. Pestvármegye törvényhatósági bizottságának és a megye kisülésének tagja országgyűlési és városi képviselő, a város számos jótékonyági intézménye elnökségének tagja. Gimnáziumi tanulmányainak elvégzése után a budapesti Pázmány Péter Tud. egyetem hittudományi karán végezte tanulmányait s közben a jogi fakultás hallgatója is volt. 1916-ban Vácot szentelték páppá. Eleinte Sződön káplán, majd az ujbpesti iskolák hitoktatója volt. 1918-ban az Országos Keresztény Szociális Szövetség titkárává választotta. Főleg agrárszociális kérdésekkel foglalkozott s mint az agrár kérdések szakértőjét választották meg a keresztényszociális földmunkások szövetsége főtitkárává. Agilátorai működésén kívül rendszeres cikkírója lett a Népnek s szerkesztője a Föld Népe-nek. Több mezőgazdasági intézményt és szövetséget szervezett meg. Az 1922-es nemzetgyűlési választások alkalmával — keresztény szociális programmal a kapuvári kerületben választották meg képviselőnek; Dömötör Mihály volt belügyminiszterrel szemben. A politikai világ nagy meglepetésére győzött 906 szótöbbséggel. A nemzetgyűlés korjegyzője, majd jegyzője lett. Számos törvényjavaslat tárgyalása alkalmával pártja szónoka volt. mezőgazdasági és szociális kérdésekben szolgált és a munkaszabadság védelméről törvényjavaslatot nyújtott be a nemzetgyűléshez. 1925-ben, az ujbpesti egyháztanács egyhangú határozatával plébánossá választotta s papi hivatását teljesítve a városi életben is tevékeny részt vesz. Az 1926-os országgyűlési választásokkor Kapuvárott egyhangulag választották meg országgyűlési képviselővé s 1935-ben a budapestkörnyéki választókerület kormánypárti listáján képviselőnek választották. Korábban meyei megbízás alapján a felsőház tagja volt.

CSIZMADIA JÓZSEF (szül. 1875 Miskolc) fa és szénkereskedő, az Ujbpesti Háztulajdonos Szövetség igazgatótagja. Ifjú korától a kereskedői pályán működik. 1902 óta ujbpesti lakos és háztulajdonos. A világháború alatt az orosz és olasz fronton teljesített szolgálatot. Kiténtetése: Bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

CSIZMADIA ZSIGMOND Dr (szül. 1903 Arács, Somogy m.) városi aljegyző

anyakönyvvezető. A Vakkok Egyesülete s a Zene-művelő Egyesület választmányi tagja az Ujbpesti Reál-gimnázium Barátainak Szövetsége jegyzője. 1922-ben lépett Ujbpest város szolgálatába. A képviselőtestület 1927-ben alszámvevővé választotta s 1931-ben átminősítette aljegyzővé és az árvaszéknél mint árvaszéki elnök nyert beosztást. Jogi tanulmányait 1925-ben a Pázmány Péter tudományegyetemen végezte. 1925-ben doktorált, 1927-ben letette az államszámviteli állami vizsgát. Jelenleg az anyakönyvi hivatalban teljesít szolgálatot, mint hivatalvezető.

CSIZMADY KÁROLY (szül. 1886 Tas) fővárosi elektromos művek alkalmazottja a Honsz ujbpesti csoportjának ujbpesti tagja. Ifjú korában a szabóipart tanulta és később lépett a főváros szolgálatába. 1914-ben bevonult katonának és az orosz fronton teljesített harc-téri szolgálatot. Kétszer sebesült. 1931 óta ujbpesti háztulajdonos.

vitész CSORBA ÖDÖN (szül. 1886. Vihnyepeszerény) állami elemi isk. igazgató a Magyar Népiskola főszerkesztője, a

Katolikus Élet társszerkesztője az Allami Tanítók és Ovónok Országos Egyesületének főtájkára, a Magyar Tanítók Szövetségének alelnöke, az Ujpesti Credo világi elnöke, a Pestmegyei Tanítóegyesület alelnöke az ujbpesti vitézek hadnagy helyettese a Frontharcos főcsoport alelnöke, egyházi tanácsos, a 814. cserkészcsapat szervező bizottságának elnöke. Régi tanító családból származik. Gimnáziumi tanulmányait Selmechányán végezte majd a lévőai tanítóképzőbe került, hol 1905-ben tanítói oklevelet nyert el. 1907-ben megkapta a Felvidéki Közműv. Egyes. 200 K-ás nagydíját. Működését Selmechányán kezdte s később Zólyonlipcsén folytatta. A világháború alatt harcászati szolgálatot teljesített és utána; mint főhadnagy szerelt le. A háború után a felvidékről menekülnie kellett. 1920 óta az ujbpesti Lőrincz utcai fiúiskola igazgatója. Az országos tanító egyesületekben nagy munkásságot fejtett ki s több tanítói intézmény megállapításán kezdeményezőként dolgozott. 9 évig volt levettfőoktató Ujbpesten, tevékeny szerepet játszik mindenütt, ahol az ifjúság érdekeiért kell küzdenie. Kitüntetései: Nagy ezüst kis ezüst és bronz vitézségi érem, sebesülési érem, három sávval Károly csapatkereszt, háborús érem, Tesz érem és több elismerő levél.

CSÖNDÖR JÓZSEF (szül. 1892 Zalakaros) redőnyüzem tulajdonos. Iskolái elvégzése után először az Államrendőrség szolgálatába lépett. 1923-ban áttért a kereskedelmi pályára és egy redőnyüzemet alapított. A világháború alatt valamennyi fronton teljesített szolgálatot. Kitüntetései: Bronz vitézségi, Károly csapatkereszt sebesülési érem, szolgálati érdemkereszt

CZEGLÉDY MIHÁLY (szül. 1895 Hajdúszoboszló) műsz. tisztviselő a Wolfner gyár

tűzoltó szakaszparancsnoka. Régi hajdúszoboszlói nemesi család leszármazottja akinek őseit még Bocskay telepítette le és azon a vidéken kiterjedt előkelő rokonsága él. Iskolái elvégzése után a Máv szolgálatába lépett. A háború alatt egy expedíciós vasuti különítménnyel a Damaszkus Jeruzsálem és a török vasutaknál teljesített hadtáp területen katonai szol-

gálatot. 1920-ban lépett a Wolfner gyár szolgálatába ahol a mai napig is dolgozik. Kitüntetései: török ezüst félhold

CZÉMANN ÁRPÁD (szül. 1907 Marcalin) tímár mester. A hat középiskolai

elvégezése után apja üzené-
ben tanulta ki a tímár mesterséget. Edesapja a háború alatt katona volt és az orosz fronton teljesített szolgálatot — adig ő vezette az üzemet. Ma már gyártmányokkal szereztek nevet és elismerést munkájuknak.

CZINER MANÓ (szül. 1872 Mátészalkán Szatmár m.) fakereskedő, városi képviselő, az OKISz, a Polgári Kör és a Demokrata Kör tagja. A világháborúban 3 évig az orosz és szerb fronton mint honvédhuzárőrmester teljesített katonai szolgálatot. 1917-ben, mint 66%-os rokkantjat lecsájtották el a hadsereg kötelékéből. Üzletét 1922-ben Rákospalotán nyitotta meg. Eredetileg vasutépítés volt a szakmája, mely téren 32 éven át dolgozott az egész Monarchia területén. Harcos ellenzéki törekvéseivel ott látjuk az élet minden egyes aktuális kérdésénél.

CZIGLER JOZSEF (szül. 1880 Nagyigmánd) Beszkárt mester. Középkis-

lői elvégezése után többféle ipari munkakörben tevékenykedett, majd a Beszkári szolgálatába lépett. 1914—1918-ig katonának volt és mint szakaszvezető az orosz hadszíntéren több nagy ütközetben vett részt. A háború vége felé betegesen az egyik hadikórházba került, ahonnan felépülése után a Schlick-Nickolson hadfelszerelési gyárba vezényelték. Leszerelése után régi alkalmazásába tért vissza, hol feljebbvalói letnagvobb megelégedésére már 24 év óta teljesít szolgálatot.

Dr. CZIGLER LÁSZLÓ (szül. 1889 Győrött) m. kir. honvéd őrnagy, az ujbpesti levetté intézmény vezetője, a Vöröskereszt egyeslet választmányi, a Fehér Ház Bajtársi Egyesület jegyzője és a Frontharcos Szövetség alapító tagja. Iskolái elvégzése után a katonai pályára lépett. A világháborúban több harcászati teljesített szolgálatot egy ízben meg is sebesült. 1915-ben hadnaggyá léptették elő és fokozatosan 1934 májusában érte el az őrnagyi rangot. Az utóbbi években az új

pesti levante intézmény élére került, ahol eredményes munkát végez az ifjúság képzésében. Munkásságát nemcsak Ujpesten folytatja, hanem az egész ország ifjúságának sport fejlődésén fáradozik. Ujpest társadalmi életében jelentős szerepet tölt be. Kiténtetési: Signum Laudis, nagy ezüst Károly csapakereszt stb.

DARVAS BERTALN (szül. 1879 Pusztaszentmargitán) városi tanácsjegyző, a népjóléti ügyosztály vezetője, a Stefánia Szövetség újpesti osztályának ügyvezető igazgatója, a Szülőház Egyesület és a Vlakok Egyesülete igazgatósági tagja. A világháborúban az orosz fronton teljesített harcéri szolgálatot, 1918-ban a városi közéleti hivatal vezetésével bízták meg.

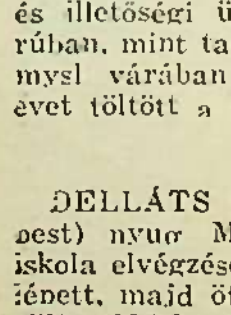
1925 óta a városi népjóléti ügyosztályt vezeti, szociális érzéssel és hozzáértéssel. A gyermeknyaraltatási és inságakció terén elévülhetetlen érdemeket szerzett.

DEÁK ISTVÁN (szül. 1903 Kispest) cipész-mester. Szakmájában Ujpesten nyert képesítést majd hosszabb ideig Budapesten működött. Több éven át volt a világ-hírű Commerz cipőgyár alkalmazásában, 1929-ben önállósította magát Ujpesten, hol azóta is mint jónevű cipész-mester működik.

DECKNER IMRE (szül. 1885 Kisménmeti) városi I. oszt. jegyző, a Honsz al-elnöke. Középszkolai tanulmányai után a közigazgatási jegyzői vizsgát tette le. 1905-ben került Ujpest városához mint írnok, majd mint számtiszt később II. oszt. jegyző. 1922 óta I. oszt. aljegyzői minőségben teljesít szolgálatot lampolgársági, honossági

Ujpest városánál és az áll-és illetőségi ügyek előadója. A világháborúban, mint tart. hadnagy vett részt s Presmysl várában sebesülten foglyul esett. 5 évet töltött a hadifogságban.

DELLÁTS LAJOS (szül. 1864 Budapest) ny. MÁV s. tiszt. A négy középiskola elvégzése után az STEG szolgálatába lépett, majd öt év múlva a MÁV-hoz került. 1925-ben 41 évi szolgálat után elismerő oklevelet kapott és ugyanakkor vonult nyugalmába.

DEMES ALBERT (szül. 1902, Kovászna) asztalos mester. Négy középiskola után apja műhelyében tanulta az asztalos ipart, majd több fővárosi nagyüzemben dolgozott. Közben a technológiai tanfolyamot is elvégezte. 1933-ban a Budapesti Iparművészeti társulat által rendezett lakásművészeti kiállításon bronz éremmel tüntették ki. 1932-ben önállósította magát és sok értékes munkával szerez dicsőséget szakmájának.

DEMECS LŐRINC (szül. 1901 Kovászna) műbútorasztalos mester. Iskolai elvégzése után az asztalos szakmát tanulta meg és mint segéd neves cégeknél dolgozott. Üzemét 1931-ben alapította és munkájával az egyik kiállításon értékes kiténtetést szerzett. 1920-ban a románok kiűldötték a megszállott területéről és itt egyedül minden segítség nélkül nyitott üzemet, ahol jelenleg állandóan 15 emberrel dolgozik.

DESZBERG DEZSŐ (szül. 1882 Abádszalókon, Szolnok megye) a Corso mozi igazgatója, évek hosszú során át városi képviselő volt, több jótékony célú egyesülés tagja. A világháborúban a szerb, orosz és az olasz fronton — 21 hónapig — teljesített harcéri szolgálatot. Kiténtetési: bronz és Károly csapakereszt. Az UTE és a mozgósínházak egyesületének választmányi tagja, hitközségi képviselő. 1911 óta működik a Corso mozi vezetője. Szakértelmével és szorgalmával elismerést vírt ki magának a mozibajáró közönség körében.

DEUCHT E. LAJOS (szül. 1863 Ujpesten) kovács mester, az újpesti ipartestület, iparösszek a Chevra Kadisa és az Aggok Háza al-elnöke, az izr. hitközség előjárósági, a Venetianer Lajos közművelődési körnek alapító igazgatósági tagja. Számos jótékony célú és kultur. intézménynek áldozatkész tagja és támogatója. Apja Deucht D. Adolf a világháború fejeződését követően 1849-ben telepedett le Ujpesten. Városunk első adófizetői között

találjuk őt a hivatalos akták tanúsága szerint Apjának jelentékeny része volt az izr hitközség fejlődésében. Hét fia közül Lajos volt a legidősebb, aki mesterségét a budapesti állatorvosi főiskolán folytatott tanulmányaival tökéletesítette és a bel- és külföldi kitüntetések sorát nyerte. 1932-ben ünnepelte 70. születésnapját, amikor a Chevrn meleg és bensőséges ünneplésben részesítette és önzetlen munkásságának elismerésül ezüst serleggel és művészi hímzett frigszekrény függönnyel lepték meg. Nevét azzal tette felejthetelenné, hogy az Aggok Háza javára igen tekintélyes összegű alapítványt tett melyet készpénzben azonnal ki is fizetett. Ott örzi nevét a „Deucht E Lajos és neje“ szoba. A hitközségi életben és a város társadalmi életében szavának sulya és jelentősége van.

DEUTSCH ARTUR (szül. 1907 Ujpest) cipőfelsőrész-készítő az UTE az Iparosifjak szakosztály tagja. Felszabadulása után több fővárosi üzemben dolgozott, majd Párisba ment ahol egy nagy cipőgyár vezetője volt. A honvágy hazahozta és 1934-ben nyitotta meg üzemét, amelyet fivérével vezet.

DEUTSCH OSZKÁR Dr. (szül. 1886, Budapest) ügyvéd városi képviselő (a városra történt átalakulás óta) Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja. Ügyvédi irodáját 1913-ban nyitotta meg. A világháború alatt 52 hónapon át teljesített katonai szolgálatot. A Teleia ügyvezető elnöke és a Gyermekbarát József Egyesület társelnöke, a Köz. művelődési Kör választmányi tagja, az ujbpesti Izr. hitközség alelnöke az Önkéntes Mentő Egyesület ügyésze, a Szülőöthon igazgatósági tagja. A kommun alatt hazafias magatartása miatt tuszként tartóztatásban volt.

DIAMANT JÓZSEF (szül. 1874 Donsitz) szalmagyáros, városi képviselőtestületi tag az ujbpesti Izr. Szentegylet képviselő tagja. Szakmájában Bécsben nyert képesítést. Sokat dolgozott külföldön is. 1900-ban önállóította magát. Üzemét a modern technika minden vívmányával szerelte fel, feldolgozó és hűtőtermei a leghigiénikusabb világhanyerőre vannak berendezve. Vevőikre az

egész országra kiterjed Áruijának minősége elismerten a legjobbak egyike. A világháború alatt harctéri szolgálatot teljesített, Kitüntetései: Károly csapatkereszt;

DIAMANT JENŐ (szül. 1897 Pázsit) cipőfelsőrész-készítő, ipartestületi előjáró, a cipész szakosztály titkára. Iskolái elvégzése után a felsőrész készítésben képezte ki magát. Üzemét 1919-ben alapította. Az 1924-ben rendezett országos cipészipari kiállításon munkái után díszoklevelet nyert. A világháborúban mindvégig katona volt és az olasz harctéren a Piavé mellett sok ütközetben vett részt.

DIAMANT JÓZSEF (szül. 1903 Budapest) szabó mester. Szakmai képzettségét — az iskolák elvégzése után — Ujbpesten sajátította el, majd Németország több nagy városában fejlesztette tudását. Tanulmányutjáról hazatérkezve, 1926-ban önállóította magát Ujbpesten.

DICKÓ ISTVÁN Dr. (szül. 1902 Ujbpesten) szabó mester. A középiskolát Ujbpesten, az egyetemet Budapesten és külföldön végezte. Az államudományi doktorátus megszerzése után kitanulta apja szabó műhelyében a szabó ipart és később átvette apja műhelyét melyet sok hozzáértéssel vezet. Külföldi tanulmányutjain gyarapította szakmai tudását, úgy, hogy elismerték munkái — Apja id. Dickó István a háború alatt az albán, román, olasz, és francia frontokon teljesített harctéri szolgálatot.

DJUBEK ALAJOS (szül. 1875 Jablonka) cipésmester, az ujbpesti ipartestület előjárósági tagja. Szakmájának elsajátítása után 13 évig elsőrendű fővárosi üzembekben dolgozott, majd 1910-ben Budapest és 1920-ban Ujbpesten önállóította magát. A világháborúban 1914-től katonai szolgálatot teljesített egészen 1920-ig. Először a szerb harctéren volt, hol megsebesült, majd gyógyulása után a francia harctérre került és francia fogságba esett. Kitüntetései: I. Ferenc József 50 éves jubileumi érem.

DOBAY ÁRPÁD (szül. 1894 Tordán) cipésmester. Mesterségében 1911-ben nyert képesítést Kolozsváron. Mint segéd kilenc évig dolgozott, közben elvégezte a szakmájába vágó összes tanfolyamokat. Műhelyét 1920-ban Árpád ut. 173 sz. alatt nyitotta meg. Az iparpolitikai életben tevékeny részt vesz. Az Ipartestület cipész szakosztályának alelnöke.

az Ujbpesti Iparosifjak Körének vezetőségi tagja.

DOBRAI SÁNDOR Dr (szül. 1884. Vasdobrán, Vas m.) ügyvéd. Képzettsége: bíról és ügyvédi vizsga. A világháborúban mint élelmezési tisztteljesített harc-téri szolgálatot. Kitüntetései: Koronás aranyérem kereszt a vitézségi érem szalagján, Signum Laudis, jubileumi érem, a hadsereg főparancsnokság dícsé-

rő elismerése.

lia igazgatósági tagja és üzemvezetője volt. Saját üzemét 1919-ben alapította. Hosszabb ideig külföldi tanulmány uton gazdagította szakmai tudását.

DONÁTH ISTVÁN (szül. 1891. Buda-

pest) a Wolfner Gyula és Társa cég fő tisztviselője, író, megyebizottsági tag, városi képviselő, az UMAC elnöke, a Teleia Egyesület igazgatósági tagja. Középiskolai tanulmányait Temesvárott végezte s 1914-ben lépett be a Wolfner Gyula és Társa cég kötelékébe. A motor sport fejlesztése terén jelentős érdemei vannak, ala-

pítója és elnöke az ujbudai motorosok és autósok klubjának. A Dem. Kör újra életre keltése körül és a társas élet élénkítése céljából jól sikerült összejöveteleket rendezett. 1931-ben városi képviselővé választották s az 1931 és 1935 évi országgyűlési választások alkalmával mint a demokrata párt választási intézője értékes eredményt ért el. Írásai az *Ujbudai Naplóban* és a helyi sajtóban jelennek meg.

DÖRNER GYÖRGY (szül. 1883 Nádorson) fésűs mester, ipartestületi előjáró, Ifjú korában a fésűs ipart tanulta, majd 25 éven keresztül segédeskedett, míg 1929-ben önállósította magát. Elismert gyártmányainak neve és megbecsülése van országwide. A háború alatt végig katona volt és 4 és fél évet töltött végig fogságban. Kitüntetései: két sebesülési érem, II. o. ezüst és bronz vitézségi érem.

DUSCHINSZKY MIHÁLY (szül. 1871, Námészton, Árva m.) főrabbi Theológiai tanulmányait a pozsonyi rabbi képzőben végezte. 1908-ban választotta meg a rákospalotai izr. hitközség főrabbiává. A háború alatt a budapesti hadtestparancsnoknagynál fennállott izr. tábortestületi hivatal vezetője volt. Munkássága elismerésül dícséret oklevéllel tüntették ki. Kiváló egyházi szónok s jeles író, cikkei hitéleti lapokban jelennek meg.

Id. DVORÁK EDE (szül. 1881 Csernahóra) hentes és mészáros mester. Iskolai elvégzése után a mészárosiparban nyert képesítést 1897-ben került Ujbudára. Itt önállósította magát 1905-ben és 20 évig volt önálló iparos. 1902 óta Ujbudán háztulajdonos. A világháborúban részt vett és különböző frontokon teljesített harc-téri szolgálatot. Sérülést és szenvedett s 1918-ban mint rokkant szerelt le.

DOROZENSZKY GYULA (szül. 1874 Érsekújvár) hentesmester. Iskolai elvégzése után a hentes és mészáros mesterséget tanulta. Új letét Ujbudán 1896-ban alapította. A háború alatt urvyszólván végig katona volt és az olasz és orosz fronton teljesített katonai szolgálatot. József főhercegtől elismerő oklevelet kapott.

DOCSKÁL LÁSZLÓ (szül. 1890 Vác) hentes mester. Rágyi ujbudai család leszármazottja. Anyai nagyapja néhai Krupp Mátyás tanító a kath. egyház kántorja volt és az ujbudai intelligens ifjúságot zené-

vel oktatásban részesítette. A nagyanyja pedig az ujbudai lányokat kézimunka és fehérnemű varrásra tanította. A dédanyja, Ulrich Andrásné a váci káptalan-nak a kántornője és karmesternője. Egyéb-ként a család 100 évig vezette a karmesterséget Vácott. Docskál László ujbudai hentesmester és háztulajdonos.

DOMBY IMRE (szül. 1890 Taliándörögön) vendéglős. A kovács és vasszak-

mában szerzett képesítést és hosszabb ideig dolgozott szakmájában. Míg 1921-ben vendéglőt nyitott amelyet nagy hozzáértéssel vezet. Egy időben városlis jogon ujbudai városi képviselő volt. A háború alatt végig katona volt és az orosz és olasz fronton teljesített harc-téri szolgálá-

tot, ahol sok nagy ütközetben vett részt. Kitüntetései: Károly csapatkereszt.
DOROSZ LAJOS (szül. 1889 Buda-

DVORSCHÁK RUDOLF Dr (szül. 1890, Bálolnán) belgyógyász tüdő szakorvos, az

Egyetem) Szociálpolitikai Intézet rendelő-főorvosa. Orvosi tanulmányait a budapesti és a berlini orvosegyetemen végezte s tanulmányai elvégzése után a Szent István kórház alorvosa volt éveken át. Hazai és külföldi szaklapokban állandóan jelennek meg a tuberkulózis

gyógyításáról szóló cikkei. A világháborúban — mint főorvos — a szerb, orosz és albán fronton teljesített harcéri szolgálót. Kitüntetései: koronás érdemkereszt, Károly csapatkereszt. Az UTE csónakház létesítése körül fejtett ki eredményes agitációt.

EDŐCS JÓZSEF (szül. 1904 Csepreg)

városi altiszt, az Újpest megyei város altisztja. Ön-képzőkörének alelnöke. Iskolái elvégzése után különböző helyeken volt alkalmazásban, majd 1931-ben Újpest város szolgálatába lépett mint városi altiszt, mely minőségben jelenleg is működik.

KOVÁCSI ÉGLE LÁSZLÓ LAJOS (szül. 1905, Lugoson) okleveles mérnök, a Baeder Illatszergyár r. t.

üzemvezető mérnöke. Régi nemesi család sarja, amelynek kiterjedt földbirtoka volt a Dunántúlon. Iskoláit az újpesti gimnáziumban végezte, majd a kir. József Műegyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett. Még az oklevél elnyerése előtt a Magyar Pa-

mutiparnál mint sövgyakornok gyártási technikai ismereteit. Az oklevél elnyerése után az Enerca cégnél nyert alkalmazást, hol főleg üzeme gazdasági és üzemracionálizálási munkálatokkal szerzett elismerést és megbecsülést. Innen került a Baeder gyárhoz, ahol jelenleg is mint üzem-mérnök működik.

EICHBAUM MÓR (szül. 1909 Tnyén) műszerész, az TE kerékpárkészítőkörnek vezetőségi tagja. A középiskolák elvégzése után a műszerész iparban nyert képesítést, majd hosszabb gyakorlat után 1934-ben önállósította magát. A speciális „Móni“ kerékpárok készítője, amelyekkel 1934-ben a Tour de Hongroét, a Tour de Balaton és a tatabányai bajnokságot nyerték.

EHRlich SÁNDOR (szül. 1885 Ká-

locsa) magántisztviselő. Iskolái elvégzése után egyidejűleg gazdasági számtartó, később önálló gazdálkóló volt. A háború után mint magántisztviselő Budapesten helyezkedett el. 1927 óta Újpesten háztulajdonos. A világháború alatt a szerb, román és orosz fronton teljesített szolgálót, egyszer sebesülést szenvedett.

ELEK JENŐ (szül. 1883 Kisrúnfélégyháza) okleveles táncművész, a Magyar Táncművészek Orsz. Szövetségének tagja. Iskolái elvégzése után a szabó mesterséget sajátította el, majd a táncoktatás terén képesítette magát és tanári oklevelet szerzett.

1910-ben létesítette Újpesten tánciskoláját, amelyet az iparostársadalom fiatal elitje keresett és keresett. A világháború alatt végig katoná volt, él két évig orosz fogságban volt.

ELEK OSZKÁR (szül. 1881 Nagyecseben) ny. főosztályvezető. A kereskedelmi érettségi letétele után 1898-ban az Egyesült Izzó kötelékébe lépett. Mint a hatalmas vállalat főkönyvelője vonult 1929-ben nyugalomba. Jelentős társadalmi életet folytat, a mentők pénztárosa, a Stefánia csecsemővédő otthon ellenőre és számos nagy vállalat mérlegkészítője.

ELEK PÁL (szül. 1879 Szirákon) okleveles gyógyszerész, gyógyszerértudományok városi képviselő és v. törvényhatósági bizottsági tag. A város számos kulturális és humanitárius intézményének tagja. Gyógyszertárát 1900-ban alapította.

ÉLIÁS ZSIGMOND (szül. 1880 Kéthodony) m. kir. postatakarékpénztári tisztviselő. Az érettségi letétele után katonai szolgálatra vonult be és utána állami szolgálatba lépett, 1915 elején hadba vonult és a szerbiai hadjáratban vett részt, ahol súlyos betegséget szerzett, miáltal később rokkanttá nyilvánították. 1887 óta Újpesti lakos.

EMIN JÓZSEF (szül. 1898 Ipeken) keresz. piaci árus. Ifjúságát apja gazdaságában töltötte. A háború alatt katonai szolgálathoz vonult be és a román fronton teljesített harctéri szolgálatot. 1919-ben édesapját a szerbek meggyilkolták és akkor telepedett le Ujpesten 1932 óta ujpesti háztulajdonos. Két fivére a háború alatt hősi halált halt.

ENGEL IMRE dr. (szül. 1904 Veszprém) ügyvédjelölt, a Nemzetközi Billiárd Szövetség igazgatósági tagja. Középfiskoláit az ujpesti reálgimnáziumban végezte. Azután a szegedi tudományegyetem jogi fakultását hallgatta, hol a jogi doktorátust nyerte el. Jelenleg ügyvédjelölt. Hosszu időn át volt az UTE vízipoló csapatának tagja, ugyanott a kézilabda szakosztály alapító tagja.

ERDELYI LÁSZLÓ dr. (szül. 1905 Tarnóc) városi anyakönyvvezető Középfiskoláit Rákospalotán végezte, majd a pécsi egyetemen folytatta tanulmányait, hol jogi doktori diplomáját nyerte. 1924-ben lépett Ujpest város szolgálatába, itt előbb az adó-ügyosztálynál, a pénzügynél, később a közigazgatásnál nyert beosztást. 1932-ben anyakönyvvezetői helyettesi megbízást kapott. Fjatalabb korában a Főiskolai gyorskorcsolyázó világbajnokság második helyezettje és Magyarország bajnoka volt.

ERDŐS JENŐ Dr. (szül. 1891, Budapest) ügyvéd, városi képviselő Pestvármegye törvényhatósági biz. tagja, az ízr. hitközség alelnöke, a Függetlenségi Kossuth párt v. főtákará, az Ipartestület asztalos, szabó vas és fémipari szakosztályának s a piaci élelmiszerárusok egyesületének ügyésze. A világháborúban — mint főhadnagy — 46 hónapon át teljesített az orosz, román és olasz frontokon harctéri szolgálatot. Kitüntetései: Signum Laudis kétszer, nagy ezüst bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

ERHATICS JÓZSEF (szül. 1898 Ujpest) tisztviselő. A kereskedelmi érettségit Budapesten tette le, majd iskolai elvégzése után a tisztviselő pályára lépett és 10 év óta a Leiner Testvérek gyár vezető tisztviselője. Mint középfiskolai tanuló az UTE I. csapatának volt aktív futballjátékosa. A világháborúban az olasz fronton teljesített szolgálatot.

ERMLER ANTAL (szül. 1897 Pomázon) úri és női fodrász mester, az ujpesti fodrászmesterek szakosztályának elnökségi tagja és számvizsgálója, a tanonc és mestervizsgáztató bizottság tagja. Az ujpesti fodrászmesterek továbbképző szaktanfolyamának egyik megszervezője és oktatója. Iskoláinak elvégzése után 1913-ban került Ujpestre. 1920-ban nyitotta meg üzletét, amelyet pár év múlva bővített és a női fodrászatot is bevezette. Az 1929-ben és 1930-ban rendezett országos fodrász versenyen kiváló munkájáért ezüst éremekkel jutalmazták. A háborúban mindvégig katona volt és a szerb és olasz harctéren harcolt. Kitüntetései: bronz vitézségi, Károly csapatkereszt, és sebesülési érem.

ERTL MIKLÓS (szül. 1882 Budapesten) művezető, városi képviselő, a szociáldemokrata párt vezetőségi tagja. A négy középfiskola után fémipari szakiskolát végzett és utána több nagy fővárosi gyárban tevékenykedett. Több fajta üveg-ujdonság készítése és forgalomba hozatala fűződik nevéhez. 1933 óta a Pogácsás Ódön féle üvegtechnikai üzem vezetője.

FÁBIÁN BÉLA Dr. (szül. 1889, Tálylán, Zemplén m.) a budapestkörnyéki választókerület országgyűlési képviselője, ügyvéd, Budapest székesfővárosi és Pestvármegye törvényhatósági bizottsági s a vármegye külső tagja. Tanulmányai elvégzése után jogi pályára lépett s már akkor nagy mozgalmat indított az Ügyvédjelölt Szövetségben a jelölti idő meghosszabbítása ellen. Akciója sikerrel is járt a javaslatból nem lett törvény. *Vázsonyi Vilmos* irodájában dolgozott s ekkor kezdett résztvenni a demokratapárt munkájában is. Megírta a „*Désu — Lukács per*” könyvét és jogi cikkei jelentek meg a szaklapokban. A háború kitörése után az orosz harctéren teljesített katonai szolgálatot. A lemergi előnyomlásnál 1915 júniusában orosz fogságba esett és Turkesztán fővárosába Tashkendbe vitték a fogolytáborba. Onnan — mert a hadifoglyok érdekében szót emelt — kelet-szibériai büntető táborba szállították. A fogolytáborok életét és Szibérián keresztül való hazaszökését az *Orosz pokol*, a *Pétervár*, *Hat ló*, *negyven ember* és

— XIX —

Ezer ember asszony, nélkül e. könyveiben megírta. Egyideig büntető törvényszéki bíró volt. A forradalom kitörése után, mert a bolsevista tanokat a maguk igaz mivoltában ismerte a különféle egyesületekben tartott előadásaiban, a kommunizmus kitörése után letartóztatták. Kiszabadulása után ügyvédi irodát nyitott s 1920-ban törvényhatósági bizottsági tagnak választották. Azokban az időkben általános feltűnést keltettek a törvényhatósági bizottság ülésein, elmondott bátorhangú felszólalásai s azok a párbjai — amelyekben — politikai ellenfeleit sorra megsebesítette. 1922 március 15-én vett részt először Újpesten a nemzeti demokrata párt hazafias ünnepélyén. Ünnepi beszédével lelkes táborot teremtett maga mellett s a nemzetgyűlési képviselőválasztáson a budapestkörnyéki választókerület demokratapárti listáján képviselővé választották. Az óriási kerület minden egyes községének, városának érdekében sikra szállt. Akí csak felkereste — mindenkinek szívvel és lélekkel rendelkezésére állott s a nemzetgyűlési munkássága az egész ország demokratikus érzésű, liberális gondolkozású polgárságának megbecsülését fordította feléje. A kispolgárok érdekeiért és mindig csak a közzért szállott sikra. Az 1926-os országgyűlési választás alkalmával jelentősen megnövekedett tábora országgyűlési képviselővé választotta. A demokrata párt impozáns győzelme közérdekű munkásságában lelte magyarázatát. A forgalmiadó kezelése körül mutatkozó visszaélések, a Társadalombiztosító s a dugsegélyek ostromozása a parlamentben, felszólalásainak mindenkor megvan a kívánt eredménye. Kíváló szónoki tudását, nagyszerű előadói képességét megdönthetelen érvek teszik rokon-szenvenessé, még politikai ellenfelei előtt is. Választóival való kapcsolata a kölcsönös megbecsülésen és szereteten alapszik. 1919-ben Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagjává, 1931 és 1935-ben a budapestkörnyéki választókerület újra országgyűlési képviselővé választotta meg.

FÁBRI OTTÓ (szül. 1901 Újpesten) városi tisztviselő. Középiskoláit a Bulyovszky utcában végezte, majd Pécsen és Hűvösvölgyben végezte a katonai iskolát. 1928-ban került Újpest városához. 1929 óta önállóan, felettségi legnagyobb megelégedésére vezeti az árvaszéki kiadói teendőket. 1920—1922-ig a nemzeti hadsereg kötelékében szolgált és mint hadapród őrmester szerelt le.

FADGYAS ANDRÁS Dr (szül. 1900 Újpest) városi ügyész, ügyvéd, Főiskolai tanmunkáit a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetemen végezte. A képviselőtestület 1924-ben városi aljegyzővé választotta. Egy évig a városi árvaszéknél, majd a közigazgatási ügyosztálynál, 1925-től pedig a városi főügyész mellett dolgozik. A sportélet terén jelentős sikerei vannak. A Falkavadász társaság alapító tagja, urlovas és több díjat nyert a fővárosi és vidéki lovasversenyeken. Az első honvéd huszárezrednél mint hadapródielölt teljesített katonai szolgálatot.

FADGYAS GYULA Dr (szül. 1872. Aranyosmaróton) városi tisztifőorvos, az orvos szövetség újpesti fiókszövetség elnöke, az újpesti kir. járásbíróság hivatalos orvosa, a Könyves Kálmán reálgimnázium s a Kanizsai Dorottya leánygimnázium orvosa. 1904-ben, az akkor még Újpesti község képviselőtestülete választotta meg községi orvossá, 1922-ben városi tisztifőorvossá választották.

Harminc éve dolgozik a városi közegészségügyén eredményesen. A járványos betegségek meggátlása és elhárítása s az új városi járványkórház létesítése körül érdemei vannak. A világháborúban mindvégig — mint ezredorvos — az orosz, szerb és olasz frontokon teljesített harc-téri szolgálatot. Kitüntetései: koronás aranyérdemkereszt, kétszer Signum Laudis, Károly csapatkereszt.

FADGYAS MIKLÓS Dr (szül. 1902. Újpesten) ügyvéd, a Magyar Úszó Szövetség titkára. Jogi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte. 1925-ben doktorált. Ügyvédi irodáját 1931-ben nyitotta meg. Intenzív kultiválója a sportéletnek: a MAFC, a Balatoni Jacht Club, az Újpesti Evezős Egylet aktív tagja. Sportszeretetének bizonyossága az a 40—50 első díj, amelyvel kitüntették.

PARAGÓ LAJOS (szül. 1881, Újpesten) Wolfner gyár igazgatója, városi képviselő az Egységspárt v. vezetőségi tagja az UTE elnöke. Tevékenyen részt vesz vá-

rosunk sportéletében; a multban az UTE híres első csapatában játszott. Törzsszökös újpesti családja 80 esztendeje lakik városunkban.

FARAGÓ MIHÁLY (szül. 1873 Budapest) műbutorasztalos mester. Iparának elsajátítása után több üzemben dolgozott, majd 1897-ben alapította üzemét. A világháború alatt katonának vonult be és részt vett a szerb hadjáratban. A leszerelés után ismét átvette üzeme vezetését, amelyet a mai napig is nagy szakértelemmel vezet Nagyszerű

munkatársai Béla, Pál, Ferenc és Gyula fiai.

FARKAS GYULA (szül. 1899 Ujpest) városi alkalmazott. Középiskolái elvégzése után felsőipar iskolát végzett. 1926-ban került Ujpest város szolgálatába, mint díjnok később piaci helypéri főellenőrre nevezték ki, ahol mindenki megelégedésére teljesíti szolgálatát.

FARKAS JÁNOS (szül. 1882 Rábakövészi) ny. Máv főkalauz, a Vonatkisérők Segély Egyletének és Otthonának vezetőségi tagja. 1907-ben lépett a vasutas a harcereken teljesítet szolgálatot.

FARKAS JÁNOS (szül. 1872 Komárom) hajókovács munkavezető Fialat korában a kovácsiparban képezte ki magát Csakhamar a Ganz Danubius hajógyár szolgálatába lépett, majd szaktudása fejlesztése céljából külföldre is ment. 1900 óta újra a Ganz Danubius hajógyár alkalmazottja és mint kovács munkavezető a *Duna* tengerjáró hajó építésén is közreműködött 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából 100 P pénzjutalomba részesítették 1920 óta újpesti lakos.

FARKAS JÓZSEF (szül. 1894 Szarkás) városi altiszt, az Ujpesti Városi Altisztek Önképzőkörének választmányi tagja. Középiskolái elvégzése után hamarosan ka-

tonának vonult be, a világháború alatt az orosz fronton harcolt s mint 50%-os hadirokkant tért haza. 1919 óta van Ujpest város szolgálatában a közigazgatási ügyosztálynál. Kitüntetései: sebesülési érem.

FEHÉR ÁRMIN (szül. 1885 Vácott) festőmester, városi képviselő, iparügyi elöljáró, a Függetlenségi Párt vezetője tagja. A középiskolák elvégzése után szakmájában nyert képesítést. 1910 óta önálló iparos Ujpesten és jelentős munkákat végzett. Élénk részt vesz a Függetlenségi párt és az iparos mozgalmakban.

FEHÉR GÁBORNE (szül. 1861 Ba-raeskan) konzervkereskedő. Ujpest leg-
régibb konzervkereskedését 1885-ben alapította. Jó forgalmu ismert fűszer és csemegekereskedését az István téri piacon 48 éven keresztül vezette. 1933-ban adta el üzletét és a jól megérdemelt nyugalmat élvezi.

FEHÉR KÁROLY (szül. 1903 Szabad-
szállás) városi altiszt, a városi altisztek önképzőkörének választmányi tagja. A világháborúban végig a szerb orosz és olasz fronton teljesített harctéri szolgálatot, sebesülést is szenvedett és mint 100%-os hadirokkant szerelt le. Egészségi állapota itthon jelentékenyen megjavult és 1929-ben

szolgálatába lépett. Ily minőségben működik ma is.

galanthai **FEKETE TIBOR** (szül. 1898 Sopron) tengerésztiszt, hajóskapitány, hajózási vállalkozó. A 8 középiskola elvégzése után a cs. és kir. haditengerészetnél, majd a kereskedelmi tengerészetnél szolgált. 1929-ben megszerezte a dunai hajóskapitányi képesítést. 1930-ban a keresk. minisztertől hajózási engedélyt nyert a Dunára és összes mellékfolyóira. Röviddel azután alapította meg hajózási vállalatát Ujpesten, jelenleg az újpesti városi révjog bérlője. Foglalkozik továbbá vontatással és helyi hajózással. A MÁHÁSZ központi választmányának, szerkesztőbizottságának, valamint hajózási és a műszaki bizottságának tagja továbbá az Adria igazgatósági tanácsának.

FELDMANN JÓZSEF Dr (szül. 1892 Budapest) orvos, belgyógyász, az újpesti

Önkéntes Mentő Egyesület igazgató főorvosa; az UTE s az UTSE pályatorvosa, a középmagyarországi bírótestület orvosa. A Bethesda s a Rókus kórház orvosa volt, 17 éve áll az önkéntes mentő intézmény szolgálatában, 1909—1918-ig a Budapesti Önkéntes Mentő Egyesületnél szolgált vezető s aztán az újpesti Mentő Egyesület főorvosa. Nevezetesebb esetei: a hercegalmán összeütközésnél az első segély nyújtása a háború alatt német katonavonaton összeütközésnél ugyancsak az első segély nyújtása. A világháború alatt a sebesültek elosztásánál és a fővárosba való szállításánál dolgozott. Kitüntetései: vöröskereszt-érem, budapesti mentők ezüstérme hadiszabállyal és számos dicséret.

FENEKES ISTVÁN (szül. 1894 Sárkeresztúr) városi tisztviselő. Iskolái elvégzése után a budapesti Wander féle tápszergyár kötelékébe lépett: 1923-ban lépett Újpest város szolgálatába, hol jelenleg mint a fogyasztási előügyosztály tisztviselője működik, 1911 óta újpesti lakos és háztulajdonos. A világháború alatt az olasz fronton teljesített szolgálatot. Kitüntetései: Károly csapatkereszt.

FÉNYES ELEK (szül. 1876 Berettyócsapajon) tisztviselő. A gimnáziumi érettségi után jegyzői oklevelet szerzett, majd több Bihar-megyei községnek volt a segédjegyzője. Később a magántisztviselői pályára lépett és az Egyesült Izzó kötelékébe került. Hosszabb ideig az UTE elnökségi tagja és az amatőr futball szakosztály elnöke volt. Később a Mogyeri TC elnökének választották. Hazafias magatartásáért a forradalom után kitüntetésben részesült, — ugyanis a kommunisták 3 évi fegyházra ítélték.

FILLENZ ZSIGMONDNÉ a Fürst Albert likőr, rumgyár és pálinka nagykereskedés tulajdonosa, a Likörgyárosok Egyesületének, az Újpesti Izr. Nőegylet, a

Mentők és számos jótékonyági egyesület áldozatkész tagja és támogatója. Fel-sőkereskedelmi érettségi után további tanulmányokat folytatott, majd férjhez ment és 1907 óta önállóan vezeti a sokszaktudást és körültekintést igénylő nagykereskedését, amely minden körben igaz megbecsülésnek örvend.

FILKORN ANDRÁS (szül. 1871, Felsőprónán, Nyitra m.) speciális beton és mű-

kőkészítő. Iskolai tanulmányainak elvégzése után szakmájába tőkésítette magát s 1897-ben alapította meg betonburkoló és műkőkészítő üzemét. Újpest és Rákospalota városok nagyobb építkezéseinél végezte szakmájában munkáját s nevet és elismerést szerzett cégének. De kiveszi részét a társadalmi kötelességek közül is és számos jótékonyági egyesület tagja és támogatója. A világháborúban az orosz és a macedón albán fronton teljesített harctéri szolgálatot.

FILKORN JÓZSEF (szül. 1897 Újpesten) speciális beton és műkőkészítő. Az

Újpesti Iparos Kör pénztárosa. A budapesti felső építő ipariskola elvégzése után résztvett a világháborúban az olasz és román fronton 1921 óta vezeti atyja üzemét. Nagyobb munkái voltak: az összes újpesti iskolák burkoló munkái, a szászvárosi algyői szanatórium, az aszói javítóintézet, a lipótszentmártoni iskolák, a márianosztrai női fegyintézet a váci fémlemezugyár, a nagykarolyi iskolák, és Újpesten a Mátyás téri épületek, a Szaléziák működő munkái, az újpesti piac csatornázási munkálatai és Rákospalotán az Erzsébet és Bocskay utcai iskolák betonmunkái, valamint számos magánépítkezés.

FISCHER JÁNOS (szül. 1906 Czikó) férfi szabó. Iskolái elvégzése után a férfi szabó szakmában képesítette magát. Előbb Budapesten nagyobb cégeknél volt alkalmazásban, majd 1928-ban Újpestra jött, hol önállósította magát. Az újpesti ipar testület szabó szakosztályának választmányi tagja.

FISCHER MÓR (szül. 1872 Baracska) textilkereskedő, Városi képviselő, az újpesti Chevra Kadisa elöljárója, az UTE-nak 30 éve igazgatói tagja volt megyebizottsági tag a II. Rákóczi Ferenc egyesület, a Gyermekbarát Jószív egyesület vezető tagja, az Újpesti Kereskedők Társulatának h. elnöke, a Kohn és Fischer divatáru cég tulajdonosa.

Jelentős szerepet tölt be Újpest közéletében. A háború alatt végig katona volt és mint őrmester szerelt le. A Vöröskereszt től kitüntető levelet kapott. A legutóbb rendezett kirakatversenyen kitüntetésben részesült. Lelkes sportbarát és mecénás. Minden kulturális és humanitárius megmozdulás áldozatkész támogatója.

FLEISCHMANN (FENYVES) MÓR (szül. 1877 Galánta) magántisztviselő, Középiskolai tanulmányait Kiszpesten végezte majd Budapesten volt tisztviselő, 1900-ban került Újpestre hol a Meathner bőrgyár szolgálatába lépett és hol mind a mai napig működik.

FLÓR FERENC (szül. 1901 Bozsók) vendéglős, a Rákóczi jótékonysági egyesület elnöke, a Kora ifjusága óta a vendéglős iparban működik, 1921 óta újpesti lakos, 1929-ben önállóította magát Újpesten és megalapította ma is jóbánévű vendéglőjét.

FODOR DEZSŐ (szül. 1879 Zólyom) Máv tisztviselő, A kereskedelmi akadémiát Debrecenben végezte és utána bevonult tényleges tényleges katonai szolgálatra a 32. gyalogezredhez, 1904-ben lépett a Máv kötelékébe, Jelenleg a Máv igazgatóságánál teljesít szolgálatot. A világháború előtt a fővárosban rendezett repülőversenyeknek főellenőre volt.

ahol értékes szolgálataiért díjaztatásban részesült — Édesatyja: néhai Fodor Gyula Máv vezető főmérnök nevéhez fűződik a Losonc Ruttkai hegyi vasút megépítése Ez volt az ország első és legnagyobb hegyi vasutak építkezése. Ugyancsak édesatyja munkája volt a Debrecenből kiágazó összes vicinális vasutak megépítése is.

FODOR JÓZSEF (szül. 1889 Tolna) borszakmunkás. Ifjú korában az ács szakmát tanulta, majd a Wolfner bőrgyár-

ban képezte magát szakmunkássá. A világháború alatt végig katona volt. Az orosz és olasz fronton harcolt. Kitüntetései: kótszer a bronz vitézségi érem és Károly csapat kereszt. 1923 óta újpesti háztulajdonos.

FODOR TESTVÉREK építészek, építési vállalkozók. Mindketten az érettségi után a felső ipar iskolát végezték. Gyakorlati idejük alatt Budapesten több nagy építési vállalkozónál képezték magukat, később Körösi Istvánnál és Szalkay Jenőnél ugy a szerkesztési, mint a kivitelezési munkálatoókban részt vettek az újpesti posta, a rákospalotai Madách téri iskola, a Rákospatak szabályozási és még más nagy munkálatoókban. 1930-ban önállóították magukat és azóta sok magán- és bérházat építettek.

FÖLDES ERNŐ Dr (szül. 1897 Oravica bányán) orvos, városi ker. orvos, az újpesti orvosszövetség titkára, az újpesti Önkéntes Mentőegyesület ellenőrző orvosa. A háború alatt az Országos Hadigondozó Hivatalban dolgozott. Tanulmányai után a Korányi klinikán s öt éven át az újpesti járványkórházban fejtett ki orvosi működést.

FÖLDES GYÓRGY mérnök, az Ehrenwald László fakereskedelmi és építési Rt. igazgatója. Az 1899-ben alapított kitűnő hírű fakereskedelmi részvénytársaság kötelékébe 1924-ben lépett, ahol mérnöki és szakmai tudásával édesapjával, Földes Árminnal egyetemben vezetik a vállalatot. Jelentős építkezéseik: a váci süketnéma intézet, az újpesti hullaház, dr. Fagyas főorvos Kassai utcai bérháza, Weiszberger József ugyancsak Kassai utcai bérháza, a hatvani pályaudvar és még sok magánbérház és villa építkezés.

FRIEDMANN JENŐ (szül. 1884 Újpest) borkereskedő, az Újpesti Sport Club az Országos Borkereskedők Egyesületének és az újpesti Mentőknek választmányi tagja. Üzletét és előfelső rész készítő üzletét 1910-ben alapította. Több ízben városi képviselő volt virilis jogon.

FRIEDRICH ÁRMIN (szül. 1877 Szombathelyen)

(szül. 1877) ny. Máv. állomásfőnöki Középiskoláit Szombathelyen végezte, utána a fővárosba került ahol a vasuti tisztivégző tanfolyamait végezte. Ezután a felvidéki állomásaiban teljesített szolgálatot. Állomáshelyein is élénk részt vett a társadalmi életében és annak kulturális szempontjából is eleven lendületet adott.

Katonai szolgálata után több helyen nyert még beosztást, míg 1910-ben a Rákospalota-Ujpesti állomás főnökévé nevezték ki érdemei elismeréséül. Ekkor még ez az állomás az ország egyik legforgalmasabb állomása volt és felelősségteljes és díszes állást jelentett. A háború alatt csak fokozódott a forgalom és a felelősség. Egy ízben kigyulladt egy német katonavonatról. Ekkor önfeláldozó bátorsággal maga vezette a mentési munkálatokat. Ezért és egyéb hasznos és eredményes tevékenységeiért a felső hatóságaitól elismerő oklevelet kapott. 1917-ben az arany érdemkeresztet a vitézség-érem szalagján és később a polgári háldírdemkeresztet, de sok más kitüntetésben is volt része. A román megszállás alatt hatalmas szolgálatot tett úgy Ujpestnek, mint Rákospalotának és számos polgár vagyonát mentette meg a vandál pusztítóktól. 1923-ban nyugdíjazását kérte. Azóta az Első Rákospalotai Kötő Szövőgyárban végez vezetői tevékenységet. Ujpest és Rákospalota társadalmi életében jelentős szerepet játszik és áldozatkész támogatója minden kulturális és humanitárius megmozdulásának.

FRIEDMANN DÉNES Dr. (szül. 1903 Budapest) lelkész, az ujpesti izr. hitközség főrabbija. Bölcsész doktor, okl. rabbi, városi képviselő. Pestvármegyei törvényhatósági bizottsági tagja, a helyi zsidó diáksegítő bizottság elnöke. Tanulmányait a Pázmány Péter Tud. Egyetem bölcsészeti karán és a Ferenc József országos rabbiképző intézetben végezte ki-

tünő eredménnyel. Az ujpesti izr. hitközség Venetiáner Lajos dr. elárvult főrabbi székébe 1927-ben választotta meg, mint a budapesti rabbiképző intézet legkiválóbb tanulóját. Impozáns keretek közt, a város egész társadalmi jelenlétében történt in-
staállalása. Már is hatalmas irodalmi munkásságra tekinthet vissza. A „Magyar Zsidó Szemle” tudományos folyóirat szerkesztője. Önálló munkái: Blau Lajos irodalmi munkássága (magyarul, németül

Alphabetum Siracidis (héberül 1927, Wien). A Ferenc József Országos Rabbiképző Intézetben felavatói rabbi életrajzi adatai és irodalmi működése (Budapest, 1927), Imák (Ujpest, 1927), A rabbiképző félszázados jubileuma (Budapest, 1927), Bacher Vilmos irodalmi munkássága (Budapest—Frankfurt, magyarul, németül 1928) Dr. Venetiáner Lajos emlékezete (Ujpest, 1928). Szerkesztette Blau Lajos 65-ik születésnapja és 40 éves írói jubileuma alkalmából (Budapest, 1926) Emlékkönyv a Ferenc József Országos Rabbiképző Intézet fennállásának 50 esztendősi jubileuma alkalmából című munkákat, Számos lap munkatársa.

FRIEDMANN SÁNDOR (szül. 1883 Nádudvar) tojás és háromfikereskedő, Ujpest városi képviselő.

Már fiatal korában a kereskedelmi pályára lépett. Ujpesten 1910 óta önálló kereskedő. A világháború alatt az olasz és orosz fronton teljesített szolgálatot és több nevezetes csatában vett részt. 1918 óta ujpesti háztulajdonos.

FROMMER GÉZA (szül. 1904 Versecen) h. gyárvezető, a Budapesti Turista Egyesület titkára. A középiskolák elvégzése után egyideig. mint géptervező szerkesztő működött, majd 1925-ben a Pannónia bányász kötelekékébe lépett, ahol jelenleg is mint h. gyárvezető tevékenykedik.

FUCHS IMRE (szül. 1898 Ujpest) nagyvágó. Középiskolai tanulmányait Ujpesten és Budapesten végezte. Utána kabanai szolgálatra vonult he és a világháborút az orosz és az olasz fronton küzdötte végig. Mint tartal. hadnagy szerelt le. Később a mészárosiparban nyert képesítést, jelenleg mint nagyvágó működik. Kitüntetései: II. oszt. ezüst és bronz vitézségi érmék, Károly csapatkereszt.

FUCHS JENŐ Dr. (szül. 1889 Ujpesten) ügyvéd, városi képviselő, Pestvármegyei törvényhatósági bizottsági tagja és Rákospalota városi képviselőtestületében a köz. érdekében dolgozott éveken át. A városi párt vezetőségi tagja, élénk ellenzéki működést fejtett ki a világítási és vízszolgáltatási ügyek képviselőtestületi tárgyalása alkalmával és a közterhek csökkentése érdekében. Az ujpesti Hadiárnyak és Özvegyek Otthona Egyesület ügyésze.

FÜHRER IMRE Dr (szül. 1896 Ujpest) ügyvéd városi képviselő a Venetianer Egyesület alelnöke, az Urbs főtitkára. A gimnáziumot Ujpesten, egyetemi tanulmányait a Pázmány Péter tudományegyetemen végezte. Ügyvédi irodáját 1923-ban nyitotta meg, illetve átvette apja, néhai dr Führer Simonnek irodáját, aki egyike volt a város legelső ügyvédjeinek. Az ügyvédi gyakorlaton kívül állandó jogi irodalmi munkásságot fejt ki. Dr Szladics Károlv egyetemi tanár előadásai alapján megírta a *Magyar telekkönyvi anyagi jog* című művet, amely négy kiadást ért meg. A lakásjog köréből is megjelent 1929-ben egy gyakorlati könyve.

FÜLÖP SÁNDOR (szül. 1903 Ujpest) műszaki ellenőr. Iskolái elvégzése után a műszerész iparban nyert képesítést. Előbb az Egyesült Izzólámpagyár Rt. szolgálatában volt, majd a Standard Rt. kötelékébe lépett, hol jelenleg is mint műszaki ellenőr működik.

FÜRST MIKSA (szül. 1872 Piliscsán) kötőüzem tulajdonos, az ujpesti orthopédiaházának gondnoka. A négy középiskola elvégzése után a kereskedelmi pályára lépett és számos vállalkozásba kezdett, míg Ujpesten 1920-ban megnyitotta kötő üzemét. Bőkezűsége városszerzte elismert, számos alkalommal felruházott szegénysorsú gyermekeket az üzemébe gyártott kötött kabátokkal. A hitközség életében jelentős szerepet játszik.

FÜRST REZSŐ (szül. 1907 Vámosmikola) kötőüzem tulajdonos. Középközpiskolai után mint fiatalember 1929-ben átvette az édes atyja által 1921-ben alapított kötött és szövött üzemet melyet szorgalmasan felvirágoztatott. Az üzem ma már nem kevesebb mint 30-35 embert foglalkoztat.

Dr GÁLGÓCZY GYULÁ (szül. 1902 Ujpesten) gyermek és fogorvos. Középközpiskolát Ujpesten, orvosi diplomáját a budapesti egyetemen szerezte. Medicus és színgorló éveiben az ujpesti mentőknél teljesített szolgálatot. 1929-ben a Károlyi kórház

sebészeti osztályán, mint segéd orvos tevékenykedett. Később fogorvosi szakképzésért majd a Madarász utcái gyermekkórházban 3 évi gyakorlat után a gyermekgyógyászati szakképzettséget szerezte meg.

GÁLHIDI (GEIGER) BÉLA Dr. (szül. 1905 Budapest) városi aljegyző, levéltár-oktató. Az ujpesti Levente Egyesület s az ujpesti Reálgimnázium Baráti Szövetségének titkára. Jogi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudományegyetemen 1928-ban fejezte be. 1922-ben lépett a város szolgálatába s 1930 január 15-én a képviselőtestület aljegyzővé választotta, ugyanakkor a polgármester az anyakönyvvezetői teendők ellátásával bízta meg. Jelenleg a népjóléti ügyosztály h. vezetője.

GALLAY JENŐ (szül. 1882 Budapest) városi főmérnök. Tanulmányait befejezve a kir. József Műegyetemen nyert gépészmérnöki oklevelet. Önkéntesi évét a haditengerészetnél szolgálta le. Önálló és széleskörű ismereteit Német és Angolországban és az Egyesült Államokban gyűjtötte össze. Műszaki alkotásai mind az ötvilágrészben megtalálhatóak. Ujpest városához röviddel az átalakulás után dr Ugró Gyula polgármester hívta meg, hogy a vízvezeték, áramszolgáltatás, vasútek, vágóhid, jéggyár, fertőtlenítő intézet stb. ügyeinek szakelőadója legyen. De hasznát vették alapos sokoldalúságának és ötletességének is és ezenközben rövidesen a város egyik legtekintélyesebb műszaki tisztviselőjének bizonyult. A világháborúban matrózkapri tüzérhadnagy lett Fiume védelmében mint első csoportparancsnok tevékenykedett. Kidolgozta a tengerészeti elhárító ágyúk három dimenziós ballisztikáját s ezért és egy kiváló elengedő felderítő repülő leszedéséért legfelsőbb kitüntetésben részesült. Azóta a műszaki tanácsnok állandó helyettese. Működésétől még sokat vár a város közönsége. Magánéletében élénk résztvesz a filantropikus szervezetek működésében. Ügyvezető elnöke a haditengerészek, társelnöke a frontbarátok bajtársi szövetségének.

GÁL ANTAL (szül. 1877 Gyergyószentmiklós) hivatásos katona. Ifjú korában a mintakészítésben képezte ki magát a Schlick

gyárban, majd az újpesti Emerling Rezső cégnél volt művezető. A háboru kezdetén azonnal bevonult és mint honvédhuzárörmes ter harcolta végig a világháborút. Az orosz fronton járt és megkapta a Signum Laudis, a Károly csapatkeresztet, a háborus emlékérmet, a jubileumi érmet a husz évi szolgálati keresztet és az osztrák háborus emlék érmet. A háboru után a hadsereg kötelékében maradt és 1919 óta a honvédelemin miniszteriumban teljesít szolgálatot, mint tiszthelyettes. 1919 óta újpesti háztulajdonos.

GÁL FERENC (szül. 1884 Nagybecskerek) m. kir. postafelügyelő, hivatalfőnök Középiskolai tanulmányait Nagybecskereken végezte, majd a felsőkereskedelmi érettségijét követően egy ideig mint jegyzőgyökornok működött. Három évig volt a kereskedelmi pályán. A m. kir. posta szolgálatába 1906-ban lépett, hol a tisztitanfolyam elvégzése után hamarosan magas rangra emelkedett. 1921-től a budapesti 56-os postahivatal főnöke volt, majd 1934-ben Újpestre nevezték ki Részlet vesz város társadalmi és kulturális életében és több társadalmi testület választmányi vagy alapító tagja.

GARAY MIHÁLY (szül. 1898 Szarvason) cipésmester és cipőkereskedő. Iskolái elvégzése után a cipész ipart tanulta ki és szakmájában képesítette tovább magát. Jelenleg szakmájának egyik legkiválóbb ismerője. A háboru alatt az olasz fronton teljesített szolgálatot. Kétféle érdeme: kis ezüst bronz érmet, Károly csapatkeresztet.

GÁRDY JENŐ DR. (szül. Kecskeméten) orvos, belgyógyász, városi képviselő. A József Főherceg Szanatórium Egyesület újpesti tudórendelő osztálya főorvosa. Fáradhatatlan munkásságának eredménye volt a szegénysorsú tudóbetegek számára az ingyenes rendelés a Kollár Miklós Hadigondozó Telepen a munkaterápiái célok szolgálatát tudóbetegek gyógyító kórház létesítése. A világháboru alatt — mint főorvos — 4 és fél esztendő alatt teljesített szolgálatot. Kétféle érdeme: Ferenc József rend lovagkeresztje vaskereszt.

gyárban, majd az újpesti Emerling Rezső cégnél volt művezető. A háboru kezdetén azonnal bevonult és mint honvédhuzárörmes ter harcolta végig a világháborút. Az orosz fronton járt és megkapta a Signum Laudis, a Károly csapatkeresztet, a háborus emlékérmet, a jubileumi érmet a husz évi szolgálati keresztet és az osztrák háborus emlék érmet. A háboru után a hadsereg kötelékében maradt és 1919 óta a honvédelemin miniszteriumban teljesít szolgálatot, mint tiszthelyettes. 1919 óta újpesti háztulajdonos.

gyárban, majd az újpesti Emerling Rezső cégnél volt művezető. A háboru kezdetén azonnal bevonult és mint honvédhuzárörmes ter harcolta végig a világháborút. Az orosz fronton járt és megkapta a Signum Laudis, a Károly csapatkeresztet, a háborus emlékérmet, a jubileumi érmet a husz évi szolgálati keresztet és az osztrák háborus emlék érmet. A háboru után a hadsereg kötelékében maradt és 1919 óta a honvédelemin miniszteriumban teljesít szolgálatot, mint tiszthelyettes. 1919 óta újpesti háztulajdonos.

GÁRDONYI BÉLA (szül. 1913 Újpest) tisztviselő. Reál gimnáziumi tanulmányait Újpesten és Budapesten végezte. Az érettségi letétele után a város szolgálatába lépett. Együtt az egyetem jogtudományi fakultását látogatja. Kiváló sportember, már fiatal kora óta tevékeny a különböző sport ágakban, jelenleg az UVASC háztulajdonos. Több ízben volt válogatott játékos.

GÁRDONYI SÁNDOR (szül. 1876 Igar) BESZKRT. ellenőr, a keresztényszocialista párt választmányi tagja. Ifjúkorában egy ideig a cipész mesterséget folytatta és Újpesten volt önálló iparos. 1903-ban került a villamos társasághoz s jelenleg mint Beszkárt ellenőr teljesít szolgálatot. 30 éve újpesti háztulajdonos. A háboru alatt végig

katonája volt. A szerb, montenegrói albán és olasz frontokon küzdött. Kétféle érdeme: II. o. vitézségi érmet és Károly csapatkeresztet.

GÁRDOS BÉLA (szül. 1899 Újpesten) elektrotechnikai gyár tulajdonos. A rádiókereskedők és gyárak egyesületének választmányi tagja. A technológiai tanulmányait a technológiai főiskolán 1916-ban végezte, majd speciális tudást szerzett a rádió és annak alkátrészeinek elkészítése körül. 1922-ben alapította gyárát Újpesten, amely először fémárakat gyártott.

1927-ben rádió és elektromos cikkek gyártására tért át s olyan cikkek gyártott, amelyekkel megakadályozta igen sok külföldi cikknek az országba való beözönlését. Legutóbb pedig a szigetelő anyagok gyártását vezette be oly eljárással, amely eddig az országban ismeretlen volt. 1931 májusában egy újabb gyári üzemet nyitott Bécsben.

GASZNER KÁROLY (szül. 1874 Sopronban) tisztviselő. Ifjúkorában a mészáros iparban képesítette magát és több évi segédként működés után, mint nagyvágó önállósította magát. Hosszu éveken át volt nagyvágó a fővárosban. A háboru alatt végig katonai szolgálatot teljesített és az orosz és szerb harctereken harcolt. Kétféle érdeme: Károly csapatkeresztet és vaskeresztet. Jelenleg magán tisztviselő.

GÉMES FERENC (szül. 1879 Mind-
szent) MÁV nyugbérés, Iskolai elvégzé-
se után a kovácsszakmá-
ban képesítette magt Hód
mezővásárhelyen. A MÁV
szolgálatába 1902-ben lé-
pett és a zágrábi főmü-
helyen mint tüzi kovács
müködött. Onnan került
1913-ban az istvántelki
főműhelybe 1934-ben lett
nyugbérézve.

GERBER ALAJOS (szül. 1892 Buda-
pesten) fogtechnikus, az Ujpesti Kato-
likus Legényegylet elnöke,
egyháztanácsos, a Palota-
Ujpest munkatársa. A kö-
zépiskolák elvégzése után
a fogtechnikus szakmát sa-
játította el Szakmájában
kitünő eredményeket ért el
amennyiben a III. orszá-
gos kézműves ipari tárla-
ton arany érmet kapott.

A háboru alatt végig ka-
tona volt, az orosz és olasz fronton tel-
jesített szolgálatot. Később olasz fogságba
esett, ahol 4 esztendeig sínylődött. — A
Legényegylet mükedvelő gárdájának veze-
tője és mükedvelő színésze. Elsőrendű
szereplésével két ízben nyerte el „Magyar
ország legjobb mükedvelői“ jelzőjét a
vezetése alatt álló gárda. Írói tevékenysé-
ge is jelentős. „Fogbly szerelem“ és
egyébb írásai általános sikert jelentettek.
Hosszabb ideig — „Hazafias és vallásos
szavalókórusok“ címen szakkönyvet szer-
kesztett és több szavalókórust alakított,
többek között az ujpesti katolikus Legény-
egyletét amelyet országos hírűvé tett Köz-
érdekű és hasznos munkásságát több ki-
tüntetés dícséri.

GERE ANTAL (szül. 1863 Budapest)
ny. tanító. A tanítóképzőt Budapesten vé-
gezte és min. enyedéllyel nyilvános elemi
iskolát létesített. Később
Ozoran 24 évig tanítosko-
dott, ahol egy elhanyagolt
iskolát szerelt fel könyv-
tárral, fizikai és egyéb
tanszerekkel úgy, hogy az
egy polgári iskolának is
hecsületére vált volna. Az
iskolán kívül tanítványa-
ival számos színlelőadást
rendezett nagy sikerrel.

Közhasznu mükedésért felsőbb hatósága
részéről elismerésben részesült. Éveken át
titkára volt az egyik ozorai szövetség-
nek és vezetője a Simontornyai takaré-
kosozorai fiókjának. Az ozorai főjegyzővel
megalapították az ozorai önk. tűzoltóes-

tületet, amelynek évek során át titkára
volt, 1908 óta ujpesti lakos.

GERE LAJOS (szül. 1881 Ócsán), az
Ipartestület titkára, az Ujpesti Dalkör al-
elnöke, a róm. kath. egy-
háztanács tagja, a Vár-
megyei Iparos Szövetség
Ipartestületi Tisztviselők
Orsz. Szöv. titkára, az
Ujpesti Ipari Hitelszöv. fel-
biz. elnöke. Külföldön
hosszabb tanulmányutakat
lett majd a Temesvármegyei
Gazdasági Egyesület
nél, mint járási elnök
müködött. A világháboruban harctéri szol-
gálatot teljesített 1921-ben választot-
ták az Ipartestület titkárává. Az ipar estület
adminisztratív vezetője s ipari kérdések-
kel állandóan foglalkozik a helyi lapok
hasábjain.

GERE LÁSZLÓ (szül. 1886-ban Bu-
dapesten) a Fővárosi Tejüzem Rt. fő-
tisztviselője, az UMAC ala-
pítója és díszelnöke, a
Demokratapárt igazgatósá-
gi, a Háztulajdonosok
Egyesülete Székházának
háznagya, az UTE egyik
alapító tagja. — Tanulmá-
nyait a miskolci felsőke-
reskedelmi iskolában vé-
gezte, majd hosszabb kül-
földi tanulmányutra utazott

Párisban, Berlinben, és Bécsben töltött
hosszabb időt, ahol az export és import
üzleteket tanulmányozta. Már 22 éves
korában igazgatója volt a berlini Hungá-
ria export import Rt.-nek.

Mint sportember is kiváló teljesítménye-
ket ért el. Számos birkozóbajnokságot
nyert az autó és motorokékpár verse-
zen több tiszteletdíjjal gazdagította, ser-
leg plakett és éremgyűjteményét. 1928-
ban, a Magyar Athletikai Club rendezésé-
ben, az ország határain körül megtartott
24 órás futárversenyben ezüst serleggel
és plakettel tüntették ki. A Terézvárosi
Torra Club futárversenyén arany plakett-
et nyert. Az Autó és Motorsport 6 napos
megbízhatósági versenyének állandó részt-
vevője és állandó kitüntetettje volt. —
Volt városi képviselő, Pestvármegye tör-
vényhatósági biz. tagja. A világháboruban
az orosz, román és olasz harctereken tel-
jesített frontszolgálatot, amíg 1917 no-
vemberében meg nem sebesült. Mint önk.
tűzmester a nagyvezüst vitézségi, a sebe-
besülési éremet és a Károly csapatkeresz-
tet kapta.

GERECZ ÁRPÁD (szül. 1900 Piski, Hungary m.) műszaki tisztviselő, városi képviselő, a keresztény köz.

ségi párt vezetőségi és a Katolikus Kör választmányi tagja. Tanulmányait Szegeden a felsőipar iskolában végezte. 1919-ben a szegedi T-csoport katonai nyomozója volt s a románokkal szemben eredményes nyomozási szolgálatokat teljesített, mire a románok letartóztatták s 14 évi kényszermunkára ítélték és a brassói fellegrvárba internálták, ahonnan pár hónap múlva csereakció révén kiszabadult és Magyarországra jött. 1920-ban az újpesti Braun-Boveri művek szolgálatába lépett, jelenleg műszaki ellenőre a gyárnak. Felesége Antal Margit a kommun. alaj. az ellenforradalmi mozgalomak szervezésében mint fiatal leány aktívan részt vett. 1929-ben a keresztény községi párt programjával városi képviselővé választották meg. Munkaprogramjánál az OFB telkek rendezését, a Nádor utca kövezését, a Megyeri városrész csatornázását és a Béla utcai elemi iskola építését tűzte ki.

GERENDAI JÓZSEF (szül. 1888 Kurd) a Székesfővárosi Gázművek alkalmazottja. 1911-ben került a székesfőváros kötelékébe. Jelenleg a Gázműveknél irodai altiszt. 1917 óta újpesti lakos és háztulajdonos. A világháborúban az orosz fronton teljesített harcétéri szolgálatot s kétszer sebesült meg, úgy hogy 1917-ben haditöbbségben nyilvánították.

GERGELY ISTVÁN (szül. 1898 Budapest) városi tisztviselő, újságíró, a Katolikus Kör háznagya, az Actio Catholica titkára, az Újpesti Vörös Kereszt Egyesület jegyzője, a Nemzeti Egység Pártja újpesti szervezetének városrázi vezető titkára. A gimnáziumi érettségi után államszámviteli vizsgát tett le. Tanulmányai beteljeszése után az Újpest és V

déke hetilap szerkesztője, majd a Nemzeti Újság munkatársa lett. Újpest város szolgálatába 1930-ban lépett és a pénzügyi osztályban nyert beosztást. Újságírói tevékenysége alatt hosszú éveken keresztül küzdött a napisajtóban a kisiparosság érdekében. Különösen sokat szállt az állami kisipari hitelkeret kibővítéséért, valamint az Országos Kézműves Testület életre hívásáért. Pártjában mint nagy emberbarátot ismerik. Az elmúlt évben karácsonyi akciókat in-

díott, és 350 családnak juttatott szeretetadó mányt. A takarékosagra való nevelés érdekében megszervezte a Nemzeti Takarékos Asztaltársaságot.

GERGELY MIKSA (szül. 1885 Bodrogkeresztúron) cipőkereskedő, városi képviselő, a Nemz. Dem. Párt igazgatóság tagja, hitközségi képviselő, az Újpesti kereskedők Társulata alelnöke, a városi kulturális bizottság tagja. A város közjótékonyági intézményeinek áldozatkész tagja. A világháborúban 2 éven át teljesített harcétéri szolgálatot az orosz és román

frontokon. Értékes munkásságot végzett a kereskedőtársadalom gazdasági mozgalmában.

lovag **GERHAUSER SÁNDOR** (szül. 1894 Nagykamizsa) okleveles gyógyszerész

A családja származását kiemelve vezeti vissza a Gerhauserek württembergi eredetét. A régi emlékek szerint a család grófi származása. Önálló gyógyszerész volt Ócsodón és Nagykőrösön. Részt vesz a társadalmi mozgalmakban kívül a sport életben is. Régebben nagy sikerrel kultivált több sportágat. A BBTE versenytornász volt, a Nagykőrösi TV elnöke 1924-ben megalakította az UTE tornász és atlétikai szakosztályát, melynek hosszú időn keresztül vezetője volt. 1923-tól a Magyar Atlétikai Szövetség pestvidéki kerületének elnöke volt; majd 1928-ban díszelnökké választották. A világháború alatt mindvégig katona volt, mint gyógyszerész-főhadnagy.

GERLITS ISTVÁN (szül. 1861 Veszprém) ny. Beszékért ellenőr, a Nemzeti

Egység pártjának választmányi, a Credonak működő tagja. 1894-ben került a közúti vaspálya társasághoz és 1925-ben, mint ellenőr vonult nyugdíjba. 1905 óta újpesti lakos és 1914 óta újpesti háztulajdonos.

GERŐ TIBOR (szül. 1897 Budapest) számkészítő gyáros. A kereskedelmi iskola elvégzése után katonai szolgálatra vonult be és a háború alatt harcétéri szolgálatot teljesített az olasz és orosz frontokon. Két ízben sebesülten került visz-

sza a harcerekéről. Mint hadapródjelölt fővadász szerelt le. Az összeomláskor önként jelentkezett a rendfenntartó helyi rendőrségnél. Gyárát 1919-ben alapította, a mely kitűnő névnek örvend és jól prosperál, mert ugyszólván egyedüli az országban.

GERBÁBEK ERNŐ (szül. 1888 Ujpesten) könyv és papírkereskedő, az Ujpesti Iparos Ifjak Köre örökös t. elnöke. A középiskolák elvégzése után a könyv és papírkereskedelmi szakmában helyezkedett el. Résztvett a boszniai háborúban, majd a világháboruban az orosz fronton harcolt. Később orosz fogságba került, ahonnan öt évi viszonzatlanság után került haza. Ujpesten előnyösen ismert *Fehér rózsá* papír és könyvüzletét 1927-ben alapította.

GLÜCK MANÓ (szül. 1895 Budapest) speciális kutór készítő. Az ujjpesti asztalos szakosztály választmányi tagja. Iskolái elvégzése után faipari és majztanfolyamot végzett és több helyen művelte magát iparban. A világháboruban 1915—1918-ig résztvett. Az orosz és olasz fronton volt, majd fogságba került. Assiátgónál súlyosan megsebesült. 1919-ben került vissza az olasz fogságból. Itthon ismét a speciális asztalos iparban képezte magát, majd 1930-ban önállósította magát. Kiténtetése: kis ezüst, bronz érem és Károly csapatkereszt.

GODINA ISTVÁN (szül. 1892 Kerkaszentmiklós) vas és gépkereskedő. 1921 óta önálló kereskedő Ujpesten. A világháborúban végig részt vett és az orosz, olasz, román és albán fronton teljesített szolgálatot. Kiténtetése: Kis ezüst, bronz érem Károly csapatkereszt.

GOLDBERGER NÁNDOR (szül. 1895, Budapest) cipésmester, cipőkereskedő. volt városi képviselő, az Ujpesti Piaci Árúrok Egyesületének elnöke, a Nemzeti Demokrata Párt igazgatósági tagja, a budapesti Egyetértés Jótékonyági Egyesület elnöke. Verseny cipőárhízlát 1919-ben alapította Budapesten, s Ujpesten 1926-ban nyitotta meg

üzletét, azonkívül Budán a Margit körúton is cipőüzlete van. Üzleti vezérelve hogy jól olesón adni s cipőkészítményei így a legszegényebb néposztály számára is

megszerezhető. Rövid ujjpesti tartózkodása alatt már is érdemeihez méltó listákra választották meg. Elnöke a város egyik legnagyobb szervezetének: a Piaci iparárúrok Egyesületének v. városi képviselő, a Nemzeti Demokrata Párt igazgatósági tagja s kéveszi részét jótékonyági megalkalmából is. A világháboruban az orosz hadterén teljesített szolgálatot. Kiténtetése: Károly csapatkereszt.

GIRSIK JÓZSEF (szül. 1888 Mórton) m. kir. mértékhitelítő főtiszt. Iskoláit Budapesten végezte. Utána a kormpai vasgyárban kohóvegyész volt. 1910-ben a keresk. minisztérium hatáskörébe tartozó mértékhitelítő hivatalhoz került, ahol jelenleg is mint főtiszt tevékenykedik. 1920 óta ujjpesti házulajdos

GOLDFISCHER IZIDOR (szül. 1876, Skole) butorgyáros. A mai asztalosiparnak eme jelentős butorgyárát harminc év előtt alapította. Az akkori kis műhelyből vasszorgalmával a modern kor követelményeinek megfelelő gépekkel dolgozó butorgyárrá fejlesztette. Hetvenöt munkással dolgozik állandóan. Hosszabb időt át tagja volt a város képviselőtestületnek. A világ-

háboruban katonai szolgálatot teljesített. A hitélet és jótékonyági intézmények áldozatkész támogatója.

GOLDSTEIN IGNÁC (szül. 1863 Ujpesti) fuvaros vállalkozó. Mint fiatalember a kalapos szakmában képezte ki magát. Azután hosszabb ideig Németországban tevékenykedett. Hazatérése után jégkeresdést alapított Ujpesten, melyet 32 évig nagy szorgalommal vezetett. Betegsége megakadályozta, hogy ezen üzletet tovább folytassa s így mint fuvaros vállalkozó működik. Ujpesten saját háza van.

GOMBOLAY IMRE (szül. 1875 Nagy láng, Fehér megye) ny. városi gazdasági és népiéleti tanácsnok, a Rákospalotai Egyesült Káoszínó választmányi tagja. 1908-ban lépett Rákospalota négyközség szolgálatába, 1923-ban — a város sá történt átalakulásakor választotta meg a képviselőtestület tanácsnokká. A világháboruban az orosz

fronton teljesített — mint főhadnagy — harcéri szolgálatot, 1915-1920-ig Szibériában volt orosz hadifogságban. Kitüntetései: Károly csapátkereszt, német polgári érdemkereszt.

GÖMÖRI VILMOS (szül. 1880. Negyveszveresen, Gömör m.) állatorvos, vágóhídi igazgató, a Nemzeti Demokrata Párt v. alelnöke, hítközségi előjáró, 1908 óta lakik Ujpesten. A világháborúban résztvett mint főhadnagy-állatorvos. Kitüntették a hadügyminiszter dicséret oklevelével és az aranyérdemkereszttel a világháborúért. A világháború után a legváltásosabb időben

1918—20 években mint h. vágóhídi igazgató szerzett érdemeit, 1927-ben a képviselőtestületi közgyűlés vágóhídi igazgatóvá választotta meg. A város kulturális és humanitárius egyesületeiben jelentős szerepet tölt be. A József Gyermekbarát Egyesület társelnöke, a József Főherceg Szana-tórium Egyesület alelnöke, az Ujpesti Ön-kéntes Mentő Egyesület igazgatósági tagja, a dr. Venetiáner Lajos Köznevelődési Egyesület társelnöke, a Magyar Állatorvosok Gazd. Szövetségének felügyelőbizottsági elnöke. Évek hosszú során át a képviselőtestület tagja, a Demokrata Párt új-jásztervezése körül elévülhetetlen érdemei vannak és nincs a városban kulturális és humanitárius intézmény, melynek munkájában ki ne venné részét. Vezetése alatt a Vágóhíd a modern higiénia minden követelményének megfelel.

GÖRÖG LÁSZLÓ (szül. 1899 Ujpest) művezető. Iskolái elvégzése után a műszerész ipart tanulta ki. Előbb az Egyesült Izzó Rt. alkalmazásába lépett, majd a Standard Rt. kötelékébe ment át, ahol jelenleg is mint művezető műszerész működik. A világháború alatt harcéri szolgálatot teljesített.

GOTTSTEIN EDE (szül. 1901 Pelzdorf) gépész. Középiskolái után a műszerészetben nyert képesítést Pestszent Lőrincen. Később egy nagyobb mozgószínháznál mint gépész működött, 1921-ben lépett az Ujpesti Magyar Pamutipar Rt. szolgálatába szintén gépészi minőségben.

GOTTSTEIN OSZVALD (szül. 1907. Kispeszt) fűszer és gyarmatárú kereskedő. A középiskolák elvégzése után a Textil szakmában képesítette magát. Több fővárosi textil gyárban mint művezető dolgozott, 1930-ban alapította üzletét Ujpesten.

GRÉBEL GÉZA (szül. 1893 Valkó) gáz-mérő kezelő, az Ujpesti Credo férfi egyesület alapító és választmányi tagja és a katolikus actio egyesület rendes tagja. A közép és felső ipariskola elvégzése után a fővárosi Gázművek szolgálatába lépett, ahol 1913 óta egyfolytában alkalmazásban van. Jelenleg az Ujpesti kirendeltségnél teljesít szolgálatot.

GRÓF JULIA tanárnő. A katolikus munkásnő egyesület elnöknője, a leány kongregáció igazgatónője. A négy középiskola után az elemi iskolái, majd a tanárnői képesítést szerezte meg. A tanárképzőt 1897-ben végezte, 1900—1925-ig Ujpesten az elemi iskolában tanított. A rendes oktatáson kívül jelentős szociális és karitatív munkásságot fejtett ki.

Hosszabb ideig a munkásleánykör, a Szt. Erzsébet és a Ker. Szoc. tanítók szakszerveletének pénztárnoka volt. Jelenleg is az egr. norma keretében fejt ki hasznos és eredményes jótékony munkát.

GROSS ANTAL (szül. 1878 Lázárty) élelmiszerkereskedő az Élelmiszerkereskedők Egyesületének ügyvezető elnöke, a Rothermere Asztaltársaság elnöke. Középiskolái elvégzése után a kereskedelmi pályára lépett. 1905-ben lett önálló kereskedő, s mint ilyen már évek óta az élelmiszerárúrok érdekeinek az egyik legtevékenyebb szószólója. A világháború

ban a déli hadszíntereken teljesített katonai szolgálatot s kétszer sebesülést is szenvedett. Boszniában 140 ember életét

mentette meg gyors és bátor beavatkozá-
sával. Kivüntetései: Károly csapatkereszt
és sebesülési érem.

GYÁRFÁS EMIL szobafestő mester,
az Ipartestület elnöke, az ujbpesti Háztulaj-

donosok egyesületének el-
nöke, a Katolikus Legény
egylet, a városi altisztek
és tűzoltók körének, az ujb-
pesti dalkörnek díszelnöke.
Ifjú korában a szobafestő
és mázoló ipart sajátította
el, majd önállósította ma-
gát. Ujbpest társadalmi
életében jelentős szerepet
vász. 1935-ben választották
meg az Ipartestület elnökének. A háboru
alatt katoná volt és az olasz harcúterén
teljesített szolgálatot.

GRÜNBERGER ERNŐ (szül. 1878
Emmence) ny. m. kir. postai alkalmaz-

tott. Iskolái elvégzése
után a kereskedői pályá-
ra lépett; melyen 1900-ig
működött. 1902-ben lé-
pett a m. kir. posta szol-
gálatába Fiumében, majd
1905-ben Ujbpestre helyez-
ték át; ahol megszaktítás
nyugalombavonulá-
sáig dolgozott. Jelenleg
háztulajdonos.

GYENES JÓZSEF (szül. 1861 Kerek-
egyháza) szításmester, a Piacfűrészek
Egyesületének és az Iparoskör választmá-
nyai tagja. Ifjú korában a szításmesterséget
sajátította el és azóta művelő szakmáját.
1910 óta önálló mester Ujbpesten.

GYERMELYI FERENC (szül. 1895 Gyer-
mely) okl. zeneszerző, zene és énekkari kar
mester. A magyar dalosúgy szolgálataiban
1911 óta működik. Mint dirigens a leg-
jobbak közé számít. Lajos bátyjához 1914-
ben a harcúterén ír *Felköszöntője* orszá-
gosan ismert a kardosok előtt. Férfi-
kórusai közül különösen sikerült az
Az ablak alatt mi suttog a falevél című
Karnagya a közelmulban alakult Wolfner-
Dalkörnek, mely meglepő rövid idő alatt
tanujelét adta annak hogy nemcsak el-
sősorú adminisztratív irányítás alatt mű-
ködik, de igen szerencsés kézzel nyult hoz-
zá a karnagy kiválasztásához is.

Dr lécfalvi **GYÖRBIRO SZILÁRD** (szül.
1877 Máramarosszigeten) gyógyszer-tudor,
drogéria tulajdonos, a vakok országos
menházának v. ügyvezető elnöke; a men-

tőegyesület választmányi tagja, reformá-
tus presbiter. Diplomája megszerzése után
190j-ban alapította kitűnő névnek örven-
dő drogériáját, melyet ma is nagy
szakértelemmel vezet.

Dr GYÖRKÖS ANTAL (szül. 1889
Batthyányfalun) városi ügyvezető tisztí or-
vos. Orvosi diplomáját a budapesti Pázmá-
ny Péter tudományegyetemen szerezte
majd a Zita kórházban, a Murányi hadi-
fogoly táborban és a fővárosnál gazdagi
tette orvosi tudását. Rákospalotán városi
orvosnak 1928-ban választották meg és
egy évvel később ügyvezető tisztí orvos
let.

GYURCSÓ GYÖRGY (szül. 1879 Szász-
pelsőc) faáru és butorgyáros. A négy kö-
zépiskola befejezése után 1901-ben, a fel-
szabadulása utáni időben, több mint egy
évtizeden keresztül az Egyesült Államok fő
városaitan; főleg Chichagoban, Newyork-
ban és könyékén szerezte meg további szak-
tudását. Külföldről 1910-ben hazajött és
megalapította máig is fenálló Ujbpest Jó-
zsef u. 98 szám alatti butorgyárát, mely a
legmodernebb üzemek egyike. A gyára kö-
rülbelül 100 embert foglalkoztat dacára
a mai nehéz gazdasági viszonyoknak. Éve-
ken át gyára legnagyobb részét exporimun-
kával tevékenykedett. Készítményei egy-
részét még ma is külföldre adja el. Két
fia, Ede és József a 8 gimnázium, illetve
érettségi elvégzése után szintén a gyárban
munkálkodnak.

HÁDL LAJOS (szül. 1877 Ujbpest)
butorgyáros, az ujbpesti ipartestületi asz-

talos szakosztály választ-
mányi tagja. Iskolái elvég-
zése után az asztalos ipar-
ban nyert képesítést és
1902-ben alapította üze-
mét, melyet nagy szorga-
lommal és szakértelemmel
gyárrá fejlesztett. Az 1928
évi kiállításon munkái
után ezüst éremmel tünter-
ték ki. A háboru alatt ka-
tona volt. Az orosz fronton harcolt és
sőbb fogságba esett, ahonnan sok viszon-
tagság után sikerült megszöknie.

HÁDL SAMU (szül. 1885 Budapest)
butorkereskedő. A középiskola elvégzése
után a butorkereskedő szakmában képe-
sítette magát. 1913 óta önálló butorker-
kedő Budapesten. A háboru alatt végig
katoná volt és több harcúterén teljesített
harcúteri szolgálatot. Kivüntetései: Ezüst-
és vas érdemkereszt és Károly csapatke-
reszt.

HÁHN GÉZA (szül. 1882 Bácskossuthfalva) okl. mérnök, a Budapesti központi demokráta kör vezetőségi tagja. A gimnázium után a József Műgyetemen mérnöki oklevelet nyert. A háború alatt végig katonai fronton teljesített harctári szolgálatot. Főhadnagyi rangban szerelt le a háború végén. Kitüntetései: Signum Laudis a kardokkal.

A háború után vízvezetési és központi fűtés berendezési vállalatot alapított és számos munka dícséri szakértelmét.

HAJDU ZOLTÁN (szül. 1886 Enyingen) csokoládégyáros, városi képviselő, a városi párt ügyvezető elnöke, a Közművelődési Kör elnöke, a csokoládégyárosok szövetsége, az Ujpesti Önkéntes Mentő Egyesület társelnöke. A társadalmi élet fejlesztése és humanitárius intézmények létesítése körül vezető szerepet tölt be. A Közművelődési Kört fővárosi nivóra emelte s ma a város legszámottevőbb klubja.

vitéz **HALASSY OLIVÉR** (szül. 1909 Budapest) városi számbíró. A kereskedelmi érettség után az államszámviteli vizsgát tette le. Először az Egyesült Izzólámpa Rt. szolgálatába lépett, utána a városhoz került. Mint vízipólo és uszóbajnok bejárta egész Európát és Amerikát, idehaza is több bajnokságot nyert. Tagja a világbajnokságot nyert magyar válogatott vízipólo csapatnak.

HALÁSZ LÁSZLÓ Dr (szül. 1901 Nyíra) az ujbpesti mentők főorvosa és OTI kerület főorvos. Iskoláit egészen a gimnáziumi érettségig Ujpesten végezte. Azután a budapesti Pázmány Péter tudományegyetemen tanult. Az orvosi diploma megszerzése után először Ujpesten a Károlyi kórház alorvosa, majd az OTI kerületi orvosává nevezték ki. Orvosi hivatásán kívül a festéssel is behatóan foglalkozik. Festményei a Műcsarnok kiállításán megjelentek és elismerésben részesültek; szabad idejét jelenleg is a festészetnek adozza. A szépirodalom terén és részben önálló munkáival, részben mint angol és német műfordító tevékenységet fejt ki.

HANNIG PÁL (szül. 1908 Budapest) okl. zenetanár, zongoraművész; a Pedagógiai társaság rendes tagja. Zenei

tanulmányait az ujbpesti Conservatóriumban, Kósa Sándor avatott keze alatt kezdte, majd a Zeneakadémiát végezte, ahol Hegyi Emánuel egyik legkitünőbb tanítványa volt. Hosszabb ideig Kodály Zoltán tanítványa is volt. Jelenleg egy klasszikus operetten dolgozik.

HANTIK JÁNOS (szül. 1868 Ercsi) I. oszt. városi alisp. Ujbpest város egyik leg-
régibb alkalmazottja.

1909 óta áll a város szolgálatában s állandóan min a polgármesteri hivatal altisztje nyert beosztást. Már a harmadik polgármester mellett teljesít szolgálatot. Szorgalmas és odaadó munkájával a városi tisztviselők megbecsülését érdemelte ki.

HANÁK ZOLTÁN (szül. 1889 Kiskunfélegyházán) gyógnövénykereskedő, az

Ujbpesti Független Nemzeti Demokrata párt választmányi tagja. A középiskolák elvégzése után a kereskedői pályára lépett. A háború kezdetekor azonnal katonának vonult be és az orosz harctéren teljesített szolgálatot. 1915-ben orosz fogságba került. A fogságban számos sínylő-

dő bajtársa sorsán segítt. 1922-ben került csak haza a hosszú fogságból. Itthon gyógnövénykereskedést létesített, amely egyike a legismertebbeknek az országban.

HAVÁS TIVADAR (szül. 1887 Budapest) gyáros, a Pestmegyei Olaj és Vegyipari Művek tulajdonosa, az ujbpesti Közművelődési Kör, Ipartestület és a Magyar Vegyipari Gyárosok Orsz. Szövetségének tagja. Iskoláit Ujpesten és a fővárosban végezte, majd a Láng és Lovas olajgyári céghez került, ahol 15 év működés után, mint cégvezető lépett ki. Ugyanekkor létesítette dr. Balázs Sándorral olaj és vegyipari gyárat, amelyből a zomban dr. Balázs 1926-ban kivált. Gyárában mosószappant, pipere: textil és kálikénó szappanokat gyárt. Nagyatya, néhai Fornheim Dávid alapította az Ujbpesti Takarékpénztárt és több jó ékonysági alapítványt tett. Ő maga a világháborúban mindvégig katonai szolgálatot teljesített, amely egyszer meg is sebesült.

HAVLIK GYULA (szül. 1890 Budapesten) vas és fémöntő, a Nemzeti Egység pártjának vezető tagja. Üzemét 1919-ben létesítette, ahol különböző gépalkatrészeket és kereskedelmi öntvényeket készít. A háború alatt katonai szolgálatra vonult be és a szerb fronton volt. Később a győri ágyugyárba vezényelték, hol min. kiképző maradt a leszerelésig.

HACKER M. KÁROLY (szül. 1875 Pozsony) gyógyszerész. Középiskoláit Pozsonyban végezte, majd 1896-ban a gyógyszerészi oklevelet szerezte meg. Először Csallóközben Somorján volt hosszabb ideig gyógyszer-tára. 1922 óta Ujpesten működik mint a *Szent Kereszt* gyógyszer-tár vezetője és tulajdonosa.

HECHER LIPÓT (szül. 1872 Weizelsdorf) sütőmester. Szakmai képzettségét Pozsonyban szerezte, majd különböző nagy városokban működött mint sütőmester. 1908-ban telepedett le Ujpesten, hol 1927-ig folytatja szakmáját. Ebben az évben helyezte át üzemét saját házába Rákospalotára. A világháborúban mint katona vett részt és a szerb fronton küzdött. Kiténtetési: érdemkereszt és Károly csapatkereszt.

HECHT ÁRMIN (szül. 1876 Vágdebrőn) divatárúkereskedő, rákospalotai v. városi képviselő, az Izr Hitközség ellenőre, az OKISZ igazgatósági és a Demokrata Kör alapító tagja. Jelentős szerepet visz a hitközségi életben. Üzletét 1900-ban alapította. Rákospalota városi humanitárius intézményeinek lelkes és áldozatkész támogatója.

HECHT LIPÓT (szül. 1868) épületfakereskedő, városi képviselő, Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, hitközségi képviselő. Cégét, mely egyike a város legjelentősebb épületfakereskedésének, 1898-ban alapította. A város társadalmi életében és a humanitárius és kulturális intézményekben közhasznú munkásságot fejt ki.

HEFFER SÁMUEL (szül. 1860 Nagyvárad) bádigos és szerelő. Ifjú korában bádigos majd később szerelő ipart tanult. a budapesti Technológia rajztanfolyamát arany kiténtetésel végezte. 1892-ben önállósította magát. 1896 óta újpesti lakos. Az Ipar testületnek 6 évig volt előjáró tagja, ugyancsak tagja volt 1914-ben az akkor először működő pesti vidéki Esküdtbírósnak. Több fontos épület, így a Fa- és Fémipari Szakiskola, a Mátyás téri C épület, a Diamant palota stb. összes bádigos munkáit ő végezte.

HEIN CZ JÁNOS (szül. 1897 Wertau Szászország) fonómester. Ifjú korában a textil szakmában képezte magát és közben elvégezte a textil szakiskolát. 1926-ban került Ujpestra és a Magyar Pannipar kötelékébe lépett, ahol azóta mint fonómester tevékenykedik. A háborúban harc-téri szolgálatot teljesített és egyszer megsebesült. Három kiténtetésben részesült.

HENKEL GÉZA (szül. 1887 Budapest) lakatos mester. Iskolai elvégzése után a lakatos mesterséget tanulta ki és hosszú évek óta a Magyar Acélárugyárban dolgozik. 1914-ben háborús szolgálatra vonult be az I. honvéd huszárezredhez; rövidesen az orosz front-ra került és sebesüléssel orosz fogságba esett. Két esztendei hadifogság után, mint csererokkant tért haza. Egyik fivére a háborúban hősi halált halt.

HERCZ LAJOS (szül. 1871 Ujpesten) fakereskedő. A középiskolák elvégzése után 1895-ben lépett az Ehrenwald Vilmos fakereskedelmi cég szolgálatába, ahol 25 évig tevékenykedett, később mint üzletvezető. 1919-ben kilépett a cég szolgálatából, önállósította magát. A Vörösmarty utcában nyitotta meg kitűnő névnek örvendő asztalos és épületfakereskedését. Pár éve Pál fia is tevékeny részt vesz az üzlet vezetésében. Mindketten ismert és szeretett tagja Ujpest vezető társadalmának.

HERCZOG IMRE (szül. 1906 Budapest) Ujpest társadalmi és kulturális életének

jelentős tagja. Iskolai tanulmányainak befejezése után Európában és Ázsiában volt tanulmányuton. Színes, értékes cikkei az *Ujpesti Napló* és a helyi lapok hasábjain jelentek meg. Mint amatőr színész nagy sikereket ért el. Erdeme elismerésül a Kamarai társulat rendezőjének választotta. A Demokráta Kör vigalmi bizottságának v. alelnöke. Az autó és motor sportélet terén kifejtett munkássága jelentős.

HESS PÁL Dr. (szül. 1884 Tamási Tolna m.) polgármesterhelyettes városi fő-

jegyző, az UTE igazgatósági és több társadalmi egyesület vezetőségi tagja. 1901-ben lépett az akkor még Ujpest községi szolgálatába s 1922 óta polgármesterhelyettes. A világháborúban — mint főhadnagy — teljesített harc-
tési: sebesülési érem, Károly csapatkereszt.

HETÉNYI (HRAZDIL) GYULA (szül. 1901 Ujpest) városi altiszt, az Ujpesti Városi Altisztek Önképző Kö-

HETÉNYI (HRAZDIL) REZSŐ (szül. 1899 Ujpesten) városi altiszt, a városi szeretetház felügyelője. Iskolai elvégzése után különböző pályákon igyekezett elhelyezkedni, míg a hábo-

ru kitörésekor katonának vonult be. Az orosz és az olasz fronton teljesített harc-
sőbb fogságba esett és egy évig volt olasz hadifogságban. Kitüntetései: bronz

vitéségi, kis ezüsts, Károly csapatkereszt és háborús emlékérem. 1923 óta áll Ujpest város szolgálatába.

HÉTVÁRI FERENC (szül. 1896 Budapest) városi tűzoltó, csővezető. Fiatal korában a kömüves iparban nyert képesítést. A világháború alatt harc-
teljesített és kétszer sebesülést szenvedett. Leszerelése után Ujpest város tűzoltó testületének szolgálatába lépett; hol csakhamar a csővezetői rangot érte el. Kitüntetései: Bronz vitéségi érem, Károly csapatkereszt, sebesülési érem a tűzoltó szolgálati érem.

HIMMEL KÁROLY (szül. 1881 Szekszárd) telekkönyvvezető. A középiskolák

elvégezése után telekkönyv vezetői szakvizsgát tett. Majd Tamásiban, azután Veszprémben a járásbíró-ságnál és jelenleg az u-
pesti Telekkönyvnel teljesít szolgálatot. Előzőleg azonban az igazságügy mi-
nisztériumban dolgozott. A trianoni határmegállapítással kapcsolatos telek-
könyvi és birtokrendezési irateserénél, mint a magyar kormány kiküldöttje vett részt.

HIMMLER IMRE (szül. 1876 Budapest) kárpitos kellék, háztartási cikk és kerti bútor kereskedő, az Ujpesti Piaci árusok és Kiskereskedők Egyesületének választmányi tagja. Iskolai elvégzése után a kereskedői pályára lépett. 25 éven ke-
resztül az egyik nagy fővárosi kárpitos kellék cégnél mint főtisztviselő volt alkalmazásban, míg 1930-ban önállósította magát. A háború alatt végig katona volt és az orosz fronton teljesített szolgálatot. Két évig orosz hadifogságban sínylődött és 1918-ban tért haza.

HIRSCHENSTEIN LAJOS (Egres, Torontál m. 1875) Ujpest és Rákospalota kép-

viselőtestületeinek tagja, kereskedelmi utazó. Iskoláit Budapesten végezte. Több mint husz éven át beutazta a volt Osztrák Magyar Monarchiát, Olasz országot; Szerbiát, Romániát és Bulgáriát egy nagy német textilárnyévar utazójaként. 1915 elején mint népfőlkelő vonult a harc-
terre és több mint 2 esztendőt töltött a

tüzvonalon. Több kitüntetést szerzett és fisztrirangban szerelt le. Rákospalota és Újpest köpviseletestületében értékes és hasznos felszólalásaival végez közhasznú munkát.

IFJ. HODÁL MÁTYÁS (szül. 1891 Újpest) kiskisváros. Iskolái elvégzése után a tímár mesterséget sajátította el. Ebben a szakmában később önállósította magát. Mint önálló mester működött 1922-ig. Azután fuvarozási vállalatot létesített. A Mauthner börtényárnak 15 évig volt önkéntes tűzoltója. 1 életmentésért ezüst kereszttel kitüntetve.

Az UTSE sportegyletnek több éven át volt elnöke.

HOFFER MIHÁLY (szül. Gyöngyösön) városi műszaki tanácsnok. 1895-ben — mint községi mérnök — lépett az akkor még Újpest község szolgálatába. A várossá való átalakulásakor választották meg műszaki tanácsnokká. Sokoldalúságát jellemzi, hogy több ízben, mint helyettes polgármester vezette a város ügyeit. Újpest rohamos és nagyarányú fejlődése fáradhatatlan munkásságához fűződik. Az utcák, utak burkolása, csatornázása, a Városháza, az új vághíd minden, ami Újpesten három évtizeden át létesült, annak tervezésében, létesítésében, kivitelében jelentős munkát végzett. A község s a város vezetésében rendszeres egyenest váltogatták munkásságát nem nélkülözhetette a város vezetősége. Különös érdeme, hogy Újpest gyárvárossá, az ipar legjelentősebb tényezőjévé fejlődött; minden alkalmat felhasználta arra, hogy itt sokezer embernek megélhetést adó gyárak és nagy iparfelek létesülhessenek.

HOLKA FERENC (szül. 1889 Budapest) városi tűzoltó-ormester. Iskolái elvégzése után az asztalos iparban nyert képezést. 1913-ban lépett Újpest város szolgálatába. A világháború alatt kezdettől végig harcéri szolgálatot teljesített. Kitüntetései: Szolgálati vaskereszt és szolgálati érem.

HOLLAI REZSŐ (szül. 1890 Budapest) városi kezelő. Középiskolái elvégzése után

HOLKÓ KÁROLY Dr. (szül. 1896, Budapest) városi tiszji orvos. Orvosi tanulmányait Szegeden végezte. A háború alatt a kolozsvári egészségügyi parancsnokságon dolgozott egészen a leszerelésig, majd a szegedi gyermekgyógyászaton képezte magát. 1923—1928-ig az újpesti gyermekkórház orvososa volt. 1927 óta a legexponáltabb helyen, a városi járványkórházban teljesített orvosi szolgálatot.

HOLLAI JÓZSEF (szül. 1898 Vihnye) városi tűzoltó-ormester. Iskolái elvégzése után egész fiatalon került Újpest város tűzoltóságához, hol rátermettsége által hamarosan kitünt és ormesteri rangra emelkedett. A világháború alatt az olasz fronton teljesített szolgálatot. Később tagja volt a Nemzeti Hadseregnek. A tűzoltótestületnél szolgálati éremmel tüntették ki.

HOLZER MIKSA (szül. 1856 Nagyszombat) kereskedő. Iskolái elvégzése után a kereskedői pályára lépett, melyen több mint félszázadon át működött. Az 1880-as években került Újpestre és azóta megszakítás nélkül újpesti lakos.

HORETZKY KÁROLY (szül. 1904 Budapest) gépkereskedő. A kereskedelmi értekezési letétele után a Hitelbank tisztviselője lett, majd az újpesti Rotax gép és szerszámgyár cégvezetője volt. 1930-ban speciális faipari gép és szerszámokban önállósította magát, ami Újpesten tekinthető ennek fejlett asztalos iparára, ugyyszólván nélkülözhetetlen. Állandóan nagy raktárt tart fenn.

munkáló gépekben és szerszámokban a mai behozatali nehézségek dacára.

HORVÁTH IMRE (szül. 1895 Bába) Beszkárt alkalmazott. Fiaatal korában a bőrdőcs szakmában képe-
sítette magát, mely szak-
mában 14 évig működött.
Azután lépett a Beszkárt
szolgálatába. 1914 óta új-
pesti lakos. A világháboru
ban az olasz és francia
frontokon teljesített szol-
gálatot. Kitüntetései: I és
II oszt. ezüst vitézségi
érem.

HORVÁTH JÓZSEF (szül. 1875 Kecse-
móten) fűszerkereskedő, az Újpesti Fűszer-
kereskedők Egyesületének
igazgatósági tagja. Isko-
láit elvégzése után édesap-
ja 1878-ban alapított —
Újpest egyik legrégebb fű-
szerüzletébe — lépett és
ott tanulta ki a szakmát.
1892-ben átvette apja üz-
letét és maga vezeti a
város egyik legnagyobb fű-
szeráruházát. A háború

alatt Újpest élelmiszer ellátása körül je-
lenős érdemeket szerzett, mint a város
élelmiszer szállítója.

HORVÁTH KÁROLY (szül. 1883 Te-
mesvár) városi számvivő. Gimnáziumi
tanulmányai elvégzése után az államszám-
viteli képesítést nyerte el. 1909-ben lépett
Újpest város szolgálatába, hol eleinte a
közvéghídon, majd a közellátásnál és a
számvivősegnél működött. Jelenleg a mű-
szaki osztálynál teljesít szolgálatot.

HORVÁTH PÉTER (szül. 1890 Tol-
mács) ny. törzsőrmester, szerelő. Katona-
köteles korában bevonult és aktív katona
maradt. A háboruban
megfordult ugyyszólván va-
lamennyi harcmezőn és vi-
tóz magatartásáért két íz-
ben kapott bronz vi-
tézségi éremet, egy kisézűs-
töt, Károly csapat keresz-
tet, szolgálati éremet és a
boszniai háború emléké-
re ugyancsak emlék ér-
met kapott. 1927-ben mint

törzsőrmester vonult nyugalomba. Jelenleg a
Magyar Pamutiparnál, mint szerelő dolgo-
zik.

HORVÁTH MIHÁLY (szül. 1883 Buda-
pesten) kályhásnépester. Ifjú korában a

kályhás mesteriségben ké-
pesítette magát, azután a
főváros legelső és legna-
gyobb kályhás üzemeiben
dolgozott, többek között a
Hartmudth cégnél. Öt éve
önálló újpesti iparos.

HOTORÁN GYÖRGY (szül. 1885 Magyar
dombegyháza) ny. Beszkárt kocsivezető. Fia-
tal korában virágkerté-
szettel foglalkozott. Majd

1910-ben a Beszkárt szol-
gálatába lépett, hol 1935-
ben történt nyugdíjba vo-
nulásáig működött. 1911
óta újpesti lakos. A világ
háboruban az orosz fron-
ton teljesített katonai szol-
gálatot. Kitüntetései: Fe-
renc József jubileumi ke-
reszt és lövészielvény.

HROVOLA JÁNOS (szül. 1873 Ujlá-
ton) vendéglős. Fiaatal korában, 1887-ben
került Újpestre és akkor a vendéglős ipar-
ban helyezkedett el, illetve ebben a szak-
mában képesítette magát. 1898-ban ön-
állósította magát Újpesten és azóta is ve-
zeti jóhírű vendéglőjét. A háboru alatt vé-
gig katona volt. József fia ugyancsak ka-
tona volt és az orosz, román és olasz
fronton teljesített harcmezői szolgálatot, a
miért bronz vitézségi éremet és a Károly
csapatkeresztet kapja.

HUSZÁR BÉLA (szül. 1900 Kis Veze-
kény) uri és női fodrász, az fodrász ipari
szakosztály v. titkára és
választmányi tagja. Több
fodrászversenyen vett részt
és 1929-ben aranyéremet
nyert. 1930-ban pedig egy
fővárosi versenyen ezüst
éremmel tüntették ki. Üz-
letét Kassai u. 22 sz. alatt.
1925-ben nyitotta meg.

HUSZÁR FERENC (szül. 1902 Buda-
pest) asztalos mester. Az asztalos ipar-
ban ifjú éveiben nyert képesítést, 1919-
ben fivérével társulva önállósította ma-
gát, majd 1934 óta saját neve alatt veze-
tett önálló cége van. Az újpesti Ipartes-
tület választmányi tagja és szakosztály-
vezetője.

HUSZÁR JÓZSEF (szül. 1900 Buda-pest) butorgyáros, a Huszár Testvérek butorgyár társtulajdonosa. Ifjú középiskolai végzettségét és azután az asztalos iparban képesítőre magát. A háborúban katonai szolgálatot teljesített. A butorgyár vezetését Huszár József név alatt 1920 óta folytatja. Elsőrendű készítményeit Olaszországba, Hollandiába és utabban Angliába szállítják. Az utóbbi években sikerrel folytat kísérleteket arra vonatkozóan, hogy egy kombinált textilmechanikai fátömegárú cikket tudjon előállítani. Gyérukben állandóan 50 munkást foglalkoztatnak.

ITZKOVITS SÁNDOR (szül. 1897 Huszt) festékkereskedő. Tanulmányait elvégzése után a kereskedői pályára lépett. 1929-ben önállósította magát Ujpesten, hol legjobb hírnek örvendő és virágzó festékkereskedése van. A háború alatt az olasz és orosz hadszíntéren teljesített szolgálatot és sebesülést is szenvedett. Ujpesti közéletében tevékeny részt vesz. Gyermek felruházási akciója és egyéb a jótékony-ság terén kifejtett munkássága által az újpesti társadalom messzemenő elismerésér és háliját érdemelte ki. Szakmai körökben is nevet szerzett magának. A Festékkereskedők Országos Egyesülete újpesti csoportjának megalapítója és ügyvezetője. Kivüntetései: Kis ezüst, két bronz érem, Károly csapatkereszt, sebesülési érem, háborus emlékérem.

INÁSZ FERENC (szül. 1905 Nóráp) szövőmester. Középiskolai után a textil tanfolyamot végezte el. Pályáját 1921-ben mint szövő kezdte. 1925-ben lépett a Magyar Pamutipar Rt szolgálatába, hol igen rövid idő alatt segédmesteri, majd mesteri rangot ért el. Tíz évi működését szövőmesterei rangba való előléptetésével jutalmazták meg.

ILLIK VIKTOR (szül. 1891 Bács) halászmester és vendéglős, a Honsz újpesti csoportjának elnöke, a Halász és Horgász Egylet örökös elnöke, a Turul TE al-

elnöke, a Vakok újpesti egyesületének választmányi tagja. Esztergomból Helembáig bérlő a szabad dunai halászatot. A híres Illik halász család tulajdonosa, 1912-ben a haditengerészetnél szolgált. A világháború alatt az orosz, olasz és francia hadszíntéren teljesített harcéri szolgálatot. A francia harcérien megsérült. Kivüntetés: bronz érem kis ezüst Károly csapatkereszt és hadviseltek érme.

ISTVÁNFY ERNŐ Dr (szül. 1900 Sepsziszentgyörgy) városi állatorvos, helyettes vágóhídi igazgató

Középiskolai érettségi után az Állatorvosi Főiskolát végezte, hol a doktori címet és az állatorvosi diplomát szerezte. 1924 óta áll Ujpesti város szolgálatában. Kiváló szakjodásával nagyban hozzájárult ahhoz, hogy az újpesti közbiztonság az ország egyik leg-
jobb és legmodernebb ilyen nemű intézménye lett. A világháborúban mint katona vett részt.

JAKAB JÁNOS (szül. 1895 Alsógalla) munkavezető, az Angol Magyar Cérnagyár püszlötisztje és a gyári sport club tagja. A géplakatoságot tanulta ki és szakmájában több nagygyárban dolgozott. A háború alatt az olasz fronton teljesített harcéri szolgálatait. 1925 óta a textilszakmában tevékenykedik.

JÁMBOR IMRE (szül. 1901 Kisbőren) géptechnikus művezető, a Tungstam dalkör választmányi tagja. Iskolai és szakképzétsége után a Máv gépgyárhoz került. Három évi szolgálat után a Ganz Villamosági gyárban dolgozott és 1922-ben lépett az Egyesült Izzó szolgálatába, ahol mint művezető a mai napig is dolgozik.

JANKOVICS JÓZSEF (szül. 1866 Breznóbánya) cipésmester, az Ujpesti Háztulajdonosok Egyesületének vezetőségi tagja. Szegény szülőktől származik és rendkívüli szorgalmával tekintélyes vagyont szerzett. Hosszu évek óta folytat cipésmesterséget Salgótarjánban és munkájával több értékes házat szerzett Ujpesten, amelyek saját tervei szerint épített. Husz

éven keresztül Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja volt és a vármegyei könyvtár arképesornózában helyet foglalt. Szakmai tevékenységét aranyéremmel tüntették ki. Irodalmi munkásságát is fejt ki, írásai több lapban jelentek meg.

JANSZKY LAJOS (szül. 1872 Vác) csizmadiamester, Szakmáját egész fiatal

korában tanulta ki, Szaktudása fejlesztése céljából sokat járt külföldön is, majd Szegeden önállósította magát. Ujpestre 1914-ben költözött. A világháborúban részt vett a szerb, és olasz hadszíntéren teljesített szolgálatot. Kétszer megsebesült, 4 fős szintén részt vett a világháborúban, kettő hősi halált is halt. 1925 óta ház tulajdonos Ujpesten. Kitéüntetései: I és II. o. ezüst vitézségi érem, vaskereszt, Károly csapatereszt.

JARMATZKY JENŐ (szül. 1902 Budapest) okl. gépészmérnök, tüzoltóparancsnok. Főiskolai tanulmányait a József Műegyetemen végezte 1924-ben 1926-ban lépett Ujpest város szolgálatába. 1929-ben tüzoltóírsztí oklevelet nyert

tüzoltóparancsnok.

JESZENSZKY IMRE Dr. (szül. 1902 Szolnokon) állatorvos. 1926 óta folytat magánprakszist. Az Országos Állatvédő Egyesület nyilvános gyógyintézetének vezető orvosa. A Dozsi félszalámigvárban végez speciális husvizsgálatot.

Rákospalota városi társadalmi életében jelentősen részt vesz a közérdeklős munkásságával szolgálja a város állategészségügyét. Jelenleg mint megválasztott városi főállatorvos tevékenykedik.

dobai és petyényi **JOÓ SÁNDOR** (szül. 1881 Nagykárolyban) kelmefestő és vegytisztító gyáros, városi képviselő, a függetlenségi Kossuth párt vezetőségi tagja. Virágzó kelmefestő és vegytisztító gyárát 1905-ben alapította, amely Ujpest és környékének legnagyobb ilyen vállalkozása. Tevékenyen részt vesz a református egyházközség életében. A világháborúban az orosz fronton 54 hónapig teljesített harctéri szolgálatot. Ujpesti jársalajmi életében is nevet és megbecsülést szerzett magának. Minden kulturális és humanitárius törekvés odaadó támogatója.

dobai és petyényi ifj. **JOÓ SÁNDOR** (szül. 1908 Szatmáron) vegyész, a Jóó Sándor vegytisztító és kelmefestő gyár beltagja. Tanulmányait a kereskedelmi akadémia elvégzése után külföldön Németországban és Franciaországban a festészet és vegyészeti főiskolán végezte. Gyakorlati tanulmányait apja gyárában folytatta, ahol később mindenben szakértő társa lett.

JÓNÁK P. ANTAL (szül. 1879 Budapest) városi adópénztáros, Középfőiskolai elvégzése után 1907-ben lépett Ujpest város szolgálatába.

Előbb az adóügyszólynál mint végrehajtó működött, majd a járandóság ügyosztályánál h. nyilvántartó lett. 1923-ban egyhangúan adópénztárnokká választották. A háborúban 1914-1918-ig vett részt és a szerb, olasz, orosz és román frontokon teljesített harctéri szolgálatot.

És csak 1918-ban mint 20%-os hadirokkant tért haza. Kitéüntetései: Kétszer arany vitézségi nagy ezüst érem, Károly csapatereszt, sebesülési érem és egyéb, háborús kitéüntetések. Jelenleg közéleti tevékenységet fejt ki, több egyesületnek elnöke, választmányi és tiszteletbeli tagja. Leszármazottja a legendás hírű Lebtűck Máriának, az 1848-49-es szabadságharc hősnőjének, honvédhuszár főhadnagyának.

JÓNÁK ERNŐ (szül. 1904 Ujpesten) városi hivatásos tűzoltó tisz. Iskolai és az országos tűzoltótiszti tanfolyam elvégzése után Ujpest város szolgálatába lépett. 1932-ben választották tűzoltótisztté. Kinevezését megelőzőleg az Ujpesti Önkéntes Tűzoltó testület tisztkarában működött, később mint hivatásos tűzoltótiszt gyakornok tevékenykedett Tanulmányait saját erejéből végezte és folytatja most is.

JÓNÁK GYULA (szül. 1876 Budapest) ujjpesti város tűzoltóparancsnoka, 1880-ban Ujpestre költözött szülei-vel és nagymamájával a hazafiságáért sorsüldözött le rendáshírű 48-as honvédfő hadnagy Leibstüek Máriával. Művészi hajlama szerint festészetre készült de anyagi okok ugy ebből mint az iskolai továbbképzésben megakadályozták. Ipari pályára lépett és

magánszorgalomból önképzéssel tovább tanult Tradicióból atyját követve, aki 44 évig volt Ujpesten tűzoltó — 1894-ben önkéntes tűzoltó lett, 11 évig szolgált a díjtanul Ujpest polgárságát. Része volt a hivatásos tűzoltóság 1905 évi felállításában. 1905-ben a község előjáróságának meghívására a község szolgálatába lépett őrparancsnoki minőségben és megszervezte a hivatásos tűzoltóságot. Tűzoltói működése mellett a mentőszolgálatot is ellátta 1907-ben parancsnokká, 1914-ben tűzoltótisztté választották. A világháború elején hadba vonult és a szerb offenzívában vett részt. Harcéren szerzett betegsége miatt mint fegyverképtelen a budapesti tűzoltósághoz osztatott be, ahol 33 hónapig szolgált. 1918 közepén felmentéssel került haza és hozzáfogott a legyengült városi tűzoltóság átszervezéséhez. E mellett átszervezte a helybeli gyári tűzoltóságokat és tanfolyamot tartott a gyári tiszteknek. Megszervezte a gyári tűzoltóságokkal az együttműködést a város tűzvédelme érdekében. 1923-ban érdemi elismeréseként parancsnokká választották, 1931-ben főparancsnokká helyettesítetett be, majd 1932-ben főparancsnokká választották meg. De 1934-ben érdemeit és tűzoltói képességeit mellőzve, hivatkozva a meghianyolt iskolai végzettségére, ellenfele mondatott ki főparancsnokká. Parancsnoki állásában

tovább maradt, hogy a város tűzoltó ügyét szolgálhasa. Kitémérései: tűzoltói parányi díszérem, a negyven éves tűzoltói szolgálati érem, a magyar és német hadiérem. Az ujjpesti Önkéntes Testület 1935-ben örökös tő. parancsnokká választotta.

JÓZSEFY GYULA (szül. 1894 Ujpest) gyári osztályvezető helyettes, az Egyesült Izzó gyári Önképzőkör tő alelnöke. Iskolai elvégzése után 1913-ban az Egyesült Izzóhoz került, ahol jelenleg is mint osztályvezető helyettes működik. A háborúban részt vett és az olasz és orosz fronton küzdött. Háromszor sebesült és mint tartalékos hadnagy szerelt le. Kitémérései: Signum Laudis a kardokkal, I. osztályu ezüst, bronz vitézségi érmek, Károly csapatkereszt és sebesülési érem. Felesége Kmetty Irén, a 48-as Kmetty tábornok leszármazottja.

JUHÁSZ GÉZA (szül. 1897 Budapest) baromfinagykereskedő, az Élelmiszerárúsok

Egyesületének elnöke, a Pestkérnyéki Piaci Árúsok Egyesületei Szindikátusának elnöke, a Szent István Asztaltársaság elnöke. Közéiskolai elvégzése után a kereskedői pályára lépett. Jelenleg a baromfi-kereskedelemben kiemelkedő alakja, cikkeit egész Európába exportálja. Ujpest város városadalmi életében jelentős szerepet visz. A világháború alatt mint pilóta altiszt teljesített harcéri szolgálatot. Kitémérései: Károly csapatkereszt, nagy ezüst és bronz vitézségi érmek, bronz szolgálati, vaskereszt.

JÜNGLING LAJOS (szül. 1901 Budapest) szíjgyártó és nyerges mester. Közéiskolai tanulmányai után közvetlenül a szíjgyártó és nyerges szakmában képezte ki magát. Hosszabb ideig volt alkalmazásban majd 1923-ban önállósította magát.

KÁDÁR ANTAL (szül. 1882 Kovászna) elemi iskolai igazgató, református presbiter. A tanárképző elvégzése után több vidéki városban mint igazgató tanító működött. 1922 óta az ujjpesti Attila utcai állami elemi iskola igazgatója, azonkívül főlegente oktató a VIII. egyesületnél. A világháború alatt az orosz fronton küzdött, hol sebesülést is szenvedett. 1915-ben hadifogságba esett, honnan azonban még az év végén hazaszökött s újra frontszolgálatot

teljesített, majd 1916 nyarán újra orosz hadifogságba esett, honnan csak a háboru végén jött haza. Kitüntetései: bronz vitézségi érem.

borosjenői **KÁDÁR BÉLA** (szül. 1907 Egri) cégvezető. A középiskolai érettség után a budapesti tudományegyetemen tanult. Tanulmányai elvégzése után az újpesti városházán hosszabb ideig a számvevőség-nél teljesített szolgálatot. Később az újpesti Pogácsás Ödön üvegtechnikai üzemhez került, mely cégnek jelenleg beltagja.

KAISER ISTVÁN (szül. 1889 Budapest) fémöntő és szobrász mester. A budapesti fémpipari iparvesztési szakosztály választmányi tagja. A négy középiskola elvégzése után Bécsben a fém és technikai szakiskolát végezte, majd kohászati tanfolyamot végzett és a Bécsben állomásozó műszaki tűzorségnél hasznosította szakmai tudását. A háboruban kezdettől fogva részt vett és tiszthelyettesi rangban 1921-ben szerelt le. Kitüntetései: az ezüst koronás érdemjel, a vitézségi érem szalagján. Üzemét *Fortuna* néven 1921-ben alapította.

KALKUSZ ISTVÁN (szül. 1879 Újpest) főgépész. Ifjatal korában a vasszertorgályos iparban tanulta a Láng L. gépgyárban, később a budapesti Technológián gépészeti szakvizsgát tett le. Utána egy nagyobb hazai gyár főgépésze lett. 1920 őrt a Baeder illatszertgyár főgépésze

KALMÁR MANÓ (szül. 1891 Újpesten) kereskedő. A felső kereskedelmi iskolai érettség után a kereskedői pályára lépett. A háboru alatt az orosz és olasz fronton teljesített hadiéri szolgálatot, és mint hadnagy szerelt le. Kitüntetései: kis ezüst, bronz vitézségi. Károly csapatkereszt és háborus emlék-érem. Újpest társadalmi életében jelentős szerepet

tölt be. Az újpesti Izr. hitközség képviselőtestületének tagja, és az UTE igazgatótanács tagja.

KÁLMÁN ISTVÁN (szül. 1884 Barsberence) műbutoraszti mester. A négy középiskola elvégzése után az asztalos iparban nyert képesítést, majd elvégezte a faipari szakirányfolyamot.

Azután több ismert cégnél képezte szaktudását. Üzemét 1914-ben alapította. A háboru alatt ugyszólván végig katona volt, sok nehéz ütközetben vett részt, végül hadifogságba került.

Több szökési kísérlet után 1918-ban sikerült megszöknie és hazatérnie. Azóta asztalosüzemének fejlesztésén fáradozik. 1932-ben rendezett IV. kézművesipari tárlaton aranyérmert és sok oklevelet nyert. Az újpesti asztalosipari szakosztály választmányi tagja, hatósági szakértő, és becső.

Dr. **KÁLMÁN ÖDÖNNÉ** az újpesti Izr. nőegylet elnöke, a Stefánia Szövetség s a Szülőlház Egyesület alelnöke. Özv. Friedman Ármánáé mellett évekig a nőegylet elnöke volt s majd mind elnök tesz tanuságai széleskörű szociális érzékéről és fáradhatatlan munkásságáról, 1914 elején, Miklós Antal polgármester felkérésére Sándor István dr.

kórházi főorvossal együtt — a Vöröskereszt Egylet új szervezői, amelynek ügyvezető elnökévé választják. Megszervezi a gróf Károlyi kórházban az önkéntes ápolónők tanfolyamát. A háboru folyamán a város két hadikórházában dolgozó 70 tagu önkéntes ápolónői testület főnöknője. Érdemei elismeréséül a Vöröskereszt II. o. jelvényével és a Vöröskereszt ezüst érdemrendjével tüntették ki, Gróf Károlyi Lászlónéval együtt résztvett a Stefánia Szövetség alapításában s nagy része van abban, hogy a Stefánia értékes ingatlanokhoz jutott hozzá. 1917-ben Kollár Miklós néval 100,000 koronát gyűjtött a Kollár Miklós által alapított Hadiárvák és Özvegyek Otthona céljaira. A háboru után — a legnagyobb nyomor idején — nagy munkásságot fejt ki az amerikai Joint zsidó jótékonyági intézmény újpesti vonatkozásaiában. Agilitásának volt köszönhető, hogy Újpestre nagyobb mennyiségű pénz és szerszámok érkeztek. A szociális nevelés szempontjából megalapítja a nőegylet leányosportját. Egyik alapítója és társelnöke a Magyar Izraelita Nőegylet Országos Szövetségének. A vezetése alatt álló Izr. Nőegylet 1932 november 21-én ünnepelte meg fennállásának 60-ik évfordulóját.

KAMENIK ISTVÁN (szül. 1876 Bajna) művezető, a Művezetők Országos Szövetségének tagja. A szíjgyártó mesterséget tanulta, majd 1900-ban a Wolfner Gyula és Társa bőrgyári cég szolgálatába lépett és azóta is ott dolgozik művezetői minőségben. A világháború alatt kifejtett hazafias működéséért Károly királytól az ezüst koronás érdemkeresztet kapta kitüntetésül.

KAZDA NÁNDOR (szül. 1870 Budapest) főgépész. Működését a székesfővárosi vízművek Markó utcai vízműtelepén kezdte el 1890-ben. 1903-ban került a káposztásmegyeri vízművek szolgálatába, ahol 45 éven át dolgozott és felettségi legnagyobb elismerését vívta ki. 1930-ban ünnepelte 40 éves szolgálati jubileumát. 1935-ben saját kérésére nyugdíjazták.

KÁROLYI KÁROLY (szül. 1884 Nyitra) elemi iskolai igazgató, az újpesti Levente sport szakcsoport és zenekar főoktatója. A tanítói oklevél elnyerése után különböző felvidéki helyiségekben tanítószkodott, majd Piliszentkeresztre kapott igazgatói kinevezés. Később mint berendelt igazgató Újpesten működött a tanfelügyelőség-nél. 1918 óta az újpesti

Lőrincz utcai elemi leányiskola igazgatója. Élénk közéleti tevékenységet fejt ki, az újpesti Vöröskereszt Egylet választmányi, a Tesz választmányi tagja. A magyarosítás terén kifejtett munkásságáért 10 db arannyal és díszoklevéllel tüntették ki.

KELEMEN GÉZA (szül. 1898, Újpesten) szerkesztő, városi képviselő. Politikai pályafutását a Gesswein Sándor prelátnál alapított keresztény szocialista pártban kezdte. Hosszabb időn át az *Újpest és Vidéke* szerkesztője volt. 1920-ban *Dalol a gyár s 1922-ben Bucsúzik a vándor* címen versesköteget jelent meg. 1920–1923-ig a keresztény szocialista közüzemi alkalmazottak főtákkára, majd elnöke. 1923-ban városi képviselővé választják. Az *Új Nemzedék* politikai napilap fővárosi rovatvezetője s a *Nemzeti Újság Budapest Környéke* c. helyi mellékletének újpesti és rákosplodai szerkesztője.

KASSAI LAJOS (szül. 1894 Újpest) asztalos mester. Középiszkolai tanulmányait elvégezve után édesapja üzemében sajátította el szakmai ismereteit, mely egyike volt Újpest régi kisüzemeinek. 1922-ben önállósította magát. Modern asztalosmunkái közkedveltségnek örvendenek az újpesti közönség körében.

KELEMEN GYULA (szül. 1897 Újpesten) a Törekvés Takarékpénztár Rt. újpesti fiókfenőke, városi képviselő. Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, az újpesti testnevelési tanács tagja. Kora ifjúságától kezdve résztvevett a munkásság politikai és gazdasági mozgalmában. A legválságosabb időben intenzíven dolgozott az újpesti szociáldemokrata párt újja szervezésében. Hosszabb időt töltött Franciaországban tanulmányúton. Majd hazajöve az újpesti párttagkarságon dolgozik. A *Népszava* tudósítója s különösen a városi ügyekről írott közleményei tűnnek ki, helyes meglátásai olykor éles, de mindig igaz kritikai megjegyzései által.

KÁSZONYI ISTVÁN Dr. (szül. 1896 Akasztalinán) ügyvéd, a szoc. demokratapárt helyi csoportjának v. elnöke, ügyésze, városi képviselő. Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, az újpesti és az országos szoc. demokratapárt végrehajtó bizottságának tagja. A világháborúban az orosz fronton, román és az olasz fronton teljesített szolgálatot s mint főhadnagy szerelt le.

KELLER JÁNOS (szül. 1880 Ajkarendek) raktárnok. Iskolai elvégzése után a kereskedelmi pályára lépett. 1917-ben került Újpestre. 1909-ben lépett az újpesti Magyar Pamutipar Rt. szolgálatába, ahol jelenleg is raktárnoki minőségben dolgozik.

KEREKES FERENC (szül. 1898 Hortán) fakereskedő. Iskolai elvégzése után apja fakereskedésében tanulta ki szakmáját. 1935-ig dolgozott együtt apjával, majd átvette az üzlet vezetését. A háború alatt végig katona volt és az olasz és román fronton teljesített harcéri szolgálatot. Kétszer sebesült. Örmesterként szerelt le. Kitüntetései: nagy arany, I. és II. oszt. ezüst és bronz érmék.

KERESZTES FERENC (szül. 1898 Ujpes) műbutorasztalos mester. Középiskolái után az asztalos ipart tanulmányozta és több nagyobb vállalatnál gyarapította szak tudását. A világháborúban az orosz és román fronton harcolt. Kitüntetései: nagy ezüst, kis ezüst bronzérem, Károly csapatkereszt és sebesülési érem. Asztalos üzemet 1934-ben alapította.

KERÉK JÁNOS (szül. 1895 Ujpest) városi tűzoltó őrmester. Iskolái elvégzése után az önk. tűzoltók kötelekébe lépett, majd később mint hivatásos tűzoltó működött. A világháború alatt az orosz fronton teljesítette harcéri szolgálatot, majd hadifogságba esett, honnan csak 1921-ben tért haza, mikor is újra az ujpesi tűzoltó testület szolgálatába lépett. Kitüntetései: magyar és német hadi emlékérem, tűzoltói szolgálati érem.

KERÉNYI LÁSZLÓ Dr (szül. 1900. Szépecsény, Bars m.) első osztályú városi közigazgatási fogalmazó. 1921-ben lépett Ujpesi város szolgálatába 1925-ben doktorált. Az 1931-es országgyűlési választások alkalmával a lövői választókerületben pártönkívüli ellenzéki országgyűlési képviselőjelölt volt s a kormánypárti jelölttel szemben nyíltválasztásos körü-

letben jelentős számu szavazatokra tett szert. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. — 1934-ben jelent meg a *Kié lesz ez a föld?* című tanulmánya, ezen kívül a *Magyar Közigazgatásban* jelennek meg érdekes tanulmányai.

KERTÉSZ GÉZA Dr (szül. 1886 Szabadkán) urológus venerologus szakorvos, a Teleia Egyesület igazgató főorvosa. Szt. István kórház urológus szakosztályának éveken át alorvosa, a Főiskolai Szociális Telep orvosj rendelőjének vezető orvosa volt, a Nemzeti Demokrata Párt igazgatósági tagja. A békében a Cunard Line hajóstársaság *Carpathia* oceanjáróján a fiu-

me-newjorki hajójánaton, mint magyar hajóorvos teljesített egészségügyi szolgálatot. A világháborúban az olasz és orosz frontokon mint főorvos és kórházparancsnok vett részt a harcéri orvosi szolgálatban. Kitün-

tetései: Signum Laudis, a Vöröskereszt II. o. érem, Károly csapatkereszt, Hazai és külföldi orvosi szaklapok munkatársa, az Ujpesti Hírlapírók Szindikátusának orvosi tagja. 1928-ban megalakította a Teleia Egyesület ujpesi fiókját, ingyenes rendelőjét és a házasság előtti tanácsadót. Orvosi körökben a lefolytatott kísérleti és tudományos megállapításai a külföldi orvosi szaklapokban is méltatást nyertek.

KERTÉSZ ELEK (szül. 1905 Kiskörmajsa) szíjgyártó mester és portás, a Magyar Pamutipar SC vezető tagja. Iskolái után a szíjgyártó iparban nyert képesítést, majd a Leipziger Vilmos Szeszgyár szolgálatába lépett. Három évi szolgálat után Magyar Pamutipar Rt.-hoz került mint szíjgyártó mester. Később az igazgatóság bizalmából a főportási állás nyerte el.

KERTÉSZ ISTVÁN (szül. 1905 Ujpest) festőművész, Középiskolái elvégzése után először ipari pályára ment, majd később különböző mesterektől festeni tanult. Jelenleg jól ismert poriré festő. Élethü portréi sok kiállításon feltűnést keltettek. Ujpest város több ízben vásárolt tőle festményeket. Legutóbb a TESZ kiállításán vette meg *Paraszt tanulmányfeje*. Ő festette meg *Mády Lajos* Ujpest nagynevű ref. lelkipásztorának portréját, melyre nemrég lelelték le ünnepélyesen.

KERTÉSZ JÓZSEF (szül. 1872 Szeged) művezető. Az Orsz. Művezető Egyesület választmányi tagja, a tanoncvizsgáztató bizottság tagja. Iskolai tanulmányai elvégzése után a géplakatos iparban képesítette magát Szegeden. Közreműködött az első artézsi kutak furásánál. 1889-ben került Ujpestre és több nagy budapesti és ujpesti üzemben működött. Később a budapesti Technológia kísérleti osztályán is dolgozott. 1920 óta a Szalkay Béla ujpesti elektromos cégnél van alkalmazásban.

KETYKÓ PÁL (szül. 1895 Zselyén) lakatos, víz és villanszerelő mester ipartestületi előljáró, a szakosztály számvizsgálója, az ipartestület munkaügyi bizottságának tagja, az Ujpesti Dalkör, Rákóczi Egyesület és az Iparos Kör választmányi tagja. Iskolái elvégzése után iparban szerzett képesítést Balassagyarmaton, melyet a fővárosban gazdagított. A háború alatt a szerb orosz és olasz frontokon teljesített szolgálatot. Kitüntetései: kis ezüst kétszer, Károly csapatkereszt

1920-ban önállósította magát. Azóta több jelentős munkái közül említésre méltó a Városi Kórház, ovodák, és iskolai építkezések. Néel végzett vas-lakatos, szerkezeti munkái

KIRÁLY GÉZA (szül. 1907 Patács) művezető. Középiskolai elvégzése után a Budapesti m. kir. állami textilipari iskola hallgatója volt. Majd a Goldberger S. és Fiai gyárban képezte magát. Azután a Soproni Pamutiparnál és végül a Pollák Hermann és fiai gyárban dolgozik, mint művezető.

KIRÁLY JÁNOS (szül. 1879 Cegléden) burorasztalos. Ifju korában az asztalos ipártanultra. Felszabadulása után azonnal bevonult és az orosz frontra került. Prsemisli várába került és a vár eleste után orosz fogságba jutott. Sok szenvedés és viszontagság után 1920-ban sikerült megszöknie. 1930-ban alapította asztalos üzemét, melyet sok szakértelemmel vezet.

KIRÁLY TIBOR (szül. 1899 Abony) műszaki tisztviselő. Középiskolai tanulmányai után a felsőipariskola tanfolyamát végezte. Majd a tisztviselői pályára lépett. 1922-ben az újpesti Egyesült Izzólámpagyár Rt. kötelékébe lépett s azóta újpesti lakos.

KISS A. DÁVID (szül. 1873 Devecser) kereskedő. Újpest város képviselőtestületének tagja. Iskolai tanulmányait Devecseren s Budapesten végezte. Pályáját mint magántisztviselő kezdte, 25 évi szolgálat után nyugdíjba lépett. 1998 óta újpesti háztulajdonos. A város közéletében tevékeny részt vesz, több társadalmi és kulturegyesület működő tagja.

KISS IMRE (szül. 1900 Budapest) városi adótitisz. A négy középiskola elvégzése után a felsőipariskolát végezte, majd 1920-ban Újpest város szolgálatába lépett. Jelenleg adókerületi vezetőként tevékenykedik a városnál.

KIRSCHNER LAJOS (szül. 1900 Újpest) étterem tulajdonos. Középiskolai elvégzése után külföldi tanulmányutakat tett. Majd hazatérése után átvette édesatyja Kirschner Lipót híres éttermét. Megalapította az Újpesti Nemzeti Parkot, melyet nagyvárosi módon rendezett be.

KIRSCHNER LIPÓT (szül. 1872 Újpest) vendéglős. Iskolai elvégzése után hosszabb időt töltött külföldön, majd hazatérve megalapította Újpest első butorgyárát. Később a hírneves Kirschner féle vendéglőt nyitotta meg, melyet most a mai kornak megfelelő modern étteremmé alakított át. Új-

pest városá történt átalakulásától egészen az utóbbi évekig városi és megyei képviselőtestületi tag, azonkívül hosszú éveken keresztül tagja volt a Vármegyei Bizottságnak is.

KISS KÁROLY (szül. 1886 Újpest) művezető, a Nemzeti Egység Pártjának és a Frontharcos Szövetségnek újpesti XIII. körzetbeli vezetője. Ifju korában a vasiparban képezte ki magát. Jelenleg a Hoffherr és Schrantz kispesti gépgyárának művezetője. 1921 óta háztulajdonos Újpesten. A világháboru alatt az orosz fronton teljesített szolgálatot, orosz hadifogságba is esett, honnan azonban hamarosan visszaszökött.

KISS ÖDÖN (szül. 1882 Andócsón, Somogy m.) városi árvaszék elnöke vezetője. A József Főherceg Szanatórium Egyesület elnöke, a Teleia igazgatónői tagja. 1899-ben lépett a város szolgálatába, egyideig gazdasági tanácsnok volt. A képviselőtestületi közgyűlés 1922-ben választotta meg az árvaszék vezetőjévé. A Stefánia Szövetség létesítésében eredményes munkát végzett s annak éveken át főtitkára volt. A Szociális Telepen 1927-ben virágkereszteti kiállítást rendezett nagy sikerrel.

KISS ALFRÉD (szül. 1896 Kassa) magántisztviselő, az Angol Magyar Cérnagyár sport clubjának vezetőségi tagja. Budapesten érettségizett, majd a tisztviselői pályára lépett. A háboru alatt végig katona volt és az orosz és román fronton teljesített harctéri szolgálatot. Mint önkéntes szakaszvezető szerelt le. Kitüntetései: bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt.

KISS ZOLTÁN (szül. 1900 Újpest) Az Egyesült Izzó és Villamossági Rt. cégvezetője, városi képviselő. Középiskolai tanulmányait az újpesti Könyves Kálmán gimnáziumban végezte. 1923-ban lépett az Egyesült Izzó szolgálatába, ahol kiváló képességeivel és szorgalmával csakhamar jelenős munkakörrel bízták meg. A vállalat és a vezérigazgató titkára lett. Három éve már cégvezetővé lépteték elő. 1928 óta az UTE világhírnevet szerzett úszó szakosztályának elnöke. Pár éve az UTE és az Újpesti futball csapatainak ügyvezető elnöke. Ügyvezetése óta jelentős és szép sikerek fűződnek működéséhez.

Három éve már cégvezetővé lépteték elő. 1928 óta az UTE világhírnevet szerzett úszó szakosztályának elnöke. Pár éve az UTE és az Újpesti futball csapatainak ügyvezető elnöke. Ügyvezetése óta jelentős és szép sikerek fűződnek működéséhez.

KISZELA GYÖRGY (szül. 1905 Helyőcsaba) gyógycipész (meser.), Négy közép-

iskola elvégzése után az ortopéd cipészi képezést szerezte meg, majd elvégezte az irari nájz anfoliamot. Az 1925-ben rendezett kiállításon elismerő oklevelet kapott. Korábban a rákospalotai ipartestület cipész szakosztályának jegyzője volt. Gyógycipész üzemet 1930-

ban alapította, ahol azóta is elsőrendű munkákkal szerez nevet és elismerést szakmájának.

KLEIN ERNŐ (szül. 1889 Hevesen) textilmérnök, a Kollár Miklós Hadigondozó

telep igazgatója, a HONSZ és a Move Frontharcos főcsoport alelnöke és a nyugdíjas katonatisztek országos szövetségének választmányi tagja. Reális-kolaj tanulmányainak befejezése után, külföldön elvégezte a textil főiskolát. A világháborúban — mint főhadnagy — a szerb és az

orosz fronton teljesített szolgálatot, mint 75 %-os rokkantat nyugdíjazták. 1919-ben átvette a Kollár Miklós Hadigondozó elepének és az Ujpesti Hadiárvák és Özvegyek Otthona igazgatását, s meghonosította városunkban a perzsaszőnyegek készítését. Ifjúkorában az UTE csapatában tornász és súlyemelő bajnok volt s több I. díjat nyert. Kitüntetései: I. o. vitézségi érem, III. o. katonai érdemkereszt, Károly csapatkereszt, sebesülési érem, 1912—13 emlékérem és a háborus érem.

KLEIN MIKSA Dr. (szül. 1891, Hevesen) orvos, laboratóriumi szakorvos, az Országos Társadalombiztosító és az Aggok Háza vezérelőnökségének tagja és orvos, több jótékony célú és humanitárius intézmény orvosa. A Gyermekekért József Egyesület elnöke, az IZR hitközség elöljárója. A világháborúban az orosz fronton — mint főorvos teljesített harc-

téri szolgálatot s hosszabb ideig volt hadifogoly Szibériában. Kitüntetései: Ferenc József-rend lovagkeresztje, II. o. Vöröskereszt, sebesülési érem, Károly csapatkereszt.

KLEIN MANÓ dr. (szül. 1885 Onod) sebész főorvos, a főtí IZR. hitközség elnöke, a Pamutipar Rt. rendelő orvosa, volt köror-

vos, Máv orvos. Orvosi diplomáját a Pázmány Péter tudomány egyetemen szerezte és több kórházban gyakorolta magát. 1913-ban Főon telepedett le, de szoros kapcsolatai vannak Ujpesttel. A háború alatt végig katonai szolgálatot teljesített és mint ezredorvos az olasz és orosz fronton az első volt, aki a segély helyen féregtelenítő fürdőt létesített. Kitüntetései: Ferenc József-rend érdemkeresztje a kardokkal, Signum Laudis kardokkal, ezüst és bronz vitézségi érem, sebesülési érem, háborus emlékérem, Károly csapatkereszt és katonai dícsérő oklevél. Jelenleg a főtí hitközség életében fejt ki áldásos munkásságot.

KLEIN MIKSA (szül. 1876 Bükkszentkereszt) fűszerkereskedő. Az iskolák elvégzése után a fűszerkereskedő szakmát sajátította el, majd kellő ismeret után megnyitotta üzletét. A háború alatt mindvégig katonai szolgálatot teljesített. Kitüntetései: szolgálati érem.

KLEIN MIKSA (szül. 1876 Ragály) fűszerkereskedő. A kereskedelmi szakmában fiatal korában nyert képezést. 1918 ő a önálló kereskedő. A világháborúban végig részt vett és az olasz hadszíntéren teljesített harc-téri szolgálatot. Kitüntetései: Károly csapatkereszt.

KLEIN RÓBERT JENŐ (szül. 1865 Alsókubinyban) okleveles gyógyszerész, gyógyszer-tartulajdonos. A középiskolák elvégzése után a budapesti tudomány egyetemen 1892-ben szerezte meg a gyógyszerészeti diplomát. 1927-ben nyitotta meg Ujpesten, a Szerecsen nevű gyógyszertárát.

KOCH FERENC (szül. 1885 Piszke) köfaragó mester, a Függetlenségi párt vezetőségi, az ipartestület elöljárósági tagja. A köfaragó mesterséget tanulta, és 9 évi segédműködése után önállósította magát. 1929-ben a fővárosi kézműipari kiállításon ezüstéremmel tüntették ki. A világháború alatt katonai szolgálatot teljesített és mint tábori csendőr az orosz és albán fronton volt. Kitüntetései: koronás vaskereszt.

KOCSIS JÓZSEF (szül. 1899 Szilasbálya) városi tűzoltó, csővezető. A világháború pályája elején érte. A háború végéig frontszolgálatot teljesített. Tagja volt később a nemzeti hadseregnek is. Leszerelése után Ujpest város tűzoltó testületének szolgálatába állott, hol hamarosan a csővezetői rangot érte el. Eredmeiéért a tűzoltó szolgálati éremmel tüntették ki.

KOFLER ALAJOS (szül. 1888 Kassa), pékmeszter, az ujbpesti Ipar-estület sütő-

szakosztályának választmányi tagja. A négy középiskola elvégzése után a szakmájában nyert képesítést, majd több nagyobb üzemben dolgozott. Sütőüzemét Kassai u. 17 szám alatt 1930-ban alapította. A világháborúban mindvégig katona volt. Részt vett az orosz fronton a gorlicei

áttörésnél és több nagyobb ütközetben, 48 hónapi frontszolgálatáért elismerésül érdemkeresztet kapott vitézségi szalaggal.

kolozsvári **KOLOSSVÁRY ISTVÁN** (szül. 1889 Agárdpuszta Fejér megye) I.

oszt. városi aljegyző az iparügyek előadója, a képviselőtestület tagja, iparhatósági biztos, okl. gazdasz és okl. jegyző. Munkásságát mint gazdasz kezdte. A gróf Nádasdy uradalom ellenőre, majd több nagybirtok ispánja volt, 1901—1903-ig Csúsz község (Fehér m.) segéd-

jegyzője, 1904-ben lépett az akkor még Ujbpest község szolgálatába. Éveken keresztül az Önkéntes Tűzoltó Testület parancsnoka volt.

KOLODINSZKY DEZSŐ (szül. 1885

Jászalsószentgyörgy) mechanikai gépüzem tulajdonos. Fiatal korában a lakatos szakmát sajátította el, szakmájában több nagygyárban dolgozott. Később a gépészi vizsgát tette le. Ezután a Viktória bútorgyárban főgépészként működött egész 1920-ig, az önállósításáig. Az 1932-ben rendezett Orsz. Kézműipari Tárlaton arany éremmel tüntették ki, több oklevelet is kapott. Üzeme különösen fémegymunkáló gép szerszámokban specializálta magát 1930 óta ujbpesti háztulajdonos.

KOLOZS BERTALN (szül. 1882 Miskolc) cukrász. Szakmáját fiatalkorában tanulta s 1921-ben önállósította magát Ujbpesten. A világháború alatt az olasz orosz és szerb frontokon teljesített szolgálatot s háromszor megszebesült. Kitüntetései: kis ezüst, bronz vitézségi érem, vaskereszt, Károly csapatkereszt.

KOMÁROMY SÁNDOR (szül. 1889 Abony) különleges vonós hangszer készítő.

A négy középiskola után a felsőipari tanfolyamokat végezte és szakmájában nyert képesítést. Munkái mindenféle nagy elismerésben részesülnek. Jó ideig a fővárosban volt üzlete és üzeme, ahol a katonai zenekarok hangszerkészítője volt, de több más neves zenekarok

szállítója és hangszer készítője volt. 1927-ben Szikla Adolf a Conservatórium igazgatója hívta Ujbpestre és akkor alapította Templom u. 6 szám alatti hangszer üzletét. Az Ujbpesti Szimfonikus Zenekar alapító tagja. A háború alatt három évig katona volt és az orosz fronton több ütközetben vett részt. Munkái után 1925-ben a Kézműves Ipari Tárlaton ezüst éremet kapott.

KOMLÓS SÁNDOR (szül. 1891 Ujbpesten) volt mozgószínház igazgató fakereskedő, a Nemzeti Demokrata Párt igazgatósági, a József Gyermekbarát Egyesület elnöke, a Kereskedők Társulatának al-elnöke, a Pamutipar Sport Club díszelnöke, a magyar mozgóképszínházak egyesületének választmányi tagja, a filmszakmaközi bíróságnak bírója. A film terén nevet és elismerést szerzett munkássága által. Az egész háború alatt harctéri szolgálatot teljesített többször sebesült meg. Kitüntetései: Kisezüst, bronz vitézségi érem, emlékkereszt, sebesülési érem, Károly csapatkereszt.

KONRÁD JÁNOS (szül. 1876 Kósd) volt gyári alkalmazott. Mint fiatal ember került Ujbpestre, hol különböző nagyobb gyárnál volt alkalmazásban. 1927 óta háztulajdonos Ujbpesten. A világháború alatt elejétől végig az orosz fronton teljesített harctéri szolgálatot.

KOPFFSTEIN FERENC (szül. 1870 Esztergom) ny. Máv segédtiszt, a VOGÉ és a Nemzeti Egység vezetőségi tagja. Iskolái elvégzése után 1896-ban került a MÁV kötelékébe, ahol 1920-ig teljesített szolgálatot, mikor mint segédtiszt nyugalomba vonult, 1926 óta ujbpesti háztulajdonos.

KONTAR JÁNOS (szül. 1865 Felsőszelén) háztulajdonos. Ifjú korában földműves

volt és szülei földién dolgozott. Tényleges katonai idejének lezolgálása után Újpestre jött és szorgalmas munkával bérházat szerzett magának. Idős kora miatt a háboru alatt nem volt katoná, azonban két fia végigharcolta a világháborút.

KORÉN FERENC (szül. 1879 Újpest) kádármester. A kádár iparban korai ifjúságában képesítette magát. Több vidéki városban mint kádár mester működött, majd 1910-ben Újpesten önállósította magát. A világháború alatt különböző harctereken végzett szolgálattal és 1918 végén szerelt le.

KOTZÓ JÓZSEF (szül. 1880 Szanád) butorasztales. Pályafutását 1895-ben mindjárt középiskolai elvégzése után kezdte. Az asztalos szakmában nyert képesítést és hosszabb ideig nagy üzemeknél volt alkalmazásban. Szaknabeli képességeit mindezt messzemenőleg elismerték. 1923-ban alapította meg önálló üzemét Újpesten, melyet fiaival karoltva vezet, s mely jó hírnévnek örvend.

KOVÁCH GYULA (szül. 1876 Alsónemesapáti) épületasztalos mester. Szakmájában Zalaegerszegen nyert képesítést. Hosszabb ideig Budapesten volt alkalmazásban, hol 1906-ban önállósította magát. 1912 óta újpesti lakos. A világháborúban mint katoná vett részt az orosz és szerb fronton teljesített harctéri szolgálattal.

KOVÁCS DÁVID (szül. 1891 Bakon)

MÁV segéd tiszt, a MAGOSZ tagja. Iskolái végeztével a MÁV kötelékébe lépett, ahol jelenleg is, mint segéd tiszt teljesít szolgálattal. A háboru alatt az orosz fronton teljesített szolgálattal, ahol egyszer meg is sebesült. 1923 óta újpesti háztulajdonos.

KOVÁCS-ENDRE (szül. 1885 Nóráp) főgépész, a Gépészek Orsz. Szövetségének választmányi tagja. A négy középiskolát Pápán, a technológiát Budapesten végezte. Azonban ifjú korában a látkatos és műszerész szakmát is elsajátította. A háboru alatt végig katoná volt és egyszer sebesült. Kiténtetése: II. o. ezüst bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt. 1920 óta újpesti lakos és a Chinoin vegyészeti gyár főgépésze.

KOVÁCS DÉNES (szül. 1884 Eted) ny. esendörtörzsőrmester. Iskolái elvégzése

után a csendőrséghez került. Elvégezte a tábori esendörtanfolyamot és az ott való továbbképző aliszti tanfolyamot. Háboru alatt mint tábori esendört az orosz hadseregben és Ukrajnában teljesített szolgálattal több bravuros nyomozás és bűnténynek felderítésében vett részt. 1913-ban dícsé-

rő oklevelet kapott.

KOVÁCS ELEK (szül. 1889 Balatonszőlős) MÁV asztalos. Fiatal korában az asztalos iparban képesítette magát.

Rákospalotán, 1914-ben a MÁV István-teleki főműhelyében mint asztalos nyert alkalmazást. 1927 óta újpesti lakos és háztulajdonos. A világháboru alatt az orosz fronton teljesített harctéri szolgálattal. Egyszer megsebesült és hadifogság-

ba került, honnan 6 és fél év után szabadult csak haza.

KOVÁCS GYULA (szül. 1873 Kecskemét) ny. MÁV. üzemi segéd tiszt. Iskolái elvégzése után az Állami Fegyver és Gépgyárnál volt alkalmazásban, majd 1903-ban a MÁV szolgálatába lépett. A segéd tiszt vizsgák letétele után hamarosan segéd tiszté nevezék ki. 30 éves munkássága után 1933-ban nyugdíjba vonult.

KOVÁCS JÁNOS Dr. (szül. 1891 Paks)

magy. kir. rendőrfogalmazó, Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, városi képviselő s a képviselőtestület jog- és pénzügyi bizottságának tagja. 1920-ban doktorált. A világháboruiban a szerb orosz, román és olasz frontokon mint hadnagy teljesített harctéri szolgálattal és Komornovnál meg is sebesült. Kiténtetése: bronz

vitézségi és sebesülési érem. Károly csapatkereszt. 1922 óta tagja a városi képviselőtestületnek s állandóan részt vesz a képviselőtestületi bizottságok munkájában. Megindítója és fáradhatatlan harcosa annak a mozgalomnak, mely István-teleket Újpesthöz akarja csatolni.

KOVÁCS JÓZSEF (szül. 1869 Jánosvárosban) fűszerkereskedő, az Újpesti Kereskedők társulatának elnöke, 1913—1916-ig tagja a város képviselőtestületének. A kereskedői egyesülések terén értékes szervező munkát végzett. Nyolc éven át elnöke volt az Újpesti Fűszerkereskedők Egyesületének Számos jó ténylegi és kulturális egyesület alapításában tevékenyen részt vett. Az újpesti Nemzeti Demokrata párt alelnöke.

KOVÁCS JÓZSEF (szül. 1881 Taliándörögdí) raktárárkezelő. A világháború pályájának elején érte és békés munkásságától elszóltotta. Az orosz és román frontokon teljesített haterő szolgálatot s több nagy ütközetben vett részt. Leszerelése után 1918-ban a Magyar Pamutipar Rt. alkalmazásába lépett, ahol 1927 óta mint raktár árukezelő működik. A Fülleres Asztaltársaság elnöke és a Magyar Pamutipar Zenekar tagja. Kétféle érdem: Bronz érem és Károly csapatkereszt.

KOVÁCSZRAY ANTAL (szül. 1887 Újpesten) ny. városi számvetítő, ingatlanközvetítő. Az érettségi letétele után 1906-ban Újpesten város szolgálatába lépett, majd később az államszámviteli vizsgát szerezte meg. A háború kitörésekor azonnal katonának vonult be és a szerb frontra került. Részt vett a híres szabácsi ütközetben, majd az orosz harctérre vezényelték. Itt is több harcban vett részt, míg Grodeknél egyszerre hét sebet kapott. Ő volt az első sebesült az újpesti hadikórházban. Mint 50%-os rokkant, 1917-ben került vissza a város számvetőségéhez. Az újpesti nemzeti tanács titkára volt, majd a rendőrség feloszlása után nemzetőrséget szervezett, amelynek két hétig a parancsnoka volt. Nagy szükség volt erre a szervezetre mert megfékezte Újpesten a rablásokat. A kommunizmus alatt ellenforradalmi szervezkedésben vett részt, majd a jogrend helyreállításakor a helyi házhely kiosztást szorgalmazta 1760 telket sikerült kiosztatni az igénylők között. Ennek a nagy munkának a teljes adminisztrációját maga végezte. Jelenleg ingatlan forgalmi irodájában tevékenykedik.

KÖRÖSÉNYI JÓZSEF (szül. 1885 Újpest, gyárigazgató. Középiskolai elvégzése után több nagy gyárvállalatnál volt vezetői állásban. 1913 óta az Újpesti Szállodások és Vendéglősök szikkvízgyárának cégvezető igazgatója.

KÖRPÖLY GYULA (szül. 1893 Bucsúszentlászlón Zala m.) cipésmester és cipőkereskedő az Újpesti Motorosok és Autósok Clubjának társelnöke, az újpesti Ipari testület cipésszakosztályának elnöke. Iskolai tanulmányainak elvégzése után hosszabb időt töltött az ország különböző városaiban. Zágrábban és Fiumében tökéletesítette szakmai tudását. Üzletét 1917-ben alapította Újpesten. Tevékenyen részt vesz a cipésszakközélet mozgalmában, mint a cipésszakosztály elnöke s a motor sport terén is jelentős munkásságot fejt ki. Az egyik megalapítója és társelnöke az UMAC-nak, amely versenyek rendezésével szolgálja a sport ügyét. Éveken át városi képviselő volt.

KRÁMER HENRIK (szül. 1891 Budapesten) a Piccoló kávéház tulajdonosa. A Hadviseltek Országos Szövetségének tagja. 1920-ban jött Újpestre és évek hosszú során át a Pannónia kávéház vezetője volt. Munkájával és szakképzettségével csakhamar elérhette azt, hogy 1928-ban megnyitotta a saját kávéházát, a Piccolót, amely a kispolgári társadalom kedvenc szórakozóhelye. A világháborúban harmincnégy hónapot a szerb, orosz és olasz fronton — mint telefon specialista — töltött. Kétféle érdem: kis ezüst, bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt.

KRAMER SÁNDOR (szül. 1899 Budapest) kávéházi üzletvezető. A kereskedelmi érettségi letétele után háborús frontszolgálatra vonult be. 1932-ben került az újpesti Pannónia kávéház élére, azt kedves modorával, előzetekénti készségével és szolgálatkészségével az újpesti kávéházlátogató közönség kedvelt otthonává varázsolta.

KRAVÁLI GÉZA (szül. 1884 Ujpest)

haza.

asztalos mester. Szakmájában édesapja üzemében nyert képesítést 1909 óta önálló asztalos műhelye van Ujpester. A világháború alatt az orosz fronton teljesített harctéri szolgálatot, majd Przemysl várának elestekor ő is hadifogságba esett honnan csak a háború befejezése után tért

KREMMER GYULA (szül. 1876 Menden) épületasztalos. Az asztalosmesterséget sajátította el ifjú korában. 1909-ben önállóította magát Ujpesten. A háború alatt katonának vonult be és rövidesen az orosz harctérre került, ahol több ütközetben vett részt. 1916-ban fogságba esett és négy évig sánylődött Oroszország különböző fogolytáborában. 1920-ban sikerült megszöknie a fogságból és haza érkezése után ismét iparában helyezkedett el és üzeme felvirágoztatásán munkálkodik.

KRISZT LAJOS (szül. 1889, Ujpesten) városi főszámvevő, a Stefánia Szövetség elnöke. 1909-ben lépett a város szolgálatába. Dolgozott az összes tanácsi ügyosztályokban. Évek hosszú során át volt polgármesteri titkár, a személyi ügyek előadója. A képviselőtestületi közgyűlés 1926-ban választotta meg főszámvevőnek.

KUBIK BOLDIZSÁR (szül. 1876 Rák-si) kötélgyártó. Szakmájában Somogyváron nyert képesítést, majd Szegeden, Budapesten sőt külföldön (Ausztriában és Németországban) is dolgozott. 1922 óta Rákospalotán önálló üzeme van, melyben állandóan több alkalmazottat foglalkoztat. A Rákospalotai Ipartestület szabaduló bizottságának tagja s ugyancsak a

Rákospalotai Ipartestületi Széknek. Az 1927-ben Rákospalotán rendezett kézműipari kiállításon aranyéremmel tüntették ki.

KURTZ SÁMUEL (szül. Bükkösdön Vas m.) nyug. állami iskolai tanító. A tanítóképezde elvégzése után Pomázon nevelősködött azután 17 évig Tolna, Bács és Sopron megyékben és később Békéscsabán tanított. 1904-ben jött Ujpestre ahol azóta nyugdíjazásáig az elemi iskoláknál és 20 évig a tanonciskolánál működött. A há-

boru alatt egy évig katonai szolgálatot teljesített.

KURGYIS JÓZSEF SÁNDOR (szül. 1901 Budapesten) szövömester. Középiskolának elvégzése után a fővárosban szövömesteri szak tanfolyamot végzett és utána a gyakorlati életben fejlesztette szakmai tudását. 1929 óta egy nagy fővárosi textilegnél mint szövömester dolgozik.

LABINER GYULA (szül. 1879 Budapesten) rákospalotai városi adó és pénzügyi tanácsnok tűzoltófőparancsnok. Közigazgatási pályáját annakidején Ujpesten kezdte. Majd 12 éven át Huszt község főjegyzője volt. A világháboruban kiváló munkássága elismerésül kionos aranyéremkereszttel s a német becsületrenddel tüntették ki. 1919-ben — román

megszállásakor — hazafias magatartása miatt menekülni volt kénytelen. Rákospalotai község képviselőtestülete 1921-ben ellenőrzőjegyzőnek, a várossá váló átalakuláskor — pénzügyi tanácsnokká választotta meg. Tulajdonosa a tűzoltó és mentői királyi díszéremnek és a háborus emlékéremnek.

Dr. LADÁNYI ÁRMIN városi tisztiorvos, Gimnáziumi tanulmányait Veszprémben végezte. Az orvosi diplomát a budapesti tudományegyetemen szerezte. Hosszas kórházi szolgálat után az ujbpesti gróf Károlyi kórház orvosa volt négy évig 1914-től tisztiorvos. A háború alatt a Viola utcai hadikórház és járványkórház vezetője volt.

LADÁNYI ÁRPÁD Dr (szül. 1901 Békésen) orvos és egészségtan tanár, az Országos Orvos Szövetség Ujpest Rákospalotai Orvosegyesület tagja. A középiskolák után a Pázmány Péter tudományegyetemen nyerte orvosi diplomáját, majd a Bethesda kórház belgyógyászati osztályán bővíttette ismeretét. Jelenleg az OTI orvos is. Felesége Nagy Erzsébet a város Király utcai ovodájában ovónő, dacára annak, hogy egyetemí végzettsége és tanári diplomája van.

LAMPL IGNÁC (szül. 1882 Nagybodag) kereskedő, városi képviselő, a Rákospalotai Nemzeti Demokrata párt társelnöke, a Budapesti Kereskedelmi és Iparkamara évenként volt beltagja, a Kamara választmányi tagja, az OKISz díszelnöke, a Rákospalotai Kereskedők Egyesületének alapítója és elnöke, az ízr. hitközség előjárósági tagja, az Iparos Ifjak Otthona dísztagja. A városi életben, a kereskedők és iparosok gazdasági mozgalmában s a hitközségi életben jelentős szerepet tölt be. Megindítója volt a *Rákospalotán vásároljunk* mozgalomnak, 20 év óta tagja a képviselőtestületnek. A világháborúban — mindvégig — katonai szolgálatot teljesített.

LAUKÓ JÁNOS (szül. 1895 Garamrév) hentesmester, Frontharcos Szövetség vezetőségi tagja. A hentes ipart sajátította el és több üzemben dolgozott. A háború alatt az orosz, román, olasz és francia frontokon harcolt. A francia harctéren megsebesült. Kiténtetési: II. oszt. ezüst, bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt, magyar osztrák, német és orosz háborús emlékérem. Üzletét 1932-ben nyitotta meg.

LAUTA FERENC (szül. 1907 Zágráb) fehérfűtő mester. Középiskolai elvégzése után 1922-ben a Magyar Pamutipar Rt. szolgálatába lépett. Itt szorgalmas munkájával felettesei elismerését vívta ki, úgy hogy hamarosan mesterré nevezték ki. Ebben a minőségben már 10 éve áll a gyár szolgálatában.

LAYER NÁNDOR (szül. 1885 Eger) butorfényező mester, az Ujpesti Ipartestület szakosztályának választmányi tagja. Szakánájában Egerben nyert képesítést, majd Budapesten és Debrecenben működött. 1919-ben önállósította magát Ujpesten. A világháború alatt különböző frontokon teljesített harctéri szolgálatot és 7-szer sebesülést szenvedett. Kiténtetési: Nagy és kisezüst vitézségi érem, sebesülési érem, Károly csapatkereszt.

LÁDAY GYÖZÖ Dr. (szül. 1883 Mezőbárdon) ügyvéd, a Pestvidéki Ügyvédi Kamara titkára, a Keresztény Gazdasági Párt elnöke. Elemi és gimnáziumi tanulmányait Sopronban végezte, az érettségit a fővárosi Bacsány-utcai gimnáziumban tette le. Egyetemi tanulmányait ugyancsak a fővárosban végezte és 1911-ben tette le az ügyvédi vizs-

gát, mikor Ujpesten megnyitotta ügyvédi irodáját. 1913—1923-ig az URAK sport clubnak elnöke és jelenleg tiszteletbeli elnöke. Három éven keresztül az M. L. Sz. nek ügyésze volt. 1927 óta a mai napig a Pestvidéki Ügyvédi Kamara titkára. A város politikai és kulturális életében jelentős szerepet tölt be ráteremtésével és békés természetével általános megbecsülésnek és szeretetnek örvend.

LÁNG HENRIK (szül. 1868 Prekaunon), főgépész Iskolai elvégzése után a gépszerelei pályára lépett később szaktanfolyamot is hallgatott. 1903-ban került Ujpestre és a Leiner Testvérek gyár szolgálatába lépett, ahol azóta megszakítás nélkül, mint főgépész tevékenykedik.

LÁNYI ALBERT (szül. 1875 Temesvárott) a Wolfner Gyula bányavár igazgatója városi képviselő a volt Egységspárt elnöke, az ujpesti Önkéntes Mentő Egyesület ügyv. elnöke, a dr. Venetianer Lajos Közművelődési Egyesület társelnöke, az Ujpesti Takarékpénztár igazgatósági tagja. Az önkéntes mentőintézmény vezetése körül eredményes munkát végez s a városi politikában kiváló szerepe van.

LÁSZLÓ GÉZA (szül. 1874 Szigetszentmiklóson) lakatosárnyváros. Ifjú korában a laktosipart tanulta és 10 évi segédeskedés után, 1905-ben önállósította magát. Üzemében lakatosáru tömegcikkek, épület műlakatos és vasszerkezeti munkák készülnek. Üzeme készítette az ujpesti fa és fémipari szakiskola, az új szülőotthon az ujpesti vízművek víztorony, vágóhíd, rákospalotai református templom és több más nagy épület műlakatos és vasszerkezeti munkálatait. Az utóbbi években Miklósfiával együtt dolgozik aki jelenleg is vezetője üzemének. A világháború alatt három évig katonai szolgálatot teljesített.

IFJ. LÁSZLÓ JÁNOS állami nyugdíjas, 1906-ban lépett állami szolgálatba és 1922-ben vonult nyugdíjba. A háború alatt végig szolgált. Az orosz és olasz frontokon járt és egyszer megsebesült. Mint tüzmes-ter szerelt le. Kiténtetési: II. o. ezüst vitézségi érem Károly csapatkereszt. 1908 óta ujpesti háztulajdonos.

LANDLER MIHÁLY (szül. 1872) kereskedő, az ovoda felügyelő bizottság tagja, évek hosszú során át volt városi képviselő, a Nemzeti Demokrata Párt és a Kereskedők Társulata, a Fűszerkereskedők Egyesülete igazgatósági tagja, a Jószy-Gyermekbarát Egyesület alelnöke. A világ háborúban — mindvégig — a montenegrói és olasz fronton teljesített harcéri szolgálatot. A háborút megelőzőleg már a régi demokrata párt ügybuzgó, lelkes tagja volt.

LEBOVICS MÁRTON (szül. 1886 Cegléd) nyomdász. A nyomlász szakmában már fiatal korában képesítette magát. Békés mesterségéből a háború ideiglenesen elragadta, 1914—1918-ig mint katonai küzdőt különböző frontokon s mint 50%-os hadirokkant szerelt le. Kijűntetése: Kézüst, bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt rokkant jelvény.

LÉDERER OTTÓ (szül. 1902 Alsóka-
bol) újságíró az *Ujpesti Napló* felelős szerkesztője, az Ujpesti Nemzeti Demokrata Párt titkára, a Teleia Egyesület titkára, a Bohémvár v. vezetője. Megszervezte a Haladó Ifjak Clubját Ujpesten, amelynek elnöke volt. Több novellája jelent meg. A kommun bukása után névtelen feljelentések alapján letartóztatták s ür-

atlanul fogva tartották, de csakhamar szabadlábra helyezték, mert nem volt ok a letartóztatására. Az *Ujpesti Napló* kötetlökébe 1921-ben lépett s mint felelős szerkesztő jegyzi a lapot. Az *Almanach* szerkesztője.

LEIDENBOR ANTAL Dr. (szül. 1894, Kisjécsa) fogorvos, Gimnáziumi tanulmányait Temesváron, az egyetemet a budapesti Pázmány Péter tudomány egyetemen végezte. A háború alatt a Zita hádikórházban teljesített orvosi szolgálatot. Ujpesti rendelőjét 1923-ban nyitotta meg.

LEIMETZER BÉLA (szül. 1882 Budapest) okl. hajógépész. A gépészetben képezte ki magát. Az elektromos telenkezelési, erős és gyengeáramu dinamó, stb. bil. gőz és gázgépekről vizsgázott sikerrel, ipariszkolái tanulmányai folyamán. Jelentős az Egyesült Izzó gyárában, mint gépész dolgozik. 1922 óta ujpesti háztulajdonos. Fia, néhai Leimetzter Béla szigorló

mentőorvos 1931-ben mentő hivatásának eseti áldozatául.

LENGYEL SÁNDOR Dr. (szül. 1889 Révújfaló, Torontál m.) ügyvéd városi képviselő, az ujpesti Nemzeti Szabadelvű Párt elnöke, az ujpesti Stefánia Szövet-

ség ügyvezető elnöke, az ujpesti Piaci Kiskereskedők és Kézfűrészek Egyesülete, az ujpesti Iparos Kör és az ujpesti borbélymesterek tevékenységi egyesülete ügyésze. A városi életben intenzíven részt vesz, emlékezetes még a világháború előtti ellenzéki mozgalma s az ivóvíz megjavítása érdekében kifejtett tevékenysége. Átszervezte és életképessé tette fáradhatatlan munkásságával az ujpesti Stefánia Szövetséget és a Csecsemő kórházat. A világháborúban, mint hadnagy az orosz fronton teljesített harcéri szolgálatot s 3 évig orosz fogságban sínylődött.

LEVICZKY IMRE (szül. 1897 Ujpe-
sten) műszerész. Iskolai elvégzése után a műszerész iparban képesítette magát és a háború ki-

töréséig szakmájában dolgozott. A háború alatt katonai szolgálatot teljesített az olasz fronton. Kijűntetése: Károly csapatkereszt. A háború után ismét szakmájához tért vissza és 1924-ben önállósította magát.

LICHTBLAU SÁNDOR Dr. (szül. 1903 Rákospalotán) ügyvéd, városi képviselő, a Rákospalotai Független Nemzeti Demokrata párt főtitkára, Középiskoláit a Wágner Manó féle nyilvános főgimnáziumban az egyetemi tanulmányait a Pázmány Péter Tudományegyetemen végezte. Ügyvédi diplomája megszerzése után azonnal megnyitotta ügyvédi irodáját Rákospalotán és hosszabb ideig kizárólag ügyvédi hivatásának élt. Később bekapcsolódott Rákospalota politikai és társadalmi életébe, ahol igen jelentős szerepet tölt be.

LICHTMANN MÓR (szül. 1864 Óváron) okleveles rabbi. A középiskolák elvégzése után a rabbi oklevelet és a doktorátust szerezte meg. Évtizedek óta áll az ujpesti izraelita hitközség élén, mint rabbi. A háború alatt jelentős része volt a hitközség által létesített hadisegély akció megszervezésében, mellyel az izr. hadba bevonulók családját segélyezték. A város

nak ugyyszólván valamennyi szociális és jó célközvetítő intézményének lelkes és áldozatkész tagja. Közérdekű és sok irányú munkálkodásáért általános szeretet és megbecsülés övezi.

LICHTMANN JENŐ (szül. 1894 Budapest) szabómester, az ipartestület szakosztályának választmányi és vizsgáztató bizottsági tagja, a Szabómező terek Országos Szövetségének ujbpesti fiókjának ügyvezető elnöke, városi és bírósági szakértő. Ifjúkorában a szabóiparban képesítette magát, majd az ő neves szabó üzletében dolgozott, amelyet 1919-

ben át is vett. A háború alatt hosszabb ideig teljesített harcateri szolgálatot, amiért szolgálati érdemkeresztet és a Károly csapatkeresztet kapta. A helyi iparos mozgalmakban tevékenyen kiveszi részét.

LICHTMANNEGER KÁROLY (szül. 1898 Budapest) bérautó fuvarozó, az UTE Amatőr futball egyesületnek választmányi tagja, az Ujbpesti profi futball klub felügyelő bizottságának tagja. Középiskolai tanulmányai után a felső fém és faipari szakiskolát végezte el. Jelenleg bérautó fuvarozó vállalkozó.

LICHTMANNEGER NÁNDOR (szül. 1902 Ujbpest) műszerész. Iskolai elvégzése után a Binder Húgó szerszámgyárban nyert szerelői képesítést. Igen élénk tevékenységet fejt ki a *Tungstram* dalárdában, hol dalos oklevéllel lett kitüntetve. Az országos dalosversenyeken többször vett részt nagy sikerrel. Bariton hangjával, mint szóló énekes is feltűnt.

LINK VILMOS (szül. 1872 Ipolyságon) kötőde tulajdonos. A bádigos, víz és villanyszerelést tanulta ifjúkorában, amelyet New Yorkban, Berlinben, Hamburgban Bécsben és Budapesten gyakorolt. 1907-ben önállóította magát szakmájában. A háború alatt az aszói gépgyárban dolgozott, majd a háború után kötő szövő üzemet nyitott. 1928-ban a

kézművesipari tárlalon munkái után kitüntetést kapott. 1930-ban fiókot létesített Párisban, ahol öt évig működött. Jelenleg Rákospalotán alapított ismét kötőszövő üzemet.

LISSAUER LAJOS Dr (szül. 1869 Sáros patak) ny. kuriai bíró. A legmagasabb bírói méltóságot érte el és akkor vonult nyugalmába. Ujbpesti társadalmi, de legfőképpen hitéletében jelentős szerepet visz. Számos kulturális és humanitárius intézmény áldozatkész támogatója.

LÖFFLER ZSIGMOND (szül. 1884 Ujbpest) építési vállalkozó. Középiskolai tanulmányai elvégzése után az építész szakmában nyert képesítést. Rákospalota újabb nagy építkezéseinek nagyrészt ő vezette. A világháború alatt az orosz fronton teljesített harcateri szolgálatot s kétszer sebesülést is szenvedett. Kitüntetései: Kis ezüst vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

Károly csapatkereszt.

LÖRINCZ BÉLA Dr. (szül. 1884 Göröcsöny, Baranya m.) nőorvos, az ujbpesti szülőotthon igazgató főorvosa, a Nemzeti Demokratai Párt igazgatósági tagja. Tanulmányainak elvégzése után a Bethesda-kórház sebészeti osztályán 2 és fél évig mint segédorvos, a Zsidó kórház nőosztályán négy és fél évig mint alorvos működött. A

szülészeti speciális kiképzését a Drezdai Königl. Frauen kliniken nyerte. 1917-ben megalapította a Szülőotthont s fáradhatatlan munkásságával, kivételes agilitásával azon fáradozott, hogy a modern kórházépítés és a higiénia szempontjainak figyelembe vételével felépüljön az új Szülőotthon a Horthy Miklós úton, ahol az 50 ágyas kórház eredményesen szolgálja Budapest környéke közegészség ügyét. A világháborúban 52 hónapon át teljesített harcateri szolgálatot, a segélyhelyeken mint zászlóaljorvos, a lengyel légiónál Brigade Chefarzt. Kitüntetései: Ferenc József lovagkeresztje, III. o. vöröskereszt; Signum Laudis, Károly csapatkereszt. Hosszabb időn át Ujbpest város képviselőtestületi tagja volt. Az orvosi szakajtó terén is jelentős munkát végez s a külföldi orvoskongresszusokon tartott előadásai orvosi körökben méltó megbecsülésben részesülnek.

LÖWY GÁBOR (szül. 1898 Fót) forr. nérkereskedő. Ifjúkora óta a kereskedői pályán tevékenykedik. 1932-ben lett önálló kereskedő. 1900 óta ujbpesti lakos és háztulajdonos. Az ujbpesti Közművelődési Kör tagja és az UTE pót választmányi tagja.

LÖWY LÁSZLÓ (szül. 1909 Ujpesten) városi tisztviselő, Gimnáziumi tanulmányait az ujpesti Könyves Kálmán reálgimnáziumban végezte, majd a város szolgálatába lépett, 1934 óta mint városi végrehajtó teljesít szolgálatot.

LÖWY SÁNDOR (szül. 1875 Budapest) városi tanácsnok, Középkiskolái elvégzése után 1909-ben Ujpest városához került. Az árvaszéknél nyert beosztást és már a következő évben, mint h. elnök vezetője volt az árvaszékek, melyet az ország legelső árvaszékei sorába fejlesztett. A világháború kitörésekor a szerb harctérre került, ahol súlyosan megsebesült.

Mint rokkant foglalta el ismét hivatalát, 1921 óta gazdasági tanácsnok. Ebben a hivatalában végzett igazán jelentős munkát. Megszervezte a város köztisztaságát, motorizálta és modernizálta. A román megszállás alatt nagy szolgálatot tett a város lakosságának. Mint tolmács néven nyelvtudása révén és eközben védte a polgárság és a város érdekeit.

LÖWY VILMOS (szül. 1878 Rákospalotán) városi tisztviselő, a városi segédhivatal vezetője, író, hitközségi képviselő, a József Gyermekbarát Egyesület ügyvezető elnöke. A szegénysorsú iskolás gyerekek felruházása körül évtizedekre visszamenőleg kitűnik munkásságával. Sok sok ezer szegény gyermek agilitásának köszönhető a melegítő ruhákat.

A hitközségi életben is jelentős munkát végez. A jótékonykodás terén kifejtett munkásságáért a belügyminiszter elismerő oklevéllel tüntette ki.

LUDWIG H. ENDRE (szül. 1875 Kecskemét) divatáru kereskedő, városi képviselő, a jogügyi bizottság tagja, az Ujpesti Kereskedők Társulatának örökös tiszteletbeli elnöke, a Nemzeti Demokrata Párt alelnöke, az OMKE elnöki tanácsosa. Üzletét 1905-ben alapította és az első fővárosi nivójú divatüzlet volt Ujpesten. 1908-ban megalapította az ujpesti

Kereskedők Társulatát, melynek évek hosszú során át vezető elnöke volt. Több iz-

ben városi képviselővé választották. Szociális gondolkodására jellemző, hogy akkór azokban az időkben harcolta ki a 8 órái zárórát, amikor még törvény nem szabályozta a kötelező zárórát és este 10-ig voltak nyitva Ujpesten az üzletek. A kereskedők társadalmi és gazdasági szervezése terén értékes és emlékeztetően szép munkát végzett. A világháborúban 30 hónapig teljesített katonai szolgálatot.

LUNZER GYÖRGY Dr (szül. 1906 Budapest) a Phöbus sport egyesület főtitkára, a PLSz intéző bizottsági és tanácstagja. A középkiskolái érettségét a Markó utcai gimnáziumban tette le, majd a bécsi exportakadémia tanulója lett, később Párisban a Sorbonon hallgatta a jogot. A doktortitultust a szegedi egyetemről 1929-ben szerezte. A Phöbus kötelékébe 1931-ben lé-

pett előbb a pesterszébeti és egy év múlva az ujpesti vállalatokhoz nyert beosztást. Itt a koncessziós szerződés, levelezés, propaganda és tarifa osztályokat vezeti. Amióta a vállalatokhoz került a legaktívabban kapcsolódott a Phöbus sport egyesület vezető sébe és a csapat szép teljesítménye, ugyancsak a pálya fejlesztése terén szerzett érdemeket.

LUNYÁCSEK ANTAL (szül. 1874 Vagybányán) lakatosmester, Iparát a Ganz Danubius-gyárban sajátította el, ahol már 41 éve dolgozik.

25 éves szolgálata után a kereskedelmi minisztertől elismerő oklevelet és pénzjutalmat kapott. 1934-ben 40 évi szolgálat után ugyancsak elismerő oklevéllel és pénzzel jutalmazták kitartó és hű munkáját. Közel husz esztendeje ujpesti háztulajdos.

MAGYAR KÁROLY (szül. 1875, Győr) kereskedő. Fiatal korában a fűszer kereskedői szakmát tanulta ki. A fővárosban több nagy cégnél mint segéd dolgozott. Később a Ganz gyárban rakárnoki állást töltött be. 1924-ben Ujpesten fűszerüzletet nyitott.

MAGYARI ÁGOSTON (szül. 1865 Eger) volt gyári pénzbeszedő. Ifjú korában a csizmadia mesterséget tanulta ki, majd

hosszabb segédi működés után önállósította magát, 1899-ben lépett mint pénzbeszedő a Roessemann és Kühnemann gépgyár szolgálatába, hol ebben a minőségben 37 éven át működött, 1904 óta Ujpesten háztulajdonos.

maróthi MAJOR GYULA (szül. 1877, Budapesten) áll. szénbányászati főfelügyelő, a pénzügyminisztériumban a szénbányászati osztály h. vezetője, városi képviselő a ker. községi párt elnöke, r. kath. egyháztanácsos. A háború megelőző években városunk sport és zenei életében vett tevékenyen részt. Az Ujpesti Zenekör ügyvezető elnöke volt. Városi és országos politikával a kommun bukása óta foglalkozik. A ker. szociális párt társelnöke majd elnöke lesz. 1922-ben, a községi választások előtt a Ker. Községi Párt elnökévé választják. Tagja volt a képviselőtestület fontosabb bizottságainak. A képviselőtestület közgyűlésein a város gazdálkodási és háztartási ügyéhez szól hozzá. A Ker. Községi Párt ügyeinek intézésében irányító szerepet töltött be. Több jótékonyági és emberbaráti intézmény vezetőségi tagja.

MAJORNÉ PAPP MARISKA író, a székesfőváros t. mácsa által rendszeresített előadások főrendezője, a ker. szociális párt nőbizottságának elnöke. Képzettége: tanítónői oklevél, színiiskolai diploma. Sok oldalú irodalmi munkássága tette nevét ismertté. 1917-ben, a Budai Színkörben a *Hatalmas* c. színdarabja került bemutatásra. A kormányzó bevonulása alkalmával írt *Állj meg Horthy* című költeményével ért el sikert. Több szerzői estet rendezett, melyen megjelent Horthy Miklós kormányzó, József főherceg. Az *Ébredés* c. színdarabját az egész országban játszották. A Holdkirályfi c. zenés színdarabja — amelynek zenéjét Losonczy Lajos ref. lelkész szerezte — az ifjúsági színdarabra hirdetett pályázaton az első díjat nyerte s ifjúsági előadások keretében 16-szor került színre. A nemzeti hadsereg pécsi bevonulása alkalmával Soós altábornagy felkérésére: *Hozzáma nektek magyar katonák* című költeményét szavalta nagy sikerrel. Mint színésznő is kitént. Legkedvesebb színdarabjai melyekben játszott: a Sastiók, Ocskai brigadéros, Mohács és Névtelen sz. szony. Most a *Fiamhoz* címűt költeménysorozaton dolgozik, amely legközelebb hagyja el a sajtót.

maróthi MAJOR TAMÁS (szül. 1910 Ujpesten) színművész, a Nemzeti Színház tagja. Közjogi tanulmányainak elvégzése után az Országos színművészeti Akadémiát és amellet jogi tanulmányait is folytatja. Tizenhét éves korában az Ujpesti Könyves Kálmán Reálgimnáziumban érettségire. Az önképzőkör és a kongregációs prefektusa és ugyyszólván minden ünnepély rendezője és szavalója volt. Kíváló tehetsége bizonyosságául a színiakadémia elvégzése után a Nemzeti Színház tagjául szerződött. Édesanyja — Majorné-Papp Mariska — darabjaiban a főszerepet játszotta. A *Süt a nap*-ban Pethes szerepében tehetsége révén nagy feltűnést keltett.

MAKÁRI ISTVÁN (szül. 1901 Ujpest) kerékpárkereskedő. Szakmájában Ujpesten képesítette magát. 1922 óta önálló kereskedő. Az Ujpest Rákospalotai Műszerészek és Kerékpárkereskedők Gazdasági Körének ügyvezető elnöke. Az ujbpesti Demokrata Párt igazgatósági tagja. A piaci árúak gazdasági mozgalmában több éven át tevékeny és eredményes munkásságot fejt ki.

MANDEL MIHÁLY (szül. 1876 Nyíradony) cipész mester. Szakmáját Nyíradon tanulta, majd Debrecen, Budapest és Bécs voltak állomáshelyei, ahol tovább fejlesztette szakmai tudását. 1901-ben önállósította magát. Később felhagyta üzletét és a Wolfner gyárban dolgozott, mint rajzoló. A háborút is mint hadimunkás élte át. 1920-ban ismét üzletet és üzemet nyitott, amelynek termékeit ugyyszólván az egész országban ismerik.

MANICZA SÁMUEL (szül. 1884 Tiszolcon) szíjgyártó mester. Ifjú korában a szíjgyártó mesterséget tanulta ki. A háború alatt mindvégig katona volt és az orosz harctéren több nagy ütközetben vett részt. Többek között a gorlicei híres áttörésnél is harcolt. Később a román, majd az olasz frontra került. A háború után ismét iparát folytatta és önállósította magát.

MÁRKUS LÁSZLÓ (szül. 1893 Felsőszölnök) műszerész mester, az Ujpesti Szent László Polgári Lövész Egyesület alelnöke. Középkolái elvégzése után a műszerész szakmát sajátította el. 1924-ben önállósította magát, amikor is modernül berendezett mechanikai gépműhelyt alapított. A fent említett Lövészegylet mesterlövője.

nagyszámu kitüntetés tulajdonosa. A világháború alatt az orosz fronton küzdött s hadifogságba esett. Kitüntetései: Háromszor bronz vitézségi érem, német vaskereszt, Károly csapatkereszt és sebesülési érem.

MARÁZ IMRE (szül. 1892 Naszvad) MFTR kovácsmester. Szakmáját Érsekújváron sajátította el és 1913-ban lépett a MFTR szolgálatába. 1918 óta a Népszügyi műhelyben, mint munkavezető dolgozik. 1929 óta újpesti háztulajdonos.

MAREK ANTAL (szül. 1875 Budapest) Beszkárt raktárnok. A Beszkárt Dalkör alapító tagja. Középiskolai elvégzése után az épület és műlakatos iparban nyert képesítést és csakhamar a MÁV szolgálatába lépett. A háború után a Beszkárnál nyert alkalmazást, melyben rövid meg szakítással mindmáig megmaradt. 1930-ban ünnepelték 25 éves szolgálati évfordulóját, mely alkalmattal érdemeiért díszoklevéllel és arany pecsétgyűrűvel tüntették ki.

MARKÓ JÓZSEF (szül. 1879 Újpest) MÁV, öntő mester. Ifjú korában a műércöntés ipart sajátította el a budapesti Schlick vasöntő és gépgyárban. 1907-ben a Máv. kötelékébe lépett s jelenleg az istvántelki főműhelyen mint öntőmester működik. 25 évi szolgálatá elismerésül a kereskedelmi miniszter díszoklevéllel tüntette ki.

MARKOVICS HENRIK (szül. 1894 Patóház) cipőüzem tulajdonos városi képviselő, megyebizottsági tag a Nemzeti Demokrata Párt az UTE, a Teleja; a Gyermekbajrá József Egyesület igazgatósági tagja, az Újpesti Motorosok és Autósok Clubjának alelnöke, hitközségi képviselő. A világháborúban a román fronton teljesített harcéri szolgálatot. Cipőüzemét 1919-ben alapította. 35 munkással dolgozik. A cipőszakma terén nevet és elismerést szerzett munkásságával.

MARTINOVICS ISTVÁN (szül. 1893 Újpest) művezető az Angol Magyar Cérnagyár tüzelő pannaesznoka, a cérgyári futball csapat intőzője. Iskolai elvégzése után a felső ipar iskolát végezte. 1908-ban a Magyar Paputipar kötelékében lépett, ahol 1914-ig mint gépész dolgozott. A világháború alatt végig katonája volt és az orosz fronton küzdött. 1917-ben az albertfalvai gépgyárhoz vezényelték. A cérgyár alkalmazója a gyár megindulása óta.

MARTOSI MÓRÓCZ JÁNOS főszerkesztő. A *Magazin* című társadalmi hetilap főszerkesztője. Korábban az *Újpesti Hírlap* főszerkesztője volt, amelyet a kormányhatalom betiltott. Hosszabb ideig volt a forlyet az ország egelső árva-táborban és az ott szerzett élményeit könyv alakban örökítette meg. Harcias és eleven írásai közismertek. Ujabbán irodalmi munkásságát több könyv igazolja, melyek közül közismertek: *Apró cseprő históriák, Isten oman, Borúra derű, Elrontott élet, és egyéb írások, Emberek, eszmék, Órák és napok egy ember életéből és Liliomdreszben* című könyvei.

MASCHECK OTHMÁR (szül. 1896 Murch, Ausztria) festék vegyész. Iskolái elvégzése után több nagy ausztriai gyárban dolgozott mint festék vegyész. Újpestre 1928-ban került, hol jelenleg a Krayer E. és Tsa cég festékosztályának vezetője. A világháború alatt az olasz és orosz fronton küzdött és egyszer sebesülést szenvedett. Kitüntetései: I. és II. oszt. ezüst, kétszer bronz vitézségi éremek, Károly csapatkereszt és sebesülési érem.

MATÓ JÁNOS (szül. 1895 Tornaadlán) autótaxi fuvarozó, az Orsz. Vidéki Bérautófuvarosok Egyesületének alelnöke és Pestmegyei elnöke. Iskolai elvégzése után a gépszerelei iparban nyert képesítést és szakmájában dolgozott. A háború alatt három éven át az orosz fronton teljesített harcéri szolgálatot, közben egy ízben meg is sebesült. A leszerelés után autotaxi fuvarozás vállalatot létesített. Az Újpest Rákospalotai Autótaxi fuvarozók

Ipartársulata agilitásáért elnökükké választották meg.

MAZUR GYULA (szül. 1888 Budapest) vasesztergályos mester, az Ipartestület vas

és fémipari szakosztályának pénztárnoka, az újpesti Előre Kerékpároskör alelnöke. Iskolái elvégzése után a budapesti Technológián tanult és a vasesztergályos szakmában képezte ki magát. Több országos kerékpárversenyen nagy sikerrel részt vett, a stockholmi olimpiászon ezüst plakettet nyert. Gyönyörű éremgyűteménye van. A világháború alatt az orosz fronton küzdött. Kitüntetései: Károly csapatkereszt.

MAYER JAKÁB (szül. 1881 Rákospalota) csemegekereskedő. Szakmáját 40

évvel ezelőtt Budapesten tanulta, majd később az Egyesült Államokba vándorolt ki, hol több nagy városban, San Francisco, Newyork, Philadelphia, Chichágó) hatalmas áruházaiiban volt alkalmazásban. Átélt a nevezetes san franciskói földrengést is. Ujpestre 1911-ben jött, ahol csemegekereskedést alapított. A háború alatt az orosz fronton teljesített szolgálatot.

MÁCSAY JÓZSEF (szül. 1877 Helemba) ny. MÁV. tisztviselő. Iskolái elvégzése után technológiai tanfolyamot végzett. A MÁV szolgálatába lépett és értékes találmányaiival több kitüntetést és diplomát nyert. A világháborúban végig részt vett, 1922-ben történt nyugdíjazása után beutazta egész Európát.

MÁDY GYULA Dr (szül. 1896 Ujpest) ref. lelkész, az újpesti ref. egyház

elnök lelkésze, városi képviselő, a Reálgimnázium Baráti Szövetségének elnöke, a Szülőotthon és a Stefánia Szövetség igazgatósági, a Velkok Egyesülete választmányi tagja. Képzettsége: a tud. egyetem jogi és bölcsészeti fakultását végezte s a teológiai akadémiát, 1925-ben választották meg az újpesti ref. egyház lelkészévé, nagy nevű atyjai: Mady Lajos esperes örökébe s azt megelőzőleg 3 évig a rákospalotai ref. egyház rendes lelkésze volt, 1931-ben

államtudományi doktorrá avatták a szegedi Tudomány Egyetemen. A hitelesen kívül tevékeny rész vesz Ujpest kulturális és várospolitikai életében.

MÁRKUS ISTVÁN Dr (szül. 1907 Uj-

pesten) ügyvéd, az Ujpest Rákospalotai Ví

vőegyesület ügyésze, Gimnáziumi tanulmányait Ujpesten, egyetemét a szegedi Ferenc József egyetemen végezte. A doktorátust 1930-ban szerezte, az ügyvédi vizsgát 1934 decemberében tette le, majd megnyitotta ügyvédi irodáját Jelölt korában a Szövetség titkára volt és számos értékes előadást tartott.

MÁRKUS TIBOR Dr (szül. 1898 Uj-

pesten) gyermekszakorvos, a Bródy Adél gyermekkórház orvosa, az izr. hitközség képviselőtestületének tagja, városi képviselő a Teleia orvosa, az újpesti Önk. Mentő Egyesület ellenőrző főorvosa, a Piaci Kísíparosok és Kiskereskedők Egyesületének gyermekorvosa, a Természettudományi Társulat tagja. Az orvostársadalmat érintő ügyekben, a sport kulturális és humanitárius egyesületek körében fejt ki értékes tevékenységet.

MÁTÉFFY ISTVÁN (szül. 1896 Szent-

tesen) oék, mérnök, városi képviselő. Gimnáziumi tanulmányai után a budapesti műegyetemen szerezte meg mérnöki oklevelét. A háború alatt 19 hónapig teljesített frontszolgálatot az orosz és román fronton. Kitüntetései: bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt. Mint hadnagy szerelt le 1924-ben került a gróf Károlyi unadalomhoz, ahol azonnai felismerték képességeit és vezető munkakörrel bízták meg. Jelenleg is a sok hozzáértést és körültekintést igénylő telekeladási iroda vezetője. 1931 óta a gróf megbízásából virilis tagja Ujpest képviselőtestületének. Ujpest társadalmi életében jelentős szerepet játszik és aldozatkész támogatója, minden kulturális és humanitárius egyesülésnek.

MÁTHÉ ANDRÁS (szül. 1881 Tiszabuzs) rézműgyáros. A rézműves ipart Budapestén tanulta ki. Azután több mint 20

évig mint hajógyári művezető, illetve főze-
relő működött, 1920-ban önálló rézműáru-
ipari üzemet alapított Ujpesten, melyben
különböző gyári berendezéseket gyárt. Űze-
me rendezte be a lillafüredi szálló konyhá-
ját. 1917—1918-ig a mátyásföldi repülőgép-
gyárban teljesített háborús szolgálatot.

MEGGYES (MERSVA) KÁROLY (szül.
1904 Ujpesten) fonómester. A négy közép-
iskolai elvégzése után textil tanfolyamot
végzett, majd az Egyesült Izzó köteléké-
be lépett. Később a Magyar Pamutipár rt.-
nál helyezkedett el, mint fonómester. 11
évig volt aktív futballista és hosszú időn
keresztül, mint az UTE amatőr csapatá-
nak játékosa az amatőr válogatott tagja
volt. Párisban két évet tartózkodott és
mint futbalista növelte a magyar futballis-
ták jóhírét.

MESSINGER ÁRPÁD (szül. 1903 Buda-
pesten) műszaki tisztviselő. A középisko-
lák elvégzése után az épít-
észh pályára lépett és azon
nyert képesítést. 1921 óta
a Phöbus villamossági rt.
műszaki tisztviselője. A
sport terén jelentős mun-
kálkodást fejt ki. Egyik
alapítója az Autó és Mo-
tor Clubnak, jelenleg fő-
titkára. A Phöbus futball-
csapatának ugyancsak

egyik életrekelője és négy éven át titká-
ra volt.

MESSINGER JENŐ (szül. 1899 Bu-
dapesten) műszaki tisztviselő. A közép-
iskolák elvégzése után a technológiát vé-
gezte, majd a Phöbus Villamossági rt. kö-
telékébe került. A vállalatnál ugy mű-
szaki, mint másirányu rátermettségét ha-
mar felismerék. Egyik alapítója a Phö-
bus futball csapatának és ma is legtel-
esebben tevékenykedik a sport egyesület
dolgaiban.

MESTER SÁNDOR Dr. (szül. 1895
Csetán) városi nyomozó, okl. középisko-
lai tanár. Középiskolai ta-
nulmányai után a Pázmány
Péter tudomány egyetem
filozófiai szakára íratko-
zott és tanári diplomát
szerzett. A doktorátust
1923-ban nyerte, 1930 óta
áll a város szolgálatában.

METZLER BÉLA (szül. 1878 Ujpest)
hajóács mester. Iskolai elvégzése után a
hajóács szakmát tanulta ki. Hosszú éve-
ken át működött mint üzemvezető a Tár-
nok István hajóépítő gyárban. 1931 óta az
óbudai hajógyár szolgálatában. A világhá-
ború alatt végig harctéri szolgálatot tel-
jesített és sebesülést is szenvedett. Kitün-
tetései: 1. oszt. vitézségi érem bronz ví-
vítelési érem, Károly csapatkereszt és se-
besülési érem.

METZNER GYULA (szül. 1872 Buda-
pesten) üzemvezető. Iskolai elvégzése után
1891-ben a Krayer festék gyár szolgálatába
lépett, ahol hozzáértése folytán üzemveze-
tői munkakörbe került. 1915-ben katonai
szolgálatra vonult be, azonban mint nél-
külözhetetlen felmentették. 1921-ben a ke-
reskedelmi miniszter hosszú időn keresztül
egy helyen eltöltött szolgálatáért ejismerő
oklevéllel tüntette ki.

MEZEI ELEK (szül. 1871 Obecse,
Bács m.) okl. gyógyszerész, gyógyszerár-
tulajdonos, városi képviselő, a gyógyszerész egye-
sület budapestvidéki osztá-
lyának alelnöke a Ma-
gyar Gyógyászati Egye-
sület igazgatótanács tag-
ja, a Városi Párt alel-
nöke, az Új. Hitközség
előjárója. Főiskolai tanul-
mányait a bpesti Pázmány
Péter Tud. Egyetemen vé-
gezte. 1909 óta gyógyszerártulajdonos Uj-
pesten. Éveken át Pestvármegye törvény-
hatósági bizottságának tagja volt. Jelen-
tősen részt vesz a város jótekonysági in-
tézmenyeinek munkájából.

MEZEI JÓZSEF (szül. 1885 Mezöhe-
rény) evangélikus lelkész. A nyolc gim-
názium elvégzése után az
egyetemen szerezte lelké-
sz-i képesítését. 1912-ben
avatták lelkésszé és rövi-
desen Czeldömölkön iktat-
ták be mint segédlelkészt.
1913-ban Rákospalotára ne-
vezték ki lelkésznek és
vallás tanárnak. A háború
alatt az olasz és orosz harc-
tereken mint tábori lel-
kész teljesített szolgálatot. A leszerelés után
Ujpesten is, mint vallás tanár működött,
1932-ben választották meg Ujpesten lelkész-
szé.

szé.

MÉREY GYÖRGY (szül. 1857 Kaposvár) ny. tanár. Az elemi iskolai tanítóképzőt Csurugón, majd Budapesten a polgári iskolai tanítóképzőt végezte el. Pálvafutását mint tanár kezdte el Sopronban, később a Halmi (Ugoesai) gazdasági szakiskolába került mint tanár, hol tíz évig működött. 1902-ben az újpesti polgári főiskolába helyeztette át magát, hol

20 évi tanári szolgálat után vonult nyugalomba.

MÉRY FERENC (szül. 1873 Abony) m. kir. posta szakállisz. az Orsz. Postás Egyesületnek tagja. 1899-ben lépett a posta kötelékébe és több ször részesült elismerésben és 17 alkalommal kapott pénzjutalmat. 1909 óta újpesti lakos és négy éve újpesti háztulajdonos

MÉSZÁROS LAJOS (szül. 1902 Budapest) mechanikus és nikkelező. Középiszkolai elvégzése után az Egyesült Izzó Rt.-nál képeztette magát szakmájában, hol később hosszabb ideig alkalmazásban volt önállósította magát és jóhírnévként örvendő és rohamosan fejlődő nikkelező és galvanizáló üzeme van.

MÉSZÁROS SÁNDOR (szül. 1894 Tiszaszőlős) ruhakereskedő a Piaci Kiskereskedők és Kiskiparosok Egyesületének ügyvezető elnöke. Már kora ifjúságától kezdve a kereskedői pályán működik. 1920-ban lett önálló kereskedő. A piaciárusok mozgalmában már hosszabb idő óta tevékeny részt vesz.

MILASSIN PÉTER (szül. 1887 Ercsi) ülőbutor készítő, asztalos mester. Szakmai képesítését a fa és fémipari szakiskolában majd a Gelb féle cs. és kir. udvari szállító asztalos cégnél tökéletesítette. 1919-ben alapította üzemét, amelyet hozzáértő gondnal Jenő fiával együtt vezet. A világháború alatt végig katoná volt és az olasz fronton sok nehéz harcban vett részt.

MILE FERENC (szül. 1878 Vágfarkasd) ny. MÁV főkalauz. 1905-ben lépett a MÁV kötelékébe, hol 37 évig teljesített szolgálatot és mint főkalauz vonult 1932-ben nyugalomba. 1929 óta újpesti háztulajdonos. Tagja a Nemzeti Egység Pártjának, a Vonatkísérők Ottthonának és a Ferencvárosi Temetkezési Egy-

letnek.

MISZLOVITS ERNŐ (szül. 1868 Albertfalva) műbuzonasztalos. Középiszkolai elvégzése után édesapja újpesti üzemében nyert képeztést az asztalos szakmában. Több évet töltött külföldön, Németországban és Ausztriában, hol szakmai ismereteit tökéletesítette. Jó hírnek örvendő, modernül berendezett, gépekkel felszerelt fagegyűnkáló üzeme van Újpesten. A vi-

lágháború alatt az orosz hadszíntéren és később a romániai hadtápnál teljesített harctéri szolgálatot. A budapesti kézműipari tárlaton 1928-ban munkáival az ezüst koronát nyert.

MISZLOVITS LÁSZLÓ (szül. 1905 Újpesten) asztalos mester. Az iskolák elvégzése után, apja, néhai Miszlovits Vilmos műhelyében sajátította el az asztalos mesterséget. Apja halála óta az édesanyjával egyetemben vezetik az üzemet. Kétféle munkái szakképzésüket igazolják.

G. MOLNÁR FERENC (szül. 1893 Szolnok) asztalos mester a Szociáldemokrata Párt újpesti csoportjának elnöke, az Ipartestület asztalos szakosztályának választmányi tagja, az Újpesti Iparos Kör választmányi tagja. Szakmájában melyet kora ifjúságában tanult, évtizedes és elismerésekben gazdag munkásságra tekint vissza. A világháborúban harctéri szolgálatot teljesített; majd orosz fogságba került, honnan mint cserorokkant 1916-ban került haza.

MOLNÁR ANDRÁS (szül. 1876 Vadas-
don) ny. bányász. A Magyar Általános
Középiskola Rt. szolgálatában töltött 27
évet, mint elővájár. Hűséges szolgálata-
ért több elismerésben részesült. Nyugdí-
jazása óta ujbpesti lakos.

MOLNÁR ISTVÁN (szül. 1878 Vég-
sellyén) városi alkalmazott az Ujbpesti Városi Altisz-
tek Önképző Körének tisz-
teletbeli elnöke. Ifjúságá-
ban különböző munkakö-
rökben dolgozott. 1914-
ben katonának vonult be
és az orosz frontra került,
ahol sebesülten fogságba
esett. 1918-ban mint csere-
fogoly került haza. Kitün-
tetése: háborús emlékérem, 1914-ben került
a városhoz.

MOLNÁR ISTVÁN (szül. 1885 Csur-
gó) OTI alkalmazott. Fiatal korában a
gépszerezést tanulta ki s
több üzemben dolgozott.
Több éven keresztül a Nép-
jóléti minisztériumban,
mint gépkocsi vezető szol-
gált, később az OTI-hoz ke-
rült, ahol jelenleg is szol-
gálatban áll. A világhábo-
rúban végig katona volt, az
orosz és az olasz frontokon
teljesített harcéri szolgálá-
tot. Piavénál egy ízben meg is sebesült.

MOLNÁR SAMU (szül. 1892 Kajal) vál-
lalkozó, építési anyag és vaskereskedő, a
rákospalotai Müller Ádám
vas és építési anyagkeres-
kedés társtulajdonosa, vá-
rosi képviselő, az OKISz
választmányi az UTE igaz-
gatósági tagja. A felsőke-
reskedelmi iskolát végzete.
1907-ben, 1921—1924-ig
Észak és Dél Amerikában
kereskedelmi tanulmányo-
kat folytatott, majd aktív
részt vállalt cége vezetésében.

MONTÁG SIMON (szül. 1886 Zentán)
vaskereskedő, Rákospalotán virilis jogon vá-
rosi képviselő, a jogügyi
bizottság tagja. A városi
közgyűléseken történeti fel-
szólalásaival a szegény
néposztály, a kereskedőtár-
sadalom s a kispolgárság
helyzetén kíván segíteni. A
városi ügyek alapos ismer-
ője. 20 év óta önálló ke-
reskedő Rákospalotán.
Több kulturális egyesülés
áldozatkész támogatója.

MORGENSTERN JENŐ (szül. 1906 Bu-
dapestben) férfi ruha kereskedő, az Uj-
pesti Piaci Ipari Kereskedők Egyesüle-
tének választmányi tagja. Iskolai elvég-
zése után a kereskedői pályára lépett, 1928
óta önálló kereskedő Ujbpesten.

MORVAY VILMOS (szül. 1894 Buda-
pesten) városi tisztviselő, karmester. Az
érettségi után államszámviteli diplomát
szerezett. A háború kitörésekor katonának
vonult be és a szerb és orosz frontokon
teljesített harcéri szolgálót. A harc-
térről sebesülten, mint hadirokkant tért
vissza. 1918-ban lépett Ujbpest város szol-
gálatba, ahol ugyszólván minden ügyosz-
lyon dolgozott felebbvalói legnagyobb meg-
elégedésére. 1922-ben véglegesítették. Hi-
vataltal munkája mellett a logintenzívben
foglalkozott és foglalkozik zenével. Több je-
les szerzeménye jelent meg és 10 éve a
fővárosi Nagy Cirkusz és a Néparéna köz-
ismert karmestere.

alsódraskőzei **MORVAY ZSIGMOND DR**
(szül. 1884 Margitán) közjegyző. A kö-
zépiskolák elvégzése után
egyetemi tanulmányokat
folytatott és 1905-ben sze-
rezte meg a doktorátust.
1909-ben letette az ügyvédi
vizsgát. 1912-ben a bíbári
választókerületben ország-
gyűlési képviselőnek vá-
lasztották és képviselő
volt, mint a Nemzeti Mun-
kapárt tagja az összeomlá-
sig. 1927-ben az okányi kerületben ismét
képvisezőnek választották. A következő cik-
luban már nem lépett fel, mert 1931-
ben ujbpesti közjegyzőnek nevezték ki. A
világháború alatt végig katona volt és az
ötös huszároknál az orosz fronton hat hó-
napig harcéri szolgálót teljesített. Je-
lentős társadalmi életet él és tagja nem-
csak a helyi; hanem az országos társa-
dalmi és kulturális egyesüléseknek.

MURCSIK LÁSZLÓ (szül. 1880 Dad) ny
rendőr. Tényleges katona idejének leszolgá-
lása után 4 évig a csendőrségnél, majd a
m. kir. Államrendőrségnél teljesített szol-
gálatot. 1914-ben nyugdíjba ment. A vi-
lágháború alatt 1914—1918 a tábort csendőr
ségnél teljesített háborús szolgálót. Ki-
tüntetései: Koronás vaskereszt és Ferenc Jó-
zsef jubileumi érem.

MÜLLER ALBIN (szül. 1900 Rákospalo-
ta) vaskereskedő, gépészmérnök, m. biz-
tag, városi képviselő, az építési bizottság
tagja. A bizottság ülésén szakszerű felszó-
lalásaival szolgálja Rákospalota város köz-
építési ügyeit. A NTE ügyvezető elnöke. A

sportélet terén fejt ki jelentős társadalmi munkát.

MÜLLER IZIDOR (szül. 1893 Kajalon) vaskereskedő, városi képviselő, A középiskola elvégzése után apja,

A leszerelés óta ismét üzletében tevékenykedik és jelentős része van annak felvirágoztatásában és naggyátételében.

MÜLLER JENŐ Dr (szül. 1889 Budapest) orvos, az Ujpesti Önkéntes Mentő-

Először a Jár-
ványkórházba nyeri beosztást; majd 1931-
ben a tisztí orvosi hivatalhoz helyezték át, mint városi altisztet.

szü. 1857 Pécel) nyug. városi jegyző, városi képviselő, a ref. egyház gondnoka és pénztárnoka, az Ujpesti Háztulajdonosok Egyesületének igazgatósági és a Polgári Körnek vezetőségi tagja. Képzettsége: jegyzői oklevél és államszámviteli államvizsgát 1893-ban lépett Ujpest köztség szolgálatába. 1904-ben jegyzővé választották. Több mint hat évig vezette a községi bírászkodást Nyugalmára vonulása után városi képviselővé választották és igen sok kérdésben ellenzéki álláspontot foglalt el. Vezetőszerepet visz a református egyház intézményeiben és a Háztulajdonosok Egyesületében.

szü. 1894 Erdőhegy) kelmefestő mester Szakmáját fiatal korában tanulja. 1928-ben önállósította magát Ujpesten s modern kelmefestő üzemet rendezett be. A világháború alatt az orosz és szerb frontokon teljesített harctéri szolgálatot s mint 33%-os hadifoglyant szerelt le. Kiténtetése: Károly csapatkereszt.

szü. 1908 Kertá, Veszprém m.) műbútor asztalos. Négy közép iskolája elvégzése után az asztalosiparban képesítette magát. A fővárosban és Ujpesten több nagy üzemben fejlesztette szakmai tudását, majd 1934-ben önálló asztalos üzemet létesített, ahol elsőrendű munkákkal szerez elismerést szakmájának.

szü. 1881 Cécén) ny. államrendőrségi felügyelő h a Nemzeti Egység pártjának körzeti alelnöke. Tényleges katonai szolgálata után a rendőrség kötelékébe lépett, ahonnan husz évi szolgálat után 1923-ben nyugalomba vonult. Kiténtetése: az államrendőrségtől nyilvános dícséret, IV. o. polgári érdemkereszt és katonai jubileumi érem. 1913 óta upesti lakos és 1925 óta háztulajdonos.

szü. 1893 Pincehelyen) MÁV minta lakatos. Az iskolai elvégzése után a minta lakotosságot tanulta ki és 1913-ban a MÁV szolgálatába lépett ahol azóta megszakítás nélkül dolgozik. 1930 óta upesti háztulajdonos. A háború

alatt végig katona volt és az orosz román és olasz fronton teljesített szolgálót. Kitüntetései: kétszer első o. ezüst, egyszer II. o. ezüst bronz vitézségi érem Károly csapatkereszt és háborús emlékérem. Tagja a MÁV Testvériség S C-nek, Dalárdának és a VOGE-nak.

NAGYKÁROLYFALVI ANTAL (szül.

1892 Nagykarolyfalva) vendéglős Fiatalkorában a vendéglősiparban nyert képzést. 1917-ben önállósította magát Ujpesten. A világháború alatt különböző frontokon teljesített szolgálót s mint 75%-os rokkant szerelt le. Kitüntetései: I és II oszt. vitézségi érem.

NÁDASSY LÁSZLÓ Dr (szül. 1896. Ujpest) ügyvéd. Jogi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudomány egyetemen végezte, állami szolgálatba lépett s az ügyvédi vizsga letétele után 1924-ben ügyvédi irodáját megnyitotta városunkban. A Reálgimnázium Baráti Szövetségének ügyésze. Ügyésze volt az Ujpesti Szabad- elvű Pártnak, azonban a párt politikai harcaiban nem vett részt. Ügyvédi hivatásának él.

NAGY SÁNDOR (szül. 1880 Alsószeles te) államrendőrségi felügyelőhelyettes. A tényleges katonai szolgálat után 1907-ben csakhamar az államrendőrség kötelékébe lépett 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából dicsérő okinnal és jelvényvel tüntették ki. 1919 óta ujppesti lakos és 1928 óta háztulajdonos.

néhai **NEGYEDI SZABÓ BÉLA** (szül.

1879 Budapesten) Az *Ujpesti Napló* volt főszerkesztője, az *Almanach* szerkesztője, ny. székesfővárosi számtanácsos városi képviselő. Pestvármegye örvhat. és közigazgatási bizottságának s fejelelmi választmányának tagja, a Nemzeti Demokrata Párt elnöke. Rákospalotai város képviselőtestületének tagja, az ujppesti politikai újságírók szindikátusa elnöke, a Magyarországi Vidéki Újságírók Egyesülete igazgatóság tagja, a József Gyermekebarát egyesület társelnöke volt. Tanulmányai elvégzése után 1896-ban lépett a székesfőváros szolgálatába. Újságírói munkásságát 1903-ban kezdte az Ujpesten megjelent *Ellenzéki Hírlap* nál mint főmunkatárs. 1907-ben alapította az Uj-

pest című lapot, 1909 május 1-én az *Ujpesti Napló* politikai újság. Novellái jelentek meg a *Független Magyarország*, a *Népszava* és az *Ország Várá* fővárosi lapokban 1906—1909. években szerkesztője volt a Budapesten megjelent *A Jövő* c. irodalmi revünek, *Borús napok* címmel novellái kötele jelen meg. 1910 óta választott tagja a képviselőtestületnek. A háború alatt a Hadiárvák és Özvegyek Otthona Egyesület igazgatója volt. 1918-ban a Polgári Radikális Párt ügyvezető elnöke, majd a Nemzeti Tanács s utóbb a városi tanács tagja, 1922-ben a Nemzeti Demokrata párt listáján a budapestkörnyéki választókerület nemzetgyűlési pótképviselőnek 1926-ban pedig országgyűlési pótképviselőnek és 1931-ben Pestvármegye törvényhatósági bizottsága, 1929-ben a vármegye közigazgatási bizottsága tagjának s 1930-ban felsőházi pótaggá választotta — Korai halála (1935 május 18) osztatlan részvéte keltett minden körben és nagy ürt hagyott azokon a területeken, ahol stéleskörű és közhasznú tevékenységét kifejtette.

özv. **NEGYEDI SZABÓ BÉLÁNÉ** az

ovodafelügyelő bizottság tagja. A kommün követő időkben férjét névtelen feljelentések alapján több ízben letartóztatták — akik később a kir. ügyészség büncselekmény híján szabadlábra helyezték — s azokban a válságos nehéz időkben gondoskodott — teljesen önmagára utalva — az *Ujpesti Napló* zavartalan megjelenéséről s mint felelős szerkesztő jegyezte hónapokon át az Ujpesti Napló. Az általános országgyűlési képviselőválasztások alkalmával a *nőbizottság* eredményes munkásságával jelentősen hozzájárult a Nemzeti Demokrata Párt győzelméhez. A legelsők között volt, aki Ujpesten autóvezetői vizsgát tett.

NEGYEDI WÁGNER AURÉL (szül.

1894 Rákospalotán) a Wágner Manó nyilv reálgimnázium igazgatója, megyebizottsági tag, városi képviselő, a római kath egyháztanács világi elnöke, iskolaszéki elnök, az állami iskolák helyettes gondnoka, a Levente Egyesület díszelnöke, a helybeli cserkész Szervező Bizottság tagja, a 911. sz. Imre cserkészcsapat szervező bizottságának elnöke, a Földrajzi Társaság és más tudományos és társadalmi egyesületek tagja. A világháborúban a szabadkai 4-es

és a budapesti 1-es honvédhuszárezrednél szolgál. 1919-ben belépett a Wágner Mánó nyilv. főgimnázium tanestületébe, hol mint tanár működött 1924 óta a reálgimnázium igazgatója. 1921-től Rákospalota nagyközség, 1923 óta Rákospalota m. város képviselője. Hosszabb tanulmányuton volt: Ausztriában, Németországban, Svájcban, Francia és Olaszországban, a Balkán félsziget államaiban és Kiszúziában.

NEMES FEJES ISTVÁN (szül. 1872 Ujpest) esztalos mester, városi képviselő-testületi tag, az ipar-testület előjárósági tagja. Ipari édesatyja üzemében sajtótört. el. majd 1900-ban önállósította magát. 1905 óta háztulajdonos Ujpesten. A világháború alatt végig harcéri szolgálatot teljesített. Kitüntetései I. Ferenc József 50 éves jubileumi érem, kétszer szolgálati kereszt, Károly csapatkereszt.

NEMES HYROSS FERENC (szül. 1858 Budapest) ny. MÁV műszerész. Iskolái elvégzése után a műszerész szakmát tanulta ki, majd sikerrel elvégezte a gépész tanfolyamot 1872-ben a budapesti hajógyárba került, hol három év után letette a gépész vizsgát és a MÁV. szolgálatába lépett. Tudásával és szorgalmával csoportvezető műszerésszé léptették elő. 34 évi szolgálat után 1916-ban vonult nyugdíjba.

NEMETZ ALADÁR (szül. 1908 Ujpest) kőfaragó és szobrász. Tanulmányait Budapesten végezte. A kőfaragói képzettségét az édesapjánál szerezte, azonkívül képesítése van a szobrászati anyagok feldolgozásában. 1932-ben édesapja üzemét átvette melyet azóta alapos szakértelemmel vezet. Szolgálatait az 1848-as emléktáblák tervezésénél és készítésénél Ujpest város is igénybe vette. A család apai részről Aulciól, a nagy 48-as hősi leszármazottja.

NEUBERGER JÓZSEF (szül. 1884, Szerecsenyén) textil iskolai főművezető. A középiskolák után textil szakiskolát végzett és működését mint partimester a pápai Peruta Tesivérek pamut gyárában kezdte majd az országdi javítóintézetbe került. Ké-

sőbb a Csepeli posztógyárhoz került. 1925 óta a budapesti Elnök utcai textil iskolai felszerelésén dolgozik és mint főművezető még is ott tevékenykedik. 1934 óta ujbpesti háztulajdonos.

NEUMANN LAJOS Dr. (szül. 1900, Ujpest) ügyvéd, városi képviselő, a városi árvaszéki és jogügyi bizottság tagja. Jogi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tud. Egyetemen végezte. 1925-ben doktoriát, majd megnyitotta ügyvédi irodáját. Az ipar-testület ékszerész és nemesfém ipari szakosztályának ügyésze. A József kir. Szanatórium Egyesület és

Teleia tükára. Évek hosszú során át mint a Kereskedők Társulata tükára kivette a részét nagy munkakészséggel a kereskedő társadalom gazdasági mozgalmából.

NEUMANN LÁSZLÓ (szül. 1902 Ujpest) fodrász mester, az Országos Fodrászmesterek Szövetségének vezetőségi tagja. Szakmáját Budapesten tanulta, majd Bécsben gyakorolta tovább. 1930-ban nyitotta meg modernül berendezett fodrász üzemét. Régebben az USC válogatott játékos volt.

NEUMANN MÁRTON (szül. 1888 Érmihályfalván) órás és ékszerész, az Ujbpesti Kereskedők Társulatának alelnöke, a Nemzeti Demokrata Párt igazgatósági tagja a Nemesfémipárosok Orsz. Szövetségének igazgatósági, az Orsz. Ékszertözsége tagja, a József Gyermekbarát Egyesület választmányi tagja. 1900 óta önálló kereskedő. Ujbpest társadalmi életében jelentős szerepet tölt be.

NÉMETH EDE (szül. 1879 Töröksenmiklóson) divatárkereskedő. Kora ifjúságában a kereskedői pályára lépett. Szakképzettségét a legelső fővárosi üzletben sajátította el. Több évi gyakorlat után 1912-ben önálló lett. Közel negyedszázados működése alatt előzőkénységével kartársai és üzletfelei általános szeretetét és nagyrabecsülését érdemelte ki. A Faluszövetség rákospalotai kiállításán az általa kikészített Palota különlegesség felirátú vásznával ezüst éremet és elismerő oklevelet nyert. A háború alatt 2 évig az orosz fronton volt, később főzságra esett és 1918-ban került haza. Virilis jogon tagja Rákospalota képviselőtestületének. A város kulturális és humanitárius intézményeinek áldozatkész támogatója.

NÉMETH FERENC (szül. 1896 Moho) főelektrikus, az Orsz. Ekkirikus Szövetség számvizsgáló elnöke. 1915-ben a főváros elektromos műveitől került, ahol azóta is szolgálatba áll. A háború alatt az orosz fronton teljesített szolgálatot és hadi főrségbe is került, ahonnan 9 hónapig fogság után sikerült megszöknie, 1920 óta újpesti háztulajdonos.

NÉMETH GYÖRGY (szül. 1901 Baitonya) csendőrtörzsörmszermester. Iskolái elvégzése után katonai szolgálatra vonult be ahol géppuska lövészei kiüntetését és 10 éves szolgálati kintüntetést kapott, 1922-ben lépett a csendőrség kötelékébe, ahol 1929-ben törzsörmszermesterré lépteték elő.

NÉMETH GYULA (szül. 1880 Rigács) MÁV asztalos. Fiatal korában az asztalos iparban képezte magát és 1910-ben a MÁV kötelékébe lépett. Jelenleg az Istvántelki főműhelyben van alkalmazásban Újpesten 1904 óta lakik, hol 1928 óta saját háza van. A Nemzeti Egység Pártjának tagja

NÉMETH JÁNOS (szül. 1904 Perkáta) kereskedő. A kereskedelmi iskola elvégzése után a Háztartás fogyasztási szövetkezet alkalmazásába lépett, hol 9 évig működött. 1929-ben lett önálló kereskedő Rákospalotán. Üzlete a legjobb hírnévnek örvend.

NÉMETH JÁNOS (szül. 1906 Budapest) városi kórház gondnok, az UTE vízpoló csapat volt kapitánya. A kereskedelmi érettség után az államszámviteli vizsgát tette le. 1929-ben lépett Újpest város szolgálatába, előbb mint felügyelő a műszaki osztálynál működött, majd 1931-ben kórházi szolgálatra osztották be. 1934 óta kórházgondnok. Az olim-

piai világ bajnok magyar vízpoló csapat center csatára. Nevét a világ egész sportközönsége ismeri, egyike a világ legkiválóbb vízpolójátékosainak. Mint a világ bajnok vízpoló csapat tagja bejárta egész Európát és Egyesült Államokat. Kintüntetései: Háromszor Signum Laudis és IV oszt. érdemkereszt.

NÉMETH KÁLMÁN (szül. 1871 Raja) asztalos mester, volt városi képviselő. Az asztalos szakmában egész fiatal korában képezte magát. 1905-1932-ig Újpesten mint önálló mester működött. 1895 óta újpesti lakos. Közéleti tevékenysége is jelentékeny: 27 évig megszakitás nélkül volt előjáró tagja az Iparos Körnek, tisztségeket viselt ugyancsak a Katolikus Legényegyletben és más társadalmi és kulturális egyesületekben. Az 1890-es években tevékenyen közreműködött a budapesti asztalossegédek önképző és betegsegélyző egyesületének megszervezésében, melynek titkára is volt.

NÉMETH LÁSZLÓ (szül. 1914 Kaposvár) fűszer és gyamatárú kereskedő. A négy középiskola elvégzése után a lakatos szakmát tanulta ki, majd rövid ideig az Istvántelki főműhelyben dolgozott. Üzletét gróf Leiningen utca 35 számon alatt 1932-ben alapította.

NIKLOS GYULA (szül. 1876 Budapest) dobozgyáros és könyvkötő. Középiskolai elvégzése után a MÁV szolgálatába lépett, hol 22 évig volt alkalmazásban. 1921-ben saját kérésére nyugdíjba vonult. Akkor alapította meg a még ma is fennálló és jó hírnévnek örvendő dobozárú és könyvkötő üzemet, melynek továbbfejlesztésén állandóan fáradozik. Hosszabb tanulmányutakon volt külföldön is, így Németországban és Svájcban.

NONN JÓZSEF (szül. 1896 Budapest) kövezőmester, kövezési vállalkozó. Iskolai elvégzése után apja kövezési vállalatában szerzte meg szakképzettségét, ahol sok jelentős kövezési vállalkozásban tevékenykedett. Apja halála után önállóan vezeti a Nonn Mihály kövezési vállalatot. A világ háború alatt az olasz fronton teljesített szolgálatot. Több munkája után elismerésben részesült.

NOVÁK ANTAL (szül. 1880 Élesd) műtőorvos asztalos mester. Szakmai képzettségét a technológia faipar mester tanfolyamán hódította. Üzemét 1912-ben alapította. Az 1926 és 1928 a budapesti kézművesipari tárlaton aranyérmert nyert elsőrendű munkáival. Tó utca 26 sz. alatti jóné vü. üzemében Emil fia tevékeny részt vesz az üzem vezetésében.

NYÉKI GYÖRGY dr. (szül. 1898 Kápolnásnyéken) orr, gége és fül szakorvos, az Újpesti Önkéntes Mentő Egyesület ellenőrző főorvosa, az UTE orvosa. Orvosi ta-

nulmányait a szegedi Ferenc József Tudomány Egyetemen végezte. 1926-ban doktoriát. A pestújrhelyi kórházban a sebészetben két évig, a budapesti Uzsoki utcai kórházban megnyitása óta dolgozik. Az Ujpesti Önkéntes Mentő Egyesület kötelékébe 1924-ben lépett s mint ellenőrző főorvos ma is közhasznú munkásságát fejt ki a mentő egyesület érdekében. A szöklapokban dolgozik. Az orr gége és fülszakarvosai képesítését 1930-ban nyerte. A világ háborúban mint tartalékos hadnagy 23 hónapig az olasz fronton teljesített harc-téri szolgálatot. Kitérítetése: kisézüst, bronz vitézségi és Károly csapatkereszt.

NYIRATI IMRE (szül. 1881 Udvari) ny. MÁV tisz. A Vonatkísérők Orsz. Csop. portjának 15 évig ügyv. alelnöke. 1917-ben lépett a MÁV kötelékébe és 1932-ben vonult nyugalmába. 1928 óta ujjpesti háztulajdonos. A világháború alatt hadtáp területen teljesített szolgálatot. A Kansz-nak és a Nemzeti Egység szervezetének választmányi tagja.

NYIRI JÁNOS Dr. (szül. 1901 Sajóvédén) árvaszéki jegyző. A középiskolák elvégzése után a budapesti egyetemen folytatta tanulmányait, majd 1922-ben Ujpest város szolgálatába lépett. 1925-ben szerezte meg az államtudományi doktorátust és ugyanakkor sikerrel tette le a gyakorlati közigazgatási vizsgát. 1927-ben árvaszéki jegyzőnek választották és

1931-ben árvaszéki ülnöki teendőket bízták meg.

OKOS JÓZSEF (szül. 1879 Ipolyföld) vasszerelőgályos. Szakmájában már fiatal korában képesítette magát. 1898 óta ujjpesti lakos: több év óta háztulajdonos. A világháborúban mint katoná-vett részt s az orosz és olasz fronton teljesített szolgálatot, hol sebesülés is szenvedett.

OLAJKÁR JÓZSEF (szül. 1879 Bak Pestmegye) műbutorasztalos mester. Szakmáját Ujpesten sajátította el, majd a nagyobb vidéki városokban, később Budapesten bővítette tudását. Üzemét 1905-ben alapította és azóta jelentős értékes munka hagyta el üzemét. 1932-ben a Budapesti Kézműves Ináti Társulat arany érmét és kitérítőt oklevelet nyert. A világ-

háborúban az orosz fronton több nagy ütközetben részt vett.

OPPOLCZER BÉLA (szül. 1901 Ujpest) banktisztviselő. A gimnáziumi érettségi letétele után egyetemi tanulmánytörel pályázatosan a banktisztviselői pályán működött. Jelenleg az egyik legnagyobb budapesti pénzügyintézetben mint fő-tisztviselő teljesít szolgálatot.

OROSZ ISTVÁN (szül. 1884 Szatmárnémeti) elemi és tanonciskolai igazgató,

ref. egyházi kántor és presbiter. Pályafutását mint kántortanító kezdte. Érdkörüvélyesen, majd az állam kötelékébe lépett és 1913-ban Ujpestre került hol 1919-ben először az Erzsébet uccai elemi fúskolai s még ugyanabban az évben a Bala uccai elemi iskola igazgatójává neve-

ték ki. 1924-ben tanárrá lett a fa és építőtanonc iskolának, és 1933 óta igazgatója is. A háborút 1915-től kezdve végig küzdötte. 2 évig volt hadifogságban és 1919-ben mint népf. hadnagy szerelt le. Kitérítetése: Kétszer bronz vitézségi árem és Károly csapatkereszt.

ORSZÁGH JENŐ Dr. (szül. 1895 Budapest) ügyvéd. Középiskoláit Ujpesten, a főiskolai tanulmányait és diplomáját a Pázmány Péter Tud. egyetemen szerezte. Előbb az igazságügy minisztériumban volt tisztviselő, majd több ügyvédi iroda vezetője volt. Közben a Budapesti Nemzetközi Vásár szervezésével is foglalkozott. Jelenleg csak ügyvédi hivatásának él.

néhai **OSSMANN ADOLF** (szül. 1875 Kaposváron) csavargyáros. Középiskolái elvégzése után hosszabb tanulmányutrament, majd az Első Magyar Csavargyárban tisztviselő volt. 1912-ben alapította a *Precisio* fémcsavar és vasárúgyvart, a melyet hozzáértésével 1930-ban történetkonai haláláig nívós és elismert üzemmé fejlesztett. Halála óta az üzemet felesége és mérnök fia vezetik.

PADUCH EDE (szül. 1901 Ujpesten) fonóüzem vezető. Hat gimnázium elvégzése után a fővárosban textil tanfolyamot végzett,

azután több nagy gyárban képezte magát szakmájában. 1922 óta a Magyar Pamutipar Rt.-nál főnö-üzemvezető. Ő volt a vállalatnál az első magyar főnömester. Szakértelmével és hozzáértésével teljes

mértékben tudja helyettesíteni külföldi szaktársait. A Magyar Párműipar Sport Club tagja, jelenleg főtükára. Agilitása nagy nyereség a sport clubnak.

PANNONHALMI BÉLA (szül. 1885. Budapest) baptista lelkész. Középkolái után teológiai szemináriumot végzett. Ifjú korában részt vett a baptista mozgalmakban és az irodalmi baptista bizottság elnöke. Az újpesti baptista hitközség élén 1922 óta áll. Működési köre a szomszédos helységekre is kiterjed. A vallási irodalomban állandóan működik és *Unnepe Hangulatok* címen könyve jelent meg. Hosszabb időt töltött Németországban, ahol vallási előadásokat tartott. Legutóbb 1934-ben a berlini világgongresszuson a baptisták magyarországi kiküldöttsége volt, és az ifjúság lelki mozgalmáról tartott nagy hatású előadásokat.

PANNONHALMI TIBOR (szül. 1910, Budapest) városi tisztviselő, az újpesti baptista ifjúsági egyesület jegyzője. Iskolái elvégzése után Berlinbe és Hamburgba ment tanulmányútra. Visszatérésekor a felső építőipari iskolát elvégezte és Újpest város szolgálatába lépett.

PAPP JÓZSEF (szül. 1883 Mezőteremen) kávéház tulajdonos, szakosztályi elnöke. Iskolái elvégzése után a kávészakmában képesítette magát. Előbb a Pilyavax kávéház bérloje, majd az újpesti Kör kávéház tulajdonosa lett. Ezt a kávéházat a mai kor igényeinek megfelelőleg átalakította, úgy hogy a város legjobb közönségének kávéháza lett vezetése alatt.

PAPP LÁSZLÓ (szül. 1901 Ksikújfélégyházán) városi alkalmazott. 1915 óta áll Újpest város szolgálatában. Korábban a város gazdasági udvarában és 1930 óta a vághídon teljesít szolgálatot.

PATAY MIHÁLY (szül. 1884 Felsőszemeréd) gyári alkalmazott, a Hadirokkant és Frontharcos Szövetség tagja. Szakmáját ifjú korában szülei mellett sajátította el. 1896 óta újpesti lakos és háztulajdonos. A világháborúban az orosz

fronton teljesített szolgálatot, háromszor megsebesült. Kitémetései: Károly csapatkereszt, háborús emlékérem, II. porosz háborús emlékkereszt, osztrák háborús emlékérem.

PAUER DEZSŐ dr. (szül. 1899 Rákospalota) fogorvos. Egyetemi tanulmányait a budapesti tudományegyetemen végezte és 1924-ben orvosi diplomát nyert. Fogorvosi szakképesítését a budapesti fogászati klinikán szerezte. Az OTI újpesti rendelőintézetében a fogászati osztályán mint orvos működik. Az Újpesti Önk. Mentőegyesület ellenőrző főorvosa.

PÁPAY MIHÁLY (szül. 1891 Paks) gépészmérnök, városi képviselő. Gimnáziumi érettségi után a budapesti Műegyetemet végezte, hol mérnöki diplomáját nyerte. Jelenleg a Honsz újpesti csoportjának elnöke. A világháborúban mint katona külföldön frontokon küzdött és élénk részt vett a hadvezetéssel kapcsolatos műszaki munkálatokban is. A háború alatt szerzett betegségét, melynek alkalmán 50%-os hadirokkantnak nyilvánították. Háborús kitémetései: Károly csapatkereszt, sebészi érem, magyar, osztrák német háborús emlékérem.

PÁRTOS KÁROLY (szül. 1898 Kispeszt) műszerész, mérlegkereskedő és készítő, az ipartestületi szakosztály vizsgáló tagja, a KMAC és az Újpesti Autó Club tagja. Fiatal korában a műszerész és mérlegkészítő szakmában képesítette magát, később több helyen nyert gyakorlatot. Majd Újpesten önállósította magát, hol modern készítményeivel szakmájában jó nevet szerzett magának.

PÁSZTÓ HENRIK (szül. 1881) vendég és bornagykereskedő, városi képviselő. Elvégezte a kereskedelmi tengerészeti akadémiát. Már 16 éves korában a kereskedelmi tengerésznél 6 évig, azután a haditengerésznél 8 évig szolgált, miközben az egész világot bejárta. A világháborúban mindvégig a haditengerésznél mint tiszt helyettes résztvett. Kitémetései: nagyvezüst világségi érem és Károly csapatkereszt 1923-ban jött Újpestre.

PETAK JÓZSEF id. (szül. 1890 Lőcsén) kőműves mester. Ifjú korában a kőműves ipart tanulta Lőcsén és 18 évi segédi működés után mesteri vizsgát tett és 1928-ban önállósította magát. Ujpest és Rákospalota és a környéki községekben azóta több mint 70 családi házat épített. Munkái minden körben teljes elismerést vívnak ki.

PETONSZKY ISTVÁN Dr. (szül. 1902 Zomborban) városi tisztviselő. Középiskolai tanulmányait Zomborban végezte, az egyetemi tanulmányait pedig Budapesten. 1926-ban lépett Ujpest város szolgálatába és közben folytatta egyetemi tanulmányait. Hivatali szolgálatának szenteli minden idejét.

PETRÁS KÁLMÁN (szül. 1882 Zenta) Beszkárt tisztviselő, a Kispesti Wekerletelep Társaskör örökös elnöke, ugyanott a dalárda díszelnöke, a TESZ volt választmányi tagja. Iskoláit Zentán végezte.

Eleinte a kereskedői pályán működött, majd 1906-ban a Budapesti Köztű Vaspálya Társaság kötelekébe lépett, hol 1918-ban tisztviselővé minősítették át. A világháború alatt a szerb, orosz és olasz frontokon küzdött. Kiténtetése: Koronás vaskereszt II. oszt. ezüst és bronz vitézségi éremek.

PETRÓCZY MIKLÓS Dr. (szül. 1892, Badapesten) Rákospalota városi tisztiorvosa, az OTI és a MÁV orvosa, a Pestvármegyei Orvos Szövetség titkára, az Ujpest Rákospalotai Orvos Egyesület elnöke, a MÁV orvosok érdekképviseletének elnöke, Pestvár megye törvényhatósági bizottságának és a Rákospalotai Kaszínó választmányának tagja. Jelentős szerepet tölt be az orvos egyesületekben.

A világháborúban — mint főorvos — az összes frontokon teljesített harcéri szolgálatot. Kiténtetése: Ezüst és bronz vitézségi érem, Signum Laudis, koronás arany érdemkereszt, Károly csapatkereszt.

PETRÓ GYULA (szül. 1880 Ujpesten) városi tisztviselő, a Nemzeti Egység és a Frontharcos Szövetség tagja. 1911-ben lépett a város szolgálatába, 1914-ben be-

vonult katonának és előbb a szerb harcérien, majd az olasz fronton teljesített szolgálat közben fogságba esett. Később francia fogságban sínylődött, míg 1919-ben hazatért. A leszerelés után ismét Ujpest városánál folytatta szolgálatait.

PETZ ZSIGMOND (szül. 1894 Hás-ságy) vendéglős, az ujbpesti Vendéglős Ipartestület Választmányi tagja, a Magyar Független Revíziós Párt pincér szakcsoportjának éveken át elnöke. Iskoláit elvégzése után először külföldön járt. Később megalapította Ujpesten a *Bohémvár* nevű híres vendéglőjét. Szakmai körökben nagy tevékenységet fejt ki, a megalázó borbavatórendszer elörlésének egyik legrög-gibb és legkitartóbb harcosai. A világháború alatt az orosz fronton küzdött s egyszer sebesülést is szenvedett. Kiténtetése: Károly csapatkereszt.

PINTÉR JÁNOS (szül. 1886 Érsekúj-vár) MÁV géplakatos csoportvezető. Iskoláit elvégzése után a géplakatos szakmát tanulta, 1906-ban lépett a MÁV szolgálá-tába, hol 16 éve mint géplakatos csoport vezető működik. A világháború alatt az orosz harcérien szolgált, hol súlyosan meg-
s sebesült. Kiténtetése: Nagy ezüst két szer kis ezüst érem, Károly csapatkereszt, sebesülési érem.

PINTÉR SÁNDOR (szül. 1879 Gödöl-lön) cipézmester. Fiatal korában a cipész iparban nyert képesítést Gödöllőn, majd Budapesten több elsőrendű műhelyben képezte tovább szakmai tudását. 1905-ben ön állósította magát. Előzőleg az 1903-ban rendezett tanonc és segéd kiállításon elsőrendű munkáj után aranyéremmel tüntették ki. A világháború alatt végig katonának volt és az orosz fronton több nehéz ütközetben vett részt, míg hadifogságba esett. Három évi szörnyű fogság után került haza, amikor ismét iparát folytatta. 1927-ben Rákospalotán rendezett ipari kiállításon arany éremmel jutalmazták munkáját.

PITNER JÓZSEF (szül. 1894 Ujpes-ten) mérnök, műszaki kereskedő, a Me-gyeri Futball Club dísz-
elnöke. Középiskoláit után felsőipart és műegyetemet végzett, ahol mérnöki ok-
levelet szerzett. A háború alatt az orosz fronton szolgált és mint 50%-os rokkant tért vissza a harc térről. Kiténtetése: nagy arany, nagy ezüst és Ká-

rolv csapatkereszt. A háború után önállósította magát. Üzletét 1934-ben feloszlatta. Jelenleg, mint mérnök tevékenykedik.

PLECH FERENC (szül. 1879 Dumapentele) áll. I. oszt. altiszt. A motorkezelő és gőzkazánfűtő szakmában képesítette magát, azonkívül lokomobil és cséplőgép kezelői vizsgát is tett.

Fiatalkorában a malomiparban működött. Az állam szolgálatába 1901-ben lépett, 1919-ben költözött Újpestre, hol 1931 óta háztulajdonos. A világháborúban a szerb és orosz fronton teljesített katonai szolgálatot.

POGÁCSÁS ÖDÖN (szül. 1907 Újpest)

üvegtechnikus mester. Középiskolai tanulmányai után a budapesti technológiát végezte és különösen az üvegtechnikában nyert képesítést. Jelenleg Újpesten önálló, modernül felszerelt üvegtechnikai gyára van, amely nagy lépésekben fejlődik.

POLARECZKY RÓBERT (szül. 1893 Újpest) fonómester. Középiskolai elvégzése után a szövő és fonóiparban nyert képesítést. A világháború alatt az olasz fronton harcolt, majd olasz hadifogságba esett. Két évi fogság után hazajött, Újpestre, hol azonnal a Magyar Pamutipar Rt. szolgálatába lépett. Szorgalmas és lelkiismeretes munkája által 1927-ben a fonómesteri hatáskört nyerte el; ebben a minőségben van ma is alkalmazásban. A munkásságának a textiliparban való sikeres kiképzéséért 1933-ban diszoklevéllel tüntették ki.

POLGÁR JENŐ (szül. 1893 Alsószilvagy) főpincér. a munkavédelmi hivatal vezetője tagja Középiskolai elvégzése után szakmai képesítést nyert, majd bejárta közép-európa nagyobb városait, 1926 óta újpesti háztulajdonos.

POLLÁK SALAMON (szül. 1882 Zsámbokréti) mészáros mester. Iskolai elvégzése

után mészáros szakmában nyert képesítést Budapesten. Majd Újpestre jött, hol már 15 éve jó hírnévnek örvendő mészáros üzlete van. A világháborút mint katona az orosz és olasz frontokon végigküzdötte, négyszer megsebesült. Kítüntetései: Kis ezüst, bronz érem. Károly csapatkereszt, és sebesülési érem.

POVÁZSAI JÓZSEF (szül. 1903 Debrecen) fűtés mester. Középiskolai elvégzése után Hajdúszoboszlón nyert szakmájában képesítést. Ugyanebben az iparban később Debrecenben majd Újpesten működött 1934 óta önálló, motorterőre berendezett fűtés- és díszműárú üzeme van Újpesten, melyben állandóan több munkást foglalkoztat. A fűtés- és dísz-

műszakma hagyomány családjában, melynek egy-egy tagja mindig megmarad a család ősi foglalkozásában.

POZSONYI (RUZSICKA) MIHÁLY

(szül. 1871 Pozsonyszentgyörgy) ny. posta altiszt. 1906-ban lépett a m. kir. posta kötelékébe, hol 40 évi szolgálati idő után 1932-ben nyugalmába vonult. 1927 óta Újpesten háztulajdonos. Szolgálati alatt felbővíti hatóságai többször díjcsereiben részesítették.

PÖSZ JÓZSEF (szül. 1877 Nyitra-bánya) magánzó. 18 éven keresztül a Wertheimer és Frankl cégnél volt alkalmazásban. A háború alatt bevonult katonának és számos ütközetben vett részt. Az orosz fronton küzdve fogságba került és sok viszontagságon keresztül, több szökési kísérlet után sikerült ismét haza kerülnie. A fogságban végigjárta a foglyok kálváriáját és csak 1919-ben sikerült megszöknie. Idehaza aktív szerepet vállalt a közéletben és hosszú ideig elnöke volt a keresztény szociálista pártnak.

PRAZNOVSZKY ZSIGMOND (szül. 1888 Pozsonyban) hentesmester, az újpesti iparistület hentes és mészáros szakosztályának elnöke. a Budapest környéki Húsiparosok Szövetségének alelnöke. Ifjúkorában a hentes és mészáros iparban képesítette magát, majd a főváros legelső hentesárú gyárában dolgozott és fejlesztette szaktudását. 1911-ben önállósította magát és azóta vezető igen jó hírnévnek örvendő üzletét és üzemét, ame-

lyei villanyerőre rendezett be. A háború alatt katona volt és 42 hónapot töltött az olasz harctéren. Kitéüntetése: Károly csapatkereszt.

PRESSLER JÁNOS (szül. 1897 Brevnov) műszaki tisztviselő, a Nemzeti Egység Pártjának vezetőségi tagja. 1893-ban került Budapestre a Ganz és Társa vilámosági gyárba, mint gyakornok, azóta megszakítás nélkül, mint műszaki tisztviselő működik. 1894 óta újpesti lakos.

PRINCZ JÓZSEF (szül. 1878 Szada) vasöntőgyáros. Középiskolái elvégzése után s vasöntő iparban nyert képesítést. Jelenleg igen jó hírnévnek örvendő vasöntő gyárában munkálkodik sikeresen. A világháborúban résztvett s végig az orosz fronton szolgált, majd orosz fogságba került, honnan csak 1921 végén tér haza.

PRIVITZER JÁNOS (szül. 1861 Nyitrabánya) kazánkovács. Iparát a Ganz Danubius gyárban sajátította el, ahol 40 évig volt alkalmazásban és a hosszú hűségére munkájutalmazása képen elismerő oklevelet kapott. 1881—82-ben részt vett Bosznia okkupációjában és egy évig volt ott, mint katona. 1931-ben vonult nyugalmra.

PROHÁSZKA GYULA (szül. 1872 Budapest) ny. MÁV. intéző, 1891-ben a felső kereskedelmi érettségi elnyerése után a vasúti tiszti tanfolyamot végezte el, majd a vasutnál teljesített külső szolgálatot. Nagyon szorgalmas és megerőltető munkásságára tekint vissza, mely által többszöri előléptetést ért el. 1913-ban egészségi állapotára való tekintettel mint inéző nyugdíjazását kérte. A vasúti szolgálata alatt szerzett érdemeiért bronzéremmel tüntették ki. Újpesten 1914 óta mint magánzó tartózkodik.

PROKESCH JÁNOS (szül. 1907 Újpest) fakereskedő. Középiskolái elvégzése után a vasesztergályos szakmát tanulta és több nagy gyárüzemnél nyert alkalmazást. 1932-ben alapította meg fa és szénkereskedését, mely ma is jó hírnevet örvend s amelyre 1934-ben fióközlettel egészített ki.

PROKOP JAKAB (szül. 1869 Zubszon) gépszerező, üzemvezető. A gépszerező iparban képesítette magát, később pedig felsőipariszkolát végzett. 1890—1900-ig az Első Magyar Faipar Rt. művezetője, azután társas viszonyban önállósította magát. Majd felszerelte a Meister Testvérek faipari gyárát, melynek néhány évig üzemvezetője volt. Innen a világhírű lipcsei Kirchner faipari gyárba került, ahol felelős állásban volt 32 évig. Közben több saját találmányú faipari szabadalmát hozott forgalomba. A háború alatt az orosz fronton szolgált. Később a Skoda gyárba és végül a Mátyásföldi repülőgépgyárba vezényelték. 17 éve újpesti háztulajdonos.

PRONAI LÁSZLÓ Dr. (szül. 1902 Újpest) II. oszt. fogalmazó. Gimnáziumi tanulmányai elvégzése után a tudományegyetem államtudományi fakultását hallgatta. 1931-ben avatták az államtudományok doktorává. A város szolgálatába 1924-ben lépett mint napfényes, majd 3 év múlva számíztató, később 1933-ban II. oszt. fogalmazóvá minősítették át.

PRUCSI ADOLF (szül. 1885 Budapest) üzemvezető. Iskolai tanulmányai elvégzése után a gépészetben nyert képesítést. Szaktudását külföldön is gyarapította. 1919 óta állandó újpesti lakos. Jelenleg a Löwy Dávid és Fiai faipari gyár szolgálatában van. A világháború alatt az orosz fronton szolgált.

RAÁB JÓZSEF (szül. 1904 Alsógalla) gyűrűs fonó mester. Középiskolái elvégzése után Tata városban egy nagyobb cégnél nyert képesítést a lakatos szakmában. Egy ideig a Magyar Áll. Közsémbánya Rt. alkalmazásában volt s onnan került az újpesti Magyar Pamutipar Rt.-hoz, hol ma is gyűrűs fonó mesteri minőségben teljesít szolgálatot.

RÁCZ ISTVAN (szül. 1897 Újpesten) géplakatos. Mesterségének elsajátítása után több helyen fejlesztette szakmai tudását. 1920 óta a Wolfner Gyula és Társa bőrgyári cégnél dolgozik. A világháború alatt az orosz és olasz fronton szolgált és egyszer sebesült. Kitéüntetése: bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt. 1928 óta újpesti háztulajdonos.

RÁKOSSY ZOLTÁN (szül. 1885 Kézdivásárhelyen) állami polgári iskolai felügyelő igazgató, az újpesti Nemzeti Egyeség pártjának v. elnöke.

A tanárképző főiskolát 1908-ban végezte. Tanári pályafutását Breznóbányán kezdte majd Turócszentmártonban, Pápán, Ócsán és 1921 szeptember óta Ujpesten tanít Igazgatói kinevezését azonban már 1912-ben Breznóbányán kapta meg. Irodalmi és társadalmi munkásságot nemcsak Ujpesten hanem előző állomáshelyein is kifejtett. Hat éven keresztül szerkesztette a *Garamvidék* című lapot. Öt verses kötet és négy prózai munkája jelent meg. Legismertebb közülük a *Magyar Pantheon*, amelyet az országos irodalmi tanács, mint beszerzendő könyvet tüntet fel. Ezenkívül történelmi tankönyvet is írt, amelyet hivatalosan tanítanak. Tagja az Orsz. Gárdonyi Géza Irodalmi Társaságnak, az Orsz. Polgári Isk. Tanáregyesület elnöke, az újpesti ref. egyház főgondnoka, városi képviselő, az Iskolánkívüli Népoktatásügyi Biz. h. elnöke, ovodafelügyelőbizottsági tag, a kereskedőtanonc iskola felügyelőbizottságának elnöke és számos városi bizottság tagja. A háború alatt miniszteri elismerésben részesült és háborús szolgálataiért polgári emlékérmey kapokardok nélkül, valamint ifjúsági vöröskereszt ezüst emlék érmét.

REICH DEZSŐ (szül. 1888 Rákospalotán) fakereskedő, városi képviselő, az izr. hitközség választmányi tagja, az iskolaszék alelnöke. Kora ifjúságában árvaságra jutott — 15 éves volt — amikor külföldön szobrászattal és írással kezdett foglalkozni. A világháborúban az orosz fronton szolgált ahol sebesülést is szenvedett. Kitüntetései: Károly csapatkereszt és a sebesülési érem. A város kulturális és humanitárius intézményeinek áldozatkész támogatója.

REICHEL WILLIBALD (szül. 1900 Gröhsrühdorf, Sachsen) szövő mester Gimnáziumi tanulmányait

Drezdában végezte, majd a KieLi kadétiskola hallgatója volt. Iskolai végzetével a világháború alatt mint német haditengerész vonult be és háromszor sebesült. Három kitüntetése van. Leszerelése után a textil iskolát végezte Cheimnizben, majd Németországban mint textilgyári szövőmester működött Magyarországra 1924-ben került s 1930 óta a Magyar Pamutipar Rt. szövőmestere.

REICHMANN SÁNDOR (szül. 1876 Topolyán) ny. állami tanító. A tanítóképző elvégzése után tanítói működését Udvardon kezdte el majd Szucsány és Rutka állami iskoláiban tanított. 1922-ben az újpesti állami elemi iskolához helyezték át, azonban a világháborúban szerzett betegsége miatt, rövidesen nyugdíjba ment, de tovább is tanított mint hitok-

tató. Több mint 10 évig a fiú és leány gimnáziumok hitoktatója volt. Túróc megyei működése alatt a magyarosítás terén kifejtett eredményes működéséért több kiüntetésben részesült. Ugyanakkor tagja volt a megye népművelési bizottságának és számos társadalmi és kulturális egyesületben tevékenykedett.

REIN KÁROLY (szül. 1877 Ujpesten) műasztalos mester, volt Ipartestületi elnök. Iskolai elvégzése után az asztalos iparban képesítette magát, majd külföldi tanulmányutrá ment. Szakképzettségét Ausztriában, Németországban, Franciaországban, Belgiában és Svájcban bővítette. A háború alatt az olasz harctéren szolgált. A háború után ismét iparát folytatta. 1926 óta három cikluson keresztül az újpesti Ipartestület elnökévé választották, míg 1935-ben már nem vállalta tovább ezt a tisztséget. Ipartestületi tevékenykedése alatt a béke és megértés szellemét vitte működési helyére. Számos egyesület és kör vezetőségi tagja.

REIN PÁL (szül. 1906 Ujpesten) tisztviselő, a Középeurópai és Minerva Áll. Biztosító Rt. újpesti ügynökségének vezetője. Elvégezte a Kereskedelmi Akadémia-t 1924-ben a For-nérgyár és Keményfatermelő Rt. kötelékébe lépett. 1928-ban a cég h. üzletvezetője volt, később az újpesti fiók üzletvezetőjévé nevezték ki. Ezután a Tiberius Fa és Fornaékeres-

kedelni Rt.-hez került vezető állásba. Három éve a biztosítási szakmában helyeződött el, ahol rövidesen felismerték képességeit és ugyancsak vezető állásba helyezték. A demokratia párt választmányi tagja, az UTE ping-pong szakosztályának megalapítója és hosszú időn keresztül vezetője. 1930-ban a Weiser sporttelepen tenniszbajnokságot nyert.

REISICH JÓZSEF (szül. 1897 Budapest) bankfőpénztárnok, volt városi képviselő, iskolai végeztével mint banktisztviselő kezdte pályafutását. Jelenleg

egy nagyobb pénzintézet fő pénztárosa. Ezenkívül az egyik jelentékeny népszövegíró és órákhoz tulajdonosa; a vízi órákhozák létesítése ügyszólván nevéhez fűződik. Egyébként az egyik legrégebbi újpesi család le

származottja. Édesanyja, néhai Reisch József, a város egyik kimagasló személyisége volt.

REISZ GÁBOR (szül. 1899 Rákfalun) kereskedő, városi képviselő, az OKISZ elnöke, az izr. iskolások elnöke, az újpesi Venetianer Lajos Közművelődési Egyesület, a Pro Palesztina Egyesület s a rákospalotai izr. Szentegylet al

elnöke. A háború alatt az Országos Sertésforgalmi Iroda főtitkára volt. Társ tulajdonosa a budapesti Hirtenstein Samu textil nagykereskedő cégnek. Jogi tanulmányainak elvégzése után a kereskedői pályára lépett. A hűközségi életben vezető szerepet tölt be; alapos tudása, kiváló szóalképességei különösen a hitélet előadásaiiban nyilvánulnak meg. Egyik szervezője és végrehajtója volt a rákospalotai izr. templom építésének. Az 1931-es országgyűlési választások alkalmával agitációs munkásságával és nagyszerű szónoklataival jelentős mértékben járult hozzá a demokratia párt győzelméhez.

RETKES LAJOS (szül. 1878 Újpest) asztalos. Már fiatal korában az asztalosiparban képesítette magát. Több évtizedes munkásságra tekint vissza szakmájában, melynek egyik legérdemesebb képviselője. 1926 óta háztulajdonos Újpesten. A világháború alatt a tábori postánál teljesített szolgálatot.

RÉVAI IMRE (szül. 1903 Újpesten) városi alszámvevő. Középiskoláit Újpesten

jeget a budapesti egyetemen hallgatta és egyelőre csak a doktorátusa híján, 1920 óta áll Újpest szolgálatában. 1922-ben pedig a főispán által a számvevőnek nevezték ki. Hosszabb ideig az alkalmazottak kereseti adójának előadója volt, jelenleg adókerületi vezető.

RÉVAY GYÖRGY (szül. 1884 Tótnélszőn) építőmester. Ifjú korában az iskolák elvégzése után az építőiparban képesítette magát. A háború alatt végig katonának volt és az orosz, román és olasz fronton szolgált. Egyszer sebesült és mint főtüzér szerelt le. 1915 óta újpesti háztulajdonos.

RÉVAY GYULA Dr. (szül. 1900 Újpesten) I. oszt. városi fogalmazó, a gimnáziumi érettségi letétele után Újpest város szolgálatába lépett. 1921-ben száműzést volt, 1924-ben megválasztották I. oszt. fogalmazóvá, 1926 óta az elnöki ügyosztályon mint a polgármester titkára működik. A városi közgyűlések népszerű jegyzőkönyv-

vezetője.

RÉVÉSZ JÁNOS (szül. 1875 Újpest) cementárugyáros, az Újpesti Nemzeti De

demokratia Párt igazgatótanács tagja. Céget 1906-ban alapított, amely az első ilyenmű vállalkozás volt Újpesten. Gyártmányai cement, márvány, mozaiklapok, műköőrük, vasbeton betonkerítés oszlopok, betonszövek, kugyűrük, lépcsők és síremlékek. A városi munkái közül kieme

lendők az Uránia mozi vasbeton és kővel építkezés, az újpesti gimnáziumnál vasbeton burkoló és műkö parkány munkálatai, a dunakeszi MÁV. műhelytelepének és Újpest csatornahálózatának nagyrészt Pesten a Bécsi utca tornái készítése. Azonkívül számos köz- és magánépületen végzett burkoló és műkö munkálatokat. Irodája Újpesten (Ősz u. 14) telepei Újpesten és Rákospalotán vannak.

RÉVÉSZ SÁNDOR (szül. 1884 Garamlökön) az Angol Elemi Biztosító vezérképviselője, megyebizottsági-tag. A felső kereskedelmi iskola elvégzése után a kereskedői pályára lépett és hosszabb ideig jelentős dívatáru üzlete volt a fővárosban. Ugyanakkor a főváros előkelő kereskedőiből alakult Sas bevásárló szövetkezetnek volt 3 évig elnöke. Az Okisfőtanácsának, a pesti izr. hitközség képviselőtestületének volt tagja. A VI. ker. előjáróságnak 3 éven át iparhatósági megbízottja volt. A választóttbíráskodási központ választott bírója. Ujpest társadalmi életében jelentős szerepet visz.

RICHTER HUGÓ (szül. 1900 Tiefenbach) főnökmester, a Magyar Pamutipar S. C. működő tagja. A középiskolák után Reichenbergben textil iskolát végzett. Azóta több magyar gyár kötelékében dolgozott. 1931 óta a Magyar Pamutipar főnökmestere.

RIEDLEIN KÁROLY (szül. 1863 Ujpesten) ny. hajóépítészeti felügyelő a Magánalkalmazottak Országos Szövetségének ujpesti csoportja választmányi tagja. Iskolái elvégzése után a haditengerészet arzenáljába került, ahol a hajóépítészetben nyert kiképzést és ott 1888-ig működött. Utána a Lánggyár segédhajó szerkesztője, majd a Ganz Danubius hajószerszámoló lett. 1899-ben a Schlick-Nicholson gyár szerkesztője és gyár vezetője, azután pedig a DGT hajóépítő szerkesztőjévé léptették elő. 1928-ban, mint hajóépítészeti főfelügyelő nyugalomba vonult. — A háború alatt a dunai motorok Fekete tengeri osztagánál nyert beosztást és a sérült hajók renbehozásánál tüntette ki magát, amiért a koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján és a vöröskereszt érdemét a hádiéki ménnnyel kapta.

RISNYÁK ALADÁR (szül. 1873 Ujpesten) gépüzemvezető, a Művezetők Országos Egyesületének tagja. A géplakatos ipari tanulta és 24 éven keresztül a drenkovi közsémbánya főgépésze volt. 1915-ben a MFTR szolgálatába lépett. Édesapja egyike volt az első ujpesti települőknek és 50 éven keresztül az akkor induló és egyre jobban fejlődő hajóiparban dolgozott.

RITTER S. SOMA (szül. 1872 Ujpesten) fűszerkereskedő, városi képviselő, a Nemzeti Demokrata Párt igazgatóságának tagja, az izr. hitközség képviselője. Eredményes munkát végzett a kereskedők gazdasági szervezésében, a háború alatt a Fűszerkereskedők Egyesületének elnöke és a Fűszerkereskedők Áruforgalmi részvényirtaságának ügyvezető igazgatója volt. A legválságosabb időkben közmegelekedésre biztosította a fűszerkereskedők árukkal való ellátását.

ROSKÓ LAJOS (szül. 1888 Budapest) kalaposmester, a Piáciárusok Egyesületének választmányi tagja. Szakmáját szülei üzemében sajátította el, melyet 1931 óta önállóan vezet. Üzeme egyike a legrégebbieknek Ujpesten, 50 éves múltat tekint vissza. A világháborút különböző frontokon harcolta végig s mint 50%-os rokkant, tért haza. Az Ujpesti Dalkör életében jelentős szerepet visz. Kítüntetése: bronz érem, sebesülési érem, Károly csa patkereszt.

RÓTH FERENC (szül. 1894 Ujpesten) városi főpénztárnok. 1914-ben lépett — mint havidíjas Ujpest város szolgálatába. 1916–1918-ig katonai szolgálatot teljesített. 1922-ben a képviselőtestület számtiszté és 1927-ben főpénztárnokká választotta. Hivatalból tagja a város képviselőtestületének.

RÓTH REZSŐ (szül. 1886 Ujpest) műasztalos mester, az Ujpesti Ipartestület előjárósági tagja, az Ujpesti Iparosok Hitelszövetkezetének igazgatóságának tagja. Iskolái elvégzése után hosszabb tanulmányutrat ment külföldre, hol szakismereteit jelenékenyen gyarapította, jelenleg virágzó műasztalos üzeme van s többször külföldre is szállított. A világháború alatt az orosz és olasz fronton küzdött s egyszer sebesülést szenvedett. Kítüntetése: Sebesülési érem.

RÓTH FERENC (szül. 1894 Ujpesten) városi főpénztárnok. 1914-ben lépett — mint havidíjas Ujpest város szolgálatába. 1916–1918-ig katonai szolgálatot teljesített. 1922-ben a képviselőtestület számtiszté és 1927-ben főpénztárnokká választotta. Hivatalból tagja a város képviselőtestületének.

RÓTH REZSŐ (szül. 1886 Ujpest) műasztalos mester, az Ujpesti Ipartestület előjárósági tagja, az Ujpesti Iparosok Hitelszövetkezetének igazgatóságának tagja. Iskolái elvégzése után hosszabb tanulmányutrat ment külföldre, hol szakismereteit jelenékenyen gyarapította, jelenleg virágzó műasztalos üzeme van s többször külföldre is szállított. A világháború alatt az orosz és olasz fronton küzdött s egyszer sebesülést szenvedett. Kítüntetése: Sebesülési érem.

ROTHBART SÁNDOR (szül. 1888 Alszószernyén, Trencsén m.) divatárú ke-

reszkedő, városi képviselő, Keresk. és Iparkamarai választott bírósági bíró, a Kereskedők Társulata és az Ujpesti Nemzeti Demokrat. Párt igazgatósági és az izr. hitközség adókövető bizottságának tagja. Középiskolai tanulmányait Vágújhelyen végezte. 1907 óta önálló kereskedő. Alapította a *Sándor Áruház* — egyike Ujpest legnagyobb úri és női divatüzletének. 1928—29-ig tagja volt Pestvármegye törvényhatósági bizottságának. Hét év óta tagja a város képviselőtestületének. A világháborúban részt vett s mint őrmester szerelt le.

ROTHSTEIN SÁNDOR (szül. 1901 Nyíregyházán) borbélymester, az Ipar-

testületi borbély szakosztály választmányi tagja és az Iparosszék tagja. 1925-ben önállósította magát ekkor nyitotta meg a városházán a város egyik legmodernebb fodrász üzletét. Több országos fodrászversenyen arany és ezüst díjakat és díszokleveleket nyert kiváló munkájával. A világhírű *Realistig* örökhullám készítője.

ROTICS JENŐ (szül. 1892 Abonyban) fűszerkereskedő, az Ujpesti Fűszerkeres-

kedők Egyesülete Takarékszövetkezetének pénztárnoka. A négy közép iskola elvégzése után a fűszerkereskedői pályára lépett. A háború alatt mindvégig katonának volt és az orosz fronton teljesített harctéri szolgálatot. Egy ízben sebesülten került haza a harcterről. A leszerelés után önállósította magát szakmájában.

RUBES ISTVÁN (szül. 1900 Uj-

pest) kalapos. Középiskolai elvégzése után a kalapos szakmában képesítette magát. 1922-ben a Magyar Pánczéltársulat Rt. szolgálatába lépett, hol a budapesti központi rakományokban teljesít szolgálatot. A világháborúban mint katonának vett részt és az orosz harctéren küzdött. Sok je-

lentős ütközetben vett részt. Egyszer súlyos sebesülést is szenvedett. Kitüntetései: Bronz érdem, Károly csapatkereszt.

RUBOS MIHÁLY (szül. 1864 Ba-

racska) ny. gépmester. Fiatalkorában a lakatos szakmába képezte ki magát később szakvizsgákat tett a budapesti Technológián. 1895-ben lépett a Székesfővárosi Elektromos Művek szolgálatába, hol 35 év működés után 1932-ben nyugdíjba vonult. 1919 óta háztulajdonos Ujpesten. 25 éves szolgálati jubileuma alkalmából Budapest polgármesterétől 400 P pénzjutalomban részesült.

RUDL JÓZSEF (szül. 1896 Budapest) gépmunkás. Ifjúkorában először az asz-

talos ipart tanulta Ujpesten, majd a budapesti Kender és Jutagárban nyert alkalmazást, — ahol jelenleg is főgépész. A világháború alatt 1915-ben vonult be katonának és a 29. gyalogezreddel az olasz és az orosz fronton küzdött.

RUSZ MÓR (szül. 1858 Harangfalva) ny. főkalauz. A Petőfi Asztaltársaság

vezetőségi tagja. Iskolái elvégzése után 1884-ben került a MÁV kötelékébe, Főkalauzzá 1902-ben léptették elő. 1920-ban nyugdíjba vonult, 50 éves szolgálatát követően királyi jubileumi érmet kapott. 1878-ban részt vett a bozsnia hádljárásban. Jelenleg mint magánzó él családja körében.

RÜBNER JENŐ Dr (szül. 1900 Sátor-

aljaujhelyen) szülész, nőgyógyász szakorvos. Orvosi tanulmányait a pécsi, budapesti és a debreceni Tudomány Egyetemen végezte. 1925-ben nyerte diplomáját. Kórházi gyakorlatot egy éven át a csepeli kórházban és öt éven át az ujpesti Szülőotthonban folytatott, utóbb mint alorvos. A világháborúban katonai szolgálatot teljesített. Most Rákospalotán folytat orvosi gyakorlatot.

SALAMON LAJOS Dr (szül. 1892, Tab) rendőrtanácsos Középiskolai érettségi után a budapesti Tudományegyetem államtudományi fakultására iratkozott be, hol 1916-ban az államtudományi doktori címet nyerte el, 1911 óta a m. kir. Államrendőrség szolgálatában áll, részben Ujpesten, részben a budapesti Főkapitányság bünyügyi osztályán és a bel

ügyminisztérium közbiztonsági osztályán működött. Jelenleg a Budapesti V. kerületi kapitányságon helyettesi minőségben teljesít szolgálatot. 1920-ban a proletárdiktatúra összeomlása után a rend helyreállításában tevékenyen részt vett, a V. ker. Orsz. Monháza és Segélyegyesületének elnöke, a Rendőrtiszti Athletikai Egylet alapító tagja, a Katolikus Kör tagja. Kézüntetése: A háború emlékére kiadott emléklap 1914—1918.

SÁFRÁNY NÁNDOR (szül. 1907 Szegvár) férfi szabó mester. Fiatal korában képesítettte magát a szabó szakmában, melyet hosszabb ideig Budapesten gyakorolt. 1930 óta Rákospalotán lakik, hol önálló női és férfi szabósága van, mely igen jó hírnek örvendő.

SÁNDOR ISTVÁN Dr (szül. 1881 Temesváron) sebész, a gróf Károlyi kórház igazgató főorvosa, az Újpest—Rákospalotai Orvos Egyesület elnöke, a Magyar Vöröskereszt újpesti fiókjának elnöke Pestvármegye törvényhatóság bizottsági tagja, a függetlenségi Kossuth párt évek hosszú során át volt elnöke, Pestvármegye tb. tisztiorvosa. Egyik alapítója az orvos szövetségnek és hosszabb ideig elnöke. Tanulmányait elvégzése után a Dollinger klinikán nyert műtő sebész oklevelet, majd a kolozsvári egyetemi sebészeti klinika második tanársegéde és azután a fővárosban a Szent István kórházban Hülli professzor alorvosa. 1911 óta a Károlyi kórház igazgató főorvosa, Orvosi szaklapok munkatársa. Orvosi kérdésekben staktekinély, kiváló operátor.

SÁNDORFI SÁNDOR (szül. 1882 Fót) a rákospalotai városi tűzoltóság parancsnoka, levéltár oktató, a mentőőrség parancsnoka. Működését 1899-ben mint önkéntes tűzoltó kezdte, 1906-ban lépett a község hivatásos tűzoltóság szolgálatába, 1907-ben őrmester, 1911-ben megszervezte a rákospalotai mentőszolgálatot, amelynek őrség vezetője és pénztárnoka, 1918-ban tűzoltó segéd-tiszt, a város

sá történelmi átalakuláskor a képviselőtestületi tűzoltó parancsnokká választotta, 1927-ben tűzoltó-tiszt tanfolyamot végzett. Hívása teljesítése közben többszáz tüzeset oltási munkálataiban vett részt. Az 1927-ben rendezett kiállításon a vezetése alatti működő csapatot a bemutató alkalmával aranyéremmel tüntették ki, munkásságát elismerő oklevéllel jutalmazták meg. A világháborúban az orosz fronton a VI. vöröskereszt, mint tűzmester teljesített szolgálatot. Kézüntetése: Károlyi csapatkereszt, vöröskereszt, szolgálati érem, királyi díszérem, német és háborús emlékérem.

SÁRADY SÁNDORNÉ temetkezési vállalkozó. A róm. katolikus nőszövetség és számos más egyesület tagja. A város egyik legnagyobb temetkezési vállalatát még édesapja, Harosy Nándor alapította 1880-ban, majd férjével vezették azt annak korai haláláig. Jelenleg Rezső fiával együtt vezetik temetkezési vállalatukat.

SÁRKÖZY BÉLA (szül. 1900 Abony) géplakatos. Iparát Abonyban tanulta és több helyen gyakorolta és bővítette szakmai tudását. Jelenleg az Egyesült Izzógyárban dolgozik, 1929 óta újpesti háztulajdonos. A világháborúban mint szikratávírósz vett részt az első összekötő századnál és őrsvezetőként szerelt le. Apósa, Földi Mátyás a háború alatt hősi halált halt.

SEMSEI SEMSEY ALADÁR Dr (szül. 1872 Málnás, Háromszék m) Ujpest város polgármestere. Középiskoláit a nagyszebeni áll. főgimnáziumban, egyetemi tanulmányait Budapesten végezte. A jogi egyetemi tanulmányok elvégzése után másfél évig Budapesten, ezt folytatólag egy évig Brassóban, mint ügyvédjelölt az ügyvédi pályán működött. 1896. évi

november 7-én Brassóvármegye szolgálataiba lépett, mint közigazgatási gyakor-
nok és szolgálatiételre, mint behelyettesítet-
tett szolgabíró, a felvidéki járásba rendel-
tetett ki, a vármegye főispánja által, 1897
évben vármegyei alszámvevő, 1899. év-
ben vármegyei aljegyző és helyettes ár-
vaszéki ülnök, 1901 év december havá-
ban a hétfalusi járás főszolgabíró, 1907
december havában vármegyei főjegyzői
állásba lépett elő. Mikor a román megszá-
lás következtében Brassóvármegye román
impérium alá került, a román királyra a
hűségesküj vonatkozott letenai, ezért 1919.
évi január 21-én vármegyei főjegyzői ál-
lását elhagyta s 1919 évi január 25-én
Budapesten a belügyminisztériumban szol-
gálatiételre jelentkezett, ahol a vármegyei,
majd a községi ügyosztályban kap-
tott beosztást. Mint gyakorlati közigaz-
gatásban jártas főosztályvezető a belügy-
minisztérium, miniszteri biztosi kinevezés-
sel 1919. év február és március hónapok
ban Veszprémvármegye több községébe
küldötte ki a harctérről hazatért katonák-
nak a községi jegyzők ellen emelt panaszai
megvizsgálására. Ezen kiküldetésének a
próbatárgyaktatúra kitörése vetett véget.
Veszprémvármegye alispánja ismételtten
nagy elismerését és köszönetét fejezte ki
lefolytatott vizsgálatok sikeres elvégzé-
sért, különösen pedig a harctérről haza-
tért katonák panaszainak közmegnyugvást
kelt. elintézéséért. Ennek volt folyomá-
nya, hogy amikor Ujpest város autonó-
miája felfüggesztett, Pestvármegye al-
ispánja a veszprémi alispántól kapott dí-
csőró információk alapján, törvényható-
sági biztosnak szemelte ki a sok viharon
átment Ujpestre. Mint Pestvármegye tör-
vényhatósági biztosa 1919. évi október hó
2-án vette át Ujpest város ügyeinek inté-
zését a feloszlatott képviselőtestület he-
lyett és annak hatáskörében. Ez a műkö-
dése 1922 évi október 4-ig, tehát teljes
három évig tartott. Ezen idő alatt —
minthogy vármegyei főjegyzői állása nem
szűnt meg a törvényhatósági biztosi kikül-
detés folytán — a Vármegyei Tisztviselők
Országos Egyesületének is igazgatója volt
egészen polgármesterré történt megválasz-
tásáig. 1922 évi október 4-én Ujpest vá-
ros polgármesterré választotta, az 1930.
január havában megtartott általános
tisztújítás alkalmával újból megválaszta-
tott. A háborús közigazgatás alatt telie-
sítéseit kiváló szorgalmat elismerésül a II. o.
polgári hadiéremkereszttel tüntették ki.
Munkásságának eredménye: a Baross
uccai városi szükséglakások, az Irá-
nyi Dániel uccai és a Mátyás téri városi
kislakások, a gyermeknyaraltatás, a Ste-
fánia fejlesztése, a Speyer kölcsonból a

leánygimnázium, a fa és fémipari szakis-
kola, a Szülő Otthon az új járványkór-
háza építése, az uccák kikövezése és esz-
tornázása, mind a képviselőtestület elha-
tározásából, de a polgármestersége alatt
történt Ujpest város nagymérvű fejlő-
dése.

Dr. SEMSEY ALADÁRNÉ az ujpesti
Katholikus Nőszövetség, a Magyar Asz-
szonyok Nemzeti Szövete-
sége ujpesti osztályának
elnöke, az ovoda felügyelő
bizottság tagja. Már ott-
hon — Brassóban — szá-
mos jótékonycélu egyesü-
let szervezője és vezetője.
A Brassói Oláh Egyesü-
let elnöke. 1919. október
óta, minden ujpesti jóté-
konysági mozgalomból ki-
veszi részét. Férjének — dr. Semsey Ala-
dár polgármesternek — fáradhatatlan
munkatársa a jótékonyág emberbaráti
intézményeinek támogatása és fejlesztése
körüli. Előadásokat, mulatságokat rendez,
hogy minél több szegénysorsu gyermeket
ruházhassanak fel. Szeretettel adományokat
oszt ki, a szűkölködők között, karácsonyi
segélyek, megyeri árvízkiárosultak közt. Kivá-
ló képességei, szervező ereje a nőmozgal-
mak élére állítja, s a társadalmi mozgal-
mak terén az első a munkateljesítményei
által.

semsei SEMSEY ZOLTÁN Dr. (szül.
1896. Brassóban) szülész és nőgyógyász,
kórházi rendelő főorvos.
Orvosi tanulmányait a
budapesti Pázmány Péter-
Tudomány Egyetemen vé-
gezte. A világháború alatt
a Révész uccai hadikór-
háznak Verebély profesz-
zor vezetésével álló sebészeti osztályán mű-
ködött, ahonnan a Rókus-
kórház Hüttl professzor
vezetésével álló sebészeti osztályára ne-
vezték ki segédorvosnak. Onnét az ujpesti
Szülőotthonba került, ahol orvososi minő-
ségben működött több, mint két éven át.
Teljes szakmabeli kiképzése véget a pé-
csi Erzsébet Egyetemen Sciphiades profesz-
zor vezetésével álló szülő- és nőbeteg
klinikájához került, ahol díjas gyakornok-
ki, később tanársegédként állásban dolgozott
egészen 1924. évi novemberéig. Attól
kezdve a budapesti Vöröskereszt Erzsébet
kórház szülő- és nőbeteg osztályának volt
orvosa 1931 június 1-ig, amikor is Uj-
pestre költözött ki, hol a Gyermekkorház
zala! kapcsolatos nőgyógyászatának lett fő-

vezetésével álló sebészeti osztályára ne-
vezték ki segédorvosnak. Onnét az ujpesti
Szülőotthonba került, ahol orvososi minő-
ségben működött több, mint két éven át.
Teljes szakmabeli kiképzése véget a pé-
csi Erzsébet Egyetemen Sciphiades profesz-
zor vezetésével álló szülő- és nőbeteg
klinikájához került, ahol díjas gyakornok-
ki, később tanársegédként állásban dolgozott
egészen 1924. évi novemberéig. Attól
kezdve a budapesti Vöröskereszt Erzsébet
kórház szülő- és nőbeteg osztályának volt
orvosa 1931 június 1-ig, amikor is Uj-
pestre költözött ki, hol a Gyermekkorház
zala! kapcsolatos nőgyógyászatának lett fő-

orvosa és egyben az újpesti Stefánia Szövetség anya- és csecsemő otthonának nőgyógyász rendelőorvosa is.

SERÉNY KÁROLY (szül. 1882 Nagyszében) elemi iskolai igazgató tanító a Nemzeti Egység városrészi titkára, a Credo egyesület alelnöke, a Vöröskereszt Egyesület és a Katolikus Kör választmányi tagja. — A tanítói oklevél megszerzése után Zombán tanított, majd igazgatóvá nevezték ki Pesthidegkútra. Később Zalaszentgróton és évek óta Újpesten a Lőrincz utcai állami elemi iskola igazgatója. A háború alatt végig katona volt és az orosz fronton szolgált. Egyszer sebesült. Kiténtetése: II. o. vitézségi ezüst érem és Károly csapatkereszt és a katonai analfabéták sikeres tanításáért elismerő oklevelet kapott. A helyi frontharcos szövetség megszervezése körül fejtett ki eredményes munkát.

SIKOS GÉZA (szül. 1886 Budapest) gyári főtisztviselő, a Közművelődési Kör választmányi, az UTE, a Conservatórium és a Mentők vezetőségi tagja, a Budapesti Zenekarnak működő tagja. Az érettségi után a tisztviselői pályára lépett. Hosszu évek óta az Egyesült Izzó tisztségviselője jelenleg főpénztárnoka. A világháborúban mindvégig részt vett. Az orosz fronton több nehéz harc után fogságba esett és Szibériába vitték. Sok viszontagság után sikeresen hazaszöknie. Itthon ismét az olasz frontra került, ahonnan sebesülten került haza. Mint tartalékos hadnagy szerelt le. Kiténtetése: Károly csapatkereszt és sebesülési érem.

SIMKO GYULA Dr. gyermekorvos, Rákospalota m. város képviselőtestületi tagja, a Vöröskereszt előadó orvosa, az UTE vívószakszövetség kapitánya az újpesti Demokrata Kör alelnöke, az újpesti Nemzeti Demokrata Párt igazgatóság tagja. Orvosi tanulmányainak elvégzése után 7 éven át dolgozott a Bókay klinikán, mint egyetemi tanársegéd. A külföldi orvosi szaklapokban közleményei jelennek meg a gyermekgyógyászatról. A világháborúban — mint egészségügyi hadnagy — 35 hónapig harcéri szolgálatot teljesített. Kiténtetése: aranyéremkereszt, bronz vitézségi érdemkereszt.

SIMON GÉZA (szül. 1903 Budapest) városi adóírást.

A gimnáziumi érettségi letétele után a Pesti Haza Bank alkalmazásába lépett, majd 1924-ben Újpest város adóügyszószályához került, hol 1930-ban adó tiszté választották, azóta a pénzügyosztályban működik. 1926 óta leventeköztartó. A Városi Tisztviselők Futballcsapatajának megszervezése nevéhez fűződik. Mint kitünő céllövő a Budai Polgári Lovászegyesület országos versenyén számos érmet és díjat nyert.

SIMON JÁNOS (szül. 1883 Újpest) város és asztalos cikk kereskedő. A négy közép iskola elvégzése után szakmai képesítést nyert, majd több vállalatnál gyarapította tudását. Ületét 1925-ben alapította, amelyen nagy hozzájárulással fiával egyetemben vezet. A háborúban részt vett. A szerb, orosz és a román harcérien teljesített harcéri szolgálatot.

Több heves harcban vett részt és egy ízben megsebesült. Több társadalmi és kulturális egyesület áldozatkész támogatója.

SIMKÓ ISTVÁN (szül. 1910 Budapest) fényező, mázoló és szobafestőmester. Szakmájában Budapestben képesítette magát. Hosszabb ideig Budapesten működött. 1931-ben jött Rákospalotára, hol önállósította magát. A rákospalotai tűzoltóság számára rendszeresen dolgozik.

SINGER MÓR (szül. 1858 Aha) magánzó. Újpest és Rákospalota városoknak több ízben képviselőtestületi és hosszabb ideig törvényhatósági bizottsági tagja volt. A textilkereskedő szakmát tanulta ki és 1882-ben Rákospalotán alapított textilüzletet. 26 évi működés után nyugalomba vonult.

SINGER NÁNDOR (szül. 1883 Balassagyarmat) művezető. Iskoláj elvégzése után a műszerész iparban nyert képesítést. 1907 óta az Egyesült Izzólámpa kötelékében van, jelenleg művezetői minőségben. 1907 óta állandó újpesti lakos. 1931 óta háztulajdonos Újpesten. A világháború alatt orosz fronton teljesített szolgálatot. Kiténtetése: Szolgálati érdemkereszt.

SINKÓ ISTVÁN (szül. 1885 Kiskunfé-
egyházában) főgépész, az Országos Műveze-

alatt a szerb fronton teljesített szolgálatot,
és egy ízben megsebesült.

SIPOS REZSŐ (szül. 1890 Sarkad)
úri és női divatárúkereskedő, az Ujpesti
Kereskedők Társulatának főtájkára. Középiskolái
elvégezése után a kereskedői pá-
lyára lépett, 1925-ben alapította első di-
vatáru üzletét Ujpesten, később — 1931-
ben — fiókjüzetet rendezett be ugyancsak
Ujpesten *Ujpesti Divatcsarnok* néven,
Üzletei a legjobb hírnévnek örvendenek.
A világháborút mint honvéd tüzér szol-
gálta végig főként az orosz hadszínté-
ren teljesített szolgálatot, István uti üz-
letét újadban nagy körültekintéssel mo-
dernizálta és fővárosi nivóra emelte.

SOMMER ZOLTÁN (szül. 1902 Szom-
bathelyen) a Band Gyula utóda Sommer

vezetik a régi, elismert üzletet. — Ujpest
társadalmi életében jelentős szerepet
tölt be és tagja, valamint áldozatkész tá-
mogatója minden kulturális és humani-
tárius egyesületnek.

SOMOS SIÁNDOR dr (szül. 1905 Buda-
pesten) ügyvéd, az Uj-
pesti Gyermekbarát József
Egyesület választmányi
tagja. Középiskoláit Buda-
pesten végezte, egyetemi
diplomáját a Pázmány Pé-
ter tudomány egyetemen
szerezte. Ujpesti társadal-
mi életében jelentős sze-
repet visz.

SOLTÉSZ JÓZSEF dr (szül. 1862 Kassa)
ny. bánya főorvos, Középiskoláit Lőcsén,
egyetemi tanulmányait Bécsben végezte. Pá-
lyafutását mint községi orvos kezdte To-
rentálozorian, majd 1900—1906-ig m. kir.
kincstári erdészeti és bányaorvos volt. Utá-
tára 25 éven keresztül mint a Salgótar-
jánj Kőszénbánya Rt főorvosa működött.
1931-ben nyugalomba vonult, ugyancsak
1931 óta ujbpesti lakos. A salgótarjánj cse-
csesemővédő intézet létesítésének kezde-
ményezője, majd főorvosa volt. A világ-
háború alatt a miskolci tart. kórházban
teljesített szolgálatot. Kiténtetési: Vörös
kereszt II. o. hadiírem díszjelvénye; há-
borús emlékérem, az Orsz. Stefánia Sző-
vetség elismerő levele.

SPITZER MIKSA (szül. 1876 Vágdeb-
ród) esztergályos és faárú üzem tulajdo-
nos. Az Ujpesti Iparos
Kör alelnöke, Szakmáját
Bécsben sajátította el,
majd Berlin, Leipzig és
Németország több nagy vá-
rosában képezte tovább ma-
gát. Szakmai tudásának
gyarapítására Londonba
és Newyorkba utazott. Üze-
mét 1919-ben alapította, a
hol egy kombinált, speciá-

lis gyermekszék gyártásával kezdeti mun-
kálkodni, amelyet addig külföldről hoztak
be az országba. Több más asztalos cikk
gyártásával szerzett nevet és megbecsü-
lést magának és gyártmányának.

SPITZER SAMU Dr. (szül. 1888. Kis-
faludon) ügyvéd, Pestvármegye th. fő-
ügyésze, városi képviselő.

a kereskedők gazdasági egyesüléseiben.
Az adóügyi kérdésekről tartott előadásai
alapos tudásról és jártasságról tesznek ta-
nuságot. A világháborúban a szerb és az
orosz harctéren teljesített frontszolgálatot.
A Károly csapaterest tulajdonosa.

SPITZER VILMOS (szül. 1869 Al-
sócéca) formérmagykereskedő az Erzsébet-
városi kör vezetőségi tagja; hitközközi
előjáró. Formér üzletét 1895-ben alapí-
totta Budapesten, később telephelyét

Ujpestre helyezte. Üzletét ma Zoltán fia vezeti, aki az éretiségi után a Zeneművészeti Főiskolán végezte.

STEIN JÓZSEF (szül. 1897 Budapest)

műszaki tisztviselő. Iskolai tanulmányait Ujpesten és Budapesten végezte, majd a műszaki pályára lépett. Jelenleg a Lang L. gépgyárnak a tisztviselője. A világháborúban az orosz fronton teljesített szolgálatot, sebesülést és szenvedett, melynek alapján rokkantnak nyilvánították.

STEINBERGER MÓR (szül. 1885 Nagyvárád) szabó mester, a Piaciárusok Egyesületének alelnöke. Középfiskolai elvégzése után szakmájában nyert képesítést. A világháborúban végig a harctéren szolgált, s mint 40%-os hadirokkant szerelt le. Az Orth. Zsidó Hitközség vezetőségi tagja. Kitéüntetése: Károly csapatkereszt.

STEINBERGER RÓZSI (szül. 1912 Abádszalókon) a Ráchel Leányegyesület

elnöknője, a helyi Vöröskereszt Egyesület ifjúsági csoportjának elnöke. Több éven keresztül nagy agilitással és sikerrel dolgozott felruházási és szerezetsomag szétosztási mozgalmakban. Évente 60 gyermeket ruháznak fel az ő általa indított akciók során. Tevékeny részt vesz

a Józsv Egyesület jótekonysági munkásságából. Jelentős sikerrel szerepelt egyik műkedvelői előadáson, amikor az egyik főszerepben aratott nagy sikert.

STEIGER IZIDOR (szül. 1891 Budapest) szabó mester, az Ujpesti Piaciárusok és Kereskedők Egyesületének választmányi tagja. Korai ifjúságától kezdve a kereskedői pályán működik. A háború alatt az orosz és olasz fronton teljesített harctéri szolgálatot. Kitéüntetése: bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt. 1921 óta önálló szabó mester Ujpesten.

STEIGERWALD KÁROLY (szül. 1869 Gyulán) ny. iskola igazgató. A tanítóképzőt Zilahon végezte, majd Eleken kezdte tanítói pályafutását. 1897—1927-ig, mint igazgató tanító tevékenykedett. Korábban Gyulán megalakította a Magyar Munkások rokkant és nyugdíjgyulekét. Ugyanott az analfabéta katonákat tanította sok ered-

ménnyel, amiért is a minisztérium és a katonai hatóság részéről elismerésben részesült. A világháború alatt az albán fronton teljesített szolgálatot és végig katonának volt. Mint százados szerelt le. 1919-ben költözött Ujpestre, ahol a tanonciskola tanára és az angol misszió szakianfolyámának volt vezetője.

STERNFELD LAJOS Dr. (szül. 1905 Ujpesten) ügyvéd. Az ujpesti orth. zsidó

ifjak körének megalapítója és elnöke. Középfiskolai tanulmányait az ujpesti Könyves Kálmán Reálgimnáziumban, főiskolai tanulmányait pedig a pécsi Erzsébet Tudomány Egyetemen végezte. 22 éves korában már doktorált. Jelentős kulturumkai végez az ujpesti orthodox zsidó

ifjak körében. Rendszeres előadásokat tart ügyvilági mint felekezeti témakörökből.

STERNTHAL MIKSA (szül. 1873 Kishér) bútorgyáros, városi képviselő. Középfiskolai elvégzése után a fajpári iskolán tanult. 1890-ben hosszabb időre Bécsbe ment, hol szakmabeli ismereteit egészítette ki. Az után Budapestre jött vissza, hol ideiglenesen telepedett. 1894-ben alapította meg Ujpesten az első gépüzemű bútorgyárat, melyben saját tervei és rajzai szerint dolgozott. Ujpest város képviselőtestületének 25 éve tagja, az Iparos Kör alapító tagja és több évig elnöke volt.

STRENGER REZSÓ szobafestő, mázó és tapetázó mester. A mesterségét a szülői há-

nál sajátította el és fiatal éveiben nehéz küzdelmek között a felső ipariskolát végezte. Már 20 éves korában elismert szakember volt. A háború végig a frontokon töltötte, amit számos kitéüntetése igazol. A háború után ismét iparban munkálkodott és részt vett az ipari életben. Fia

tal kora dacára a Budapesti Ipartestület alelnökévé választotta. Ugyancsak alelnöke a Festők Orsz. Szövetségének és 14 éve működő igazgatója a Festők Hitelszövetkezetének. Az osztrák festők szövetsége újszerűtlen festővé választotta és az erről szóló okiratot az 1933-as szegedi kongresszuson nyújtották át számára. Az ujpesti Ipartestület méltányolva képzettségét és rátermettségét 1932-ben elnökké választotta. Azóta nemcsak a szakosztályban, hanem az általános iparos életben is tevé-

keny munkát végez. Szakértelmét az újpesti lapokban megjelent értékes közleményei tanúsítják.

STÜTZ JÁNOS (szül. 1885 Ujpest) rézöntőmester. Ifjú korában a vasöntő ipart tanulta a Ganz Danubius gyárban, később a rézöntő mesterségben nyert képesítést. 12 évig a Martinovics üzemben, jelenleg a Táltos fémáru gyárban, mint rézöntő mester dolgozik. 1914—1918-ig katonára volt. Az orosz és olasz fronton harcolt. Hosszabb ideig kiképző aliszt volt és mint őrmester szerelt le. Kítüntetése: egyszer I. o. és kétszer a II. osztályú ezüst, bronz vitézségi érem és Károly csapatereszt.

SGHALKOVSKY MIHÁLY (szül. 1875 Garanszenmiklós) ny. raktárfőnök helyettes. Ifjú korában a kereskedői pályára készült, majd 1895-ben az Egyesült Iztó akkor még az Eggerth és Társa gyárba lépett. 1933-ban vonult nyugalomba mint h. raktárfőnök. 1908 óta ujbpesti házulajdonos. Fivére István a világháborúban hősi halált halt.

SCHAFFER TESTVÉREK butorgyárosok. Az iskolák elvégzése után József, Albert és Ferenc apjuk műhelyében szereztek szakmai képesítést, majd külföldi tanulmány uton bővítették szakmai tudásukat. Visszatérésükkor átvették az üzemi vezetését, amelyet szorgalommal és hozzáértéssel jelentős butorgyárra fejlesztettek. Gyártmányaik nemesak az országban, hanem a külföldön is, ahová nagy tételekben szállítanak — híresek elsőrendű kivitelüknel fogva és állandóan sok külföldi megrendelés érkezik számukra.

SCHERER GYULA (szül. 1860 Ujváradon) ny. polgári iskolai felügyelő igazgató, az ujbpesti áll. elemi iskolák gondnokságának és a római kath. egyháztanácsának alelnöke. Tanári diplomájának megszerzése után Kismartonban tanított, majd 1884-ben Kapuvárra helyezték át igazgatói minőségben, 1889-ben került Ujbpestre az I. sz. polgári iskolához

mint igazgató. Igazgatói működése alatt fejlesztette a mai nívóra a Lőrincz utcai iskolát és megszervezte a női ipariskolát, melyet sok vidéki város iskolája az ujbpesti mintára szervezett meg. Korábban Sopron megyében a magyarosítás terén kifejtett munkálkodásáért vármegyei 1900 és 1909-ben a tanítás terén szerzett érdemeiért miniszteri és 1921-ben kormányzó elismerésben részesült.

SCHERL SÁNDOR (szül. 1872 Ujbpest) mészáros és hentes mester, a Rákóczi Jótékonyasági Asztal Társaság választmányi és alapító tagja. Iparálisan Ujbpesten nyert képesítést 1905-ben önállósította magát. A világháború alatt a román, olasz és dalmát frontokon szolgált. Kítüntetése: Kétszer bronz vitézségi érem, Károly csapatereszt.

SCHIMMEL SÁNDOR (szül. 1890 Budapest) keksz és csokoládé gyáros, Tanulmányai befejezése után a világháború kitöréséig apja egyik üzletét vezette, majd külföldön járta tanulmányuton. Később önállósította magát és közel két évtizedes munka után oly nagyra fejlesztette üzemi, hogy ma már sok embernek tud kenyeret adni gyárában. A világháború alatt ugyyszólván végig a harctereken volt. Háborús érdemeiért a vitézi szék által kiadott emléklapot kapta.

SCHLEER BALÁZS (szül. 1882 Ujbpest) fűszerkereskedő, az Ujbpesti Fűszerkereskedők Egyesületének választmányi tagja. Középsékolai tanulmányai után a Technológiát végezte. Kezdetben dunai és tengeri hajókon mint hajógépész működött. Majd 1910-ben vendéglőt nyitott, melyet 15 évig vezetett. Végül 1920-ban Ujbpesten megalapította ma is fennálló fűszerkereskedését. A háborúban mint haditengerész szolgált.

SCHMIDT ADOLF (szül. 1882 Dunaújváros) mérlegkészítő, a Mérlegkészítők Orsz. Szövetségének ügyv. elnöke, Szakmájában édesapja üzemiében képesítette magát melyet később ő maga vett át. 1912 óta ujbpesti lakos. Szakmájában igen nagy tekintélynek örvend. 1910-ben ezüst éremmel és oklevéllel, 1921-ben bronz éremmel és oklevéllel és 1927-ben aranyéremmel

és oklevéllel lett kitüntetve. A világháborúban az olasz és orosz fronton küzdött. Kiténtetése: Károly csapatkereszt.

SCHMIEDT ADOLF (szül. 1878 Ujpest) székesfővárosi alírszt iskolái elvégzése után ipari pályára lépett, majd később Budapest székesfővárosához került alírsztí minőségben. 1926 óta háztulajdonos Ujpesten. A világháborúban a szerb és olasz fronton teljesített szolgálatot.

SCHMIDT JÁNOS (szül. 1880 Ujpest) ny. elemi iskolai tanító. Iskolái elvégzése után először Baján tanítóskodott. Onnan került később Ujpest város szolgálatába. A város közéletében tevékeny részt vesz. Sok kulturális és jótékony célu intézmény választmányi tagja.

SCHNECKENDORF ARTUR (szül. 1888 Ujpesten) gépész, az Ujpesti Iparos Ifjak Körének ellenőre. Ifjú korában a fémipart sajátította el, majd Budapesten és Bécsben fejlesztette szaktudását. A világháborúban részi vett és orosz és olasz fronton küzdött. Kiténtetése: bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt. — 1919 óta ujppesti lakos és a Beszkárt kötelekben az áramfejlesztő osztályon dolgozik.

SCHNEIDER MÁTYÁS (szül. 1895 Felsőegerszeg) technikus, Felsőipariszkolai tanulmányait Kassán végezte, Később a Ganz Villámosságai vállalatához lépett be, ahol jelenleg is mint technikus működik. 1926 óta ujppesti lakos. A világháború alatt az orosz fronton küzdött és 1918-ban mint art. hadnagy szerelt le. Kiténtetése: II. oszt. ezüst vitézségi érem, Károly csapatkereszt és sebesülési érem.

nemes **SCHOPF TIVADAR** (szül. 1871 Wíen) m. kir. folyam és tengerhajózási ny. főfelügyelő, a román, katolikus egyházi tanácsosa, a Conservatórium tb. majd aktív elnöke, a Ragusa korporáció volt priorja, a Fehérház bajtársi egyesület alelnöke, a Magyar hajózási szövetség főtítkára és a Magyar Külügyi Társaság rendes tagja. Régi győri

nemesi család leszármazotja. Középiskoláit Budapesten, majd tengeri kereskedelmi akadémiát Fiumében végezte. Egy éves önkéntessége után a MFTR kötelékébe lépett, ahol a hajózási pálya összes

rendfokozatainak elérése után hajóparancsnok írsztet ért el. A kommun után a fő városi révkapitánysághoz és hét év múlva az igazgatósághoz rendelték be, mint főfelügyelőt. A háború alatt, mint hajóparancsnok részi vett Belgrád és Turnseve rjn bevételénél. Kiténtetése: Magyar hadí érem, a koronás magyar érdemkereszt hadíéremekkel osztrák és német hadíérem, Ferenc József jubileumi érem a keresztel. 1922-ben a pápa pápai rendjel lel tüntette ki. 1888 óta ujppesti lakos. Ujpest társadalmi életében jelentős szerepet tölt be és minden kulturális és humanitárius megmozdulás áldozatkész támogatója. Felesége Veruda Erzsébet, volt fiúmei hajógyáros leánya.

SCHÖNFELD DÁVID (szül. 1871 Nagykároly) ny. művezető. Pályája legelején az Egyesült Izzólámpa Rt. kötelékébe lépett, majd 1900-ban a gyárral együtt Ujpestre került, azóta ujppesti lakos. A világháborúban mint nem zotőr vett részt.

SCHUBERT ERNŐ dr. (szül. 1898 Ujpest) orvos. A kereskedelmi Akadémia elvégzése és a gimnáziumi érettségi után a Pécsi Erzsébet Tud. egyetemen orvosi diplomát szerzett. Majd három évig ott, torok és gége klinikán és 2 évig az Apponyi klinikán a fogászatból végül a zsidókorházban a bőrgyógyászat és szájszészet körében képezte magát. 1926 óta gyakorló orvos. A világháborúban részt vett és a Károly csapatkereszt bírókosa.

SCHUBERT NÁNDOR (szül. 1866 Budapest) művezető, volt városi képviselő. 1912-ben került Ujpestre mint a Magyar Általános Gépgyár művezetője. Később más nagy budapesti gyáraknál működött. Majd fia Schubert Miklós által 1927-ben alapította teherautó fuvarozási vállalatnál közreműködött.

néhai Schubert Miklós

SCHWARTZ ÁRMIN (szül. 1892 Losone) szobafestő és mázoló-mester, az újpesti Ipartestület festő szakosztály választmányi tagja. Szakmáját Losoncon sajátította el, majd Budapestre költözött, ahol továbbképezte magát. 1913-ban vonult be katonának és a háború alatt végig katonai volt. Részt vett a gorlicei híres front áttörésnél, ahol később orosz fogságba is esett. Evekig sínylődött orosz fogságban és többszöri szökési kísérlete után 1918-ban sikerült hazaszöknie. 1925 óta önállóan dolgozik. Háborús kitérítései: bronzérem és Károly csapatkereszt.

SCHWARCZ BERNÁT (szül. 1874 Újpest) mészáros és hentes mester, az újpesti Ipartestület huszári szakosztályának elnöke. Ifjú korában a mészáros és hentes ipart tanulta. 20 évi segédként működés után 1911-ben önállósította magát. A világháborúban 1914–1918-ig volt katonája és a hadtápi területen teljesített katonai szolgálatot.

SCHWARTZ KÁLMÁN (szül. 1876 Újpest) lakatos és vízvezeték szerelő mester, ipartestületi előjáró, a vas- és fémipari szakosztály választmányi, a tanoncvizsgáztató bizottság tagja, volt városi képviselő. Szakmáját Újpesten tanulta és hat évi segédként működés után 1899-ben önállósította magát. Számos munkái közül jelentősebb az Irányi utcai városi lakóházak lakatos munkái. 1935-ben 35 évi önálló működését elismerő oklevéllel tüntették ki. A háború alatt a szerb hadjáratban vett részt. Tevékenyen részt vett az újpesti elaggott iparosok székházának létesítésében.

SEBŐK GYULA (szül. 1887 Budapest) divattáru kereskedő, városi képviselő, a Nemzeti Demokrata Párt igazgatóság tagja, az Újpesti Kereskedők Társulata elnöke. A kereskedők gazdasági mozgalmaiban és a demokrata párt szervezési munkáiban eredményes munkát végez. A világháborúban — mint szolgálatvezető őrmester — a szerb, orosz és olasz fronton teljesített szolgálatot. Kitérítései: királyi dekrétum, vaskereszt a koronával, ezüst kereszt a koronával, Károly csapatkereszt.

SEFCSIK GYÖRGY (szül. 1863 Miklós) ny. gázgyári mester. Ifjú korában a kőműves szakmában képeztette magát, s ebben a szakmában évekig mint mester működött. 1887-ben került a budapesti Gázgyár kötelékébe, hol 40 évi szolgálat után 1927-ben nyugalomba vonult. 16 éve újpesti lakos és háztulajdonos.

SZABADOS LÁSZLÓ (szül. 1911 Szeged) városi tisztviselő, az UTE aktív sportolója, Jogszigorló, Közpiskolái után Újpest város szolgálatába lépett, azonban a sportban tovább működött. 15-szörös magyar válogatott, Európa bajnok, a világbajnokság III. helyezette, hétszeres magyar staféta-bajnok. Sportteljesítményeiért a IV. o. magyar érdemkeresztet és a Signum Laudist kapta.

SZABÓ BELA (szül. 1900 Verseczen) gépész. Ifjú korában a géplakatos ipart tanulta és szakmájában hosszú évekig dolgozott. A világháború alatt katonai szolgálatra vonult be és az olasz fronton szolgált. Kitérítései: Károly csapatkereszt. 1927 óta újpesti háztulajdonos.

SZABÓ GYULA (szül. 1887 Budapesten) vendéglős. Ifjú korában az autó és kocsifényező iparban képeztette magát, amelyben hozzájárulása és nagy gyakorlata folytán kitűnő névvel lett szert. Később önállósította magát, azonban 1932-ben más iparra tért. Letette a vendéglősi szakvizsgát és ugyanabban az évben átvette az ipartestületi vendéglő vezetését. Azóta vezet mindenki elismerésére az ipartestületi vendéglőt.

SZABÓ ISTVÁN (szül. 1899 Bajmokon) asztalosmester. Az asztalos mesterség elsajátítása után 10 évig mint segéd gyakorolta iparát. 1927-ben önállósította magát, ahol kiváló munkákkal szerez nevet magának. 1932 óta újpesti háztulajdonos.

SZABÓ ISTVÁN (szül. 1886 Budapest) MFTR irodatiszt, az Újpesti Önkéntes Tűzoltók parancsnoka, városi képviselő testületi tag, a katolikus egyház tiszteletese tagja. Iskolái elvégzése után a lakatos iparban nyert képeztést. A MFTR kötelékébe 1920-ban lépett, hol 1923-ban tisztviselővé nevezték ki. 1914 óta újpesti lakos. A világháborúban mint katonai vett részt. Kitérítései: Háborús emlékérem.

SZABÓ JÁNOS (szül. 1907 Budapest) városi tisztviselő, az Ujpesti Dalkör titkára. A négy középiskolát Ujpesien, majd a Baross Gábor felsőkereskedelmi iskolában érettségizett. 1927-ben került a város javadalmi hivatalhoz, mint napidíjas. 1934-től pedig az adóügyosztályban nyert beosztást.

SZABÓ JÁNOS (szül. 1901 Seregélyes) városi altiszt. 1924 óta a város szolgálatában áll mint altiszt. Az altiszti önképzőkör életében mint választmányi tag tevékeny részt vevő. A Polgári Lövészegylet egyik kiváló tagja, különböző versenyeken többször nyert első helyen írszeteletdíjat.

SZABÓ JÁNOS (szül. 1887 Sárkeresztur) városi műszaki tisztviselő, a Református Egyháztanács tagja, a Városi Altisztek és Tűzoltók Önképző Körének elnöke, az Önk. Tűzoltó Testület választmányi tagja. Iskolái elvégzése után a tisztviselő pályára lépett, jelenleg Ujpest város műszaki osztályánál működik. A világháború alatt mint kórházigazgató tevékenykedett.

SZABÓ JÓZSEF (szül. 1893 Grubimopolyán) városi tisztviselő, nyilvántartó, a középiskolák után az államszámviteli vizsgát szerezte meg. A háború alatt harctéri szolgálatot teljesített, megsebesült és mint rokkant tért haza a háborúból. 1917 óta áll a város szolgálatában. Kiüntetései: Károly csapatkereszt.

SZABÓ JÓZSEF (szül. 1897 Abán) városi alkalmazotti, az ujbpesti városi altisztek önképzőkörének volt alelnöke és választmányi tagja. 1922 óta áll a város szolgálatában, azóta elvégezte a betegápolási tanfolyamot, később a technológián a fűtő és gépkezelői tanfolyamot, majd sikerrel végezte a gombászáti szaktanfolyamot. A városi kórházban teljesít szolgálatot. A világháború alatt végig katona volt és az orosz, román és olasz frontokon járt. Kiüntetései: II. o. bronz érem, Károly csapatkereszt, a magyar hádiérem és a német hadférem.

SZAJBÉLY ISTVÁN (szül. 1895 Rákospalotán) egészségügyi és villamosság-berendezések vállalat tulajdonos v városi képviselő; iparügyi előjáró, az Iparos Kör végválni bizottsági elnöke. Szakképzettsége: technológia, villamossági szakvizsga, vízvezeték és csatornázásban iparkamarai szakvizsga. Jelentős szerepet vevő a katolikus életben ünnepek

ségek megrendezése alkalmával. Kiváló sportember. A rákospalotai kiállításon — 1927 — aranyéremmel tüntették ki. A villanyterelési, csatornázási és központi fűtési munkálatokat a következő középületekben végezte: a Boesky uccai polgári és az Erzsébet uccai elemi iskolában s számos magánépületben.

SZAKÁLOS JÓZSEF (szül. 1900 Ujpest) bóröndös, a Kereskedők Társulatának választmányi tagja. Középiskolái elvégzése után szakmáját tanulta ki, majd 1924-ben önállósította magát Ujpesten. Műhelyét nagy szorgalommal és körültekintéssel virágoztatta fel; jelenleg villanyerőre van berendezve. Mint sportember is érdemeket szerzett magának. Az UTE kérekpáros és motorosztályának versenyző tagja volt s több versenyen díjat nyert.

SZALAY ERNŐ (szül. 1883 Ujpest) butorasztalos mester. A négy középiskola elvégzése után szakmájában képesítette magát és apjának régi neves üzemében fejlesztette szakmai tudását. 1908-ban önállósította magát és azóta vezető üzemét nagy hozzáértéssel tudással. A világháborúban végig részt vett. Az orosz fronton több nagy ütközetben első vonalban har-

colt.

SZALAY JÓZSEF (szül. 1895 Pápa) főszövömester. Középiskolai tanulmányai után a budapesti textiltanfolyamot végezte el. A világháborút különböző frontokon küzdötte végig, több sebesülést szenvedett és részt vett sok jelentős ütközetben. 1918-ban szerelt le és mint szövömester egy nagyobb budapesti gyárnál helyezkedett el. 1922 óta a Magyar Pamutipar Rt.-nél működik főszövömesteri minőségben. Szakkörökben a legjobb nevei vitta ki magának. Textilipari Alkalmazottak Orsz. Szövetsége művezető szakosztályának alapítója, a hol 10 éves működése után érdemei elis-

merésül nagy díszoklevéllel tüntették ki, Kíüntetései: kétszer bronz érdemkereszt, két ízben Károly csapatkereszt és sebesülési érem.

SZALAY JÓZSEF (szül. 1902 Rákospalotán) hentes és mészáros mester. Iskolái után a hentes és mészáros mesterségeit tanulta apja üzletében. A felszabadulás után Ujpesten, Símfalvi Gyulánál működött hosszabb ideig. 1927-ben önállósította magát Rákospalotán, ahol ma is sok szakértelemmel vezeti üzletét.

SZALAY SÁNDOR Dr (szül. 1881 Salgótarjánban) közigazgatási tanácsnok Pestvármegyében, főügyész, az Ujpesti Dalkör díszelnöke, az ág. ev. egyház tanácsosa, az Ujpesti Vívó Egyesület díszelnöke, 1912 óta lakik Ujpesten s évek hosszú során át folytatott ügyvédi gyakorlatot. Már békében vezető szerepet töltött be a Függetlenségi Kossuth-

pártban, 1922-ben, a függetlenségi párt újjászervezésekor, annak elnökevé választották meg. A képviselőtestület 1925-ben városi főügyésszé, s 1930-ban közigazgatási tanácsnokká választotta. A világháborúban — mindvégig — mint huszárfőhadnagy teljesített az orosz és olasz frontokon szolgálatot. Kíüntetései: katonai érdemkereszt, ezüst és bronz Signum Laudis bronz vitézségi érem, sebesülési érem, Károly csapatkereszt.

SZAPPANOS ISTVÁN (szül. 1890 Kiskoszmály) Ister főgépész. Ifjú korában a géplakatos és szerelő ipart sajátította el. Hosszabb ideig a budapesti Láng L. gépgyárban volt alkalmazásban, 1920-ban az Ister Vízművek szolgálatába lépett, hol jelenleg mint főgépész működik. 1900 óta Ujpesti lakos és háztulajdonos.

SZAUTNER ANTAL (szül. 1886 Ujpest) géplakatos. A lakatos iparban képezte ki magát Ujpesten a Vulkan lánegyárban, majd rövid ideig önálló mester volt. Jelenleg a budapesti Stadler gyárban van alkalmazásban, 1922 óta Ujpesten háztulajdonos.

SZÁNTÓ PÁL dr (szül. 1899 Örkény) butorgyáros, az Ujpesti Ipari testület eljárája. A középiskolák elvégzése után jog és államtudományi doktorátust, később ügyvédi oklevelet szerzett. Ügyvédi gyakorlatát nem folytatta, hanem butorgyárában fejt ki értékes munkásságot. A világháború alatt a 17-ik honvéd gyalogezred kötelékében az olasz harcmezőn volt, ahol meg is sebesült. Mint hadnagy szerelt le. Kíüntetései: Károly csapatkereszt, sebesülési érem és háborús emlékérem.

SZEBENI TIBOR dr (szül. 1909 Gyula) banktisztviselő. Középiskolái elvégzése után a jogi fakultást hallgatta és a doktori diplomát nyerte el. A Magyar-Hollandi Bank szolgálatába lépett, hol még ma is mint elismerten nagytehetségű és nagy jövőjű tisztviselő működik. Több sport és tudományos egyesület tagja.

SZEBERÉNYI JÓZSEF (szül. 1893 Szolnokon) speciális ülőbutor asztalos mester, az Orsz. Frontharcos Szövetség tagja. A középiskolák elvégzése után az asztalos iparban képesítette magát, majd több helyen gazdagította szakmai tudását. A háború alatt 16 hónapot töltött az orosz fronton, ahol később sebesülten fogságba esett. Mint 50%-os rokkant került haza orosz fogságból.

Kíüntetései: bronz vitézségi, Károly csapatkereszt, háborús német, orosz és osztrák érmek. A leszerelés után ismét iparban helyezkedett el és mint önálló mester szerzett nevet és elismerést gyártmányainak.

SZEIDLER LAJOS (szül. 1896 Budapest) szobafestőmester, az ipar testület festő szakosztályának vezetőségi tagja. Ifjú korában a szobafestő és mázoló szakmában képesítette magát. A háború alatt az orosz és olasz frontokon szolgált, 1917-ben fogságba esett, majd megszökött onnan és ismét a harcmezőre került. Kétszer sebesült. Kíüntetései: kis ezüst, bronz vitézségi és Károly csapatkereszt. 1922-ben önállósította magát és azóta elismert szobafestőmester Ujpesten.

SZEIDLER SÁNDOR (szül. 1898 Budapest) buorkereskedő, futballbíró. Középiskolái elvégzése után a kereskedői pályára lépett, 1905 óta lakik Ujpesten. A háború után az Ujpesti Sport Club vezetését vette át. Majd letette a futballbírói vizsgát s rövid idő múlva már nagyobb mérkőzések vezetésére is megbízás ka-

poti. A Magyar Futballbírák Testülete a sport Signum Laudissal tüntette ki. A Magyar Ifjúsági Ligának sok éven át volt fegyelmi elnöke, a B. T. tanácstagja, azon kívül sok egyéb bizottság keretén belül fejt ki tevékenységet. A világháború alatt az orosz és olasz frontokon küzdött. Kitüntetései: Bronz vitézségi és háborus emlékérem, Károly csapatkereszt.

SZEMERE JÁNOS (szül. 1882 Ujpest) városi számvivő, az Ujpesti Galambász Egyesület elnöke. Középiskolai tanulmányai után az államszámviteli vizsgát tette le, valamint a közigazgatási tanfolyamot végezte el. Először Mezősámsondon, Orgoványban és Konyban mint segédjegyző működött, majd 1906-ban Ujpest város szolgálatába lépett. 1927-ben városi számvivőnek választották meg. A világháborúban elejétől végig haretőren szolgált, és két ízben sebesült meg. Kitüntetései: Károly csapatkereszt, Vörös Kereszt nagy ezüsti érem.

Ifj. SZELEPCSÉNYI JÓZSEF (szül. 1908 Budapest) muszaki tisztviselő. A középiskolák elvégzése után felső ipari szakfolyamot végzett és több nagyobb üzemben dolgozott. 1926-ban katonának volt beírva mint önkéntes és a folyamórség rádió iskolájában végzett szakfolyamot. Leszerelése után a Standard Villamosági Rt.-hez került,

ahol a mai napig is, mint muszaki tisztviselő áll szolgálatban.

SZELÉNYI (SZPEVÁK) ISTVÁN (szül. 1894 Ujpest) főgépész. Középiskolai elvégzése után a technológiát végezte, ugyancsak az összes gőzgépekről, pekről való tanulmányok, exploziós és villamos motortól szerzett szakvizsgát. Később a hajó és gépkocsi vezetői vizsgát tette le. 1914-ben önként lépett a haditengerészethez és a háború végéig szolgált. A

háború második felében a repülőknél teljesített szolgálatot és mint repülő szerelt le. 1927-ben Ujpest szolgálatába lépett és jelenleg a városi kórház főgépésze.

SZENICZEY KÁROLY (szül. 1892 Rákospalota) hegyes és mészáros mester, a Rákospalotai Ipartestület az Iparos Kör, a Piaci Kiskereskedők Egyesületének, az Iparos Dalkör, a Budapestkönyéki Husiparosok Szövetségének, a Rákospalotai Ipartestület husipari szakosztály elnöke, városi képviselő, a képviselőtestület intézóbizottságának és még számos egyesület és kör vezetőségi tagja. A négy középiskola elvégzése után a husipari szakmában képesítette magát, apja üzletében, később a 35 éves cég vezetését vette át. A háború alatt elejétől végig katona volt és háromszor sebesült. Az orosz és olasz fronton szolgált. Aktívan 1930-ban kapcsolódott a közéletbe, amikor felismerték vezető képességeit és egyéniségét, ezért választották meg közületek vezetőjévé. Sok irányú és közhasznú tevékenysége folytán általánosan megbecsülés övezi.

SZENTKUTHY BÉLA (szül. 1884 Pétervársár) MÁV. légszesz szerelő, a MÁV Testvériség, a Voge, a Kansz és a Nemzeti Egység Párjának tagja. 1909-ben lépett a MÁV kötelékébe. 1931 óta Ujpesti háztulajdonos.

SZEREDI (MESSINGER) JENŐ (szül. 1897 Budapest) elektrotechnikus, a Phöbus Sport Klub alapító tagja. Iskolai elvégzése után a Phöbus Villamosági Rt. kötelékébe lépett és most a vállalat főelektrikusa. A világháború alatt a haditengerészeten teljesített szolgálatot. Kitüntetései: Károly csapatkereszt, vaskereszt.

SZÉKELY GYÖRGY Dr. (szül. 1894 Budapest) ügyvéd, az Ujpestvidéki Takarékpénztár jogtanácsosa. A helybeli Ügyvédszövetség alelnöke, az Ujpesti Nemzeti Demokrata Párt ügyvezető elnöke, városi képviselő, megyebizottsági és közigazgatási bizottsági tag. A Honsz ügyésze, Számos Ujpesti kulturális, egészségügyi és sportegyesület és intézmény elnöke és vezetőségi tagja. 1912 óta foglalkozik és vezetésével a helyi és a fővárosi lapokban. Az Ujpesti Naplóban, melynek főmunkatársa. 1924 óta jelennek meg állandó érdeklődést kiváltó, különböző tárgyu cikkei. 1929-ben jelent meg *Az új jelzálolytörvény magyarázata* című szakmunkája. Emeléknapos tartalékos hadnagy. A világhábo-

— LXXXII —

ruban az olasz fronton teljesített harc-
téri szolgálatot. Kitüntetései: Nagy ezüst
vitézségi érem és Károly csapatkereszt

SZÉKELY JÁNOS (szül. 1901 Ujpes-
ten) vaskereskedő, városi képviselő, az
Ujpesti Takarékpénztár igazgatósági tag-
ja, a Sonnenfeld Lina és Fiai vaskereske-
delmi cég társtulajdonosa. Tanulmányait
1918-ban a budapesti kereskedelmi aka-
démian végezte, 1920 óta aktív résztvesz
a Sonnenfeld Lina és Fiai vaskereskedel-
mi cég vezetésében, amelynek a legutóbbi
idők óta társtulajdonosa, 1929 óta tagja
Ujpest város képviselőtestületének és
pénzügyi bizottságának tagja.

SZÉKELY MIKSÁNÉ az ujbpesti izr. nő-
egylet alelnöknője, a Sonnenfeld Lina és
Fiai vaskereskedelmi cég társtulajdonosa. Városunk
minden irányu jótékony-
sági mozgalmában évek-
hosszu során a fáradha-
talan buzgalommal és ál-
dozatkészséggel vesz részt.
Tizennöt év előt választ-
ották meg az ujbpesti Izr.
Nőegylet alelnökévé s 1930
ban ugyyszólván egyedül
vezette a nőegylet ügyeit és gondoskodott
arról hogy a szegények megkapják mind-
azt az értékes támogatást, amelyre az
egyre rosszabbodó viszonyok között rávan-
nak utalva. Harminc esztendeje vesz részt
városunk legrégibb — a Sonnenfeld Lina
és Fiai vaskereskedő cég aktív vezeté-
sében.

SZÉKELY SÁNDOR (szül. 1892, Adán,
Bács m.) vaskereskedő. Az Ujbpesti Nem-
zeti Demokrata Párt igaz-
gatósági, a Gyermekharát-
Jószív Egyesület választ-
mányi s a Veterán Egye-
sület dísztagja. Az Ujb-
pesti Kereskedők Társulata al-
elnöke. Hosszabb időn át
a város képviselőtestüle-
tének tagja volt és je-
lentősen résztvesz a keres-
kedő társadalom mozgalmában és az izr. hitélet terén fejt ki
eredményes tevékenységet. Üzletét 1818-ban
nyitotta. A világháborúban mindvégig a
szerb harctéren szolgált.

SZIDON HENRIK Dr (szül. 1896 Uj-
pesten) gyakorló orvos, fogorvos, a Charité
Poliklinika, az OTI orvo-
sa, az Ujbpesti Önkéntes
Menő Egyesület ellenör-
ző orvosa az ujbpesti
Nemzeti Demokrata Párt
igazgatósági tagja. A vi-
lágháborúban — 1915—
1918 — az orosz fronton
teljesített harc-téri szolgál-
latot. Kitüntetései: bronz
vitézségi érem, Károly csa-
patkereszt. Városunk sport. és egyesületi
életében közérdekű munkásságot fejt ki.

SZIGETI GYÖRGY (szül. 1879 Szarvas)
uri szabó mester, az ipartestület szabószak-
osztályának választmányi
tagja. Iparának elsajátí-
tása után jobb elsőrendű
műhelyben dolgozott majd
megnyitotta műhelyét. A
háboru alatt végig katona
volt. Az orosz fronton szől-
gált és sok ütközetben vett
részt. Végül orosz hadi-
fogságba esett, ahonnan
csak 1918-ban sok viszon-
tagság után sikerült hazaszöknie és azóta
ismét a szabó iparban tevékenykedik

SZIKLAY ERNŐ (szül. 1893 Nagysze-
henben) okleveles gépészmérnök. Közép-
iskolát Debrecenben a mű-
egyetemet Budapesten vé-
gezte. Tanulmányai végez-
tével a MÁV debreceni
gépjavító műhelyébe ke-
rült, majd a Lipták gyár-
ba és 1924 óta a Standard
Villamossági Rt. üzemveze-
tő mérnöke. A világhábo-
rú alatt végig katona volt.
A montenegrói és albán
frontokon szolgált. Egyszer sebesült és mint
főhadnagy sereglé. Kitüntetéséből: Sig-
num Laudis a kardokkal és Károly csa-
patkereszt.

SZILVÁSSY KÁROLY (szül. 1895 Bu-
dapesten) fővárosi alkalmazott. Ifjú ko-
rában a vasztergályos
mesterséget tanulta és
szakmájában dolgozott míg
1925-ben a főváros szolgál-
tatába lépett. A világhá-
boru alatt az orosz fron-
ton szolgált, majd megse-
besült és rokkantná nyilvá-
nították. Kitüntetései: I.
és II. o. ezüst vitézségi
érem, Károly csapatkereszt

és sebesülési érem, 1928 óta újpesti ház
tulajdonos.

SZIMON JÓZSEF (szül. 1887 Budapes-
ten) vágóhídi gépész. Négy köépiskola el-
végzése után Budapesten a
technológiát végezte, több
üzemben dolgozott 1922
óta egyfolytában a városi
vágóhídon mint felelős
gépész teljesít szolgálatot.
A világháború alatt, mint
tábori pilóta harcéri szol-
gálatot teljesített. Kitünté-
tései: nagy és kisezüst,
bronz vívészégi és Károly

csapatkereszt.

SZINAI LIPÓT (szül. 1892 Újpesten)
fodrász mester. Szakmájá-
ját Újpesten sajátította
el majd hat évi segédi
gyakorlat után önállósítot-
ta magát 1930-ban női
fodrász üzlettel bővítette
üzletét, 1914 óta adófize-
tő polgára a városnak.

SZINAI MÓR (szül. 1889 Újpesten)
építőmester

Szakképzettségét a neves
Herczeg Zsigmond és ké-
sőbb a Hajós és Villányi
építési cégekénél sajátítot-
ta el. A háború kitörése-
kor azonnal bevonult kato-
nának és az orosz frontra
került, ahol egyszer sebe-
sült, majd fogságba ke-
rült. Ötnegyed évi fogság
után került haza. Ekkor
önállósította magát és több
jelentős épület díszéri szaktudását

SZIRMAI FRIGYES Dr (szül. 1895 Te-
mesvárott) gyermekorvos, egyetemi ta-
nársegéd a Bókay klinikán
a Stefánia Szövetség 110.
sz. újpesti védőintézetének
főorvosa, az újpesti Szü-
lőotthon gyermek szakorvo-
sa. Főisk. tanulmányait
Budapesten és Bécsben vé-
gezte. Kiterjedt orvosiro-
dalmi munkásságot fejt ki
a magyar és német orvosi
lapokban, kiváltképpen a
fertőző gyermekbetegségekről írott érteke-
zései szereztek nevet és elismerést a szak-
körökben

szü-
lőotthon gyermek szakorvo-
sa. Főisk. tanulmányait
Budapesten és Bécsben vé-
gezte. Kiterjedt orvosiro-
dalmi munkásságot fejt ki
a magyar és német orvosi
lapokban, kiváltképpen a
fertőző gyermekbetegségekről írott érteke-
zései szereztek nevet és elismerést a szak-
körökben

SZKOKÁNOVITS M. GÉZA (szül.
1893 Nagysáp) speciális cipésmester. A
cipés-mesierséget tanulta ki és tanfolya-
mokon szerezte meg a speciális képesítést.
Kiváló munkáival számos elismerést kapott.
A világháború alatt a nyitrai ezredhez
melt be és ott teljesítet szolgálatot. Űzo-
mát 1919-ben alapította.

SZKUPENY FERENC (szül. 1893 Új-
pest) kárpitós és díszítő. Szakmájában
Budapesten képesítette magát 1932 óta
mint önálló kárpitós és díszítő mester
működik Újpesten. A világháború alatt az
orosz fronton szolgált és mint rokkant
lért haza.

SZOFRÁN PÁL (szül. 1859 Obesnyő)
borbély mester. Szegeden tanulta mes-
terségét. Átélt a nagy szegedi árvízet. Ké-
sőbb több nagy városban dolgozott. 1899
óta Újpesten háza van és ott folytatja
borbély mesterségét. A megyeri árvíz
idején gyakorlati tanácsokkal szolgált a
mentési munkálatokat végző embereknek és
maga is részt vett a mentési munkála-
tokban.

SZÖCS JÓZSEF Dr (szül. 1892 Rákos-
palotán) Rákospalota város főjegyzője, a
Rákospalotai Kaszinó elnöke, a Kárpát
Egyesület társelnöke, a Katolikus Kör
választmányi tagja. A háború kitörése
után a budapestkörnyéki közellátási bi-
zottságnál s a község közéletmezésénél
dolgozott. Majd hadbavonult s az orosz
fronton szolgált; foglyul esett és 18 hó-
napot töltött a szibériai fogolytáborokban.
Mint csererokkant került haza. 1923-ban
főszámvevővé választották. Bátyjának:
Szöcs Bertalan gazdasági tanácsnok tra-
gikus körülmények között történt elhunyt
után, 1928-ban a képviselőtestület gazda-
sági tanácsnokká s 1929. december 23-án
főjegyzővé választotta

SZÖKE D. KÁLMÁN (szül. 1898 Bu-
dapest) úri és női szabó mester, az ipar-
testület szabó szakosztá-
lyának választmányi tagja.
Iskolai elvégzése után szak-
májában képesítette magát
majd a főváros több el-
őrendű szalonjában dolgo-
zott. 1933-ban Árpád ut
30 sz. alatt létesítette úri
és női szalonját. A háború
alatt katona volt és az
fronton harcolt. Kitünté-
tése: Károly csapatkereszt.

SZÖLLÖSY ISTVÁN (szül. 1902 Erzsébetváros) városi tisztviselő, számvizsgáló, a Széchenyi Főiskolai Hallgatók Egyesületének szenior tagja. A gimnáziumi érettségi után az államszámvetési államvizsgát tette le, majd 1923-ban Ujpest városi szolgálatába lépett. Korábban aktív futballista volt a KEAC, később az FTC csapatában. Jelenleg az URAK tenisz szakosztályában sportol.

Ujpest városi szolgálatában sportol.

SZÖNYEGI JÓZSEF (szül. 1890 Seregélyes) városi tüzoltó csővezető, iskoláj elvégzése után a királyi várban mint lovász nyert alkalmazás. Később 1913-ban az ujbudai városi tüzoltósághoz került. A háború kitérősekor innen vonult be katonának a az orosz fronton teljesített szolgálatot. Két ízben sebesült meg. Kitérősekor: Kísérlet, bronz vitézségi érem.

Károly csapatkereszt, sebesülési érem.

SZÖNYI IMRE (szül. 1887 Ocsán) hentesmester. Ifjú korában a hentes és mészáros ipart tanulta Vácott. Tízennyolc évi szegedi működés után 1925-ben Ujpesten nyitotta meg hentes és mészáros üzletét. A háború alatt a 32-ik gyalogezreddel az orosz frontra vonult, ahol rövidesen fogságba esett és négy évi vízontagságos fogság után került haza. Felesége egyik fivére Deák András a háború alatt hősi halált halt.

IFJ. SZÖNYI SÁNDOR (szül. 1898 Ujpest) műszerész revizor. Középiskolai tanulmányai után a műszerész iparban nyert képesítést. Később az ujbudai Egyesült Izzólámpa Rt.-hez lépett alkalmazásba, melynek még ma is kötelékébe tartozik. 1921-ben a revizós osztályba került s azóta mint revizor működik.

SZÖNYI SÁNDOR (szül. 1870 Monor) nyomdász. Fiatalkorában előbb a csizmadia mesterséget tanulta ki, majd a nyomdász iparban képesítette magát. Huszonnégy évesen ujbudai háztulajdonos. Sándor fia a világháborúban részt vett. Sógora: Nagy Sándor és Pál a háborúban hősi halált haltak.

SZTOJA ISTVÁN (szül. 1900 Ujpest), asztalos mester, az Ujpesti Pamutipar SC és az Ujpesti Művészeti Alapító tagja, az asztalosok szakosztályának ellenőrző bizottsági tagja. Asztalosüzemét édesapja, néhai Sztoja Pál alapította 1893-ban. Édesapja halála után ő vette át az üzemet, melyet nagy szaktudással és kitarással Ujpest egyik legkötünőbb műhelyévé fejlesztett. Butoraival óriási sikert aratott több kiállításon. 1924-ben az Országos Kézműipari kiállításon ezüst éremmel, 1928-ban arany éremmel, 1929-ben a Nemzetközi Vásáron József főherceg személyes dícséretével, 1932-ben ezüst éremmel, 1933-ban a Szegedi kiállításon aranyéremmel lett kitüntetve.

IFJ. SZTRELKA ALBERT (szül. 1909, Bécsben) cipésmester. Iskolai elvégzése után a cipész ipart tanulta és a főváros előkelő üzemeiben gyakorolta magát. 1931-ben önállósította magát és azóta elsősorú munkáival öregbíti szakmája jó hírét.

SZULYOVSKY JÓZSEF (szül. 1888 Ujpest) vasesztergályos mester, az ujbudai Ipartestület vas és fémipari szakosztályának választmányi tagja. Fiatal korában a vasesztergályos szakmát tanulta ki, majd a Technológia 3 éves tanfolyamát is elvégezte. 1922-ben önállósította magát. A világháború alatt az orosz hadszíntéren négy éven át szolgált. Kitérősekor: Károly csapatkereszt.

SZÜCS JÓZSEF Dr. (szül. 1888 Hódmezővásárhelyen) ügyvéd. Pestvármegyei főügyésze. A Rákospalotai Szent István Szövetség igazgatósági, a Rákospalotai Kaszinó és a Polgári Kör választmányi tagja, városi képviselő, az Egyesült Párt v. főtársa és a református egyház ügyésze. Jogi tanulmányait a budapesti Pázmány Péter Tudomány Egyetemen végezte. 17 esztendő telt el állami közigazgatási szolgálatban, mint főtisztviselő. Ügyvédi irodáját 1929 október 31-én nyitotta meg Rákospalotán. Rákospalotai társadalmi életében vezető szerepet viselt.

SZÜCS MIHÁLY (szül. 1889 Leányfalun) vendéglős, az Orsz. Vendéglősök és

Kocsmárosok Egyesületének elnöke Középiskolai tanulmányait Budán végezte 1914-től 1916-ig mint tiszthelyettes a szerb és orosz fronton résztvevő a világháborúban. Kijűntetése: Károly csapatkereszt. 1917-ben önállósította magát, majd átvevő a város legnagyobb vendég

lőjének vezetését. A város jótékonyági mozgalmából mindenkor áldozatkészen kivésztá részét. 1930 október 30-án és azután 1931 március 20-án az Országos Vendéglősök és Kocsmárosok Egyesülete, mint arra legalkalmasabb szakembert — elnökvé választja 1931-ben ünnepélyes keretek között emlékeznék meg elnökké történő megválasztásáról, amikor is *dr. Szücs István*, *dr. Fábrián Béla* és *Kú* Béla országgyűlési képviselők méltatták érdemeit, amelyet a hazai kocsmáros ipar terén kifejtett.

TAKÁCS ENDRE (szül. 1875 Dévaványa) kovácsmester és vendéglős. Iskolái elvégzése után a kovácsszakmát sajátította el melyet hosszabb ideig gyakorolt. 1900-ban jött Ujpestre, hol 1911-ben vendéglőt nyitott, melyet 1933-ig vezetett. Jelenleg háztulajdonos Ujpesten. A világháború alatt különböző frontokon teljesített harcéri szolgálatot.

TARABA JÁNOS BÉLA (szül. 1873 Fóton) törvényszéki főigazgató. Középiskoláit Budapesten végezte, majd kezelői és telekkönyvezetési szakvizsgát tett. 1890-ben került a budapesti törvényszékhez, mint díjnok, később a járásbírószághoz és a törvényszék telekkönyvi osztályához került 1902-ben nevezték ki a budapesti kir. Törvényszékhez, ahol jelenleg is főigazgatói címmel működik. Korábban öt éven át a fiatalok bűnözők védelmével megbízott és pártfogó volt. A háború alatt a hadbírószágnál teljesített szolgálatot. Több társadalmi egyesület vezetőségi tagja, az Igazságügyi Tisztviselők Orsz. egyesületének társelnöke. Egy ízben Ujpest képviselőtestületének 3 éven keresztül tagja volt. Több mint 30 éve ujpesti lakos és háztulajdonos.

TARCSAY JÁNOS (szül. 1876 Nemeskér) kűüzemi alkalmazott. Fiatal korában a szíjgyártó iparban

nyert képesítést édesapjánál kívül több évig működött együtt, 1904-ben a Székesfővárosi Vízművekhez került, hol ma is alkalmazásban van. A világháborúban mint katonán a déli harcúterén szolgált 1904 óta ujpesti lakos, 1928 óta háztulajdonos

TEICHER SAMU (szül. 1889 Ujpest) butorgyáros. A műbútoriparban Ujpesten nyert képesítést 1908-ban önállósította magát. A háború után újjászervezte asztalosüzemét, mely a szakszerű vezetés mellett néhány év alatt butorgyárrá bővült, mely átlagban 80—100 alkalmazottat foglalkoztat. Gyártmányai az egész országban ismertek. Több ipari tárlaton és nemzetközi vásáron vett részt, hol kiállított butoraiért több kitüntetésben részesült. A háború alatt különböző harcútereken küzdött. Kitüntetései: I. és II. oszt. ezüst és bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

THUROCZY LAJOS (szül. 1895 Rákospalotán) városi főszámvevő, a Rákospalotai Kaszinó választmányi tagja Tisztviselő családból

származik, atyja: Thuroczy Gyula Rákospalota nagyközség három évtizeden át volt adóügyi jegyzője majd főjegyzője volt. 1913-ban lépett a község szolgálatába, a városi főszámvevővé vált. 1928-ban választotta főszámvevővé.

TIEFF GÉZA (szül. 1907 Budapest) író és lapszerkesztő. Iskolái elvégzése után az Ujpesti Hírlap és társalapi munkatársa, majd szerkesztője lett. Később az Ujpesti Szemle szerkesztését vette át. Olaszországi tanulmányútja után 1931-ben indította meg Ríport című lapját. 1934-ben került előadásra Erdélyországban c. számú műve, mely osztályon sikert aratott. Versei és novellái nagy számban jelennek meg a helyi és fővárosi lapokban. Most van kiadás alatt újabb nagy regénye.

TICHY HENRIK Dr. (szül. 1894 Ujpesten) városi számszám, A középiskolák

elvégezése után jog és államtudományi doktorátusát szerzett. Később államszámviteli államvizsgát tett. Az uszósport terén fejt ki eredményes tevékenységet. Az UTE uszószakosztály vezetője, a MUSz tanács tagja és intéző bizottság h. elnöke és a vízipoló bírák testületének elnöke.

TIEFENBRUNNER HENRIK (szül. 1891 Chicago USA) fakereskedő. Középiskolájt Budapesten végezte, majd a technológián tanult. Először a Ganz Danubius gyár kazánszerkezet osztályán mint technikus működött. 1912 óta az előnyösen ismert Hecht Lipót fakereskedő cégnél fejt ki igen eredményes tevékenységet. A világháború alatt a hadiengerészetnél teljesített szolgálatot mint tart. hadnagy. Kitüntetései: Károly csapatkereszt.

TIHANYI KÁLMÁN (szül. 1884 Ujpesten) vendéglős, képzett keztüsmester, városi képviselő a Függetlenségi Kossuth Párt elnöke az adófelszámolási bizottság tagja, az Ipartestület számvizsgálója Pestvármegye törvényhatósági bizottságának s a megyei küldetés tagja. Korai ifjúságától a függetlenségi párt harcosa. A kommunizmus bukása után újja szervezte a régi függetlenségi pártot s az 1922 községi választások alkalmával pártja jelenlényes sikert aratott. Majd a gazdasági szövetségbe beszervezte az iparosokat és kiépítette a piaci élelmiszerkereskedők szervezetét is. Agitációs képessége által a legutóbbi kamarai választáson jelöltjei győztek. Az iparosság gazdasági helyzetének megjavítása érdekében fejt ki fáradhatatlan munkásságot. A városi politikában jelentős szerepet tölt be. Aktuális városi ügyekről időnként a helyi lapok hasábjain jelennek meg közleményei. A világháborúban — mindvégig — a szerb, orosz és olasz fronton teljesített harcra szóló szolgálatot. Kitüntetései: nagy- és kisézüst, bronz vitézségi érem Károly csapatkereszt. 1918-ban a Nemzeti Tanács tagja volt s ott is a polgári érdekekért harcolt. 1929-ben Pestvármegye törvényhatósági bizottságának s a közgyűlés tagjává választották. Az 1929-es megyei és községi választások alkalmával a liberális blokk elnöke volt.

TIHANYI GÉZA (szül. 1880 Ujpesten) mészárosmester, városi képviselő, Ujpest 100 éves jubileumát előkészítő bizottság s a Közművelődési Kör választmányi tagja. Várossá történt átalakulás óta városi képviselő. A városi ügyek mellett élénken részvesz a husiparosok gazdasági szervezésében, a Husiparosok szakosztályi elnöke, s Ipartestületi előjáró volt hosszabb ideig. A világháborúban — utóbb mint kapitány — a szerb és orosz fronton szolgál. Kitüntetései: Koronás arany érdemkereszt a vitézségi érem szalagján. Ujpest város kulturális és humanitárius egyesületeinek áldozatkész támogatója.

TIHANYI LAJOS Dr (szül. 1884 Ujpesten) ügyvéd, Pestvármegye tb. tisztifőügyésze és törvényhatósági bizottsági tagja, városi képviselő, a Kuria ügyvédi tanácsának, a Magyar Jogászegylet igazgatóválasztmányi, a Hadviselt Ügyvédek Országos Szövetsége intéző bizottságának, a Budapesti Ügyvédi Kör választmányi tagja. Egyetemi tanulmányait a budapesti és berlini egyetemen végezte. A budapesti egyetemen a Joghallgatók Tud. Egyesületének alelnöke volt s egy könyvét a Magyar Tudományos Akadémia, három könyvét a Magyar Jogász Egylet adta ki. Jogi közgazdasági, pénzügyi, publicisztikai dolgozatai a Budapesti Szemlében, az Adóban, a Jogállamban, a Budapesti Szemlében, Jogtudományi Közönyben, Magyar Jogi Szemlében és a Közgazdasági Szemlében sűrű egymásutánban jelennek meg. Tanulmányi céllal beutazta csaknem egész nyugat Európát és észak Afrika partjait. A világháborúban, mint tüzérfőhadnagy az orosz és román frontokon szolgált. Öt harcra szóló kitüntetés van. Pestvármegyén 25 éve bizottsági tag és korai ifjúságától kezdve tagja Ujpest képviselőtestületének. A vármegyén a történelmi alkotmány s a magyar nemzeti politika alapvető kérdéseiben szólal fel és indítványait csaknem kivétel nélkül egyhangulag fogadták el. Jogi előadásokat rendszeresen tart nagy sikerek mellett.

TORONTÁLI JÓZSEF (szül. 1901 Pet-rozsényben) városi alkalmazotti. Középiskolái elvégzése után azonnal katonai szolgálatra vonult be és a román hártére került, ahol sok ütközet után hadifogságba került. Sok szenvedés és viszontagság után sikerült a fogságból megszöknie. Az összeomláskor a románok kiutasították. 1926 óta a Ujpesti városi szolgálatában

ban

TÓTH ENDRE (szül. 1909 Rákospalota) autótaxi fuvarozó. Középiskolái elvégzése után a droguista szakmában képesítette magát, melyet később Budapesten gyakorolt. 1929-ben soffóri vizsgát tett le és 1933 óta mint önálló bérlő fuvarozó működik Rákospalotán. Az Ujpesti Rákospalotai Autótaxi Ipartársulat ellenőre.

TÓTH IMRE (szül. 1895 Budapest) MÁV segédtiszt. Iskolái végzetével a Budapesti Közutai Vaspálya Társaság alkalmazásába lépett. 1913 óta a MÁV kötelékébe tartozik, mint segédtiszt, kalauz. Ujpesten 1927 óta lakik. Az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság tagja s annak díszoklevelével ki is van tüntetve. A Vasutasok Orsz. Jóléti Egyesületének választmányi tagja és helyi megbízottja.

ének választmányi tagja és helyi megbízottja.

TÓTH IMRE (szül. 1907 Budapest) Beszkárt alkalmazott. A négy középiskola elvégzése után a Beszkárt szolgálatába lépett. Aktív sportoló, többszörös futóbajnok. A Testnevelési Tanács, a Beszkárt, Mac, Ftc Bt, Mte. sportegyesületek által kitüntetett bajnok. Apja Tóth Károly, valamint fivére jelentős érdemeiket szereztek a sport terén. Ujabban irodalommal is foglalkozik és számos verset írt, amelyeket most szándékozik kiadni.

TÓTH GYÖRGY (szül. 1899 Rákospalotán) autófufvarozó, az Ujpesti Rákospalotai Autófufvarozók Egyesületének alelnöke, a Rákospalotai Polgári Kör tagja. Ifjú korában a szerszermű iparban képesítette magát. A világháború alatt 13 hónapot szolgált az olasz hártéren, ahol egy ízben megsbesült. A leszerelés után önállósította magát Rákospalotán, ahol jól ismert autófufvarozó vállalkozása van.

lotai Autófufvarozók Egyesületének alelnöke, a Rákospalotai Polgári Kör tagja. Ifjú korában a szerszermű iparban képesítette magát. A világháború alatt 13 hónapot szolgált az olasz hártéren, ahol egy ízben megsbesült. A leszerelés után önállósította magát Rákospalotán, ahol jól ismert autófufvarozó vállalkozása van.

TÓTH JÁNOS (szül. 1880 Kiskunfélegyháza) ny. postaaltiszt. Tényleges katonai szolgálatainak kitöltése után a csendőrség kötelékébe lépett, ahol 12 évig szolgált. 1914-ben a posta szolgálatába került, ahol 1928-ig szolgált. 1927 óta ujppesti háztulajdonos. 1914-1918-ig háborús szolgálatot teljesített. Kitüntetései: II. oszt. bronz vitézségi érem, Károly csempatkereszt, háborús emlékérem, 2 és 12 évi csendőrségi szolgálati érem, Ferenc József 50 éves uralkodói érem és két szolgálati kereszt.

TÓTH SÁNDOR (szül. 1872 Szolnok) üzemvezető, a művezetők országos egyesületének vezetőségi tagja. Egészen fiatal korában került Ujpestre a Wolfner hőrgyárba, ahol öt év után felügyelővé léptették elő. A háború alatt hazafias ipari munkakodésért királyi kitüntetésben részesült. 1935-ben töltötte be 50 éves szolgálati idejét a Wolfner gyárban. 40 éves szolgálati jubileumára a kereskedelmi minisztertől kapott kiüntető oklevelet. Jelenleg is mint művezető dolgozik még a gyárban.

TRAUGONI JÓZSEF (szül. 1905 Nagybajom) szövömmester, Középiskolai tanuló. Mánvai után a budapesti textilipari tanfolyamot végezte el. 1918-tól kezdődően több komoly textilvállalatnál működött szövömmesteri minőségben, s mint szakmájának egyik általános elismerő művelője került 1932-ben az ujppesti Magyar Pamutipar Rt.-hez, ahol mai napig is mint szövömmester működik. Az ujppesti Textil Műkedvelő gárda tisztikarának működő tagja.

TROJER KÁROLY (szül. 1876 Veszprém) asztalos mester. Asztalos üzemét 1903

ban alapította és sok szép munkával kel-
lett érdeklődést és feltűnést 1932-ben a
IV. országos kézművesipari kiállításon ezüst
éremmel tüntették ki munkáit. 1882 óta
ujpesti lakos. 1910 óta háziulajdonos.

TÜRK ISTVÁN (szül. 1877 Tállyán)
vaskereskedő, a Budapesti Kereskedelmi és
Ipari Kamara rendes tagja, városi képví-
selő, az adófelhasználási bizottság tagja,
Pestvármegye törvényhatósági bizottsági
tagja, a Közművelődési Kör alelnöke, a
József Főherceg Szanatórium Egyesület
társelnöke, a Stefánia Szövetség, az Ön-
kéntes Mentő Egyesület, s a Szülőház
Egyesület igazgatósági tagja. A függet-
lenségi Kossuth párt tagja. Éveken át az
ujpesti Kereskedők Társulata elnöke volt
s mint kamarai tag, érdemes munkát vé-
gez a helyi ipar és kereskedelem érdeké-
ben. Vezetőszeret, visz a város legtöbb
kulturális és humanitárius egyesületé-
ben.

TYCHÓ RUDOLF (szül. 1894 Buda-
pesten) cégvezető. A kereskedelmi akadé-
mia elvégzése után a

Részvénytársaság - Villa-
mos és Közlekedési Vállal-
atok Számára cég szol-
gálatába lépett, ahol még
ma is, 25-ik éve tevékeny
kedik. A háború alatt a
tüzérségnél az orosz fron-
ton mint hadnagy harcolt
és számos magyar, német,
osztrák kitüntetést szer-

zett. A háborúból való visszatérése után is-
mét a régi hivatalában helyezkedett el, hol
értékelték tudását, rátermettségét és cég
vezetőnek nevezték ki. Különböző társadal-
mi, kulturális és jótékonyági egyesület-
ben vezető szerepet visz, amellel a sport
tal is intenzíven foglalkozik, mint a Phö-
bus sportegylet társelnöke. Nevéhez és
munkálkodásához fűződik a sportegylet
gyors helyes irányban történő fejlődése,
megerősödése és előretörése. Legnagyobb
érdeme, hogy a Phöbus Villamos Művek
elleni hangulatot az ő egyénisége, kelle-
mes modora és tárgyalásvezetése, nemkü-
lönben határozott de jóindulatu fellépése,
a város közönségének szimpátiájává vál-
toztatta és ezáltal úgy a vállalata, mint
Ujpesti városa egy igen értékes egyénisé-
get és támaszt nyert személyében.

UGRÓ GYULA Dr (szül. 1865 Nagykö-
rösön) nyug. polgármester és ny. örnagy,
ügyvéd, városi képviselő.

Kora ifjúságától kezdve
a közélet embere. Sokol-
dalu képességei vezető
szerepre predesztinálják.
Mint gimnáziumi tanuló:
egyeszleteket szervez.
Alig 13 éves, 1876. kará-
csony napján a Jószivű
asztalosmester című da-
rabbal eljátsza a fősze-
repet. Majd baráti körével később meg-
alapítja a mai Közművelődési Kör, mely-
nek idővel alelnöke. A főváros majd a
honvédelmi minisztérium szolgálatába lép.
Közben magánúton tovább fejleszti tudá-
sát. Leleszi az államszámvetési államvizs-
gát, államtudományi és jogidoktorátust
az ügyvédi vizsgát. Lapot szerkeszt. A
Társadalmi Lapok szerkesztője. Verse-
ket ír. A szabadelvű pártjában — mint
lelkés függetlenségi — az akkori községi
élet vezetőivel szemben ellenzékbe megy.
A függetlenségi párt bírónak akarja vá-
lasztani, a váci főszolgabíró nem jelöli.
Nem törlik meg! Nyugdíjaztatja magát a
honvédelmi minisztériumban. A függet-
lenségi és 48-as párt elnökévé választja,
Átvesszi az *Ellenzéki Ujság* főszerkesz-
tését. A szabadelvű párti jelölttel szemben
megválasztják megyebizottsági tagnak.
Élőszóval és írásban harcol a független-
ségi eszmék térfigyeléséért. A *Szabad
Hon* politikai ujság, a gödöllői választó-
kerület függetlenségi pártjának hivatalos
lapja szerkesztője lesz. Ügyvédi irodát
nyit. A tábor a egyre nő szaporodik. 1906
június 5-én községi bírónak választják. Új-
pest nagyközség utolsó bíróját. Stüknek
találja a községi élet kereteit és a váci
főszolgabíroságtól való függőséget. Meg-
esimálja, hogy Ujpest község átalakuljon
rendezett tanácsu várossá. Megy minden,
amihez hozzákezd. 1907 aug. 9-én polgár-
mesterré választják. Pártja a községi vá-
lasztásokon egyhangulag győz. Nagy iram-
ba fog hozzá évek mulasztásait pótolni.
Megveszi a város számára a Fries telke-
ket, a szegényház céljaira a Csekonich-
villát s a nyugdíjalap részére a Becze há-
zat. A gimnázium telke megvételével in-
gyen lakanyát szerez a tűzoltóság elhe-
lyezésére. Villanyvilágítása, vízvezetéke, új
modern vágóhidja lesz a városnak. Az uc-
cákai kövezteté, csatornázataja. Nem is-
mer megállást. A koalíció megbukik ural-
mát a munkapárt veszi át, 6 évig volt pol-
gármester első ízben. Babits Mihály *Kán-
nyarér* c. regényében róla mintázza meg-
regénye hőst — a polgármestert. 1918
május 15-én másodszor választják polgár

mesterré. A forradalomban a Nemzeti Tanács elnöke. A kommunizálásig tölti be tisztségét. Eriyességével megmenti a várost minden kilengéstől. A diktatúra bukása után újból résztvesz a város életében, mint városi képviselő és a képviselőtestületi bizottságok tagja. A képviselőtestület egyhangú határozatával Ujpest város monográfiájának megírásával bizza meg és előkészíti Ujpest város 100 éves fennállása megünneplését.

UGRÓ ZUÁRD Dr. (szül. 1894 Pozsony) városi árvaszéki ülnök, államudományi doktor. Középiskolai tanulmányainak elvégzése után négy éven át résztvett a világháborúban, mint tüzérhadnagy az orosz és olasz fronton.

A leszerelés után a Tudomány Egyetem orvosi fakultására iratkozott be, majd az országos kivitelési és behozatali bizottságnál

működött mint titkár. Annak megszűntével beiratkozott a Zeneművészeti Főiskola cselló tanszékére, amelyet 1929-ben elvégzett. Több hangversenyen is résztvett és igen becsülendő sikerrel. 1922-ben lépett Ujpest város szolgálatába, 1930-ban tette le a jogi doktorátust. Kivüntetései: Signum Laudis, kisezűsi, bronz vitézségi és Károly csapatkereszt.

UJVÁRY JÓZSEF (szül. 1874 Zseliz) laboráns. Hosszu évek óta a Magyar Páncéltipar szolgálatában áll. A világháború alatt végig katonának volt és több harctéren küzdött. Volt az orosz román és olasz harctéren. Egy ízben az orosz harctéren légnyomás érte. Kivüntetései: bronz érem, és Károly kereszt.

UJVÁRI MIKLÓS (szül. 1898 Marosujvár) a Salgótarjáni Köszénbánya Rt. helyi és környéki képviselője, Középiskolai elvégzése után a fa és szén kereskedői pályára lépett. A háború alatt a román fronton szolgált. Mint kadejt őrmester szerelt le. 1930 óta a Salgótarjáni képviselője. Jelentős szerepet játszik Ujpest társadalmi életében és minden működési körében általános megbecsülés és szeretettel érdemel ki,

ULBRICH ANTAL (szül. 1889 Pozsony) főtisztviselő, a Rákospalotai Keresztény Egyház tagja, az ujbórsi evangélikus egyház ellenőre. A kereskedelmi érettségét Brassóban tette le, hol a magántisztviselői pályára lépett, később Budapestre került. 1931 óta ujbórsi lakos. A háború alatt az olasz fronton szolgált, majd olasz fogságba került, honnan hazaszökött és mint népf. hadnagy szerelt le. Kivüntetései: Signum Laudis, II. o. ezüst és bronz vitézségi érmek, Károly csapatkereszt.

URBÁN ZOLTÁN műszaki tisztviselő, a Nemzeti Egység budapestkörnyéki választókerületi szervezetének titkára. A középiskolai után a felsőipariskola gépészet szakán nyert képeztetést, majd szakmájában helyeződött el. A háború alatt a 44. gyalogezred kötelekében, mint csapattitkár, később a II. villamos század parancsnoka volt. 48 hónapot s olgált különböző

zóna harctereken. Több háborús találmányát a hadvezetőség a harctereken sikerrel alkalmazta. Kivüntetései: ezüst Signum Laudis kardokkal, bronz érem, Károly csapatkereszt, sebesülési érem egy sávvval, háborús emlékérem. A forradalmak után a IV. kerületi polgárőrség parancsnoka volt.

VAD SÁNDOR (szül. 1899 Ujpest) szerszámkészítő mester. A négy középiskola elvégzése után a szerszámkészítő pályára lépett és abban képesítette magát. Több évi szakmai gyakorlat után önállósította magát és bakelit szerszám készítő üzemet nyitott, amelyet sok hozzáértéssel és körültekintéssel vezet.

vitéz **VADADY ÁLBERT** (szül. 1894 Nagyenyeden) a *Független Újság* főszerkesztője. Fővárosi nagyközség képviselőtestületi tagja.

1921-ben indította meg városunkban a *Független Újság*-ot. A hírlapíráson kívül jelentős irodalmi tevékenységet is fejt ki: 1917-ben az erdélyi II. székelykerületi társulata nagy sikerrel előadta az *Első férfi* c. 3 felv. vígjátékát és ugyancsak Erdélyben jelent meg a *Sorsdöztök* c. novellás kötete. 1922-ben az ujbórsi Blaha Lujza színházban főbb szerepben szerepelt a *Méda* c. 3 felvonásosban, 1923-ban a Társaság kiadásában megjelenik a *Sá-*

padt, asszonyok c. társadalmi regénye. A világháborúban 28 hónapon át szolgált az orosz és olasz fronton. Kitüntetései: Signum Laudis, ezüst és bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

VALKOVITS VILMOS (szül. 1901 Bars endréden) Rt. cégvezető, a Budai Polgári Kaszinó tagja. A középiskolák elvégzése után a kereskedelmi pályára lépett, melyen ma is működik. Jóldeig a fővárosban hírlapíró volt. 1910 óta ujbpesti lakos és 1933 óta ujbpesti háziulajdonos.

VANYEK JÁNOS (szül. 1899 Ujbpest), városi számvevő, a nyugdíjválasztmány tagja. Képzettsége: kereskedelmi érettségi és államszámviteli államvizsga. A képviselőtestület 1927-ben számvevővé választotta. A világháborúban, — mint zászlós az olasz fronton szolgált. Kitüntetései: kiscsüst és bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt. Jelenleg a városi adóbehajtási osztály vezetője.

VANYEK ROMÁN (szül. 1901 Ujbpest) városi számvevő. Középiskolái elvégzése után a város szolgálatába lépett, közben megszerezte az államszámviteli vizsgát is, előbb a képviselőtestület választotta meg magasabb állásba, majd a főispán számvevőnek nevezte ki.

VARGA ANTAL (szül. 1874 Szamoskrassó) borkereskedő. Középiskolái elvégzése után 1896-ban az elemi iskolai tanítói oklevélet szerzett meg, azonkívül mint iparos tanonc iskolai rajztanár is képesítést nyert, 23 éven keresztül volt tanító Szentendrén; ugyancsak a szentendrei városi iparos tanonciskolában mint rajztanár működött. Egyúttal jegyzője volt a szemendrei izr. hitközségnek, Nyugdíjazása után öccsénél Weisz Bélánál sajátította el ismereteit a borszakmában. Később börtüzletet alapított Ujbpesten, melyben fiai is tevékenyen részt vesznek. Ujbpesti város közéletében, különösen az ujbpesti zsidóság életében élénk tevékenységet fejt ki. Az ujbpesti izr. hitközség képviselőtestületi tagja, templomátya, az ujbpesti Gyermekbarát József Egyesület alelnöke.

VARGA GYULA (szül. 1900 Budapest) fonómester, a Magyar Pamutipar SC. választmányi tagja. A középiskolák elvégzése után 1914-ben kezdte el pályafutását a MÁV Gépgyár szolgálatában, Később az Első Magy. Gazd. Gépgyár megbízásából 8 éven keresztül különböző európai országokban mint utazó működött. Ezután a Magyar Pamutipar Rt.-nál nyert alkalmazást, hol szorgalmas munkájával hamarosan fonómesterré való előléptetését vívta ki. Ilyen minőségben van ma is alkalmazásban.

VARGA JÓZSEF (szül. 1900 Rigács) városi altiszt, a városi altiszt önképzőkör elnöke. Ujbpest város szolgálatába 1927-ben lépett, mint altiszt. A világháború alatt az olasz fronton szolgált 1921—1922-ig a Nemzeti hadseregben is részt vett. Kitüntetései: Károly csapatkereszt.

VARGA LAJOS (szül. 1898 Ujbpest) szabómester. A négy középiskola elvégzése után a szabó iparban képesítette magát, majd több évi gyakorlat után 1926-ban önállósította magát. A háború alatt 1917—1918-ig teljesített katonai szolgálatot. Az iparos mozgalmakban fejt ki eredményes tevékenységet.

VARGA LÁSZLÓ Dr. (szül. 1901 Szolnok) Rákospalotai m. városi népjóléti tanácsnoka. 1918-ban lépett az akkor még Rákospalota község szolgálatába. Hivatalkoskodása közben tanulmányait tovább folytatta és megszerezte az állam tudományi doktorátust, Rákospalotai társadalmi életében tevékeny részt vesz.

VARGA SÁNDOR (szül. 1878 Rákospalota) ácsmester, a községi képviselőtestületi tag, ipartestületi elöljáró. Szakmáját fiatal éveiben tanulta, majd 1905-ben mint önálló ácsmester telepedett le Ujbpesten. A világháború alatt végig a vasuti ezred kötelékében teljesített katonai szolgálatot. Több jelentős ujbpesti és budapesti épület ácsmunkáit ő végezte.

VASS LAJOS Dr (szül. 1900 Budapest) ügyvéd, Gimnáziumi tanulmányait Ujpesten és a Barcsay utcai főgimnáziumban végezte, 1915—1923-ig rendőrtisztviselő volt és megszervezte Ujpesten a bejelentő hivatalt. Közben egyetemi tanulmányait folytatta, 1928-ban szerezte meg a doktoriát és 1933-ban az ügyvédi vizsgát tette le, majd megnyitotta ügyvédi irodáját Rákospalotán. Korábban az Ujpesti Kereskedők Társulatának jegyzője volt. A világháború alatt az olasz fronton szolgált, 1928-ban ismét bevónult és mint hadnagy szolgált le.

VÁRADY ZSIGMOND (szül. 1871 Nagykerős) adóügyi tanácsnok, okl. községi jegyző ref. egyház tanácsos. 1890-ben lépett Ujpesti község szolgálatába, 1922-ben választották meg adóügyi tanácsnökká. A kommun alatt az adókirovési lajstromokat és főkönyveket biztonsgba helyezte, ezáltal a város milliárdokra menő követeléseit mentette meg. Az ujpesti állampénztár, a m. kir. adóhivatalnak Ujpesten való felállítására körül eredményes munkát végzett. Egyike Ujpesti legrégibbi tisztviselőinek.

VÁRHEGYI (WEIGELE) SÁNDOR (szül. 1866 Kassán) a városi képviselőtestület által katonai tanácsnok címmel felruházott nyug. városi levéltárnok, városi képviselő a rom. kath. egyháztanács elnöke, az Ujpesti Dalkör díszelnöke, az ujpesti Iparos Ifjak Köre díszelnöke, a Magyar Dalos Szövetség II-ik kerületének ügyvezető elnöke, a Magyar Kultur Liga tanácsának tagja, a Svájci Országos Dalos Szövetség és a bázeli Iodler Dopl kvartett disztagja. A világháború alatt s azt megelőzőleg a katonai ügyosztály felelős vezetője volt. Érdemei elismerésül a képviselőtestület katonai tanácsnokj cím mel tüntette ki. Tevékenyen résztvett az egyesületi élet fejlesztésében és a zenekultúra terjesztésében. Az egyik alapítója a Conservatóriumnak a éveken át elnöke volt az ujpesti Zenekörnek és az Ujpesti Dalkörnek. A kommun bukása után megszervezte a polgárőrséget, melynek fő parancsnoka volt a a polgárőrséggel megakadályozta Ujpesten azokban az atrocitások elkövetésére hajlamos időkben — a

kjengéseket Kezdeményezése és gyűjtése alapján állította fel a város a Hősök szobrát, Kötüntetései: hadjérem, jubileumi érem, jubileumi kereszt, orosz császári katonai érdem, a német becsületrend díszérme, 1930-ban a kormányzó a Signum Laudisszal és a háborus emlékéremmel tüntette ki, amely kitüntetésekkel dr. Preszly Elemér főispán ünnepélyes keretek között nyújtotta át.

VÁRNAI JÓZSEF (szül. 1888 Nagysalló) angol urj szabó, az ujpesti Ipari testület előjáróság tagja, az Ujpesti Női és Férfi Szabómesterek szakosztályának elnöke, Szakmájában Nagysallón képesítette magát, Később hosszabb ideig külföldön működött, 1918 óta Ujpesten önálló szabó mester. A világháború alatt végig az orosz fronton szolgált. Kötüntetései: Kís. ezüst vitézsági érem, sebesülési érem.

VENDREY (WOLF) GÉZA (szül. 1885 Ujpest) városi mérnök, építésmérnök, építőmester, a Mérnöki és Építész Kamara tagja, 1908-ban lépett a város szolgálatába, A képviselőtestület 1911-ben műszaki nyitvántartóvá választotta meg, Részt vesz a város építési munkálataiban, ug. tervezés, mint a kivitelezés, és az ellenőrzés terén, a régi temető rendezése körül, a Vágóhid és a Viola ucai elemi iskola, a Járványkórház, a Fertőtlenítő, a Gyepmesteri telep, a Szentgónyház, a Leánygimnázium építésénél, a Ferenc József téri park és az Állatvásár tér létesítésénél, 28 uca kövezése, 21 km hosszú csatornahálózat kijáépítésében. A világháborúban — mindvégig — a szerb, albán és olasz fronton — mint tart. tüzérhadnagy szolgált. Kötüntetései: 2 Signum Laudis Károly csapáskereszt,

VENETIANER ERNŐ Dr (szül. 1886 főtisztviselő, nyugdíjas vasutas, a Nemzeti Demokrata Párt főtjtikára és igazgatósági tagja, a Teleja Egyesület ellenőre, A cseh megszálláskor a felvidéken a Mánánál teljesített szolgálatot, amikor hazafias magatartása miatt a csehek letartóztatták; előbb akasztásra ítélték, majd az Ungánsch (Hradisch) fegyházba internálták, 1922-ben az ujpesti Nemzeti Demokrata Párt szervezkedése körül fejtett ki érdemes munkásságot, 1922-ben

VENDREY (WOLF) GÉZA (szül. 1885 Ujpest) városi mérnök, építésmérnök, építőmester, a Mérnöki és Építész Kamara tagja, 1908-ban lépett a város szolgálatába, A képviselőtestület 1911-ben műszaki nyitvántartóvá választotta meg, Részt vesz a város építési munkálataiban, ug. tervezés, mint a kivitelezés, és az ellenőrzés terén, a régi temető rendezése körül, a Vágóhid és a Viola ucai elemi iskola, a Járványkórház, a Fertőtlenítő, a Gyepmesteri telep, a Szentgónyház, a Leánygimnázium építésénél, a Ferenc József téri park és az Állatvásár tér létesítésénél, 28 uca kövezése, 21 km hosszú csatornahálózat kijáépítésében. A világháborúban — mindvégig — a szerb, albán és olasz fronton — mint tart. tüzérhadnagy szolgált. Kötüntetései: 2 Signum Laudis Károly csapáskereszt,

VENETIANER ERNŐ Dr (szül. 1886 főtisztviselő, nyugdíjas vasutas, a Nemzeti Demokrata Párt főtjtikára és igazgatósági tagja, a Teleja Egyesület ellenőre, A cseh megszálláskor a felvidéken a Mánánál teljesített szolgálatot, amikor hazafias magatartása miatt a csehek letartóztatták; előbb akasztásra ítélték, majd az Ungánsch (Hradisch) fegyházba internálták, 1922-ben az ujpesti Nemzeti Demokrata Párt szervezkedése körül fejtett ki érdemes munkásságot, 1922-ben

VENETIANER ERNŐ Dr (szül. 1886 főtisztviselő, nyugdíjas vasutas, a Nemzeti Demokrata Párt főtjtikára és igazgatósági tagja, a Teleja Egyesület ellenőre, A cseh megszálláskor a felvidéken a Mánánál teljesített szolgálatot, amikor hazafias magatartása miatt a csehek letartóztatták; előbb akasztásra ítélték, majd az Ungánsch (Hradisch) fegyházba internálták, 1922-ben az ujpesti Nemzeti Demokrata Párt szervezkedése körül fejtett ki érdemes munkásságot, 1922-ben

VENETIANER ERNŐ Dr (szül. 1886 főtisztviselő, nyugdíjas vasutas, a Nemzeti Demokrata Párt főtjtikára és igazgatósági tagja, a Teleja Egyesület ellenőre, A cseh megszálláskor a felvidéken a Mánánál teljesített szolgálatot, amikor hazafias magatartása miatt a csehek letartóztatták; előbb akasztásra ítélték, majd az Ungánsch (Hradisch) fegyházba internálták, 1922-ben az ujpesti Nemzeti Demokrata Párt szervezkedése körül fejtett ki érdemes munkásságot, 1922-ben

VENETIANER ERNŐ Dr (szül. 1886 főtisztviselő, nyugdíjas vasutas, a Nemzeti Demokrata Párt főtjtikára és igazgatósági tagja, a Teleja Egyesület ellenőre, A cseh megszálláskor a felvidéken a Mánánál teljesített szolgálatot, amikor hazafias magatartása miatt a csehek letartóztatták; előbb akasztásra ítélték, majd az Ungánsch (Hradisch) fegyházba internálták, 1922-ben az ujpesti Nemzeti Demokrata Párt szervezkedése körül fejtett ki érdemes munkásságot, 1922-ben

VENETIANER ERNŐ Dr (szül. 1886 főtisztviselő, nyugdíjas vasutas, a Nemzeti Demokrata Párt főtjtikára és igazgatósági tagja, a Teleja Egyesület ellenőre, A cseh megszálláskor a felvidéken a Mánánál teljesített szolgálatot, amikor hazafias magatartása miatt a csehek letartóztatták; előbb akasztásra ítélték, majd az Ungánsch (Hradisch) fegyházba internálták, 1922-ben az ujpesti Nemzeti Demokrata Párt szervezkedése körül fejtett ki érdemes munkásságot, 1922-ben

VENETIANER ERNŐ Dr (szül. 1886 főtisztviselő, nyugdíjas vasutas, a Nemzeti Demokrata Párt főtjtikára és igazgatósági tagja, a Teleja Egyesület ellenőre, A cseh megszálláskor a felvidéken a Mánánál teljesített szolgálatot, amikor hazafias magatartása miatt a csehek letartóztatták; előbb akasztásra ítélték, majd az Ungánsch (Hradisch) fegyházba internálták, 1922-ben az ujpesti Nemzeti Demokrata Párt szervezkedése körül fejtett ki érdemes munkásságot, 1922-ben

VIZINA GYULA (szül. 1896 Ujpest) szobafestő mester. Ifjú korában a szobafestő szakmában képesítette magát, 1933-ban lety önálló. A világháborúben részt vett és az orosz és olasz frontokon küzdött. Kötüntetései: bronz érem és Károly csapatkereszt.

VOGEL MÁRTON Dr (szül. 1899 Ujpest) szemész szakorvos, a pesti izr kórház szemészeti osztályának első segédorvosa, az UTE szemész szakorvosa. A Magyar Szemorvos Társaság, az Orvos Szövetség a Magyar Földrajzi Társaság tagja. Orvosi tanulmányait a bécsi egyetemen végezte, A pszichológia és filozofia terén irodalmi munkásságot fejt ki. Az ujpusti iskolákban három esztendőn önzetlen munkásságával nagy mértékben csökkentette a trahomá megbetegedéseket. Munkásságáról elismerőleg megemlékezett a népjóléti minisztérium hivatalos lapja.

WALTERSDORFER IGNÁC (szül. 1886 Zalabaksa) tisztviselő, az Ujpusti Kereskedők Társulatának igazgatósági tagja, A keskedelmi érettségi után hivatali állást vállalt. A világháború alatt az orosz és olasz fronton harcolt. Egy ízben megsebesült, Kötüntetései: bronz érem kis ezüst, Károly csapatkereszt és sebesülési érem. A háború után az Unió bank ujpusti főnökjének vezető igazgatója volt, majd a Nektár Borkereskedelmi Rt igazgatója, később az ujpusti nagytráfiák vezetője. Hosszabb ideig tagja volt a város képviselőtestületének,

WASSERMAN ZSIGMOND (szül. 1883 Palonca) cipésmester, az ujpusti Ipartestület elöljárósági tagja. Középiskolái elvégzése után az asztalos iparban nyert képesítést. 1912 óta önálló cipésmester, Az Ujpusti Cipész Szakosztálynak éveken át volt alelnöke. 1934-ben a cipészkiállítás megrendezésével igen nagy érdemeket szerzett magának, melyek elismerésül az Orsz. Iparegyesület ezüst éremmel tüntette ki. A háború alatt végig a különböző frontokon szolgált. Kötüntetései: Nagy ezüst, kis ezüst, bronz érem, vaskereszt; Károly csapatkereszt; sebesülési érem.

WEINBERGER JÓZSEF (szül. 1888 Jászberényben) magántisztviselő, városi képviselő; v. Pestvármegye törvényhatósági bizottsági tag. Tanult szabóiparos. 1907 óta résztvesz a szociáldemokratá párt mozgal

maiban, hosszabb időn át az ujpusti végre hajóbizottság elnöke volt. Az országos pártváltásmány tagja. Résztvesz a piaci árusok gazdasági mozgalmaiban is.

WEINGARTEN DÁVID (szül. 1909 Ujpest) kereskedő, az Ujpusti Orth. Izraelita

Önképzőör v. vezetőségi tagja a Venetianer cserkészfalka parancsnoka. Középiskolái elvégzése után a kárpitos szakmában működött, melyben oklevelet nyert. Később a kereskedői pályára lépett. Az ujpusti zsidóság életében jelentékeny szerepet visz,

különösen az ifjuság vallásos és emberszeretetre való nevelése körül szerzett magának érdemeket,

WEINGARTEN ZSIGMOND (szül. 1888 Ujpesten) kereskedő, az Aut. Orth. hit-

község gondnoka. Középiskolái elvégzése után a kereskedői pályára lépett. 1911 óta önálló kereskedő és 1920 óta Budapesten fehéremű nagykereskedő. A háború alatt végig katona volt és harctéri szolgálataért a Károly csapatkeresztet kapta. Az ujpusti izr. hitközsépnél gyakorol jelentős jótékonytságot.

WEINTRAUB JENŐ (szül. 1890 Jász-

apáti) magántisztviselő. Ifjú korában kereskedői pályán működött, jelenleg a Wolfner Gyula és Tsa börgyár tisztviselője. 1915-ben a háború alatt a VI. vartüzérhez vonult be és az orosz és olasz frontokon teljesített szolgálatot. Kötüntetései: kétszer bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt.

WENGER FERENC (szül. 1861 Budapest) órásnéster. Iskolái elvégzése után az órás mesterségben képesítette magát. Budapest legelső órás üzletében, ahol több éven keresztül tökéletesítette szakmai tudását. 1886-ban Soroksáron önállósította magát, de egy évvel később már Ujpesten nyitotta meg órás és ékszerész üzletét. Majd később Wenger Ferenc és Fia név alatt vezette üzletét. Fia ifj. Wenger Ferenc hősi halált halt. Jelenleg Árpád vezeti az 50 éves kitünő névnek örvendő üzletet, amelyet a helyi hatóságok is méltányolnak és a céget kitüntetésre ajánlották. A harmadik generáció is ebben a szakmában marad, amely nyíben Wenger Berta már az üzletben tevékenykedik.

WEISZ (SIDLAUER) ANDOR (szül. 1910 Budapest) festék és illatszerkereskedő. A kereskedelmi érettségi letétele után szerezte meg szakismereteit a festék- és illatszerkereskedelemben. Mint fiatal ember már a Sidlauer cég két új fiókületének vezetését vette át. Ezeknek ma is nagy szakértelemmel áll az élén. Az Ujpesti Orth. Ifjak Önképző Körének több éven át titkára volt.

dik.

WEISZ JÓZSEF (szül. 1910 Ujpest) hírlapíró, az *Ujpesti Napló* és a *Reggeli Ujság* munkatársa, a Jószív Egyesület ifjúsági csoportjának elnöke. Az ujbpesti gimnáziumban érettségizett majd vendéglős szakmai képesítést nyert. A vendéglős vizsgát kitüntetéssel tette le. Ő az első érettségizett vendéglős Ujbpesten. Ujsággözléményei és eleven írásai jelennek meg a lapokban. 1935. évben Ujbpest m. város képviselőitületének tagja lett.

a lapokban. 1935. évben Ujbpest m. város képviselőitületének tagja lett.

WEISZ JÓZSEF (szül. 1908 Dunaföldvár) rádiókereskedő. Középiskolai tanulmányai után a rádió és elektro-szakmában képezte ki magát s különböző cégeknél mint üzletvezető volt alkalmazásban. Majd 1934-ben önállósította magát s megalapította Ujbpesten ismert rádiólaboratóriumát és villamosságí szaküzletét.

WEISZ ERNŐ (szül. 1892 Ujbpest) barmfikereskedő, az Élelmiszerárusok Egyesületének alelnöke, Gimnáziumi tanulmányait Ujbpesten végezte. Utána a kereskedelmi pályára lépett. 1919 óta önálló kereskedő. Az Élelmiszerárusok Egyesületében élénk tevékenységei fejt ki. Hossz

szú ideig mint elnök működött a piaci-árusok vegyes társulatában is. A háború alatt a szerb harctéren szolgált, Ktünfesej: Kís. elüst. érem, Károly csabatkéreszt.

WEISZ LAJOS (szül. 1890 Miskolc) bórkereskedő, Évek hosszú során át Ujbpesti város képviselőitületi és Pestvármegye törvényhatóságí biz. tagja. Mint az Ujbpesti Kereskedők Társulata elnöke jelentős sikert ért az *Ujbpesten vásároljunk* mozgalom megindításával s vezetése alatt a társulat egyike volt a város legelső gazdasági szervezetének. Annak idején a magyar Bórkereskedők Orsz. Szövevségét megalapította Budapestén s a bórszakma terén, különösen a bórkereskedők egytáborba tömörítésével országos sikert ért el. De kivette a részét mint az ujbpesti Nemzeti Demokrata Párt igazgatósági tagja a pártmunkából is. A közpözkölkedés megindítása, a Nemzeti Bank ujbpesti befizetési helye létesítése körül érdemei vannak. *Weisz Lajosnak igazán van címe* a Pesti Napló 1928. augusztus 23-iki számában Szabó László dr. méltatta agitatorius és kiváló szervezésí képességeit.

nek idején a magyar Bórkereskedők Orsz. Szövevségét megalapította Budapestén s a bórszakma terén, különösen a bórkereskedők egytáborba tömörítésével országos sikert ért el. De kivette a részét mint az ujbpesti Nemzeti Demokrata Párt igazgatósági tagja a pártmunkából is. A közpözkölkedés megindítása, a Nemzeti Bank ujbpesti befizetési helye létesítése körül érdemei vannak. *Weisz Lajosnak igazán van címe* a Pesti Napló 1928. augusztus 23-iki számában Szabó László dr. méltatta agitatorius és kiváló szervezésí képességeit.

WEISZ LÁSZLÓ (szül. 1903 Szeged) szövöüzem tulajdonos, Iskolái végeztével a vas szakmában képezte ki magát, később textiltanfolyamot végzett. A textil szakmában 1924 óta működik Üzemét 1931-ben alapította, ahol divat cikkeket, frofir törülközőket, fürdököppeny kelméket és gyapjúszöveteket gyárt. Fivéreí a háborúban résztvettek Ernő bátyja, mint hadnagy és Artur pedig, mint zászlós szereltek le.

WEISZ MANÓ (szül. 1893 Piszkén) kötő és szövögyáros, az izr. aggokházának gondnoka, a Szent Egyet elöljárója, hitközségi képviselő a Jószív Gyermekebarát Egyesület alelnöke és a Kereskedők Társulatának vezetőségi tagja. A középiskolák elvégzése után szakmájában nyert képesítést. A háború alatt végig katona volt és az orosz és olasz frontokon szolgált. Az orosz frontról lábfagyással

lépett a Baeder gyár szolgálatába s 1930-ban államtudományi doktorrá avatták a szegedi Tudomány Egyetemen.

VERDON REZSŐ (szül. 1887 Ujpest) MÁV főmunkonyvezető, a Katholikus Legényegylet és a Mozdonyvezetők Otthonának vezetője tagja. A négy középiskola elvégzése után a MÁV nyugati főműhelye be került ahol a lakatos ipart sajátította el. 1911-ben Pozsonyba került mozdonyra, jelenleg mint főmozdonyvezető teljesít szolgálatot. A háború alatt fel volt mentve, de jeles szolgálataij után katonai kitüntetést kapott, Fehérsége édesapja, néhai Lágler Ferenc volt az első ujpesti kalaposmester.

VÉRTES ENDRE Dr (szül. 1904 Szolván) ügyvéd, jog és államtudományi doktor. Középiskolái tanulmányait az ujpesti Könyves Kálmán reálgimnáziumban jeles érettségivel végezte. Doktori értekezésével az egyetemen kitüntetésben részesült. Irodalmi téren is eredményesen dolgozik, novellái megjelentek az Országvilágban és Új Időkben, cikkei a Szózatban és a Pesti Hírlapban. A közgazdasági élet aktuális kérdéseiről cikkei jelentek meg a Pesti Hírlapban.

Öz. csonkatebei VICZENTHY GÉZÁNÉ (szül. Ujpesten) éke-detulajdonos, Ujpest egyik legrégibb családjának leszármazottja, Mjndjárt férjhezmenetele után 1912-ben alapította meg étkezdéjét, mely ma is fennáll. Második férje, néhai csonkatebei Viczenty Géza a világháborúban szerzett betegségeben halt meg.

VIDOR ÁRON (szül. 1884 Kassán) áll. isk. tanító. Középiskolái után az országos ízr. tanítóképzőt végezte Budapesten, Majd 1907-1919-ig mint állami iskolai hitoktató működött elemi polgári, gimnázium és iparostanone iskolákban. 1919 óta, mint ki-nevezett állami tanító tevékenykedik. Jelenleg az Artika utcai elemi iskolában tanít. Tanítói működése során számos elismerésben részesült.

VIGH ALAJOS (szül. 1886 Ujbotyánban) városi számvető, helyettes fő számvető, Középiskolái után államvizsgát szerzett. Közel három évtizede áll Ujpest város szolgálatában, ahol mindenki legnagyobb meglepedésére tölti be hivatalát.

VIGH GYÖRGY (szül. 1879 Benczy, MÁV segédtiszt. Iskoláit Pozsonyban végezte s azután ugyanott a lakatos szakmában képesítette magát. 1898-ban lépett a MÁV kötelékébe, hol 36 évig teljesített szolgálatot, 1934-ben vonult nyugalomba. 1927 óta háztulajdonos Ujpesten.

VINCZE SAMU (szül. 1882 Vaiszlón) szabómester, kereskedő, városi képviselő az OKISZ ügyvezető elnöke, ízr. hitközségi előjáró, a Demokrata Párt társelnöke. Az iparosok és kereskedők társadalmi és gazdasági munkásságában jeles szerepet játszott. Már 1922-ben tevékenyen részt vett a Nemzeti Demokrata Párt alapításában. A várossá való átalakulás

kor városi képviselővé választották. Üzletét 1908. évben alapította. Rákospalota iparos és kereskedő társadalmában vezető szerepet játszott és minden kulturális és társadalmi egyesülés áldozatkész támogatója.

VINCZEK LÁSZLÓ (szül. 1884 Hódosány) MÁV tisztviselő. Középiskolái elvégzése után Nagykanizsán volt magántisztviselő. Onnan került 1911-ben Ujpestre mint a Brown Boveri Művek Rt tisztviselője. A világháborúban végig harctéri szolgálatot teljesített.

Ifj. VIZI PÉTER (szül. 1904 Budapest) férfi szabó mester az ujpesti Búliárd Kör választmányi tagja. A négy középiskola elvégzése után a szabóiparban nyert képesítést, majd több nagy városi férfi divatszalonban dolgozott. 1934-ben önlósította magát Ujpesten.

került haza majd gyógyulása után az olasz harctéren került, ahol ugyancsak több heves ütközetben vett részt. Kitiüntetései: bronz vitézség érem és Károly csapatkereszt. A háború után alapította kitünő névnek örvendő kötő és szövőgyárat, a melyet nagy hozzáértéssel és körültekintéssel vezet.

WEISZ MIKSA (szül. 1870 Tolna-más) szabómester és ruhanagykereskedő.

Pestvármegye törv. hat. és az ízr. aggokháza vezető bizottsági tagja, hitközségi előjáró, vámpsi képviselő. A Piaci kiskereskedők és kiskereskedők örökös tiszteletbeli elnöke.

A Gyermekbarát József Egyesület volt elnöke. A Kereskedők Társulata igazgatósági a Gyermekkórház választmányi tagja. Résztvesz a város politikai egyesületi és jótékonyági alakulataiban. Üzletet, amely ma Ujpest város legnagyobb ruhaüzlete 42 évvel e. előtt alapította.

WEISZ MIKSA (szül. 1897 Piszke) mészáros. Szakmájában már kora ifjúságában képesítette magát. A háborút végigharcolta, az orosz és román fronton szolgált és egyszer meg is sebesült. Kitiüntetései: Kis ezüst, kétszer bronz vitézségi érem, Károly csapatkereszt.

WEISZ MIKSA MIHÁLY (szül. 1884 Ujpest) takarmány és terménykereskedő. Iskolai elvégzése után a kereskedői pályára lépett. A háborúban mint katona vett részt és különböző hadszíntereken szolgált. Később hadifogságba esett, hol 26 hónapot töltött. Kitiüntetései: Kis ezüst és bronz érem, Károly csapatkereszt.

WEISZ ZOLTÁN (szül. 1881 Veresegyházán) vendéglős, megyebizottsági tag, városi képviselő, az ujpesti demokrata párt a Házulajdonosok Egyesületének igazgatósági és az Orsz. Vendéglős Szövetség intézőbiz. tagja. Ifjú korában a vendéglős iparban képesítette magát, majd 1903-ban megnyitotta vendéglőjét és a mai napig is vezeti azt. A háború alatt

a montenegrói harctéren harcolt és mint 63%-os rokkant tért haza. Az őt megillető rokkant díjat nem veszi fel, arra hivatkozva, hogy megélhetése, vagyona van, az állam juttassa azoknak, akiknek nincs

megélhetésük. A maga erejéből küzdötte fel magát és ma megbecsült polgár, városlakosnak.

WEISZ SÁNDOR (szül. 1891 Budapest) cukrász mester. A cukrász ipart tanulta és a szakmában dolgozva gyarapította tudását. A háború alatt végig katona volt és az orosz fronton szolgált, huzamosabb ideig. A leszerelés után Zentán nyitott üzletet és az egyik ott rendezett kiállításon királyi kitiüntetésben részesült. A honvágy hazahozta és Ujpesten nyitotta meg ismét üzletét. Kitiüntetései: bronz vitézségi érem és Károly csapatkereszt.

WEISZFELD JENŐ (szül. 1893 Budapest) kereskedő, az ujpesti hatósági lóhús üzembérlője 1930-ban vette bérbe az ujpesti városi lóhúsüzemet, amelyet a mai kor igényeinek megfelelő legmagasabb nivóra emelt. Üzemében a leghigiénikusabb módon kerül kiszolgálásra, az áru kulturális és humanitárius intézmények áldozatkész tá-

mozgatója.

WIGNER KÁROLY (szül. 1873 Ujpest) kéményseprőmester. Középfiskolai elvégzése után de már 13 éves kora óta a kéményseprői szakmában dolgozik, 23 éves korában lett önálló. 1928-ban Ujpestre helyezték át, hol ma is szakmájában működik. A háború alatt az orosz fronton küzdött, majd orosz fogságba esett, hol két évig s ahonnan 1818-

ban érkezett haza,

WINKLER MIKSA (szül. 1897 Ujpest) ingatlan közvetítő, Pestkörnyéki ingatlan közvetítők egyesületének számvizsgálója. Hat közép iskolát végzett majd apja — Winkler Simon — ingatlanforgalmi irodájába lépett. A háború alatt az orosz harctéren szolgált, hol sok nagy ütközetben vett részt. A leszerelés óta miniszteri engedéllyel tovább vezet városunk egyik legismertebb ingatlan forgalmi irodáját.

WINKLER MIKSA (szül. 1897 Ujpest) ingatlan közvetítő, Pestkörnyéki ingatlan közvetítők egyesületének számvizsgálója. Hat közép iskolát végzett majd apja — Winkler Simon — ingatlanforgalmi irodájába lépett. A háború alatt az orosz harctéren szolgált, hol sok nagy ütközetben vett részt. A leszerelés óta miniszteri engedéllyel tovább vezet városunk egyik legismertebb ingatlan forgalmi irodáját.

vezeti városunk egyik legismertebb ingatlan forgalmi irodáját.

WOLF ANTAL (szül. 1893 Budapest) zenetanár, a Bronnharcosok Szövetségének a zenei-vezetője, a 33-as cserkészcsapat és sok más kulturegyesület tagja az I. számú polgári iskola zenetanára. Középiskolái után a Zeneakadémiaát végezte 1818 óta Ujpesten zenetanár. Ujpesti működése alatt számos kiváló előadás és hangverseny sikere fűződik nevéhez. Az ország több városában is növendékeivel sikeres hangversenyeket rendezett. Legutóbb a cserkészcsapatok rádióban elhangzott hangversenyét dirigálta. A háborúban végig katona volt, kitüntetései: Károly csapatkereszt, szolgálati érmek.

WOLF JÓZSEF (szül. 1857 Szilágy) vasesztergályos. Ifjú korában a vasesztergályos iparban képesítette magát. Ebben a szakmában több mint 50 évig működött. 1890 óta háztulajdonos. 1859 óta újpesti lakos. Egyike Ujpest legrégibb polgárainak.

WOLF KELEMEN (szül. 1874 Rudelsdorf) üzemvezető. Iskolái elvégzése után a lakatosiparban nyert képesítést. Hosszú időt töltött külföldön, különösen Németországban, hol szaktudását jelentékenyen gyarapította. 1893-ban került Budapestre és részt vett a parlament épületének kőfaragó munkálataiban. 1906 óta a Brown Boveri Művek alkalmazottja üzemvezetői minőségben, 1912 óta újpesti lakos.

WOLLE RÓBERT (szül. 1863 Eperjes) MÁV. ny. csoportvezető. Négy középiskola elvégzése után Eperjesen sajátította el szakmáját, majd rövidesen Miskolcra a MÁV-hoz került. Két évig maradt ott és onnan a fővárosba osztották. 25 éves munka jubileumára arany pecségyűrűt kapott. Amikor betöltötte negyven éves szolgálatát az igazgatóság hűséges szolgálatainak elismerésül kitüntető oklevéllel jutalmazta. 1925-ben vonult nyugdíjba.

WOLLNER LIPÓT (szül. 1876 Bpest) ny. tisztviselő, újpesti városi képviselő. Középiskolái elvégzése után a Technológián és a haditengerészeti gépiskolán folytatta

tanulmányait. 1897-1900-ig a haditengerészet kötelékében volt. Öt évet töltött aztán Németországban, hol jelentős izzólámpagyárak vezető állásban alkalmazták. Sok tapasztalattal és nagy szaktudással gazdaggodva lépett 1908-ban az Egyesült Izzólámpa Rt. szolgálatába mint osztályvezető. Innen vonult nyugalomba 1928-ban. Jelenleg a Deutsch J. féle üvegesítő és tükrögyár belfagya.

WOLLNER GYULA (szül. 1891 Budapest) városi képviselő. Középiskolái elvégzése után a kereskedelmi pályára lépett. A háború alatt Franciaországban volt internálva, honnan csak 1919-ben került haza. Azóta Ujpesten tartózkodik. A kereskedelmi ügynökök Orsz. Egyesületének alelnöke volt.

ZÁHORSZKY PÁL (szül. 1861 Tápiószapony) az elaggott iparosok házának felügyelője. Ifjú korában az asztalos ipart tanul-ta, majd katonának vonult be és visszatérésekor 1896-ban nyitotta meg Ujpesten asztalos műhelyét, ahol éveken keresztül sok munkást foglalkoztatott. Egyike a legrégibb újpesti asztalosmestereknek. Hosszu ideig vezetőség tagja volt az újpesti ipartestületnek és több társadalmi és jótékony-sági egyesületnek.

ZÁK FERENC DR. (szül. 1905 Ujpest) városi tisztviselő. A gimnáziumi érettségi letétele után a forgalmi-adó hivatalhoz és 1922-ben Ujpest városához került. Hivatali elfoglaltsága mellett megszerozte az államtudományi doktorátust Ujpest társadalmi életében jelentős szerepet vis.

ZIMMLER MÁTYÁS (szül. 1861 Ligvándon) MÁV nyugdíjas, VOGÉ tag. Ifjú korában a kertészetet tanul-ta és több évig dolgoz-tott szakmájában. 1887-ben lépett a MÁV kötelékébe és 36 évi szolgálat után, mint főszertárnok vonult nyugalomba. 1887 óta újpesti lakos és 1928 óta újpesti háztulajdonos. Szolgálatát a Ferenc József jubileumi érmet kapta.

ZIMMLER MÁTYÁS (szül. 1861 Ligvándon) MÁV nyugdíjas, VOGÉ tag. Ifjú korában a kertészetet tanul-ta és több évig dolgoz-tott szakmájában. 1887-ben lépett a MÁV kötelékébe és 36 évi szolgálat után, mint főszertárnok vonult nyugalomba. 1887 óta újpesti lakos és 1928 óta újpesti háztulajdonos. Szolgálatát a Ferenc József jubileumi érmet kapta.

ZINNER PÁL (szül. 1903 Dömösön) feloszlása után az Ujpesti Minerva Farneg-
főkönyvelő, a Magyar Orsz. Eszperantó munkáló gyár társbérleje lett. A háború

is elismeri neve van.

ZOLNAY ANDRÁS Dr (szül. 1899, Hajduböszörmény) városi aljegyző, kihá-
gási rendőri büntető bíró, a Polgári Lövész
Egyesület pénztárnoka. Jogi tanulmányait
a debreceni és budapesti Tudomány Egye-
temen végezte. Ujpest város szolgálatába
1923-ban lépett és a közgyűlés 1924 ju-
lius 23-án aljegyzővé választotta. A há-
borúban mint hadapródjelölt őrmes-
ter szolgált. Kitüntetései: nagyezüst
vitézségi érem és Károly csapatkereszt. Vá-
tézó 1929 június 16-án avatták, azonban
1933 áprilisában saját elhatározásából ki-
lépett a rendből.

ZOLTÁN ANDOR (szül. 1887 Ruda-
pest) mérnök, fakereskedő. Középiskolai ta-
nulmányai után a m. kir. áll. Felsőipar-
iskolát végezte. Azután a Roessemann és
Kühnemann - gépgyárban működött mint
konstruktor. A háború után a Magyar Bel-
ga Fémipar Rt. szolgálatába lépett ahol
16 éven át fejtett ki tevékenységet. A gyár

alatt a haditengerészetnél szolgált és mint
tengerész tüzérhadnagy szerelt le,

ZUCKERMANN PÁL (szül. 1903 Buda-
pest) fodrálzmester, az újpesti ipartes-
tület fodrász szakosztályának és a Buda-
pesti Fodrász Szövetség választmányi, az
USK vezetőségi tagja. 1927 óta önálló fod-
rász mester, 1929-ben részt vett a fővá-
rosi fodrászversenyen, amelyen kitüntették
elsőrendű munkája után. Fodrász üzletét
a mai igényeknek megfelelően alakította
át és egyike a város legszebb fodrász üz-
leteinek.

ZSATKÓ JÓZSEF (szül. 1889 Nagy-
Sándor, Trencsén m.) cipézmester, az új-
pesti Igazság asztaltársaság elnöke. Űze-
mét 1913-ban alapította és azóta szerez
megbecsülést iparának. A háború alatt
egyhuzamban 36 hónapig volt az olasz fron-
ton. Kitüntetései: bronz vitézségi érem és
Károly csapatkereszt, 1914 óta újpesti ház
tulajdonos.

ZSOMBOK ZOLTÁN (szül. 1903 Ujpest)
író és banktisztviselő, a Corvin Mátyás
Társaság rendes, a Kisfaludy Társaság
levelező tagja, az amerikai és prágai ma-
gyarok sajtóbizottsági tagja. Középiskolát
Budapesten végezte. Később élénk irodalmi
tevékenységei fejtett ki több novellás és
mesés könyve jelen meg. ő a Rádió
Bergengőc bácsija.

